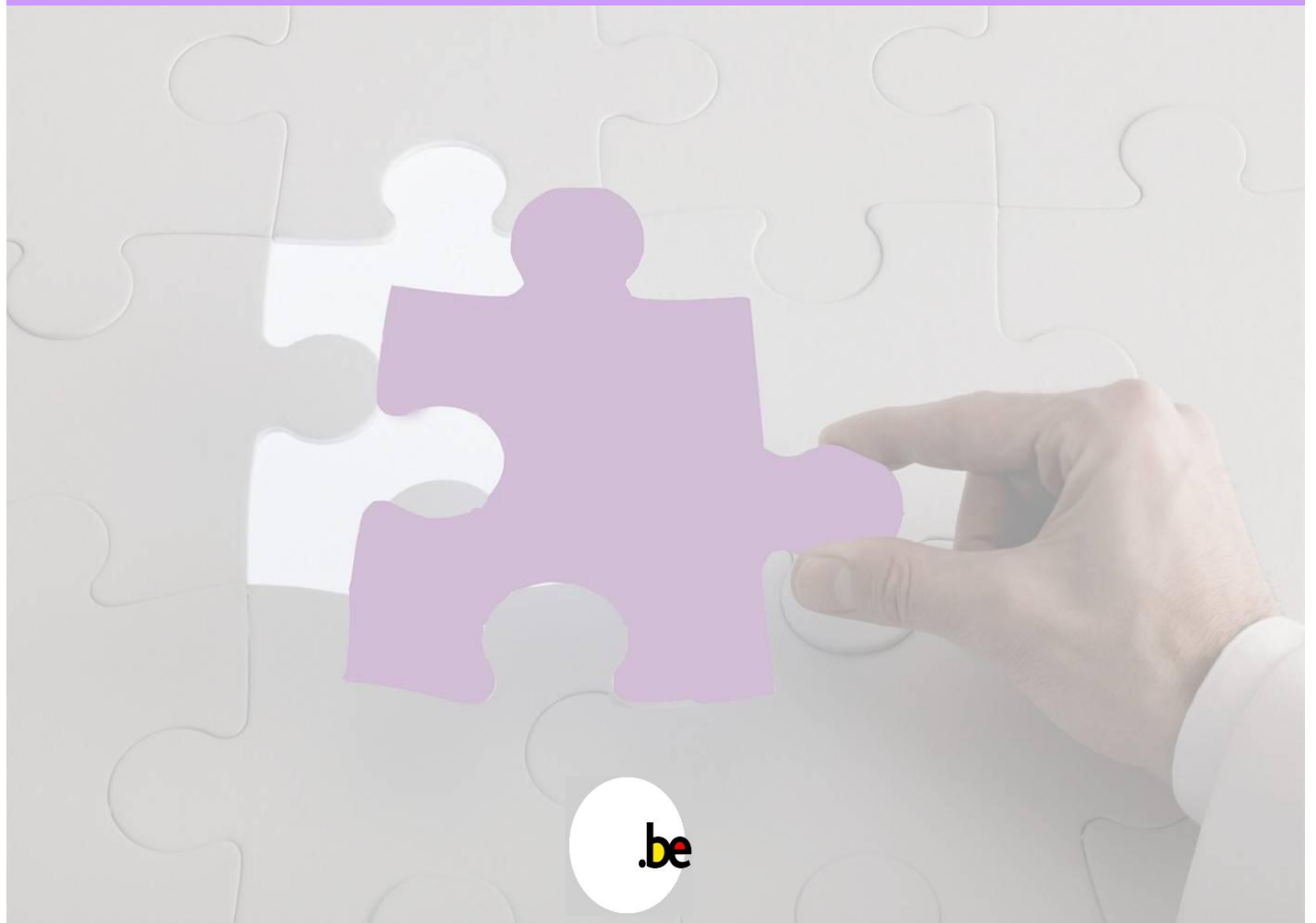

Federale
Overheidsdienst
FINANCIEN

2012

FISCALE
BEMIDDELINGSDIENST
JAARVERSLAG

Verantwoordelijke uitgevers :

Edouard TRZCINSKI
Paul DE ROM
Charles DEMARCH
Geert CALLAERT
Yvan DUBUISSON

FISCALE BEMIDDELINGSDIENST
Koning Albert II-laan, 33 - bus 46
1030 BRUSSEL
fiscaal.bemiddelaars@minfin.fed.be
www.fiscalebemiddeling.be

Mijnheer de Minister,
Mijnheer de Voorzitter,

Wij hebben de eer U, overeenkomstig artikel 13 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007, waarbij de oprichting en de werking van de Fiscale Bemiddelingsdienst werd geregeld, ons derde jaarverslag te bezorgen.

Wij wensen U een vlotte lezing en zijn te Uwer beschikking voor iedere bijkomende informatie die U zou wensen.

Met de meeste hoogachting.

Het college,

Edouard TRZCINSKI

Geert CALLAERT Paul DE ROM Charles DEMARCH Yvan DUBUISSON

DANKWOORD

De leden van het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst houden eraan vooraf hun oprechte dank uit te drukken aan de Heer Minister, de Heer Voorzitter van het Directiecomité en aan de diensten van de FOD Financiën die de vele aanvragen tot bemiddeling gunstig onthaald hebben en hun volle medewerking verleenden om zo mogelijk tot een bemiddelde oplossing te komen. Tevens dank aan de diensten die de geformuleerde aanbevelingen gunstig onthaald en geïmplementeerd hebben.

De leden van het College bedanken tenslotte alle personeelsleden van de Fiscale Bemiddelingsdienst voor hun inzet en inspanningen bij het uitvoeren van de opdrachten en voor de bekomen resultaten.

INLEIDING

De activiteiten van de Fiscale Bemiddelingsdienst worden, overeenkomstig artikel 13 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen, in huidig jaarverslag opgenomen.

Deze bepaling stelt dat *"Elk jaar en uiterlijk op 31 maart richt de dienst een verslag over haar activiteiten aan de Minister van Financiën door tussenkomst van de voorzitter van de FOD Financiën. Deze verslagen kunnen nuttig geachte aanbevelingen bevatten die de dienst reeds heeft gericht aan de voorzitter van de FOD Financiën en vermelden de eventuele moeilijkheden die hij ondervindt bij de uitoefening van haar ambt"*.

Een jaar is snel voorbij zegt men soms en inderdaad dit blijkt ook zo te zijn. Met enige trots stellen wij dan ook reeds ons derde jaarverslag voor dat handelt over de bemiddelingsaanvragen die zijn ontvangen en behandeld vanaf 1 januari 2012 tot 31 december 2012.

Het voorbije jaar was in menig opzicht een bijzonder jaar voor de Fiscale Bemiddelingsdienst niet in het minst omdat de dienst de aandacht genoot van verschillende segmenten van de samenleving.

In het eerste deel van dit jaarverslag wordt de Fiscale Bemiddelingsdienst gekaderd binnen de bemiddeling in het algemeen en wordt er meer specifiek aandacht besteed aan fiscale bemiddeling.

In het tweede deel wordt er nader ingegaan op de aandacht die er in 2012, na twee en een half jaar "Fiscale Bemiddelingsdienst", aan de dienst werd besteed. Zo werd de Fiscale Bemiddelingsdienst onder meer genomineerd voor de Taxman Award 2012, werden er twee wetsvoorstellen ingediend om de werking van de dienst verder te optimaliseren en organiseerde de Fiscale Bemiddelingsdienst, met ondersteuning van het directoraat-generaal Organisatie- en Personeelsontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie, een klantenbevraging bij de gebruikers om te peilen naar hun tevredenheid, de kwaliteit van de dienstverlening, het informatieaanbod en de infrastructuur.

In deel drie wordt teruggekomen op het statuut, de samenstelling van de dienst en de bevoegdheidsdomeinen.

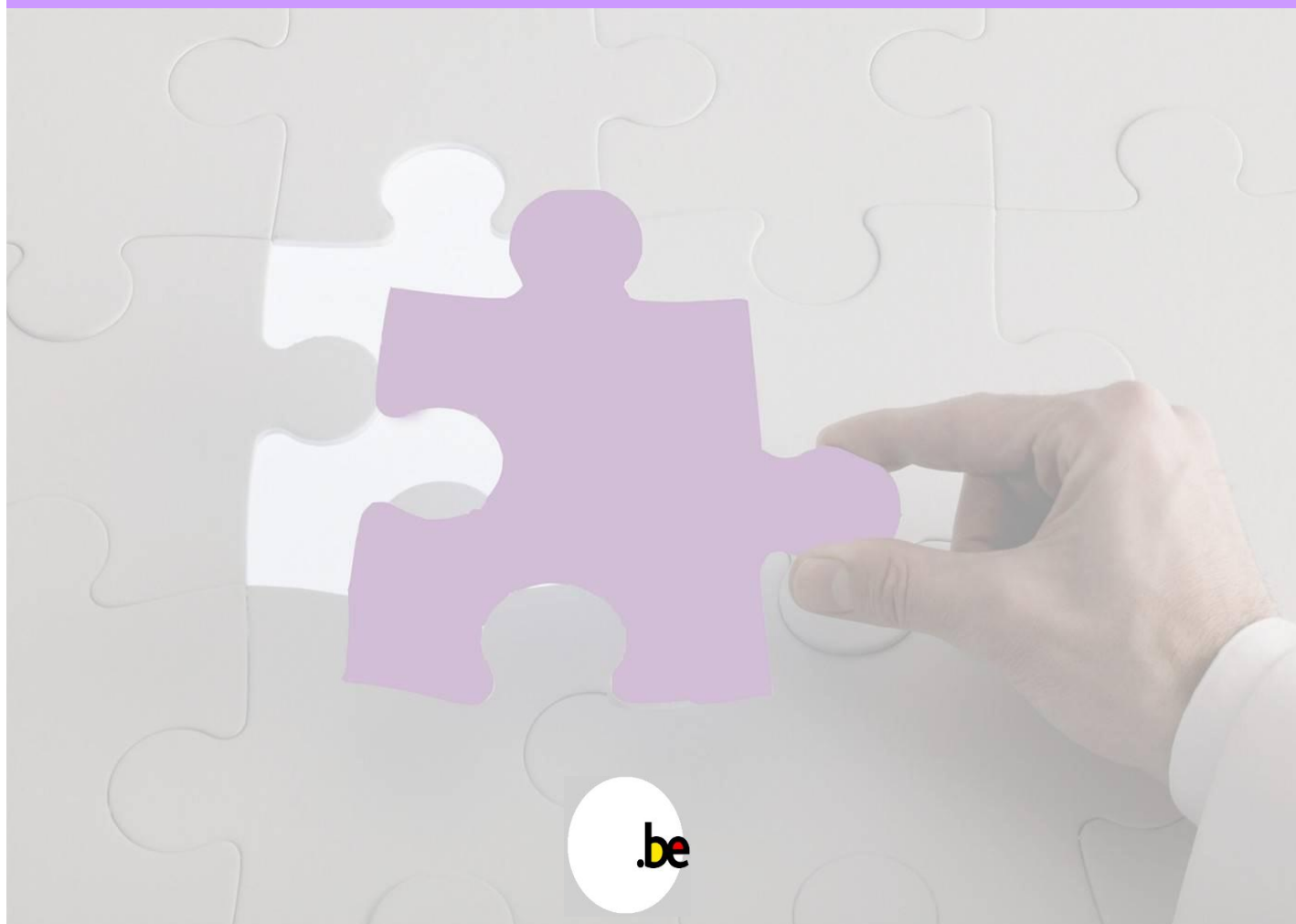
De impact van de dienst wordt in deel vier behandeld aan de hand van cijfergegevens en een studie van voorbeelden.

Tenslotte komt het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst terug op de behandeling van de aanbevelingen die hij in 2010 en 2011 geformuleerd heeft en lijst hij de nieuwe aanbevelingen, gedaan in 2012, op.

Wij wensen u allen een vlotte lezing.

Deel 1

SITUERING VAN DE FISCALE BEMIDDELING

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 1

Problemen in werkrelaties, een moeilijke echtscheiding, een burenruzie, een geschil tussen huurder en eigenaar of nog een geschil tussen de belastingplichtige en de federale belastingadministratie ... het kan ons allemaal overkomen. Dergelijke conflicten lost men niet noodzakelijk op voor de rechtbank. Er bestaat immers een valabel alternatief: de bemiddeling.

Bemiddeling is één van de oudste en meest natuurlijke manieren om conflicten of geschillen op te lossen. Eén ieder van ons is ongetwijfeld al tussenbeide gekomen als bemiddelaar, misschien zelfs onbewust, bijvoorbeeld om een ruzie op te lossen. Het woord 'bemiddeling' dekt dan ook heel wat verschillende ladingen. Bemiddeling is niet enkel een methode van werken. Bemiddeling impliceert bepaalde filosofische, ethische, psychologische en pedagogische inzichten en uitgangspunten.

Voor de oprichting van de Fiscale Bemiddelingsdienst haalde de wetgever zijn inspiratie ondermeer uit Frankrijk en Nederland waar fiscale bemiddeling reeds langer ingeburgerd is. Het was de bedoeling van de wetgever om de gerechtelijke achterstand in te perken, de fiscale wetgeving transparanter te maken en de administratie toegankelijker te maken. De wetgever kwam op deze manier tegemoet aan een algemene tendens van het streven naar een maximale dienstverlening aan de burger, het toegankelijker maken van de overheid en het verduidelijken van de fiscale wetgeving.

Bemiddelen is een alternatieve manier om meningsverschillen, problemen en conflicten tussen mensen te helpen oplossen. Bemiddelen is een vorm van conflictoplossing waarbij een onafhankelijke neutrale derde, de bemiddelaar, de partijen begeleidt om vanuit hun werkelijke belangen tot een gezamenlijk gedragen en voor één ieder van hen optimale oplossing van het onderling conflict te komen. Bemiddelen voorkomt een lange uitputtende en vaak dure strijd voor de rechtbank. Tijdens de bemiddeling werken de partijen samen aan oplossingen. Ze kiezen er dus voor om samen 'hun' oplossing te maken in plaats van het ondergaan van een opgelegd vonnis door de rechter. Bemiddelen is zoeken naar de gulden middenweg en het steunt bijgevolg op wederzijdse toegevingen. Partijen hoeven niet noodzakelijk hetzelfde te denken en dezelfde motieven te hebben om het eens te kunnen worden over een praktische regeling. Eén van de belangrijkste fundamenteën van de compromis- en consensuskunde is: geen gevecht om 'alle wijn' voor zich alleen te hebben maar 'samen' zoeken naar een oplossing waarbij elke partij 'nog wijn' proeft. Bij het overleg onder begeleiding van een bemiddelaar gaan de partijen samen op een kalme en serene wijze op zoek naar een aanvaardbare oplossing voor hun conflict. Bovendien gebeurt dit in een vertrouwelijke sfeer. De partijen moeten erop kunnen vertrouwen dat de bemiddelaar niet de ene of de andere partij voortrekt. Neutraliteit is de ruggengraat van het vak. Als de uiteindelijke oplossing door beide partijen wordt aanvaard, verhoogt dit absoluut de kansen op de toekomstige naleving ervan.

Bemiddeling mag niet verward worden met arbitrage. Dit is een wijze van conflictoplossing waarbij partijen samen overeenkomen zich te onderwerpen aan de beslissing van één persoon, de arbiter of de scheidsrechter, aan wie het is opgedragen een oordeel uit te spreken en wiens oordeel bindend is. Tijdens een bemiddelingsprocedure heeft de bemiddelaar immers geen beslissingsmacht ten

gronde. Hij beslist immers enkel over de te volgen procedure en niet over het onderliggende geschil.

In de literatuur vinden we terug dat bemiddeling enkel mogelijk is wanneer aan een aantal punten wordt voldaan:

1. twee of meer partijen hebben een geschil dat ze niet (meer) zelf kunnen oplossen
2. de communicatie tussen de partijen is -soms ernstig- verstoord, zodat een gesprek onmogelijk is geworden
3. geen van de partijen is in staat om zijn eigen wens zonder de andere partij te realiseren
4. partijen moeten in principe bereid zijn om met elkaar afspraken te maken
5. er is een bemiddelaar beschikbaar die voor beide partijen aanvaardbaar is
6. partijen willen hun conflict niet in de openbaarheid (voor de rechter) brengen.

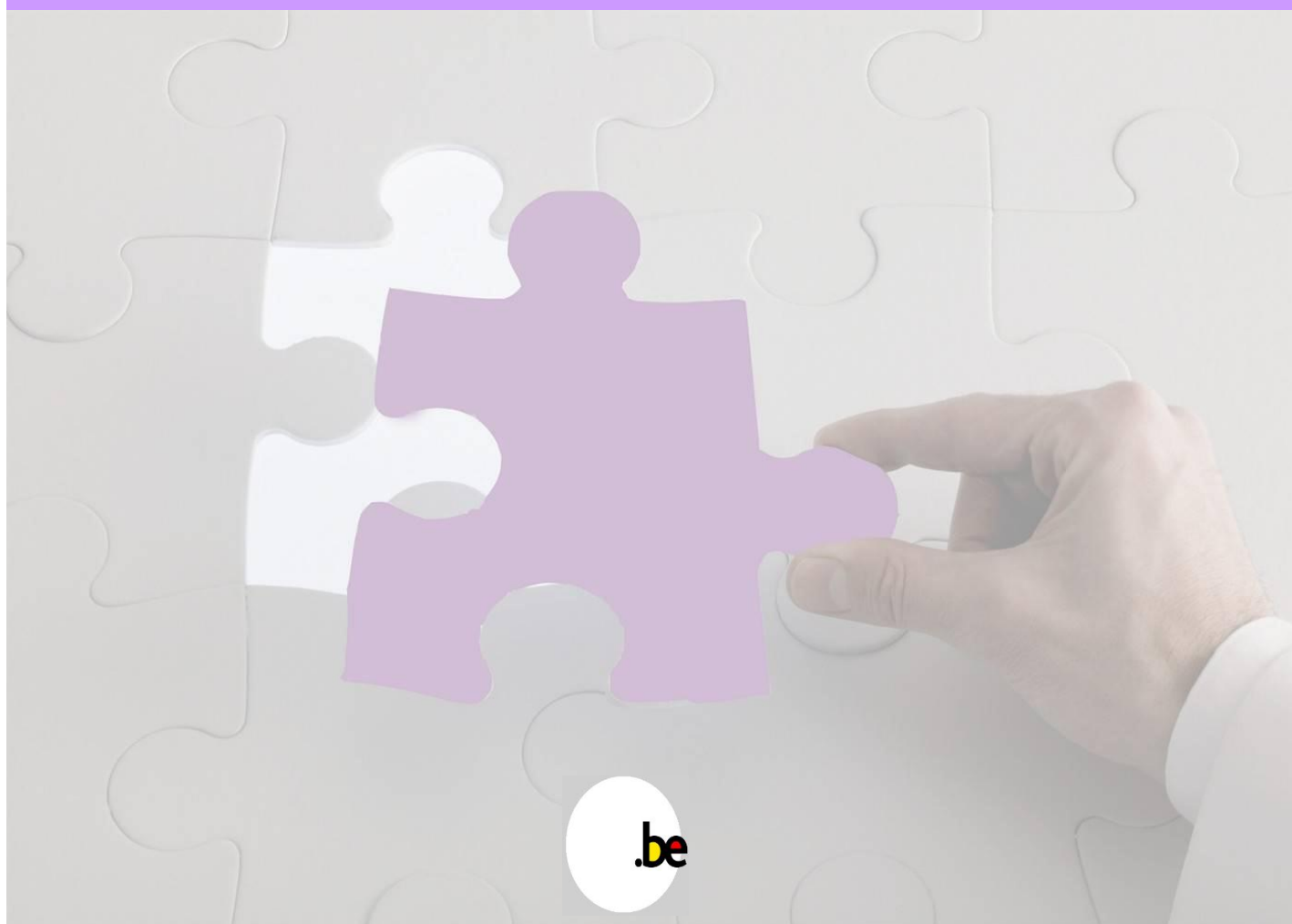
We kunnen dit ook doortrekken naar de fiscale bemiddeling.

Het is ondermeer de taak van de fiscaal bemiddelaar om:

1. een gespreksstructuur aan te brengen en de onderhandelingen te structureren
2. machtsverschillen zoveel mogelijk weg te werken. Inzake fiscale geschillen is dit een zeer gevoelig item daar de belastingschuldige geconfronteerd wordt met een moeilijk om te buigen machtsverhouding, hij staat immers tegenover de belastingadministratie
3. alle partijen aan het woord te laten en erover te waken dat de standpunten van elke betrokkene gerespecteerd worden, zodat elke partij zich erkend voelt
4. informatie te verzamelen over de feiten, de standpunten en belangen van de partijen en de achtergronden: wat willen ze uiteindelijk bereiken en waar zijn ze bereid tot concessies ?
5. begrip proberen op te wekken voor de visie van de andere partij
6. pogen een oplossingsgericht onderhandelingsgesprek op gang te brengen door de ernstigste verstoringen in de communicatie te proberen herstellen
7. de bereikte oplossingen vast te leggen in een bemiddelingsverslag.

Deel 2

2012 ... DE FISCALE BEMIDDELINGSDIENST IN DE KIJKER

2012 ... de Fiscale Bemiddelingsdienst in de kijker ... deze titel werd uiteraard niet zomaar gekozen.

Uit wat hierna volgt zal blijken dat de Fiscale Bemiddelingsdienst in 2012 de aandacht genoot van verschillende segmenten van de samenleving. 2012 was een jaar waarin de Fiscale Bemiddelingsdienst op een aantal vlakken in de kijker werd gesteld. Zo was er de aandacht van de politieke wereld voor de dienst wat resulteerde in twee wetsvoorstellen die hierna uitgebreider worden besproken en die werden ingediend naar aanleiding van de in vorige jaarverslagen gedane aanbevelingen. Er was de tevredenheidsenquête bij de gebruikers van de dienst met ondersteuning van het directoraat-generaal Organisatie- en Personeelsontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie, maar de Fiscale bemiddelingsdienst werd tevens genomineerd voor de Taxman Award 2012, wat er op wijst dat de dienst ook meer en meer bekend geraakt binnen de fiscale wereld. De nominatie was het gevolg van de bijdrage die de dienst levert tot een humanisering en vereenvoudiging van de fiscaliteit. Het lijkt ons tenslotte ook aangewezen hier tevens kort het gebruik van de website : www.fiscalebemiddeling.be te analyseren.

Ook werd in 2012 de werking van de Fiscale Bemiddelingsdienst, op vraag van onder meer accountants, beroepsverenigingen en andere professionelen meermaals toegelicht en verduidelijkt. Het ligt in de bedoeling de dienst verder bekend te maken bij mogelijke professionele gebruikers en bij het grote publiek.

1. Twee wetsvoorstellen

* *Wetsvoorstel van 7 juni 2012 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wat de uitbreiding van de fiscale bemiddeling naar verzoeken tot ambtshalve ontheffing betreft – ingediend door de heren Jenne De Potter, Carl Devlies, Guy Coëme, Olivier Destrebecq, Jef Van den Bergh, Stefaan Vercamer en Kristof Waterschoot en de dames Nahima Lanjiri en Bercy Slegers¹*

Momenteel is fiscale bemiddeling op het vlak van de taxatie inzake directe belastingen enkel mogelijk na indiening van een bezwaarschrift. Wanneer een belastingschuldige niet akkoord gaat met een op zijn naam gevestigde aanslag, kan hij hiertegen overeenkomstig artikel 366, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 een administratief beroep aantekenen. Hij dient hiertoe een schriftelijk bezwaar in te dienen bij de bevoegde directeur der belastingen, waarna de verzoekschriften door de administratie worden onderzocht en de gewestelijk directeur er uitspraak over doet. Daarnaast kan de belastingplichtige in bepaalde gevallen ook verzoeken om een ambtshalve ontheffing. De gewestelijk directeur kan ambtshalve ontheffing verlenen van de overbelastingen die voortvloeien uit materiële vergissingen, uit dubbele belasting, alsmede van diegene die voortvloeien uit afdoende bevonden nieuwe bescheiden of feiten waarvan het laattijdig voorleggen of inroepen door de belastingschuldige wordt verantwoord door wettige redenen.

Zolang de procedure in de administratieve fase zit, met andere woorden voor het geschil aanhangig werd gemaakt bij de rechtbank, kan de belastingplichtige een beroep doen op de Fiscale Bemiddelingsdienst, die overeenkomstig artikel 116, § 1 van de Wet

¹ Bron : Wetsvoorstel – Kamer – 13/07/2012 – Zittingsperiode 53 – Parlementair document 53K2358.

van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen, kan bemiddelen in een blijvend geschil over de heffing en de invordering van belastingen met de Federale Overheidsdienst Financiën.

Echter inzake inkomstenbelastingen is in een strikte interpretatie van de vigerende wetgeving fiscale bemiddeling enkel mogelijk wanneer een bezwaarschrift werd ingediend bij de directeur der belastingen. Uit de praktijk blijkt evenwel dat er ook met betrekking tot het verlenen van ambtshalve ontheffingen blijvende meningsverschillen kunnen bestaan. Sommige geschillenambtenaren betwisten, gelet op de strikte interpretatie, thans de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Met het wetsvoorstel wil men bemiddeling dan ook officieel mogelijk maken na een vraag tot ambtshalve ontheffing. Het is de bedoeling hiermee het aantal gerechtelijke geschillen verder te verminderen en de fiscale schulden gemakkelijker te innen.

Het betreffende wetsvoorstel strekt ertoe dat er in artikel 376^{quinquies} van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij wet van 25 april 2007, volgende wijzigingen worden aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “of een vraag tot ambtshalve ontheffing bedoeld in artikel 376 ingevoegd tussen de woorden “ingeval een bezwaarschrift” en de woorden “werd ingediend bij de directeur der belastingen”;

2° in paragraaf 2 worden de woorden “of een vraag tot ambtshalve ontheffing bedoeld in artikel 376” telkens ingevoegd na de woorden “wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar”.

Tijdens de zitting van 26 februari 2013, heeft de Kamercommissie Financiën en Begroting de tekst van dit wetsvoorstel, nadat het beperkt werd geamendeerd, met unanimititeit aangenomen.

* *Wetsvoorstel van 17 juli 2012 tot optimalisering van de werking van de Fiscale Bemiddelingsdienst – ingediend door de heren Jenne De Potter, Carl Devlies, Jef Van den Bergh, Kristof Waterschoot en Josy Arens*²

Een belastingplichtige die niet akkoord gaat met een op zijn naam gevestigde aanslag, kan hiertegen overeenkomstig artikel 366 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 beroep aantekenen bij de bevoegde directeur der belastingen. De administratie heeft dan zes maanden om een beslissing te nemen. Wordt zijn verzoek afgewezen of blijft het antwoord uit dan kan de belastingplichtige zich tot de rechtbank wenden. Vermits artikel 1385^{undecies} van het Gerechtelijk Wetboek aan de belastingplichtige de mogelijkheid biedt om zich tot de rechtbank te wenden indien de administratie geen beslissing neemt na verloop van zes maanden, beschouwt de wetgever deze termijn als een redelijke termijn waarbinnen de administratie een bezwaar moet onderzoeken en beoordelen.

Zolang de administratie geen beslissing genomen heeft kan de belastingplichtige overeenkomstig artikel 376^{quinquies}, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ook de Fiscale Bemiddelingsdienst inschakelen. De bemiddelingsprocedure heeft echter geen schorsende werking : de bezwaarprocedure loopt samen met de termijn van zes maanden gewoon verder, wat de deur opent voor

² Bron : Wetsvoorstel – Kamer – 22/10/2012 – Zittingsperiode 53 – Parlementair document 53K2455.

vertragingsmanoeuvres of in tegendeel overdreven spoed bij een onwillige administratie.

Volgens vaststellingen van de Fiscale Bemiddelingsdienst in het jaarverslag 2010, bemoeilijkt de vigerende wetgeving het bereiken van zijn doelstellingen. Dit wordt ondermeer afgeleid uit volgende vaststellingen:

1. artikel 116, § 1 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) stelt expliciet dat de bemiddelingsprocedure niet stuitend of schorsend werkt;
2. het risico bestaat dat de administratie kan verweten worden onzorgvuldig te handelen wanneer aan het optreden van de administratie moedwilligheid ten grondslag ligt door het nemen van een beslissing die de werking van een bemiddelingsprocedure onmogelijk maakt. Het spreekt voor zich dat de bemiddelingsprocedure slechts optimaal kan werken wanneer de betrokken partijen kunnen handelen zonder onder druk te staan van mogelijke gerechtelijke procedures die de bemiddeling kunnen doorkruisen.

Om de bemiddelingsprocedure meer slaagkans te geven, schorst het wetsvoorstel de termijn voor behandeling door de gewestelijk directeur vanaf het moment waarop de aanvraag tot bemiddeling ontvankelijk is verklaard tot de eindbeslissing van de Fiscale Bemiddelingsdienst en dit gedurende een termijn van maximaal drie maanden.

Het betreffende wetsvoorstel strekt ertoe dat artikel 1385*undecies* van het Gerechtelijk Wetboek, ingevoegd bij wet van 23 maart 1999, wordt aangevuld met een vierde lid, luidende:

“De termijn van zes maanden bedoeld in het tweede en derde lid wordt met maximaal drie maanden verlengd wanneer de belastingplichtige een ontvankelijk verklaarde aanvraag tot bemiddeling heeft ingediend bij de Fiscale Bemiddelingsdienst als bedoeld bij artikel 16 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV);”

Daarnaast wordt voorgesteld in artikel 116, § 1 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) het derde lid als volgt te vervangen:

“De indiening en het onderzoek van een aanvraag tot bemiddeling hebben een schorsende werking. De schorsing vangt aan vanaf de kennisgeving van de beslissing waarbij een aanvraag tot bemiddeling ingediend bij de Fiscale Bemiddelingsdienst ontvankelijk is verklaard en wordt opgeheven na kennisgeving van de eindbeslissing van de Fiscale Bemiddelingsdienst. De termijn van schorsing bedraagt maximaal drie maanden.”

2. De tevredenheidsenquête

Het directoraat-generaal Organisatie- en Personeelsontwikkeling van de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie (DG OPO) organiseerde op 29 februari 2012 in het kader van het netwerk klachtenmanagement een netwerkvergadering “klachtenmanagement – stand van zaken – implementatie & netwerk” binnen de Federale Overheid. In het licht van het deel van deze vergadering dat gewijd werd aan “hoe het aantal klachten verminderen” werd aan de Fiscale Bemiddelingsdienst gevraagd om de werking van de dienst en de gehanteerde bemiddelingstechnieken nader toe te lichten.

De dienst DG OPO streeft in het kader van het netwerk klachtenmanagement ondermeer naar een verbeterde, correcte en klantgerichte dienstverlening aan de burger. Het is immers zo dat de gebruikers van een dienst, tevens de eindgebruikers van de dienstverlening, de bestaansreden van de organisatie zijn. Een organisatie die een goede dienstverlening wil brengen moet constant werken aan een klantgericht beleid waarbij klantbenadering een belangrijke rol speelt. Klantbenadering is dan ook de wijze waarop huidige en toekomstige behoeften van de klanten worden onderkend en in kaart gebracht. Een correcte klantbenadering draagt naast respect voor het algemeen belang ook respect voor de geldende reglementering hoog in het vaandel. Vanuit het oogpunt van het in kaart brengen van de klantgerichtheid en de tevredenheid van de gebruikers van de diensten van de FOD Financiën heeft ook de Fiscale Bemiddelingsdienst de aandacht van de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie getrokken.

De dienst DG OPO stelde de Fiscale Bemiddelingsdienst bovendien in de loop van 2012 voor om de dienst te ondersteunen bij een klantenbevraging onder haar gebruikers. Een klantenbevraging is immers het instrument bij uitstek om de relatie met de klanten te verbeteren en hun betrokkenheid te versterken. De resultaten van de bevraging worden gebruikt om de organisatie scherp te houden en de dienstverlening verder te ontwikkelen.

De Fiscale Bemiddelingsdienst zag hierin, niettegenstaande de dienst al veel positieve reacties van klanten mocht ontvangen, onmiddellijk een opportuniteit. Er wordt immers vaak gesproken over "meten is weten". De gegevens uit metingen vormen de basis voor continue verbeteringen. De Fiscale Bemiddelingsdienst is dan ook van mening dat wanneer de organisatie een kwaliteitsvolle dienstverlening wil blijven aanbieden, het belangrijk is om op regelmatige tijdstippen de werking van de dienst te evalueren.

In het kader van dit tevredenheidsonderzoek, dat uiteindelijk in meerdere takken van de FOD Financiën werd geïmplementeerd, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst dan ook specifiek bij haar gebruikers gepeild naar de kwaliteit van de dienstverlening, het informatieaanbod en de infrastructuur. Het begrip tevredenheid werd over het gehele proces dat de klant doorloopt binnen de Fiscale Bemiddelingsdienst bevraagd. Het lag in de bedoeling op basis van de resultaten van de tevredenheidsenquête een duidelijker beeld te krijgen van de verwachtingen van de gebruikers van de dienst en zo in de toekomst de werking van de dienst nog beter af te stemmen op de behoeften en verwachtingen van de burgers. De resultaten geven de Fiscale Bemiddelingsdienst inzicht om verbeteropportuniteiten te identificeren en verbeteracties te formuleren om de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen.

De bevraging werd uitgevoerd in de periode van 19 november 2012 tot 6 december 2012. De Fiscale Bemiddelingsdienst nodigde in totaal 1.063 klanten, die recent een beroep deden op de dienst, uit om deel te nemen aan deze bevraging ter evaluatie van de kwaliteit van de dienstverlening. Er werd een onderverdeling gemaakt in 3 categorieën, zijnde: de particulieren, de professionelen en de vennootschappen. De klanten werden persoonlijk éénmalig elektronisch uitgenodigd om deel te nemen aan de bevraging.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

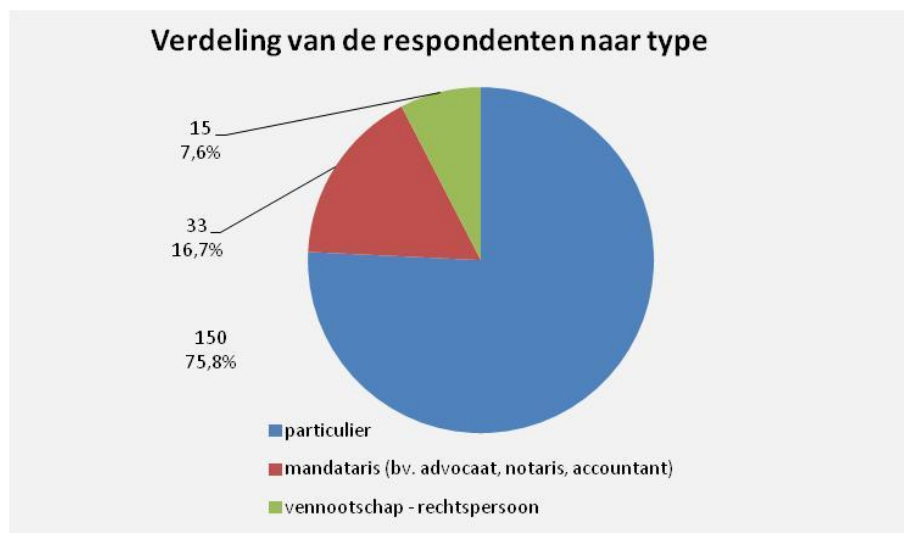
Hierna wordt aan de hand van een statistische analyse een overzicht gegeven van de resultaten van de bevraging.

De vragenlijst bevatte 98 vragen, die werden opgedeeld in drie delen met elk hun thema's. De drie delen zijn : de klantentevredenheid en het klanteninzicht van de Fiscale Bemiddelingsdienst, de klantentevredenheid van de FOD Financiën en de beeldvorming van de FOD Financiën³. Daarnaast werden ook vragen opgenomen met betrekking tot het profiel van de respondenten en de kwaliteit van de vragenlijst.

Het profiel van de respondenten werd als volgt bepaald:

* *Type respondent:*

Antwoord op de vraag: *“U heeft een dossier ingediend als: ...”*

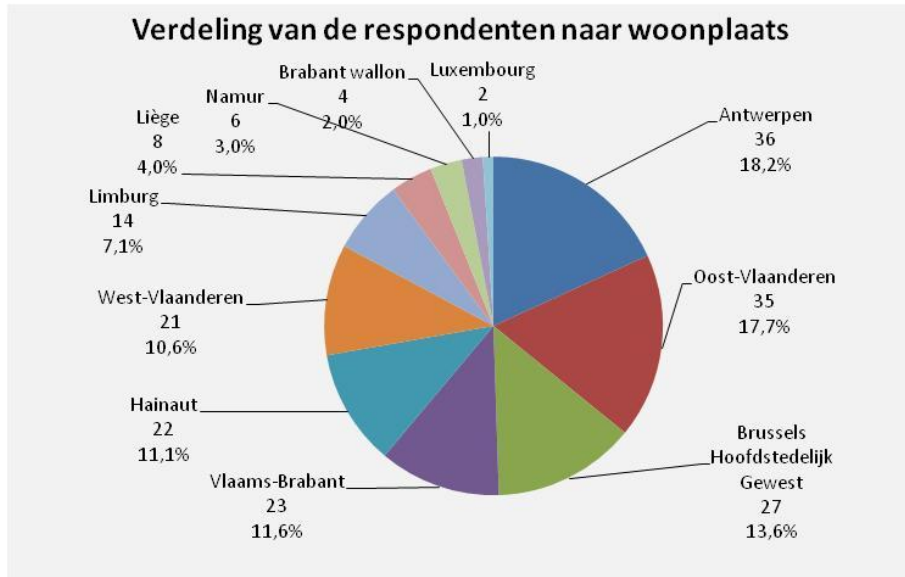
De particulieren vormen met 75% duidelijk de overgrote meerderheid van de respondenten die de bevraging beantwoordden.

³ In het kader van dit jaarverslag zal enkel aandacht besteed worden aan de resultaten van het eerste thema: de klantentevredenheid en het klanteninzicht van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

* *Woonplaats:*

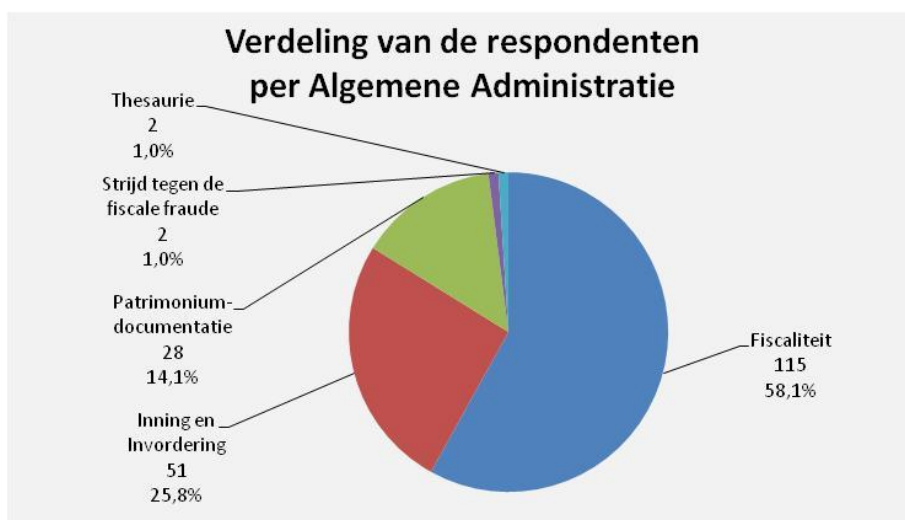
Antwoord op de vraag: “U woont in...”

De respondenten komen dus uit alle provincies.

* *Betrokken administratie:*

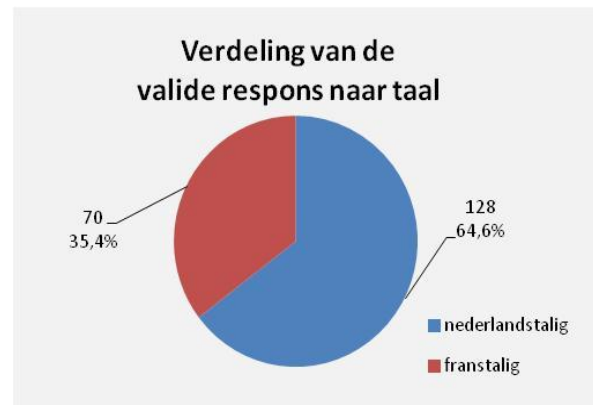
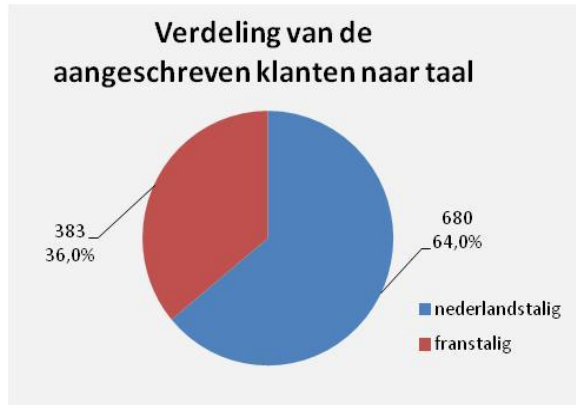
Antwoord op de vraag: “Uw bemiddelingsdossier handelde over de Algemene administratie van de: ...”

Met bijna 60% hebben de bemiddelingsdossiers vooral betrekking op Fiscaliteit, en voor een kwart op Inning & Invordering.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

De deelnemers aan de enquête werden er duidelijk van ingelicht dat hun antwoorden volledig vertrouwelijk door de dienst DG OPO zouden worden behandeld. Het deelnemingspercentage lag op +/- 33%, wat in de lijn van de verwachtingen lag (het gemiddeld deelnemingspercentage bij klantenbevragingen bevindt zich meestal rond de 30%). 18,6% van de uitgenodigde populatie klanten beantwoordde de vragenlijst evenwel volledig.

Zoals bovenstaande grafieken weergeven, loopt de proportionele verdeling tussen Nederlandstaligen en Franstaligen zowel voor de deelnemers als de valide deelnemers gelijk met deze van de totale populatie.

De eigenlijke resultaten ...

De deelnemers aan de bevraging konden op elke vraag volgens de hierna volgende schaal antwoorden: Helemaal akkoord (donkergroen), Akkoord (lichtgroen), Eerder akkoord (geel), Eerder niet akkoord (oranje), Niet akkoord (rood), Helemaal niet akkoord (donkerrood) of Niet van toepassing.

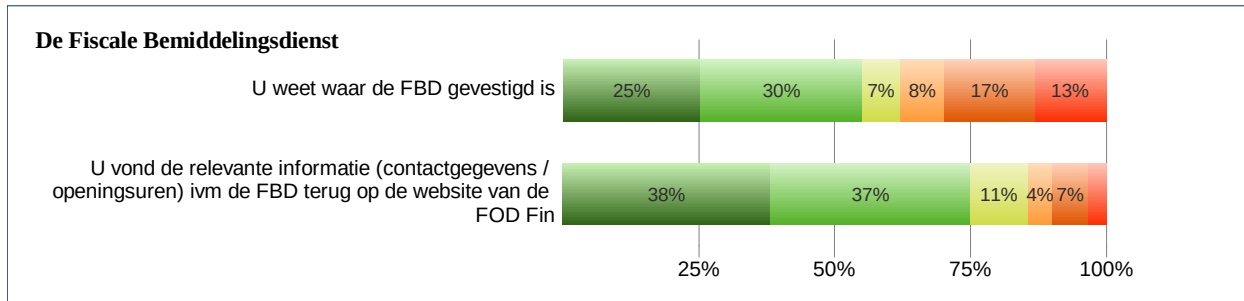
De resultaten van de antwoorden worden hierna grafisch weergegeven op basis van het percentage respondenten dat voor de verschillende antwoordmogelijkheden koos, zonder rekening te houden met de "niet van toepassing"-antwoorden.

We staan hierna achtereenvolgens stil bij de resultaten van de bevraging volgens de horizontale analyse, namelijk het klantenproces en vervolgens bij de verticale analyse, namelijk de kwaliteitscontrole.

De Fiscale Bemiddelingsdienst wordt in de grafische voorstellingen hierna steeds als FBD afgekort.

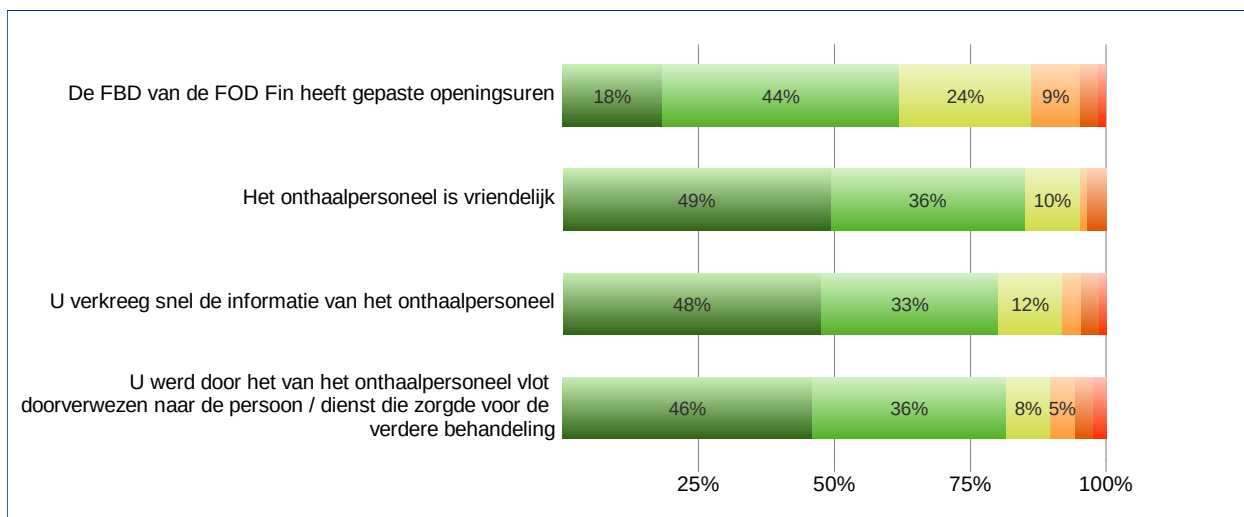
1. Het klantenproces binnen de Fiscale Bemiddelingsdienst

* Oriëntatie van de Fiscale Bemiddelingsdienst

Op het vlak van oriëntatie geven de scores voor de Fiscale Bemiddelingsdienst een divers beeld. Hoewel de contactgegevens en openingsuren makkelijk te vinden zijn, weten 45% van de respondenten niet noodzakelijk waar de Fiscale Bemiddelingsdienst gevestigd is. Mogelijks is dit te wijten aan het feit dat veel respondenten zich niet hoefden te verplaatsen om een antwoord te krijgen op hun bemiddelingsvraag en zo helemaal geen noodzaak hadden te weten waar de Fiscale Bemiddelingsdienst daadwerkelijk gevestigd is. De bemiddelingsdossiers worden namelijk vaak telefonisch of elektronisch afgehandeld. Dringt een bemiddelingsgesprek zich op, dan geschiedt dit in principe steeds in de regio waar de verzoeker en dus ook de bevoegde fiscale dienst zich bevindt.

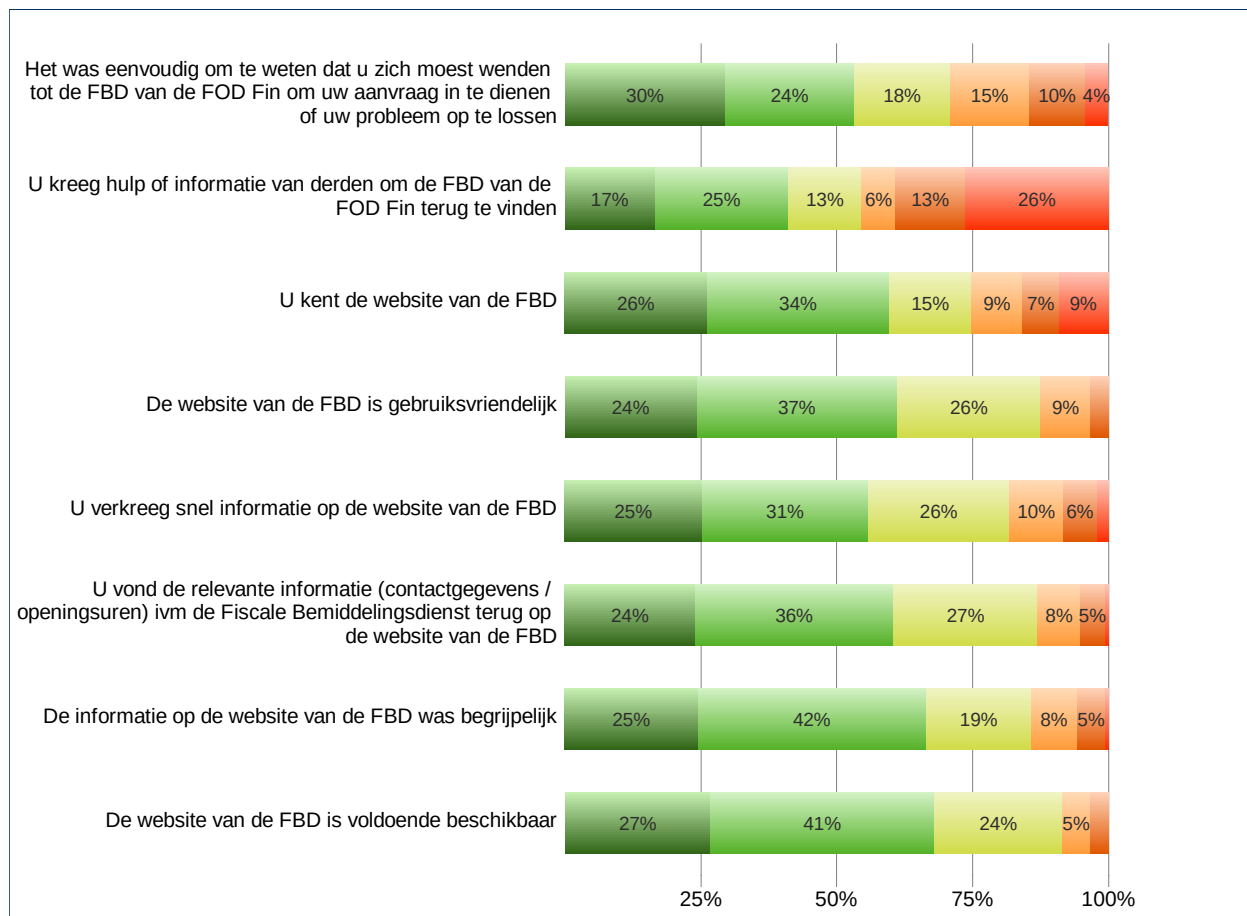
* Onthaal van de Fiscale Bemiddelingsdienst

Voor wat het **onthaal** betreft, wordt er in de vragenlijst een onderscheid gemaakt tussen de openingsuren van de Fiscale Bemiddelingsdienst enerzijds en anderzijds de kwaliteit van het onthaal: vriendelijkheid van het onthaalpersoneel, snelheid in het verschaffen van de informatie en vlotheid van de doorverwijzing voor de verdere behandeling. Meer dan 4/5den van de respondenten is hier op zijn minst tevreden over. Vooral de **vriendelijkheid** scoort heel goed.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

* *Nazorg*

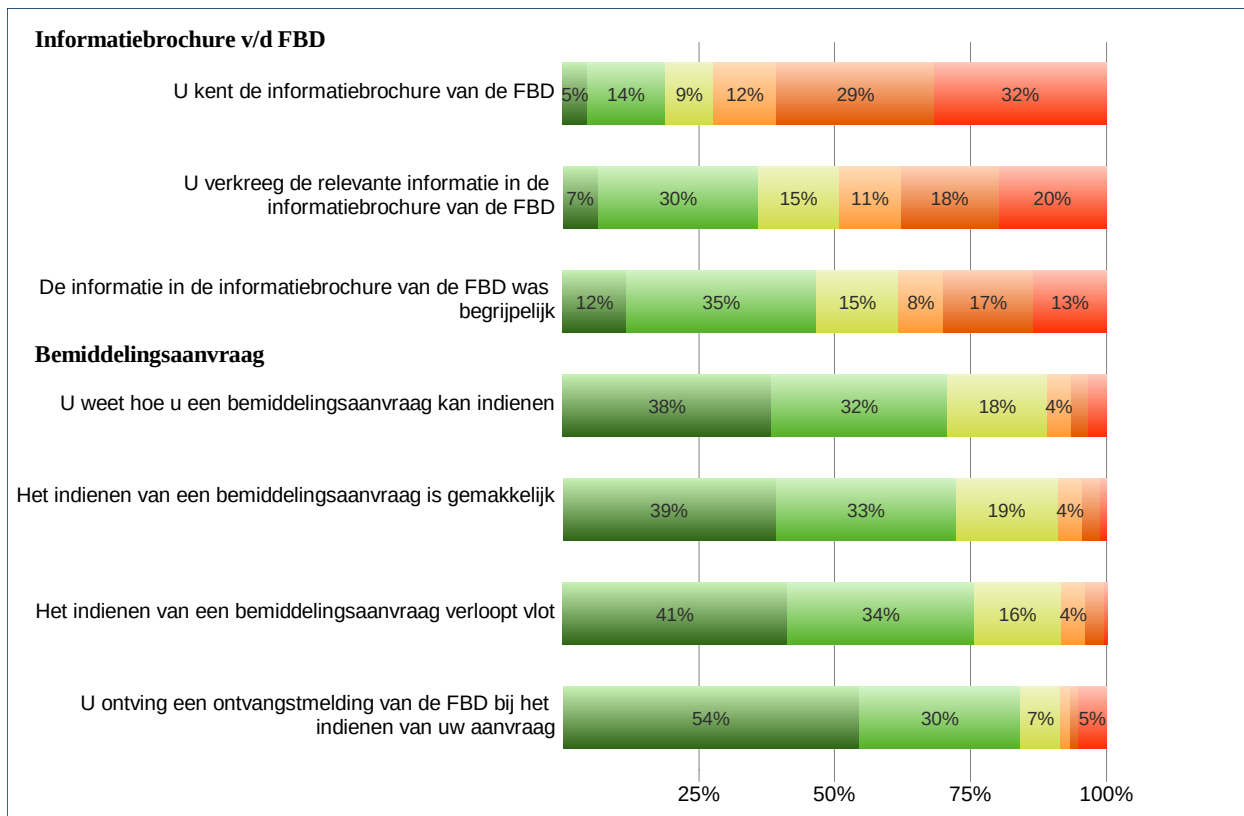

Wat de **algemene oriëntatie** betreft, vindt ongeveer de helft van de respondenten het niet zo eenvoudig om te weten dat ze zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst konden wenden met hun probleem.

Uit de tweede vraag blijkt dan weer dat er in slechts weinig gevallen hulp van derden kon of diende te worden ingeroepen om de Fiscale Bemiddelingsdienst te ontdekken.

De respondenten die de **website** kennen en gebruiken, beoordelen deze positief. Opmerkelijk hier is dat ongeveer 22% aangeeft dat de vragen in verband met de website niet van toepassing zijn op hen.

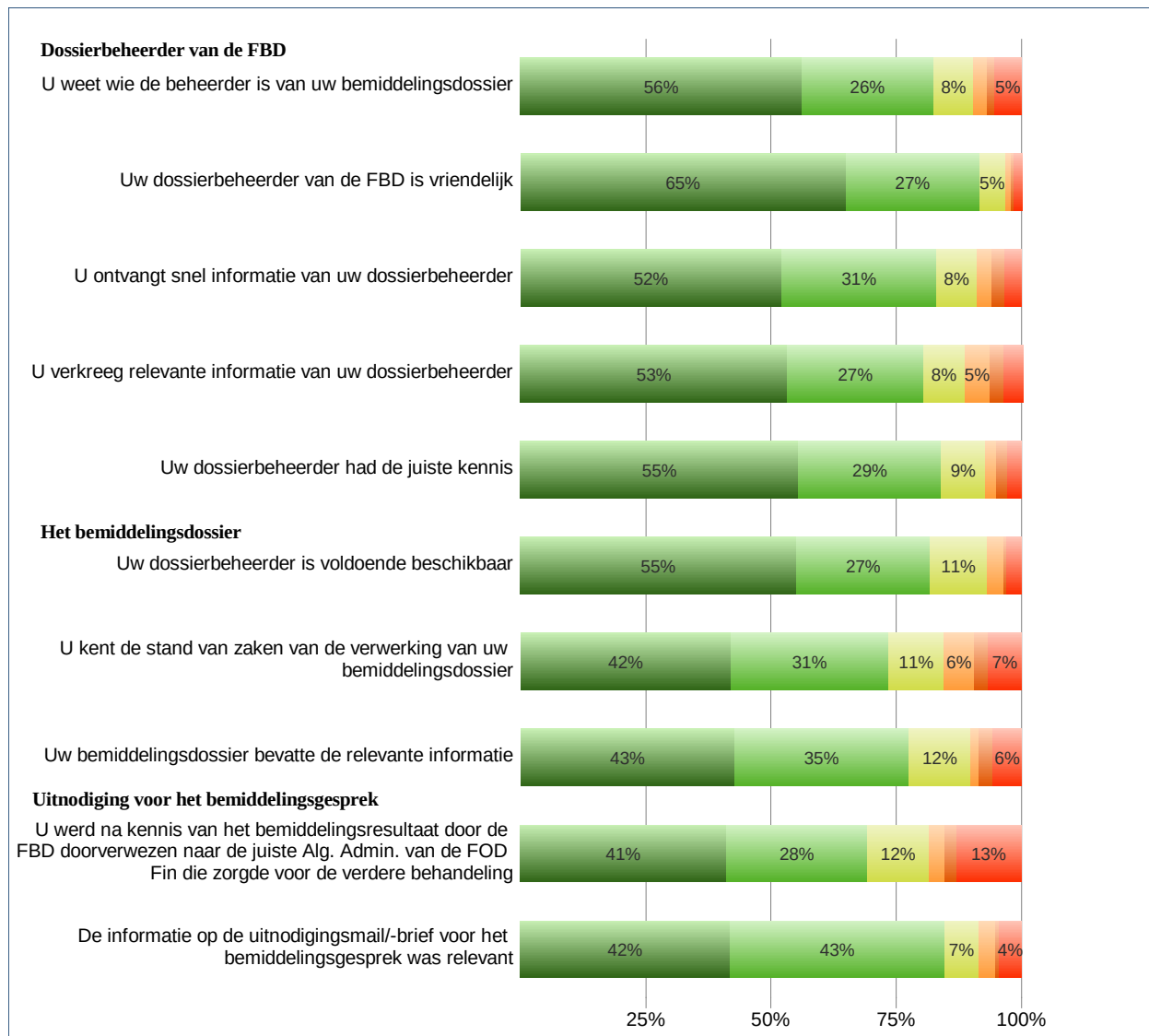
- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

Uit de bevraging blijkt dat 60% van de respondenten aangeeft de **informatiebrochure** niet te kennen. 38% van de respondenten vindt niet de relevante informatie terug in de informatiebrochure en 30% vond de informatie niet begrijpelijk.

Wat de **bemiddelingsaanvraag** betreft, weet een grote meerderheid van de respondenten hoe zij deze kan indienen en ervaren ze het indienen als gemakkelijk en vlot. De grote meerderheid bevestigt spontaan een ontvangstmelding te krijgen bij het indienen van hun aanvraag.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

Wat de **dossierbeheerder** betreft overstijgt het resultaat bij alle vragen de 80%-grens voor de categorie 'helemaal akkoord' en 'akkoord'. Ook hier scoort de vriendelijkheid uitermate hoog met 92%.

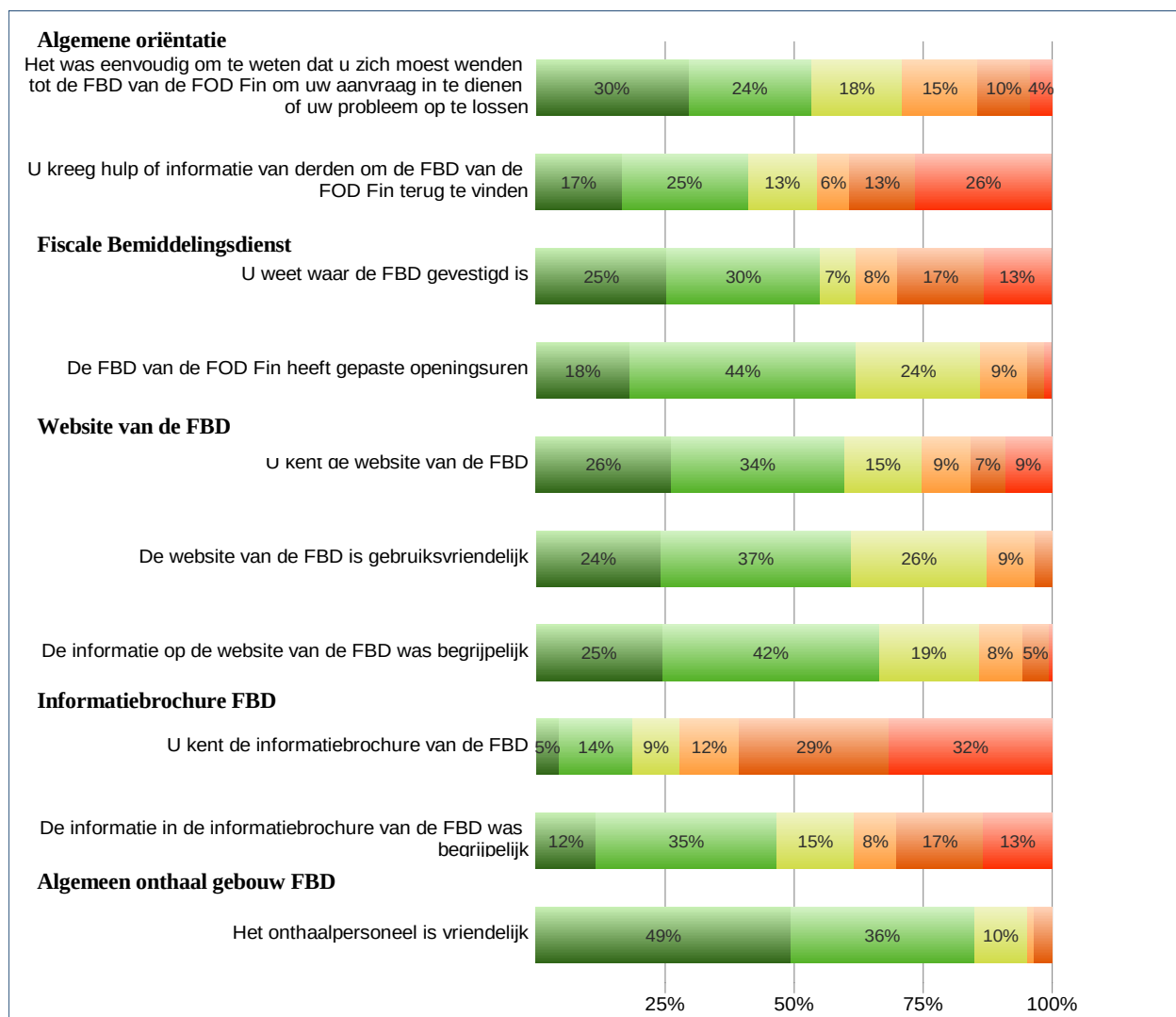
De vragen rond het **dossierbeheer** (wie, vriendelijkheid, snelheid, pertinente, competentie, beschikbaarheid) kregen duidelijk goede scores van de respondenten. Op alle vragen waren meer dan de helft van de respondenten zelfs 'helemaal akkoord' met de stellingname.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

2. De kwaliteitscriteria voor de Fiscale Bemiddelingsdienst

* *Klantgerichtheid van de Fiscale Bemiddelingsdienst*

Hierna worden de scores besproken die door de respondenten werden gegeven in het kader van de klantgerichtheid van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Op vlak van **klantgerichtheid** geven de scores voor de Fiscale Bemiddelingsdienst een divers beeld.

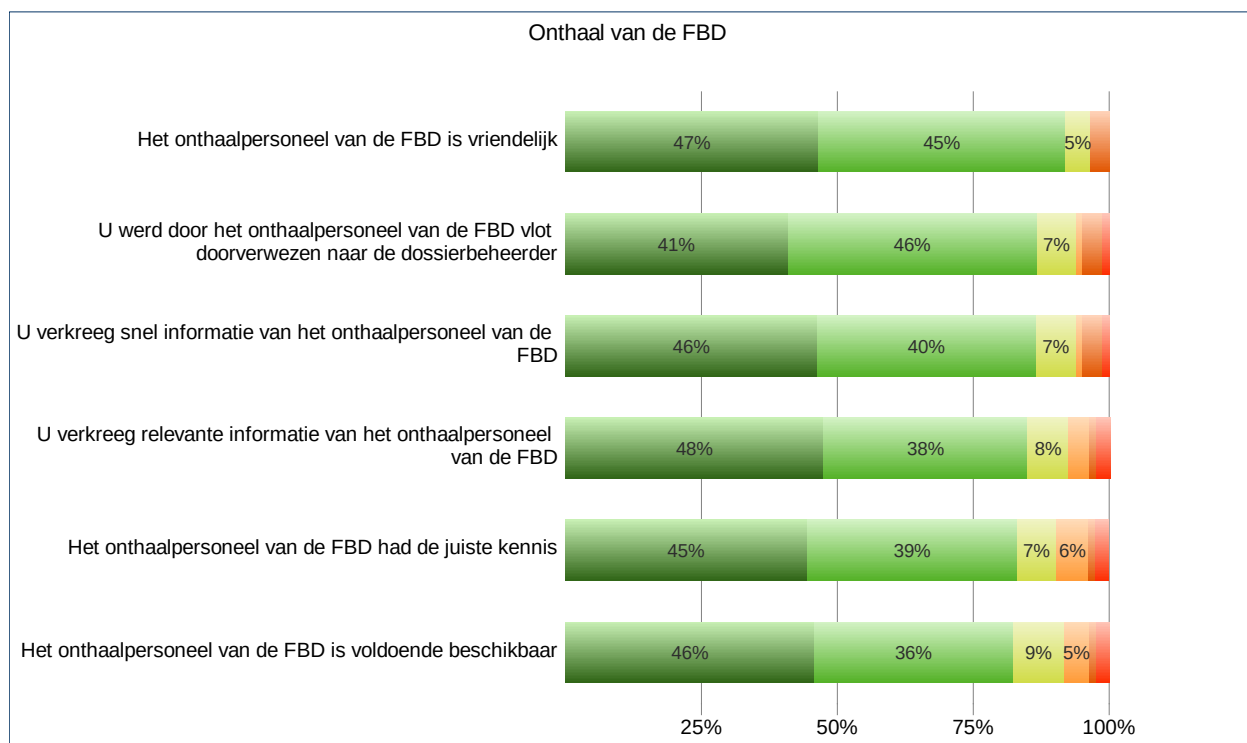
Wat de **algemene oriëntatie** betreft is het blijkbaar niet steeds evident om te weten dat men zich kan wenden tot de Fiscale Bemiddelingsdienst in geval van een geschil met de belastingadministratie. Wel vindt men, zodra men weet dat men zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst kan richten, de Fiscale Bemiddelingsdienst snel terug (hetzij alleen, hetzij met hulp van derden).

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

Bij een derde van de respondenten is de vestiging van de dienst niet echt gekend. Dit is te verklaren door het feit dat velen het antwoord op hun vragen krijgen via email, brief of telefoon en het bemiddelingsgesprek vaak in de regio van de verzoeker plaatsvindt.

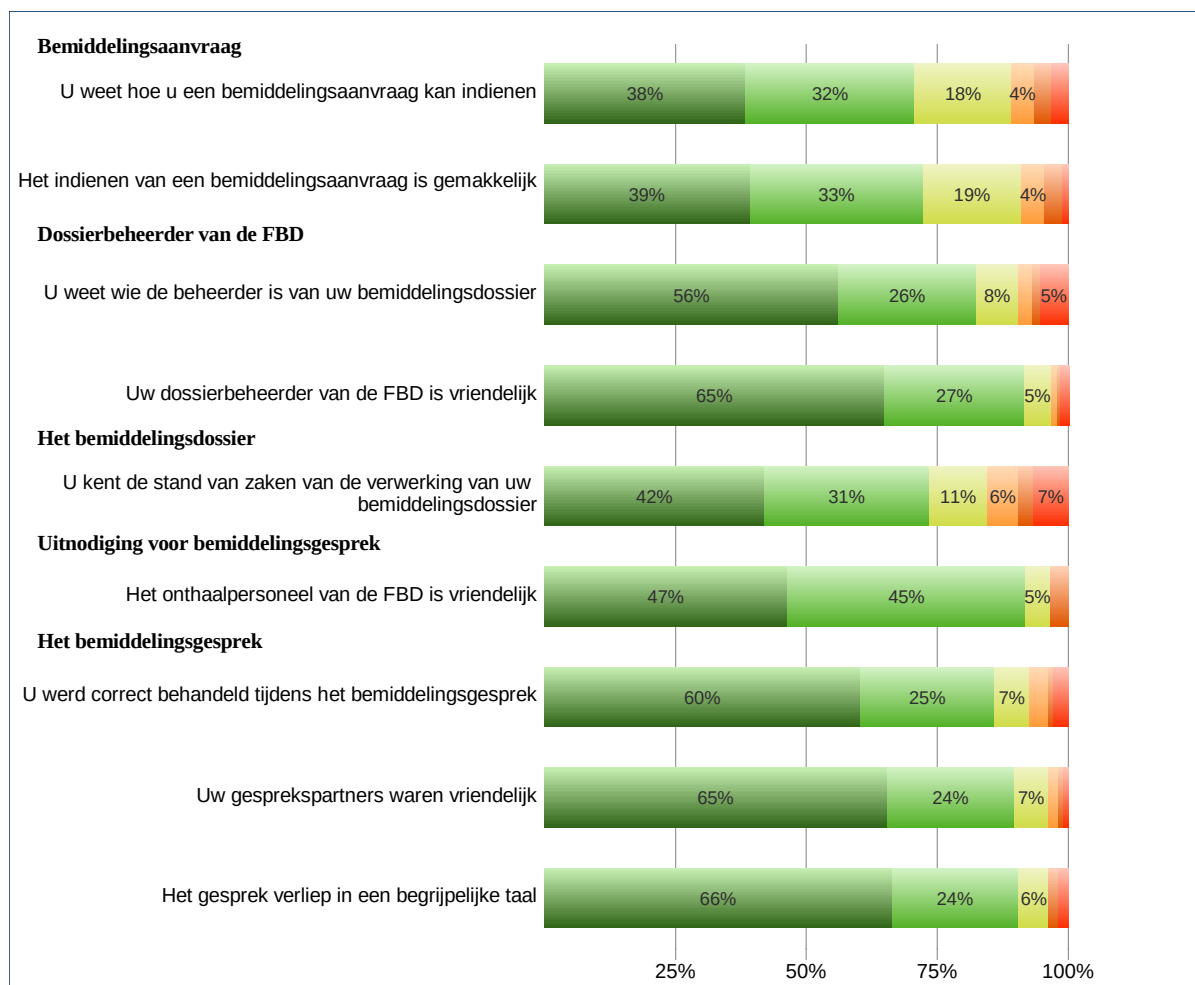
De **website** is niet alom bekend en de **informatiebrochure** is veelal onbekend. Voor een derde van diegenen die de brochure wel kennen is de informatie minder begrijpelijk.

Uit het voorgaande blijkt dat het blijkbaar niet altijd eenvoudig is om de weg naar de Fiscale Bemiddelingsdienst te vinden. Dit moet voor de dienst een aandachtspunt zijn voor de toekomst. Er zal zowel qua sensibilisering van de belastingdiensten als qua algemene visibiliteit werk van moeten worden gemaakt.

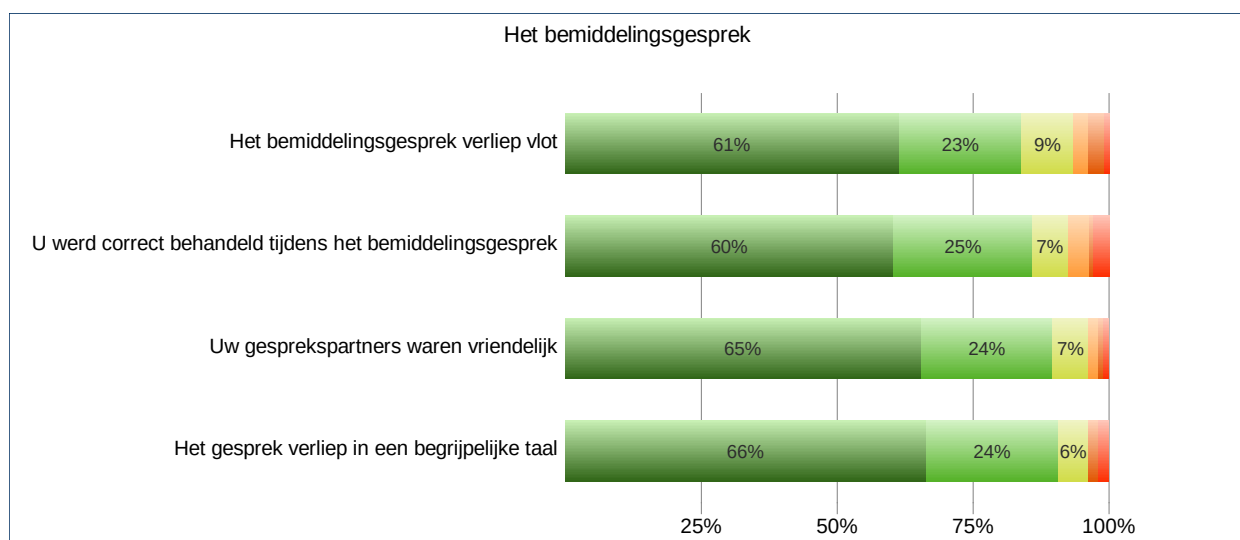
Betreffende het **onthaal**, in al zijn aspecten (vriendelijkheid, snelheid, doorverwijzing, juiste kennis als beschikbaarheid), overstijgt de tevredenheid de score van 80%.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

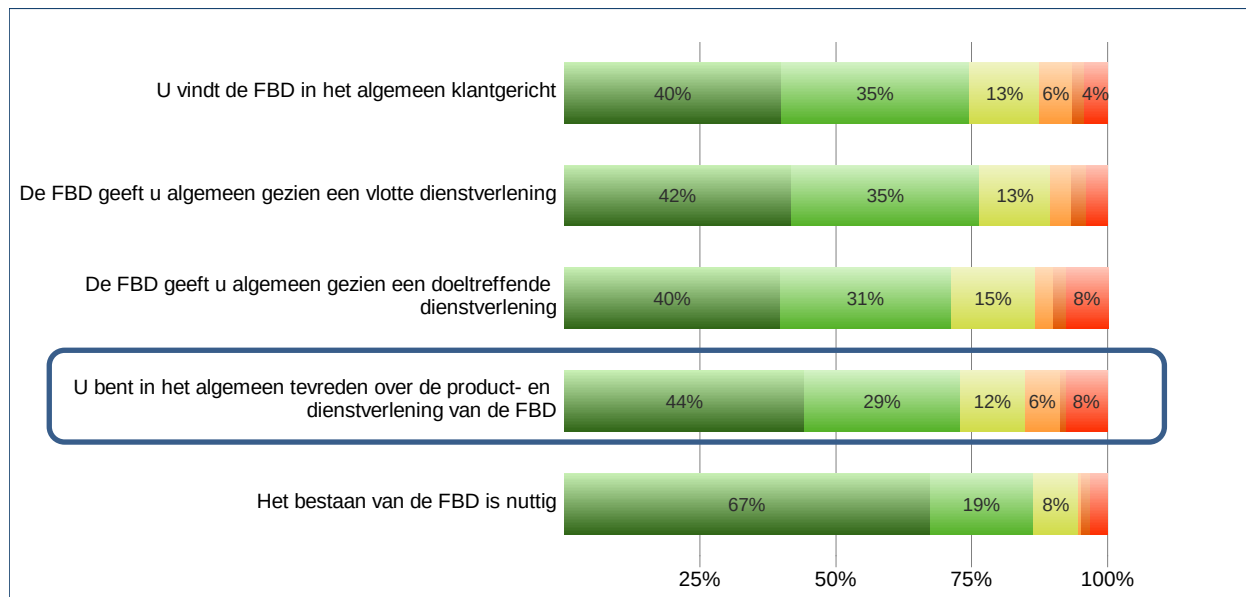
De respondenten antwoordden op de vragen betreffende de **bemiddelingsprocedure** zeer positief.

Er is een hoge tevredenheid voor de **bemiddelingsaanvraag**: de scores halen allen minimum 70%.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

Uit voormelde tabel blijken ook uitstekende scores voor het **bemiddelingsgesprek**: 85-90%.

Samenvattend kunnen we stellen dat de globale tevredenheid van de Fiscale Bemiddelingsdienst hoog ligt: **73% van de respondenten zijn tevreden of zeer tevreden** en 12% zijn ook nog tamelijk tevreden. Slechts 8% is zeer ontevreden.

Het blijkt duidelijk dat de respondenten tevreden zijn over de **dienstverlening van de Fiscale Bemiddelingsdienst**. Ze beschouwen de dienst als **klantgerichtheid, vlot en doeltreffend**. Bovendien ervaren ze het bestaan van de Fiscale Bemiddelingsdienst als **zeer nuttig**.

Naar aanleiding van de resultaten van de bevraging en op basis van de talrijke reacties van de respondenten op de open vragen werden door de Fiscale Bemiddelingsdienst een aantal bemerkingen opgesteld, die nader zullen worden geanalyseerd en onderzocht. Het feit dat de Fiscale Bemiddelingsdienst blijkbaar nog te weinig bekend is, zal terzake ongetwijfeld verdere aandacht moeten krijgen. Een aantal respondenten ontdekten immers laat of zelfs te laat het bestaan van de Fiscale Bemiddelingsdienst. Uit de bevraging bleek immers dat meerdere respondenten suggereren om bovendien meer publiciteit rond de dienst te maken, zowel naar de belastingplichtigen, als naar de mogelijke professionele gebruikers, als naar de verschillende belastingdiensten. Er blijkt een vraag te zijn om “beter en tijdig” te informeren over het bestaan van de dienst. Meerdere malen wordt gesuggereerd om via de media publiciteit voor de dienst te maken en wordt gevraagd om bij iedere briefwisseling die uitgaat van de administratie melding te maken van het bestaan van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Tot slot kunnen we stellen dat voormelde klantenbevraging een zeer nuttig instrument is voor de Fiscale Bemiddelingsdienst om de verbeteropportunities te identificeren en de verbeteracties te formuleren om de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

3. De Taxman Award 2012

De Taxman Award is een jaarlijkse evenement, georganiseerd door ERGO Insurance en Trends in samenwerking met Uitgeverij Pelckmans en het Verbond van Belgische Ondernemingen, waarbij een award wordt toegekend aan de persoon of organisatie die de meest opmerkelijke bijdrage heeft geleverd hetzij aan de vermindering van de belastingdruk, hetzij aan een vereenvoudiging van de belastingen of hetzij aan de humanisering van de fiscaliteit. De award is intussen uitgegroeid tot een gevestigde waarde in het fiscale landschap.

In 2012 werd de Fiscale Bemiddelingsdienst, vertegenwoordigd door zijn voorzitter, de heer Edouard Trzcinski en de andere leden van het College de heren Paul De Rom, Charles Demarch, Geert Callaert en Yvan Dubuisson voor de Taxman Award genomineerd. De andere genomineerden waren de Fiscale Hogeschool, de Stad Brugge, Professor Daniel Garabedian en Professor Luc De Broe. De Fiscale Bemiddelingsdienst werd genomineerd voor zijn bijdrage tot een humanisering en vereenvoudiging van de fiscaliteit.

De Fiscale Bemiddelingsdienst werd als volgt door de organisatoren omschreven: “De dienst is operationeel sinds 1 juni 2010 en er zijn dan al meer dan 5.000 aanvragen tot bemiddeling van federale belastingen behandeld. Deze aanvragen hebben zowel betrekking op de taxatie als de invordering van de belasting. Dankzij de bemiddelingsdienst kunnen dure en langdurige procedures voor de rechtbank vermeden worden. Deze activiteiten dragen aldus in hoge mate bij tot een humanisering van de fiscaliteit.”

De Taxman Award 2012 werd uiteindelijk tijdens de uitreikingsplechtigheid, die plaatsvond op 13 juni 2012, toegekend aan de Fiscale Hogeschool. De Fiscale Bemiddelingsdienst werd tijdens de uitreiking vertegenwoordigd door haar voorzitter, de heer Edouard Trzcinski. Gastspreker van de avond was bovendien de heer Hans D'Hondt, voorzitter van het Directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën, die het had over de hervormingen en de uitdagingen van de FOD Financiën.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 2

4. De website : www.fiscalebemiddeling.be

Het lijkt ons in dit derde jaarverslag eveneens opportuun om even nader in te gaan op het aantal consultaties van de website van de Fiscale Bemiddelingsdienst: www.fiscalebemiddeling.be (www.conciliationfiscale.be).

In 2012 werd de website 39.480 keer bezocht. Dit zijn 1.606 hits meer dan in 2011. Hiervan bezochten 19.985 gebruikers de website reeds eerder, terwijl de site 19.495 nieuwe bezoekers mocht verwelkomen.

De website van de Fiscale Bemiddelingsdienst wordt eveneens vanuit andere landen geconsulteerd, zo zijn er ook consultaties van de site vanuit Frankrijk, Nederland, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

De internetgebruikers lijken de weg naar de website van de Fiscale Bemiddelingsdienst op verschillende manieren te vinden, de belangrijkste bronnen zijn de zoekmachine google, het intranet van de FOD Financiën, de website www.belgium.be en de website www.fiscus.fgov.be.

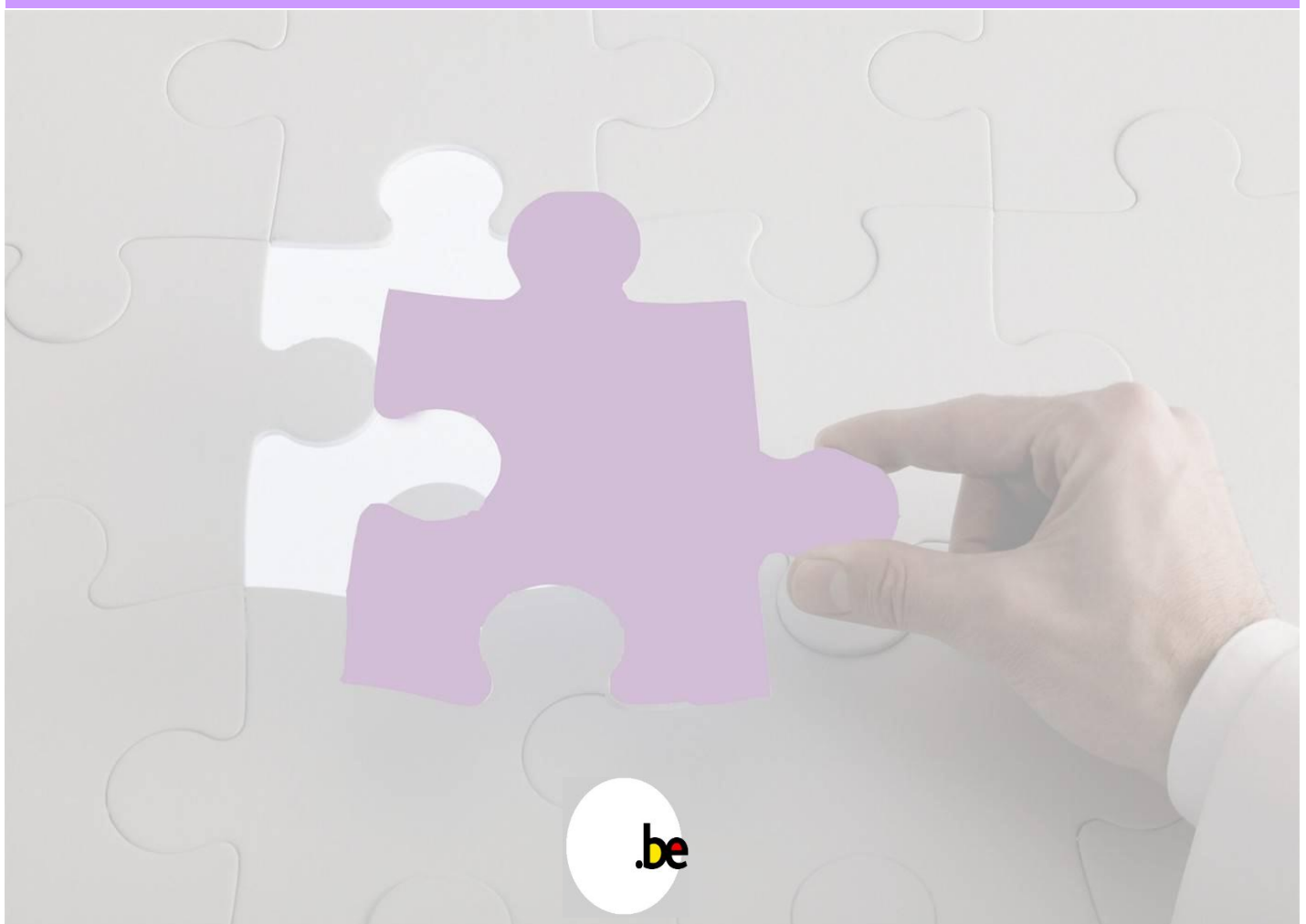
Ook op mobiele apparaten (iPad, iPhone, ...) wordt de website van de Fiscale Bemiddelingsdienst geregeld geconsulteerd.

Uit een grondige analyse van het aantal consultaties van de website van de Fiscale Bemiddelingsdienst in 2012 en van het aantal consultaties van de specifieke pagina's in het bijzonder, valt op dat er op het ogenblik van de aankondiging van de beschikbaarheid van het jaarverslag 2011 (met name op 5 april 2012) er een significante piek is in het aantal consultaties van de publicaties van de Fiscale Bemiddelingsdienst. Dit onderstreept nogmaals het nut van en de interesse voor het jaarverslag en de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Samenvattend, menen we dat wat het gebruik van de website betreft, te mogen besluiten dat deze zeer geregeld geconsulteerd wordt, maar evenwel nog te weinig bekend is bij het grote publiek, zoals ook blijkt uit de resultaten van de onder punt 2 hiervoor besproken tevredenheidsenquête. Niettemin vindt een aanzienlijk aantal belastingplichtigen die wensen beroep te doen op de Fiscale Bemiddelingsdienst, op deze manier de weg naar de dienst.

Deel 3

WERKING

Afdeling 1

Wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV)

§ 1. Statuut

Overeenkomstig artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) onderzoekt de Fiscale Bemiddelingsdienst de aanvragen tot bemiddeling in alle onafhankelijkheid.

Deze statutaire en functionele onafhankelijkheid is essentieel opdat de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst efficiënt zou zijn.

Bij toepassing van § 5 van voormeld artikel 116, regelt het koninklijk besluit van 9 mei 2007 deze onafhankelijkheid.

Artikel 6 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 bevestigt dat *“Binnen de grenzen van hun bevoegdheid, ontvangen de fiscaal bemiddelaars van geen enkele overheid instructies. Behoudens in geval van zware fout, kunnen zij niet van hun ambt worden ontheven wegens daden die zij stellen in het raam van hun ambtsvervulling”*.

Deze bepaling laat hen dus toe om in alle onafhankelijkheid te handelen en hun taken te vervullen in alle vrijheid ten aanzien van de handelingen en van de werking van de algemene administraties waarvoor zij bevoegd zijn.

Niettegenstaande de bemiddelaars onafhankelijk zijn, bepaalt het koninklijk besluit van 9 mei 2007 dat de dienst wordt opgericht binnen de FOD Financiën.

Het koninklijk besluit van 3 december 2009 houdende regeling van de diensten andere dan operationele van de Federale Overheidsdienst Financiën, plaatst de Bemiddelingsdienst tussen de andere autonome diensten van deze FOD⁴.

In het Verslag aan de Koning bij voormeld besluit van 3 december 2009 wordt verduidelijkt dat de autonome diensten, diensten zijn die worden geplaatst onder het administratief gezag van de Voorzitter van het Directiecomité, maar die over een onafhankelijke beslissingsmacht en meningsuiting beschikken ten aanzien van de overheid.

⁴ Volgens artikel 1 van het Koninklijk Besluit houdende regeling van de diensten andere dan operationele van de Federale Overheidsdienst Financiën: *“De autonome diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën zijn: 1° de cel “Fiscaliteit van de buitenlandse investeringen”, bedoeld in de artikelen 3bis tot 3septies van het koninklijk besluit van 29 oktober 1971 tot vaststelling van het organiek reglement van de Federale Overheidsdienst Financiën, en van de bijzondere bepalingen die er voorzien in de uitvoering van het statuut van het Rijkspersoneel; 2° de Dienst van de voorafgaande beslissingen in fiscale zaken, opgericht bij het koninklijk besluit van 13 augustus 2004; 3° de Fiscale bemiddelingsdienst, opgericht bij het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV); 4° de Waarnemingspost voor de gewestelijke fiscaliteit, opgericht bij het koninklijk besluit van 21 april 2007; 5° de Interne auditdienst, in de zin van artikel 7 van het koninklijk besluit van 17 augustus 2007 betreffende de interne auditactiviteiten binnen sommige diensten van de federale uitvoerende macht; 6° de Centrale rechtskundige dienst”*.

§ 2. Samenstelling en werking

Krachtens artikel 116, § 5 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), “De Koning, bij een in een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad:

- *richt de dienst met als naam ‘fiscale bemiddelingsdienst’ op bij de Federale Overheidsdienst Financiën en bepaalt de werkwijze ervan;*
- *benoemt, na advies van het directiecomité, de bestuurders van de bovenvermelde dienst;*
- *bepaalt de nadere regels voor de toepassing van dit hoofdstuk”.*

A. Het College

In artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 wordt bepaald dat de Fiscale Bemiddelingsdienst onder de leiding wordt geplaatst van een college samengesteld uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden, “fiscaal bemiddelaars” genoemd. De Minister wijst onder de leden van het college een Voorzitter aan. Dit college, eventueel met uitzondering van de voorzitter, is samengesteld uit een gelijk aantal leden die respectievelijk behoren tot de Nederlandse en de Franse taalrol.

In artikel 2 van hetzelfde besluit wordt gesteld dat de fiscaal bemiddelaars worden aangeduid, na een oproep tot kandidaatstelling op basis van de functiebeschrijving en het competentieprofiel dat als bijlage bij het koninklijk besluit werd gevoegd. Ze worden aangeduid voor een termijn van vijf jaar, deze aanduiding is hernieuwbaar. Artikel 3 stelt dat de Koning, na advies van het directiecomité, bij een in Ministerraad overlegd besluit een einde kan maken aan het mandaat van de fiscaal bemiddelaars: 1) op hun verzoek; 2) om ernstige redenen. Het mandaat eindigt van rechtswege wanneer zij de leeftijd van 65 jaar bereiken.

Op 7 december 2009 wordt het koninklijk besluit tot benoeming van de leden van het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst ondertekend.

Werden aldus met ingang van 1 januari 2010 benoemd tot leden van het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst: Charles DEMARCH (Adviseur-generaal), Yvan DUBUISSON (Adviseur), Edouard TRZCINSKI (Directeur), Geert CALLAERT (Directeur) en Paul DE ROM (Auditeur-generaal, dienstchef).

De heer Edouard TRZCINSKI werd aangesteld als Voorzitter van het College.

B. De medewerkers van de dienst

Overeenkomstig artikel 4 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007, is de dienst samengesteld uit ten minste twintig personeelsleden die titularis zijn van een betrekking van niveau A of B en ten minste drie personeelsleden die titularis zijn van een betrekking van niveau C.

De kandidaten moeten een gunstige vermelding bekomen aan het einde van een selectieprocedure⁵ op basis van een functiebeschrijving en een competentieprofiel.

⁵ Deze selectieprocedure is vastgelegd in een ministerieel besluit van 16 mei 2007.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 1

Uit de lijst van de op basis van de selectieprocedure weerhouden kandidaten, duidt de Minister van Financiën de personeelsleden aan, op voordracht van de fiscaal bemiddelaars.

Deze aanduiding geldt voor vijf jaar en is hernieuwbaar. Op verzoek van de fiscaal bemiddelaars, of op verzoek van het personeelslid, kan in uitzonderlijke omstandigheden van deze duur worden afgeweken bij behoorlijk gemotiveerde beslissing van de Minister van Financiën.

Het personeelsbestand van de Fiscale Bemiddelingsdienst (Collegeleden niet inbegrepen) was op 31 december 2012 als volgt samengesteld:

	<i>Nederlandstaligen</i>	<i>Franstaligen</i>
<i>Invordering</i>	<i>4</i>	<i>3</i>
<i>Directe Belastingen</i>	<i>7</i>	<i>5</i>
<i>BTW</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Patrimoniumdocumentatie</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
<i>Secretariaat</i>	<i>1</i>	<i>2</i>
<i>TOTAAL</i>	<i>15</i>	<i>12</i>

C. Werking van de dienst

De medewerkers van de Fiscale Bemiddelingsdienst voeren hun ontvangst-, onderzoeks- en bemiddelingstaken uit onder het gezag van het College.

Artikel 7 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 (*BS 24.5.2007*) voorziet dat de fiscaal bemiddelaars een reglement van interne orde opstellen, waarin wordt vastgelegd op welke wijze het College vergadert, beraadslaagt en stemt. Dit reglement van interne orde werd in het *Belgisch Staatsblad* van 7 mei 2010 gepubliceerd.

Krachtens artikel 8 van het voormelde koninklijk besluit, en onverminderd de delegaties die ze elkaar bij collegiale beslissing verlenen, treden de fiscaal bemiddelaars in de regel op als College.

De medewerkers verrichten hun taken onder de leiding van een bemiddelaar in functie van de behandelde materie en van de taalrol waartoe zij behoren.

Het secretariaat staat naast de algemene, de administratieve en de logistieke ondersteuning van de dienst in voor de verwerking van de inkomende en uitgaande briefwisseling en het (telefonisch) onthaal. De Fiscale Bemiddelingsdienst is immers iedere werkdag telefonisch te bereiken alsook bij wijze van permanentie tijdens de eindejaarsperiode.

De organisatiestructuur van de dienst (toestand op 31 december 2012) ziet er schematisch als volgt uit:

TAX. NL (DB/BTW)

TAX. FR (DB)

TAX. (INTERNAT.)
PAT.DOC FR

INV. NL (DB/BTW)
PAT.DOC NL

INV. FR (DB/BTW)
TAX. FR (BTW)

BEMIDDELAARS

*Paul
DE ROM*

*Charles
DEMARCH*

*Edouard
TRZCINSKI*

*Geert
CALLAERT*

*Yvan
DUBUISSON*

MEDEWERKERS

Johan DE PREST

Bernard BROSTEAUX

Olivier DENAGE

Herman FRANCOIS

Marie-Claire ANDRE

Giovanni FERRARI

Damien FRANCE

Catherine HENROSET

Ilse HEERMAN

Frédéric FOGUENNE

Geert GHEKIERE

Philippe GENTINNE

Timothy VAN BELLE

François FONTAINE

Kristel JANSSENS

Anne VAN MAELE

Martine VAN DEN
STEEN

Vincent TAMO

Ingrid LEJEUNE

Elke WELLENS

Luc VAN DER MAELEN

Hans SECELLE

Felipe UGALDE

Vic VAN
WEYENBERGH

SECRETARIAAT

Laurence DUMON

Greet SELLEKAERTS

Carlos BOURET

§ 3. Betrokken domeinen

De artikelen 117 tot 130 van de wet van 25 april 2007 hebben verschillende wijzigingen aangebracht aan de fiscale wetboeken. Ze voorzien in de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst in de diverse domeinen.

A. Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bevoegd inzake de belasting over de toegevoegde waarde.

De artikelen 117 en 118 van de wet van 25 april 2007 hebben de artikelen 84^{quater} (aanvraag tot bemiddeling in geval van een blijvend meningsverschil over de taxatie) en 85ter (aanvraag tot bemiddeling inzake de invordering) ingevoegd in het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde.

Art. 84^{quater} van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

§ 1. Ingeval een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de Minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar, kan de schuldenaar van de belasting een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk indien de schuldenaar van de belasting vooraf verzet heeft aangetekend tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd werd met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over de betwisting.

Wanneer de schuldenaar van de belasting verzet aantekent tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd is met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer over de betwisting uitspraak werd gedaan, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 3. Ingevolge het bemiddelingsverslag kan de administratieve beslissing het bedrag van de fiscale schuld aanpassen, voor zover dit geen vrijstelling of vermindering van belasting inhoudt. Het is evenwel niet toegelaten een aanvullende belasting te vestigen.

Art. 85ter van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

In geval van betwisting met de ontvanger die belast is met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

B. Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bevoegd inzake de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, alsook inzake de belasting van niet-inwoners (cf. art. 1, § 1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992).

Hij is tevens bevoegd inzake de onroerende voorheffing, de roerende voorheffing en de bedrijfsvoorheffing (cf. art. 1, § 2, en 249 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992).

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 1

Ook inzake de vaststelling van het kadastraal inkomen is hij bevoegd (cf. art. 471 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992).

De Fiscale Bemiddelingsdienst is evenwel niet bevoegd wanneer een Gewest zelf “de dienst van de betreffende belasting”⁶ verzekert. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de onroerende voorheffing waarvoor het Vlaamse Gewest bevoegd is.

De artikelen 119 tot 121 van de wet van 25 april 2007 hebben de artikelen 376*quinquies* (aanvraag tot bemiddeling in geval van een bezwaarschrift inzake de taxatie, ingediend bij de directeur der belastingen), 339*bis* (aanvraag tot bemiddeling inzake de invordering) en 501*bis* (aanvraag tot bemiddeling in geval van blijvende onenigheid omtrent het kadastraal inkomen) in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ingevoegd.

Art. 376quinquies van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

§ 1. Ingeval een bezwaarschrift werd ingediend bij de directeur der belastingen, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de belastingschuldige vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

Art. 399bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

In geval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

⁶ De “dienst van de belasting” omvat de vaststelling van de belastinggrondslag, de berekening van de belasting, de controle van de belastinggrondslag en van de belasting, de daarop betrekking hebbende betwistingen (zowel administratief als gerechtelijk), de inning en de invordering van de belasting (met inbegrip van de kosten en de interesten) (*Parl. St.*, Kamer, zitt. 2000-2001, nr. 1183/007, p. 160).

Art. 501bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

§ 1. Indien in de loop van de behandeling van het bezwaar en na onderhandelingen de onenigheid blijft bestaan, kan de bezwaarindiener, via de tussenkomst van de onderzoekende ambtenaar, een aanvraag om bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Wanneer het proces-verbaal van niet-akkoord, dat opgesteld is met het oog op het vorderen van de scheidsrechterlijke beslissing bedoeld in § 2 aan de belastingplichtige werd betekend vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 2. Indien de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener, ondanks de eventuele bemiddeling, geen akkoord bereiken over het kadastraal inkomen dat aan het onroerend goed moet worden toegekend, wordt een proces-verbaal van niet-akkoord opgesteld en hebben de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener de mogelijkheid een scheidsrechterlijke beslissing te vorderen teneinde het bedoelde kadastraal inkomen vast te stellen.

C. Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bevoegd inzake de verkeersbelasting (en de belasting op de inverkeerstelling) op de autovoertuigen, de belasting op de spelen en de weddenschappen, de belasting op de automatische ontspanningstoestellen, alsook op de belasting (en de aanvullende belasting) op de deelname van de werknemers in de winst of in het kapitaal van de vennootschap (cf. art. 1 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen).

Hij is tevens bevoegd inzake het "eurovignet" (recht van het gebruik van bepaalde wegen) (cf. wet van 27 december 1994).

De Fiscale Bemiddelingsdienst is evenwel niet bevoegd wanneer een Gewest zelf de "dienst van de belasting" (zie ook voetnoot nr. 6 hiervoor) waarneemt. Dit is het geval wat de belasting op de automatische ontspanningstoestellen en de belasting op de spelen en de weddenschappen betreft, waarvoor het Waalse Gewest bevoegd is. Het geldt eveneens voor de verkeersbelasting, de belasting op de inverkeerstelling en het "eurovignet" waarvoor het Vlaamse Gewest vanaf 1 januari 2011 bevoegd werd.

Artikel 123 van de wet van 25 april 2007 heeft wijzigingen aangebracht aan artikel 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, teneinde de bepalingen van de artikelen 376*quinquies* en 399*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 op deze belastingen toepasselijk te maken.

De modaliteiten tot tussenkomst door de Fiscale Bemiddelingsdienst inzake de inkomstenbelastingen zijn derhalve *mutatis mutandis* van toepassing op de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 1

Art. 2, 1e lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Voor zover hiervan door de bepalingen betreffende de in artikel 1 genoemde belastingen niet wordt afgeweken, zijn de artikelen 298, [...], 366 tot 379, [...], 399*bis* [...] en 470*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van toepassing op die belastingen.

D. Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bevoegd inzake de registratierechten⁷.

De Fiscale Bemiddelingsdienst is evenwel niet bevoegd inzake de hypotheek- en griffierechten.

Artikel 124 van de wet van 25 april 2007 wijzigt artikel 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (verzoek tot bemiddeling inzake de heffing of de invordering van de registratierechten).

Art. 219, 1e tot 3e lid, van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

De moeilijkheden die in verband met de heffing of de invordering van de registratierechten vóór het inleiden der gedingen kunnen oprijzen, worden door de Minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar opgelost.

Indien, na onderhandelingen, met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 189 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of worden voortgezet zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de registratierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.

E. Wetboek der successierechten

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bevoegd inzake de successierechten⁸.

Artikel 125 van de wet van 25 april 2007 wijzigt artikel 141 van het Wetboek der successierechten (verzoek tot bemiddeling inzake de heffing of de invordering der successierechten).

⁷ De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en de invordering van de registratierechten de bemiddeling is uitgesloten. Tot op heden werd geen enkel dergelijk besluit getroffen.

⁸ De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en de invordering van de successierechten de bemiddeling is uitgesloten. Tot op heden werd geen enkel dergelijk besluit getroffen.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 1

Art. 141, 1e tot 3e lid, van het Wetboek der successierechten

De oplossing der moeilijkheden, die met betrekking tot de heffing of de invordering der rechten van successie en van overgang bij overlijden vóór het inleiden der gedingen kunnen oprijzen, komt de Minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar toe.

Indien, na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 111 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of voortgezet worden van zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de successierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.

F. Wetboek diverse rechten en taksen

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bevoegd inzake de rechten op geschriften en diverse taksen (taks op de beursverrichtingen, taks op de aflevering van effecten aan toonder, jaarlijkse taks op de verzekeringsverrichtingen, jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen,...) (cf. Boek I en II van het Wetboek diverse rechten en taksen)⁹.

Artikel 126 van de wet van 25 april 2007 wijzigt artikel 202/4 van het Wetboek diverse rechten en taksen (verzoek tot bemiddeling inzake de heffing of de invordering van diverse rechten en taksen).

Art. 202/4, 1e tot 3e lid, van het Wetboek diverse rechten en taksen

De moeilijkheden die in verband met de heffing of de invordering van de diverse rechten en taksen vóór het inleiden der gedingen kunnen oprijzen, worden door de Minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar opgelost.

Indien, na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de diverse rechten en taksen bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten.

G. Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bevoegd inzake de douane en de accijnzen.

De artikelen 127 tot 130 van de wet van 25 april 2007 hebben een nieuw Hoofdstuk XXIIIbis ingevoegd in de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977, omvattende de artikelen 219bis, 219ter, en 219quater,

⁹ Ibidem.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 1

handelende over de mogelijkheid tot het indienen van een aanvraag tot bemiddeling inzake de douane en de accijnzen.

Art. 219bis van de Algemene wet inzake douane en accijnzen

Iedere persoon die, overeenkomstig de artikelen 211 tot en met 219, een regelmatig administratief beroep tegen een beschikking instelt, kan een aanvraag tot bemiddeling betreffende die beschikking indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Art. 219ter van de Algemene wet inzake douane en accijnzen

De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de aanvrager vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen.
Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

Art. 219quater van de Algemene wet inzake douane en accijnzen

De aanvraag tot bemiddeling schort de tenuitvoerlegging van de aangevochten beschikking niet.

Afdeling 2

Aanvragen en behandeling

§ 1. Ontvangen aanvragen

Overeenkomstig artikel 9 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 kan *"iedere belanghebbende ... een aanvraag tot bemiddeling indienen ofwel schriftelijk, per fax of per e-mail ofwel mondeling tijdens de permanentie georganiseerd door de dienst"*.

Wat het kadaster betreft, wordt opgemerkt dat de aanvraag theoretisch slechts *indirect* kan worden ingediend. Artikel 501bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 voorziet immers dat de aanvrager zijn bemiddelingsaanvraag slechts via tussenkomst van de onderzoekende ambtenaar kan indienen.

Naast de specifieke verzoeken om fiscale bemiddeling, wordt de Fiscale Bemiddelingsdienst ook gecontacteerd aangaande andere fiscale vragen, zonder dat er een blijvend geschil met een dienst binnen de FOD Financiën blijkt te zijn. Het gaat dan in hoofdzaak om vragen die betrekking hebben op de toepassing van één welbepaald onderdeel van de fiscale wetgeving, op de aflijning van de bevoegdheid van de Fiscale Bemiddelingsdienst of op de wijze waarop de belastingplichtige zich "in regel kan stellen" met de administratie. Vanuit de algemene taak tot dienstverlening aan de burger, verstrekt de Fiscale Bemiddelingsdienst alsdan algemene informatie aan de belastingplichtigen of verwijst hen door naar de juiste dienst.

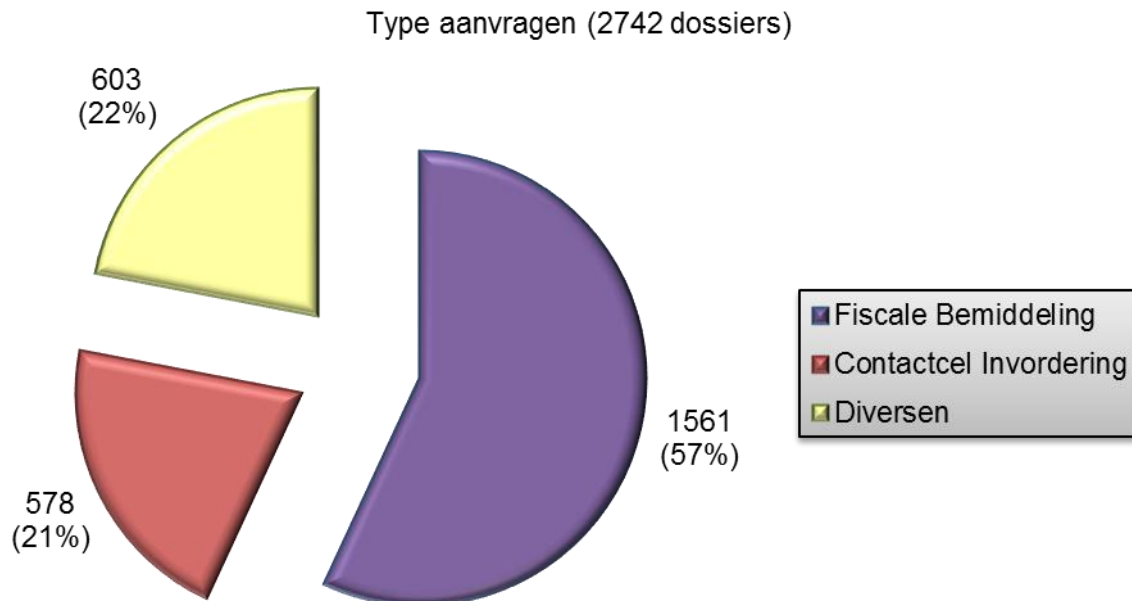
Er wordt tevens aan herinnerd dat de Fiscale Bemiddelingsdienst de taken heeft overgenomen die voordien waren toevertrouwd aan de "Contactcel Invordering", die tussenkwam in geschillen tussen de belastingplichtige en de Ontvanger van de directe belastingen of van de BTW. Wanneer aanvragen, die betrekking hebben op een invorderingsprobleem, aan het Kabinet van de Minister of de Staatssecretaris of aan het Koninklijk Paleis worden gericht en aan de Fiscale Bemiddelingsdienst worden toegestuurd, werd beslist om deze aanvragen op een specifieke wijze te behandelen.

Er worden binnen de Fiscale Bemiddelingsdienst drie soorten dossiers onderscheiden namelijk: "Fiscale Bemiddeling", "Contactcel invordering" en "Diversen". De ontvangen dossiers worden in de analyse en bespreking hierna dan ook aldus opgesplitst.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

In 2012 heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst 2.742 nieuwe aanvragen ontvangen. In 2011 waren dit er 2.738.

De ontvangen dossiers zijn als volgt onderverdeeld :

Wanneer we de onderverdeling van de nieuwe aanvragen vergelijken met de ontvangen aanvragen in 2011, dan stellen we vast dat er een duidelijke stijging is van de dossiers “fiscale bemiddeling”. Waar in 2011, 52% van de ontvangen dossiers als “fiscale bemiddeling” werden gecatalogeerd, is dit in 2012 gestegen tot 57%.

De ontvangen dossiers “contactcel invordering” en “diversen” dalen daarentegen ten opzichte van 2011.

Deze nieuwe dossiers worden bij de 809 dossiers gevoegd die nog in behandeling waren eind 2011. Dit brengt het aantal te behandelen dossiers tijdens het jaar 2012 op 3.551.

§ 2. Behandeling

De procedure van behandeling van een aanvraag om fiscale bemiddeling werd verduidelijkt in de artikels 10 tot 12 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007.

A. Fiscale Bemiddeling

De tekst van de artikels 10 en 11 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007, luidt als volgt:

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

Artikel 10. De aanvragen tot bemiddeling maken het voorwerp uit van een ontvangstbewijs uitgereikt aan de aanvrager binnen een termijn van vijf werkdagen te rekenen vanaf de datum van ontvangst van de aanvraag.

Wanneer de bemiddeling mondeling aangevraagd wordt, wordt zij op papier gezet door de dienst. In afwijking van het eerste lid wordt het ontvangstbewijs onmiddellijk uitgereikt.

Artikel 11. De dienst deelt de aanvrager ten laatste binnen de vijftien werkdagen vanaf de ontvangst van de aanvraag tot bemiddeling haar beslissing mee om deze aanvraag al dan niet te behandelen of ze aan een andere ombudsman door te zenden. De weigering om een klacht te behandelen wordt gemotiveerd. De dienst fiscaal bemiddelaar stelt de betrokken fiscale dienst in kennis van de aanvraag tot bemiddeling die zij voornemens is te behandelen.

Artikel 116, § 1, 2e lid, Wet van 25 april 2007 luidt als volgt:

“De fiscale Bemiddelingsdienst weigert een aanvraag tot bemiddeling te behandelen:

1° indien de aanvraag duidelijk ongegrond is; 2° indien de aanvrager duidelijk geen stappen bij de betrokken bevoegde administratieve overheid heeft ondernomen teneinde de standpunten met elkaar te verzoenen¹⁰.

Naar aanleiding van het onderzoek van de aanvraag zal de Fiscale Bemiddelingsdienst nagaan of de behandeling van de aanvraag onder zijn bevoegdheid valt.

Het samenwerkingsprotocol van 1 juli 2010 tot organisatie van de relaties tussen de Fiscale Bemiddelingsdienst en de algemene administraties van de FOD Financiën bevoegd inzake fiscaliteit en patrimoniumdocumentatie, bevat de volgende passage (punt 4):

“Van de beslissing die de Fiscale Bemiddelingsdienst bij toepassing van artikel 11 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 neemt met betrekking tot de (on)ontvankelijkheid van de bemiddelingsaanvraag, wordt een bij voorkeur elektronische kopie naar het bevoegde contactpunt¹¹ en naar de bevoegde dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen, verstuurd.”

Is een aanvraag onontvankelijk, dan probeert de Fiscale Bemiddelingsdienst zo mogelijk bijstand te verlenen (bv. door nuttige informatie te verstrekken, door de vraag aan een andere bemiddelaar of bevoegde dienst toe te zenden, ...).

Een aanvraag kan als zodanig onontvankelijk zijn wanneer geen voorafgaande stappen werden ondernomen bij de bevoegde administratieve overheid. Door de aanvrager in de beslissing houdende onontvankelijkheid van zijn aanvraag in te lichten omtrent het ontbreken van deze formaliteit, zal hij in staat zijn hieraan te verhelpen.

Ook gebeurt het vaak dat onontvankelijkheidsbeslissingen gepaard gaan met bijstand onder de vorm van diverse informatie, waardoor de burger op het goede spoor wordt gezet bij de verdere stappen die hij kan ondernemen.

¹⁰ Een aanvraag is manifest ongegrond indien zij berust op ongefundeerde beschuldigingen, schattingen of klachten met tergende of eerroovende bedoelingen.

¹¹ De administrateurs-generaal duiden binnen hun centrale diensten, en ieder voor de algemene administratie waarvoor hij verantwoordelijk is, een contactpunt aan dat instaat voor de relaties met de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Artikel 116, § 1, 3e lid, Wet van 25 april 2007, luidt als volgt:

“De indiening en het onderzoek van een aanvraag tot bemiddeling hebben geen enkele schorsende of stuitende werking.”

Dit betekent dat de bevoegde dienst het onderzoek van het administratieve geschil kan voortzetten.

Het bovenvermelde Protocol voorziet in punt 8 evenwel het volgende:

“Wanneer de Fiscale Bemiddelingsdienst een bemiddelingsaanvraag ontvankelijk heeft verklaard, stelt die schriftelijk en in onderlinge overeenstemming met de bevoegde dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen, een redelijke termijn vast binnen dewelke die aanvraag in het licht van de principes van behoorlijk bestuur en de procedureregels die ter zake gelden moet worden behandeld.”

Tevens wordt in punt 9 van het Protocol gesteld dat *“Gedurende de overeenkomstig punt 8 vastgestelde termijn, zet de bevoegde dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen, zijn werkzaamheden met betrekking tot het onderzoek van de betwisting verder, daaronder begrepen het horen van partijen. Hij onthoudt zich van het effectief treffen van de beslissing en/of van het nemen van uitvoeringsmaatregelen die de bemiddeling in het gedrang kunnen brengen, tenzij de bevoegde dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen, genooddaakt is een beslissing te treffen om het verstrijken van de in artikel 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde termijn van zes of negen maanden te vermijden, of tenzij het naleven van de termijn de rechten van de Schatkist in het gedrang zou brengen of tot vertraging zou leiden bij de ter beschikking stelling van eigen middelen aan de Europese Commissie.”*

Artikel 12 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007, luidt als volgt:

“Het bemiddelingsverslag wordt aan de aanvrager en de betrokken fiscale dienst ter kennis gebracht”.

In dit verband wordt verwezen naar punt 10 van bovenvermeld Protocol:

“Het resultaat van de bemiddeling tussen de partijen wordt door de Fiscale Bemiddelingsdienst in het bemiddelingsverslag opgenomen. Het bemiddelingsverslag wordt, gelijktijdig met de verzending aan de aanvrager en bij voorkeur langs elektronische weg, naar het bevoegde contactpunt en naar de bevoegde dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen, verstuurd. Indien nodig neemt de bevoegde dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen, het verslag op in de daartoe bestemde fiscale gegevensbanken.”

Met betrekking tot de eigenlijke administratieve beslissing, stipuleert datzelfde Protocol onder punt 11 dat:

“De dienst die over de administratieve betwisting moet beslissen, treft na ontvangst van het bemiddelingsverslag zo spoedig mogelijk de beslissing.”

Dit betekent dat de Fiscale Bemiddelingsdienst enkel probeert om de standpunten te verzoenen en dat het resultaat van de bemiddeling in een bemiddelingsverslag wordt opgenomen. Het rapport zal melding maken van een wederzijds akkoord of van een blijvend niet-akkoord tussen de partijen¹². Hoe dan ook is het de administratieve overheid - en niet de Fiscale Bemiddelingsdienst - die de uiteindelijke beslissing treft.

¹² In bepaalde gevallen kan het verslag melding maken van een gedeeltelijk akkoord; in dat geval zullen een aantal bemiddelingspunten het voorwerp uitmaken van een wederzijds akkoord, terwijl het geschil voor het overige zal blijven bestaan.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

De opdracht van de Fiscale Bemiddelingsdienst bestaat immers in het zoeken naar oplossingen voor de problemen die hem worden voorgelegd; hierbij oefent de Fiscale Bemiddelingsdienst een invloedsmagistratuur uit, zonder dat hij evenwel beslissingen treft.

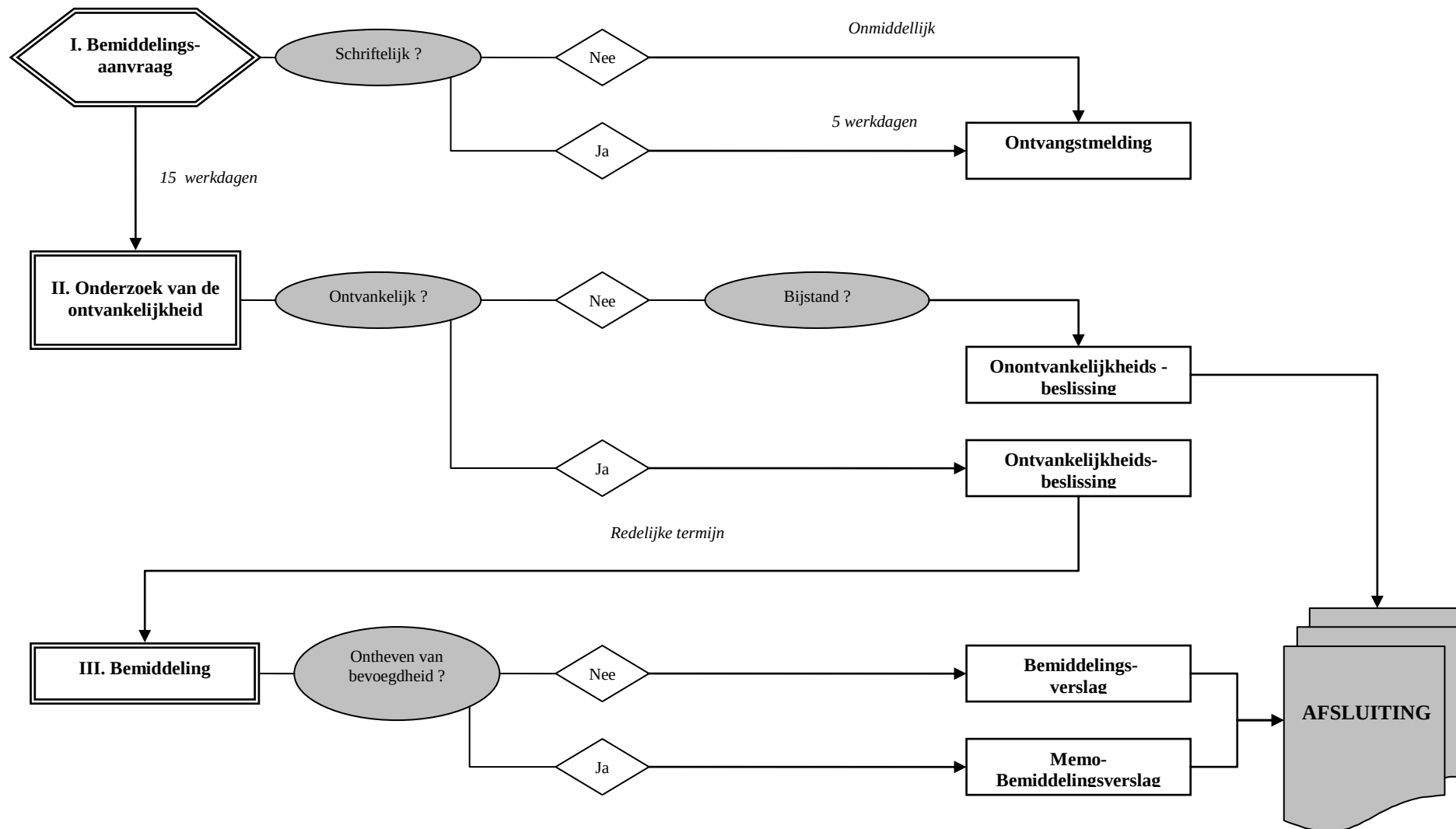
In dit verband kan worden verwezen naar de bepalingen van artikel 116, § 1, 4e lid van de wet van 25 april 2007: *"Tegen de bemiddelingsverslagen en de beslissingen betreffende de ontvankelijkheid kan geen administratief of een gerechtelijk beroep worden ingesteld."*

Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst soms niet door een onontvankelijkheidsbeslissing of een bemiddelingsverslag wordt beëindigd; dit is met name het geval wanneer de Fiscale Bemiddelingsdienst moet vaststellen dat hij ontheven is van zijn bevoegdheid.

Een dergelijke ontheffing van bevoegdheid doet zich voor wanneer, buiten diens wil om, een einde wordt gesteld aan de opdracht van de Fiscale Bemiddelingsdienst. De oorzaken hiervan worden opgesomd in verschillende fiscale bepalingen en hebben inzonderheid betrekking op de gevallen waarin de belastingplichtige zijn aanvraag intrekt, een zaak voor de rechtbank aanhangig wordt gemaakt, een controleschatting wordt gevorderd, de belastingaanslag, waarvoor een uitstel werd gevraagd, toch integraal wordt betaald, ... De ontheffing van bevoegdheid doet zich eveneens voor wanneer de bevoegde dienst uitspraak doet over het bezwaarschrift en daardoor de Fiscale Bemiddelingsdienst feitelijk van zijn opdracht ontslaat.

Hierna volgt een schematisch overzicht van de behandeling van een aanvraag tot de afsluiting ervan.

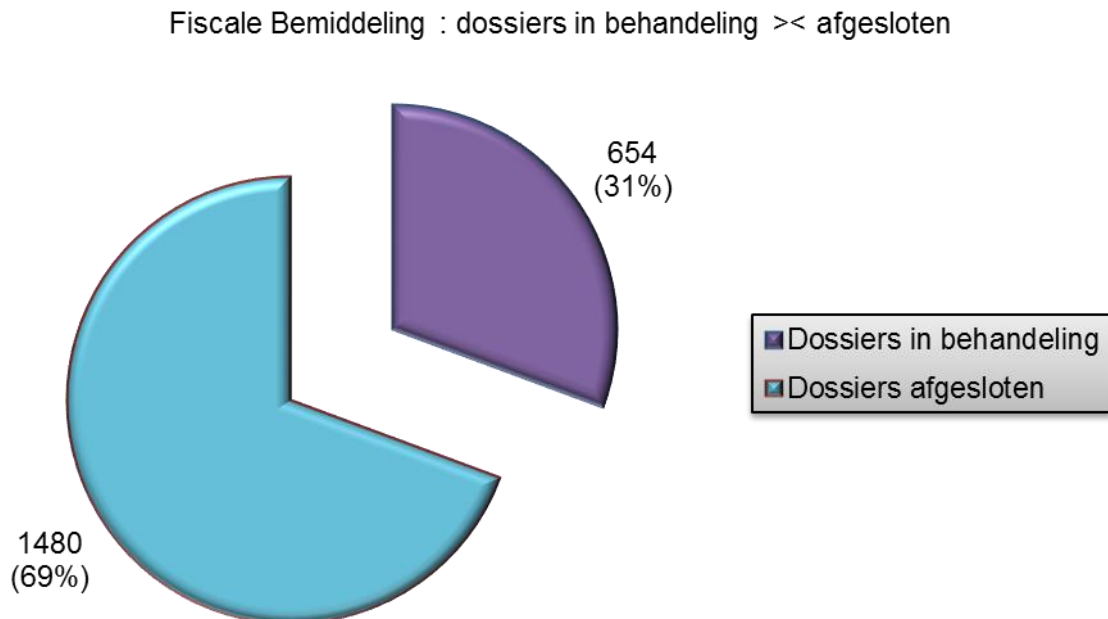
Schema

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

Van de 2.742 nieuwe aanvragen die werden ontvangen in 2012, werden 1.561 dossiers beschouwd als dossiers “fiscale bemiddeling”. In 2011 waren dit er 1.421. Na toevoeging van de eind 2011 nog openstaande dossiers, dienden er in 2012 2.134 dossiers “fiscale bemiddeling” te worden behandeld.

Van deze 2.134 dossiers werden er 1.480 dossiers afgesloten tijdens het jaar 2012, zodat er 654 openstaande dossiers “fiscale bemiddeling” blijven op 31 december 2012.

De verdere uitsplitsing van de resultaten zal besproken worden in deel 4.

Naar aanleiding van het onderzoek van deze dossiers heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst het nuttig geacht om zeven aanbevelingen op te maken. Deze aanbevelingen worden eveneens uitgebreid besproken in deel 4 van het huidig jaarverslag.

B. Contactcel Invordering

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft de taken overgenomen die voordien waren toevertrouwd aan de "Contactcel Invordering" (ontbonden met ingang van 1 juni 2010), die tussenkwam in geschillen tussen de belastingplichtige en de Ontvanger (directe belastingen of BTW) en die, op het vlak van de invordering, reeds gelijkaardige doelstellingen had als de Fiscale Bemiddelingsdienst. Ook deze dienst had specifiek inzake de invordering der directe belastingen en van de BTW tot taak “het beantwoorden van verzoeken, klachten en andere vragen van de belastingsschuldige in hun relaties met de administratie in de persoon van de ontvanger”. Dus ook de contactcel invordering hielp als voorloper van de Fiscale

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

Bemiddelingsdienst de burgers en de ontvangers bij het oplossen van problemen inzake de invordering en diende meningsverschillen tussen hen te voorkomen.

Over het algemeen zijn de desbetreffende aanvragen gelinkt aan een invorderingsprobleem, dat wordt voorgelegd aan het Koninklijk paleis of aan het Kabinet van de Minister van Financiën. Deze aanvragen worden vervolgens toevertrouwd aan de Fiscale Bemiddelingsdienst via de diensten van de Voorzitter van het Directiecomité en worden op de daartoe geëigende manier behandeld. In hoogst dringende gevallen (vb. nakende verkopeningen ingevolge uitvoerend beslag op roerende of onroerende goederen) zijn er rechtstreekse contacten tussen de medewerkers van het Kabinet van de Minister van Financiën en de bevoegde dossierbeheerder van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Het gaat hoofdzakelijk om invorderingsproblemen of vragen om een tussenkomst teneinde de terugbetaling van geblokkeerde belastinggelden te versnellen, die formeel gezien geen eigenlijke fiscale bemiddelingsaanvragen zijn, doch volledig kaderen in een dienstverlening aan de burger, een objectief en opdracht van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Vaak gaat het om dossiers van belastingplichtigen die aanzienlijke fiscale schulden hebben en die geen uitweg meer zien. In dergelijke gevallen wordt eerst nagegaan of dit al dan niet te wijten is aan structurele betalingsproblemen. Stelt de Fiscale Bemiddelingsdienst vast dat het eerder gaat om tijdelijke financiële moeilijkheden, dan wordt de schuldenaar gewezen op de mogelijkheid tot het verkrijgen van betalingsfaciliteiten, eventueel gekoppeld aan een vraag om vrijstelling van nalatigheidsinteressen.

Wanneer de verzoekers echter kennelijk met een duurzame schuldenlast te kampen hebben, wordt de aandacht gevestigd op de mogelijkheid om een verzoek om onbeperkt uitstel van de invordering van de betrokken belastingen in te dienen. Indien uit een dossier blijkt dat de schuldenaar evenwel met een verscheidenheid aan schuldeisers kampt, zal hij evenwel meteen naar een collectieve procedure worden gedirigeerd (vb. procedure wet betreffende de continuïteit van ondernemingen, procedure collectieve schuldenregeling) waarin iedere schuldeiser een offer brengt om tot een voor de schuldenaar passende oplossing te komen.

Voor elke mogelijkheid tot spreiding of uitstel van betaling, alsook van enige andere gunstmaatregel op het vlak van de invordering, waarvoor de betrokken belastingsschuldigen in principe in aanmerking kunnen komen, wordt door de Fiscale Bemiddelingsdienst steeds duidelijk en gericht uiteengezet welke modaliteiten en/of voorwaarden er moeten worden vervuld. Daarbij heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst steeds oog en respect voor de uitsluitende bevoegdheid van de Ontvanger inzake het verlenen van betalingsfaciliteiten of uitstel van betaling.

Indien de verzuchtingen van de verzoekende belastingplichtigen zich situeren op het vlak van een belastingteruggave die nog niet werd vereffend, wordt een onderzoek ingesteld om na te gaan waarom de vereffening op zich laat wachten en wordt vooralsnog gepoogd de vereffening van deze teruggave te versnellen. Concreet worden daartoe bij betrokkenen de nodige inlichtingen ingewonnen en eventueel de nodige stukken opgevraagd. Deze stukken worden dan rechtstreeks door de Fiscale Bemiddelingsdienst aan de vereffeningdienst toegezonden (voor meer informatie terzake verwijzen we naar het jaarverslag 2011).

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

De Fiscale Bemiddelingsdienst streeft met zijn tussenkomst naar een correcte dienstverlening en informatieverstrekking aan de burger, maar de dienst poogt daarbij tezelfdertijd de taken van de invorderings- en uitbetalingsdiensten te verlichten. In dit verband kan verwezen worden naar een geval waarin betrokkene de Fiscale Bemiddelingsdienst om meer duidelijkheid verzoekt in zijn fiscaal dossier en dit meer bepaald op invorderingsvlak.

In dit bepaald dossier – waarbij een aanslag in de personenbelasting sinds 2002 verschuldigd bleef – werden de voorbije jaren alle teruggaven op naam van betrokken belastingplichtige ingehouden ter aanzuivering van deze schuld. Er werd echter bezwaar ingediend tegen de aanslag waarbij het grootste gedeelte van de aanslag werd ontheven. Hieruit volgt dat de ingehouden teruggaven die het werkelijk (na oplossing van het bezwaarschrift) verschuldigde gedeelte overstegen, dan ook dienden te worden terugbetaald aan gerechtigde.

Aangezien de rechtzetting van deze aanslag ook een herberekening van de verschuldigde interesten tot gevolg had, dienden alle aangewende bedragen door de bevoegde Ontvanger der directe belastingen te worden ontboekt. Deze administratieve procedure had tot gevolg dat bepaalde bedragen rechtstreeks door de Ontvanger der directe belastingen konden worden terugbetaald. Tegelijk diende de Gewestelijk directeur invordering opdracht te geven om de teveel betaalde nalatigheidsinteresten – samen met bijkomende moratoriuminteresten – terug te betalen. De sommen waarop betrokkene recht had, werden bijgevolg verspreid in de tijd uitbetaald, wat tot een begrijpelijke verwarring zorgde voor de belastingplichtige.

In dit dossier kon de Fiscale Bemiddelingsdienst dan ook in het kader van haar dienstverlenende functie optreden. Het dossier van belastingplichtige werd grondig bestudeerd waarna een gedetailleerd overzicht werd opgemaakt van alle aangewende teruggaven met hun respectievelijke bestemmingen, hetzij aanwending op het verschuldigde saldo, hetzij effectieve uitbetaling aan de belastingplichtige. Dit alles werd in een duidelijke tabel – samen met een begeleidende nota met de nodige toelichting over de aangebrachte cijfergegevens – aan de belastingplichtige toegestuurd.

Het opzoeken en samenstellen van een dergelijk aanwendings- en uitbetalingsoverzicht – dat in dit specifiek dossier toch over een tiental jaren handelt – is een tijdrovende bezigheid. Op deze manier kon de Fiscale Bemiddelingsdienst als neutrale instantie niet enkel een waarachtig overzicht verstrekken aan de verzoekende burger, doch ook de Ontvanger der directe belastingen (of BTW) van deze tijdrovende taak ontlasten.

Een ander voorbeeld waarbij de Fiscale Bemiddelingsdienst optrad in het kader van haar ruime dienstverlenende functie op het vlak van de invordering is een dossier waarin een belastingplichtige om bijkomende informatie verzocht omtrent de aanwending van een BTW-teruggave ter aanzuivering van openstaande directe belastingen.

Het betrof een belastingplichtige die meerdere keren per jaar een tegoed had op zijn BTW rekening-courant. Betrokkene wenste echter dat dit belastingkrediet telkens zou worden aangewend voor de nog openstaande aanslagen in de personenbelasting, gevestigd op zijn naam. In het verleden gebeurde deze aanwending echter niet zonder problemen. De belastingplichtige verzocht dan ook de Fiscale Bemiddelingsdienst om een tussenkomst. Niet alleen om meer

informatie te verkrijgen over de manier waarop een dergelijke teruggave inzake BTW en de administratieve aanwending ervan kan gebeuren, maar ook omdat in dit dossier verschillende diensten betrokken zijn. De Fiscale Bemiddelingsdienst is immers bevoegd om tussen te komen bij de verschillende fiscale administraties en kan op die manier centraliserend werken.

Tijdens een persoonlijk onderhoud met de belastingplichtige werd hem toegelicht dat de creatie van een BTW-belastingkrediet slechts kan plaatsvinden indien dit schriftelijk door de BTW-plichtige wordt aangevraagd (door middel van het aanvinken van een vakje op de BTW-aangifte). Enkel indien aan deze formaliteit wordt voldaan, kan de Ontvanger der directe belastingen dit BTW-tegoed naderhand bestemmen tot (gedeeltelijke) voldoening van de openstaande aanslagen in de personenbelasting. Zolang dit BTW-belastingkrediet niet is vastgesteld kan de aanwending ervan op een openstaande belastingschuld niet gebeuren en is deze som zelfs niet vatbaar voor een derdenbeslag door de belastingontvanger.

De Fiscale Bemiddelingsdienst nam in dit dossier in afwachting dan ook contact op met de betrokken Ontvangers teneinde een betalingsregeling uit te werken voor elke schuld en dit rekening houdende met de aldus systematisch vrij te komen BTW-tegoeden. Hierbij bleek dat – alhoewel de betrokken Ontvangers der directe belastingen de belastingplichtige al meerdere keren op de vereiste procedure gewezen hadden – de bijkomende toelichting van de Fiscale Bemiddelingsdienst (waarbij hem met de nodige voorbeelden de exacte werkwijze werd uitgelegd) nodig was om uiteindelijk het gewenste resultaat te bereiken.

De Fiscale Bemiddelingsdienst bezorgde de belastingplichtige uiteraard ook schriftelijk de nodige informatie – waaronder een overzicht van de nog openstaande bedragen en een bevestiging van de gemaakte afspraken – waarna het dossier kon worden afgerond. Sindsdien werden de BTW-teruggaven van betrokkene systematisch vastgesteld en aangerekend op zijn fiscale schuld.

Door de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst konden aldus vervolgingen met de ermee gepaard gaande kosten en bijkomende werklust voor de betrokken Ontvangers worden vermeden.

Als laatste voorbeeld – waarbij de Fiscale Bemiddelingsdienst ook optreedt als pure informatieverstrekker op het vlak van de invordering van fiscale schulden – kan een dossier worden toegelicht waarin de belastingplichtige wordt aangeraden een verzoekschrift tot onbeperkt uitstel van de invordering in te dienen.

De belastingplichtige kwam bij de Fiscale Bemiddelingsdienst te rade teneinde een betalingsoplossing te zoeken voor een aanslag in de personenbelasting over het aanslagjaar 2000. Betrokkene wordt al jaren geconfronteerd met deze schuld en maakt duidelijk dat hij schuldenvrij verder wil leven. De sociale en financiële situatie van betrokkene (alook de oorzaak van deze hoge belastingaanslag) werden tijdens een persoonlijk onderhoud op de dienst besproken. Uit de informatie die de belastingplichtige aanreikt, blijkt duidelijk dat hij onvermogen is en niet in staat is de openstaande som op een duurzame wijze af te korten. Hij is echter wel bereid een – zij het eerder beperkte – maandelijkse som te storten teneinde toch enigszins aan zijn betaalverplichting te voldoen.

Op basis van de aangereikte informatie is het voor de Fiscale Bemiddelingsdienst duidelijk dat betrokkene zou gebaat zijn met een onbeperkt uitstel van de invordering van de betrokken belastingschuld.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

Het verzoekschrift hiertoe werd samen met de belastingplichtige op de Fiscale Bemiddelingsdienst ingevuld. Aan betrokkene werd eveneens meegedeeld welke bewijsstukken er dienden te worden toegevoegd. Alle stukken werden in het dossier op de Fiscale Bemiddelingsdienst verzameld waarna ze – vergezeld van een begeleidende nota waarin zijn situatie door de dienst werd toegelicht – werden doorgestuurd aan de bevoegde directie.

Dit voorbeeld toont aan dat de Fiscale Bemiddelingsdienst niet alleen een informatieve, maar tevens een ondersteunende, begeleidende en sociale functie vervult. Betrokkene was immers niet op de hoogte van het bestaan van een dergelijke gunstmaatregel, noch in staat de formaliteiten daartoe alleen te vervullen. Door betrokkene te horen en het dossier grondig te bestuderen kon belastingplichtige de voor hem meest passende oplossing worden aangereikt. Het dossier wordt verder opgevolgd door de Fiscale Bemiddelingsdienst tot aan de beslissing van de bevoegde Gewestelijk directeur invordering.

De Fiscale Bemiddelingsdienst werd tijdens het jaar 2012 bovendien meermaals gesolliciteerd om tussen te komen in geblokkeerde dossiers betreffende de aflevering van attesten van erfopvolging door de Ontvangers van de registratiekantoren.

Bij Programmawet van 29 maart 2012 (BS 06.04.2012 – Ed. 3 – artikels 157 tot 164) werd, met het oog op een vlottere inning en invordering van fiscale schulden bij het openvallen van een nalatenschap, een bepaalde persoonlijke aansprakelijkheid ingesteld voor de personen die verzocht worden om een akte of attest van erfopvolging op te maken. Bij ontstentenis van testament, huwelijkscontract of minderjarige of onbekwaam verklaarde erfgenamen kan een dergelijk attest van erfopvolging worden afgeleverd door de Ontvanger van het registratiekantoor van de laatste woonplaats van de overledene.

Alwaar deze nieuwe maatregel er moet toe leiden dat de slechte betalers niet straffeloos met hun erfdeel konden ontsnappen, diende in de praktijk in de beginfase te worden vastgesteld dat meerdere burgers, die naar de geest van deze wettelijke bepaling perfect in orde waren met hun fiscale verplichtingen, het slachtoffer waren van niet (of niet tijdig) afgeleverde attesten van erfopvolging.

Niettegenstaande dit wettelijk ingevoerde systeem is gestoeld op de kennisgeving van de fiscale schuld door ondermeer de betrokken Ontvanger der directe belastingen en van de BTW aan de Ontvanger van het registratiekantoor, werd in een eerste fase immers geen gebruik gemaakt van dit informatiesysteem, doch weigerde de Ontvanger van de registratie zonder interpretatie van de fiscale schulden, zoals die voorkomen in de fiscale schuldvorderingsbestanden, de aflevering van het attest van erfopvolging zodra er lastens de decujus, hetzij lastens één of meerdere erfgenamen een fiscale schuld gekend was. Een fiscale schuld die niet noodzakelijkerwijze aanleiding kon geven tot een derdenbeslag of inschrijving van een wettelijke hypotheek of nog bijvoorbeeld niet zeker en vaststaand was of zelfs nog niet vervallen.

De Fiscale Bemiddelingsdienst werd in die periode meermaals door burgers gecontacteerd die geen attest van erfopvolging mochten ontvangen omdat er vaak slechts in hoofde van één der erfgenamen het volgende door de Ontvanger van de registratie werd vastgesteld :

- zogenaamde “0,01 EUR – schulden” (dit zijn doorgaans “memofiches” waaronder de Ontvanger der directe belastingen slechts bijkomende info of

rechten van derden op eventuele fiscale teruggaven op nationaal nummer akteert en geen effectieve fiscale schulden);

- betwiste schulden zonder dat het onmiddellijk verschuldigde gedeelte ervoor is vastgesteld of waarbij dit gedeelte ervoor op 0 EUR werd vastgesteld;
- niet vervallen schulden, die doorgaans werden gevestigd nadat het attest van erfopvolging werd aangevraagd.

Typerend was dat de erfgenaam die het attest van erfopvolging had aangevraagd en aan wie het werd geweigerd, omwille van redenen van beroepsgeheim, vaak zelfs niet wist wie van zijn mede-erfgena(a)m(en) een dergelijke fiscale schuld onbetaald liet.

In het kader van een algemene dienstverlening aan de burgers en met het oog op een snelle deblokking van de financiële tegoeden van de decujus, kon de Fiscale Bemiddelingsdienst, mede door haar transversale aanpak, in meerdere dergelijke dossiers tussenkomen tot algehele voldoening van de verzoekende burger.

Concreet werd in eerste instantie aan de hand van de raadpleging van de schuldvorderingsbestanden telkens de exacte reden van de weigering opgespoord en werd naderhand soms contact opgenomen met de geschillendienst (snel laten vaststellen van het onmiddellijk verschuldigd gedeelte van een betwiste aanslag), doch in alle gevallen met de betrokken Ontvanger der directe belastingen of van de BTW, bevoegd voor de fiscale schuld, die de hinderpaal vormde voor de aflevering van het attest. In de gevallen waar dit mogelijk was, werden deze rekenplichtigen verzocht een schriftelijke bevestiging te bezorgen aan de Ontvanger van de registratie zodat deze laatste alsnog snel en zonder voorbehoud een attest van erfopvolging kon afleveren.

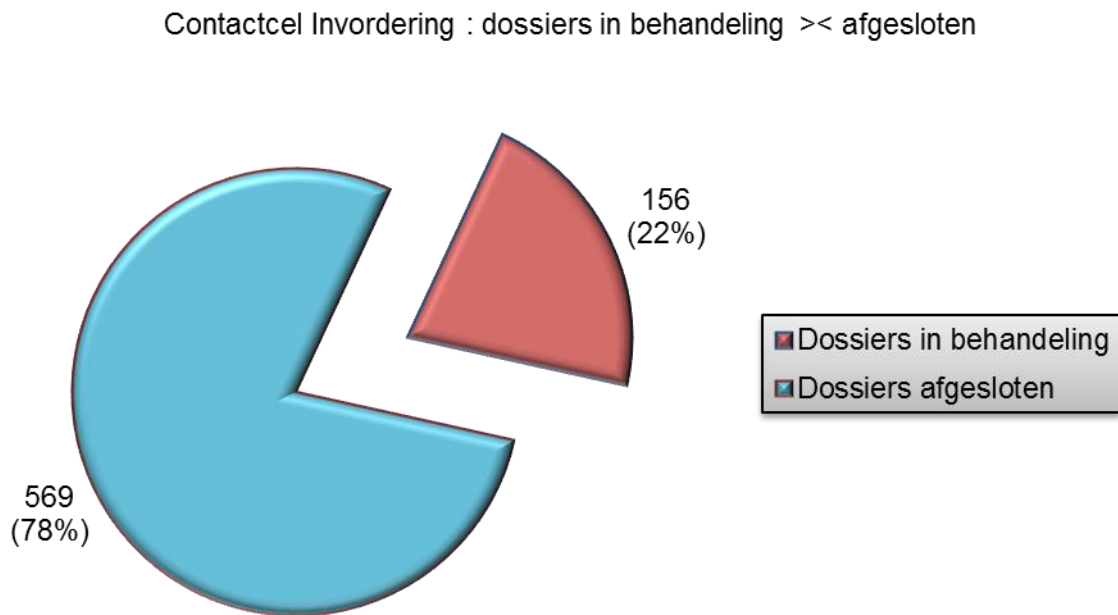
Naderhand werd het systeem van effectieve notificatie der schulden aan de Ontvanger van de registratie daadwerkelijk ingevoerd, zodat de Ontvanger der directe belastingen of van de BTW, houder van de schuldvordering, voortaan zelf kan oordelen of de fiscale schuld in het kader van de aanvraag om een attest van erfopvolging al dan niet conform de wettelijke bepalingen door de Ontvanger van de registratie moet worden in aanmerking genomen. Zodoende worden, in de mate dat de Ontvanger der directe belastingen en van de BTW de administratieve en wettelijke bepalingen toepassen, geen schulden meer ter kennis gebracht die ten onrechte een blanco attest van erfopvolging zouden verhinderen. Sedertdien zijn er aan de Fiscale Bemiddelingsdienst in dit verband geen noemenswaardige problemen meer gesignaleerd.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

Van de 2.742 nieuwe aanvragen ontvangen in 2012, werden er 578 beschouwd als dossiers “Contactcel Invordering”.

Na toevoeging van de eind 2011 nog openstaande dossiers, dienden in 2012 dan ook 725 dossiers “Contactcel Invordering” te worden behandeld.

Van deze 725 dossiers werden er 569 afgesloten tijdens het jaar 2012, zodat er op 31 december 2012 nog 156 openstaande dossiers “Contactcel Invordering” blijven.

C. Diversen

De Fiscale Bemiddelingsdienst ontvangt eveneens verscheidene vragen die als zodanig geen eigenlijke bemiddelingsaanvragen zijn, noch aanvragen van het type contactcel invordering (maar die zich situeren in andere sectoren dan de pure invordering der fiscale bedragen).

Het betreft vaak vragen om inlichtingen die onmiddellijk door de medewerkers van de Fiscale Bemiddelingsdienst worden beantwoord en waarbij de burgers meteen afdoende telefonisch of per mail geïnformeerd worden over hun mogelijkheden.

Het gebeurt ook dat mensen een afspraak vragen om hun fiscale toestand te verduidelijken. Wanneer tijdens het daaropvolgende onderhoud blijkt dat het *niet* gaat om een echte bemiddelingsaanvraag, dan wordt een dergelijke tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst als een dossier “diversen” behandeld. Dit zal met name het geval zijn wanneer iemand wenst te vernemen welke stappen hij moet ondernemen om zich op fiscaal en administratief vlak in regel te stellen of nog wanneer hij zich afvraagt of hij (nog) kan opkomen tegen gevorderde bedragen, voorheffingen en rechten, interesten en administratieve sancties.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

Hierna worden bij wijze van illustratie enkele voorbeelden van dossiers “diversen” weergegeven.

□ Voorbeeld “diversen” nr 1/2012

Naar aanleiding van het overlijden van de heer X, richt de heer Y zich in een email tot de Fiscale Bemiddelingsdienst. De heer Y werd er door het registratiekantoor, waar de nalatenschap van de heer X is opengevallen, van ingelicht dat hij als erfgenaam een aangifte van nalatenschap moet indienen. De heer Y heeft zich hiervoor reeds gericht tot een notaris, maar vraagt ten informatieve titel aan de Fiscale Bemiddelingsdienst of hij de gevorderde successierechten in schijven kan betalen. De Fiscale Bemiddelingsdienst verwijst naar de wettelijke bepalingen terzake en verduidelijkt aan de verzoeker dat men inzake successierechten steeds rekening dient te houden met een verbeteringstermijn en een betalingstermijn, waarbij een wettelijke interest (7%) van rechtswege verschuldigd is op de gevorderde successierechten, te rekenen vanaf het verstrijken van de voormelde betalingstermijn. Dientengevolge wordt de verzoeker aangeraden het betalingsbericht dat door het registratiekantoor aan zijn notaris zal worden toegestuurd af te wachten en de successierechten alsdan zo mogelijk ineens te betalen voor het verstrijken van de betalingstermijn. De heer Y begrijpt dat de mogelijkheid van uitstel van betaling hem niet ontslaat van de wettelijke interest van 7% en zal alles in het werk stellen om tijdig het volledige bedrag te betalen.

□ Voorbeeld “diversen” nr 2/2012

De heer X, die werd doorverwezen door een registratiekantoor, neemt telefonisch contact op met de Fiscale Bemiddelingsdienst. De heer X is op zoek naar de bevoegde dienst binnen de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie die hem de juiste inlichtingen kan verstrekken inzake de openbaarheid van bestuur en het afleveren van bestuursdocumenten inzake successierechten. Hij vraagt zich in het bijzonder af of een kopij van een aangifte van nalatenschap wel mocht worden afgeleverd door het registratiekantoor. De Fiscale Bemiddelingsdienst informeert in het algemeen over het aangehaalde probleem, duidt aan onder wiens bevoegdheid dit valt en verwijst de verzoeker voor zijn specifiek dossier door naar de betrokken dienst.

□ Voorbeeld “diversen” nr 3/2012

Mevrouw X is enige dochter en erfgenaam van de heer Y. Om te voldoen aan haar fiscale verplichtingen, neemt mevrouw X voor de opmaak van de aangifte van nalatenschap contact op met een notaris. De aangifte van nalatenschap wordt ingediend. De verzoeker brengt een zekere som in het passief van de nalatenschap in. De administratie verwerpt de passiefpost gedeeltelijk. Mevrouw X betaalt de successierechten, maar begrijpt niet waarom een bijkomende passiefpost, waarop zij aanspraak wenst te maken, niet werd aanvaard in de aangifte van nalatenschap. De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt hiervoor contact op met het bevoegde registratiekantoor. Hieruit blijkt dat de bijkomende passiefpost waarover mevrouw X het heeft zelfs helemaal niet werd opgenomen in de aangifte van nalatenschap. Mevrouw X wordt aangeraden contact op te nemen

met haar notaris die de aangifte van nalatenschap voor haar heeft opgemaakt en ingediend.

□ Voorbeeld “diversen” nr 4/2012

De heer X richt zich in een email tot de Fiscale Bemiddelingsdienst. Hij heeft bij notariële akte een onroerend goed aangekocht waarbij hij zowel BTW als registratierechten heeft moeten betalen op de wegenis- en infrastructuurwerken en daarnaast bijkomende registratierechten op het BTW bedrag. De buurman van de heer X heeft, naar aanleiding van een gunstig verzoek tot bemiddeling en een bezwaarschrift aan het hoofdbestuur van de Patrimoniumdocumentatie, een teruggave van registratierechten bekomen. De buurman is evenwel van mening dat de omstandigheden en het principe van de grondslag in beide gevallen dezelfde zijn. De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt contact op met de bevoegde Gewestelijke directie van de registratie, die meedeelt dat de verzoeker een bezwaarschrift kan indienen en de teruggave van registratierechten spoedig zal worden uitgevoerd, indien blijkt dat het principe en de omstandigheden inderdaad in beide dossiers identiek zijn. Betrokkene wordt door de Fiscale Bemiddelingsdienst van de te volgen procedure ingelicht.

□ Voorbeeld “diversen” nr 5/2012

Een persoon stuurt in naam van een van zijn collega's een email naar de Fiscale Bemiddelingsdienst. Zijn collega zou eerder een bezwaarschrift hebben ingediend en hij, als degene die de belastingaangifte van die collega heeft ingevuld, wenst dat er ook een bemiddeling wordt opgestart. Uit de raadpleging van de gegevensbanken blijkt dat geen enkel bezwaarschrift op naam van de betrokken belastingplichtige werd ingediend. De Fiscale Bemiddelingsdienst richt zich dus op zijn beurt tot de “gemachtigde” en wijst erop dat hij zijn collega slechts op geldige wijze kan vertegenwoordigen indien hij over een volmacht beschikt en dat de Fiscale Bemiddelingsdienst niet via de tussenpersoon kan handelen indien er geen volmacht bestaat. Aangezien er anderzijds geen twijfel over bestaat dat betrokkene perfect op de hoogte is van de cijfergegevens van het betreffende jaar, wijst de Fiscale Bemiddelingsdienst op de afwezigheid van een effectief bezwaarschrift. De Fiscale Bemiddelingsdienst geeft uitleg en herinnert aan de twee mogelijke verhaalmiddelen (ambtshalve ontheffing of bezwaarschrift) om de fiscale toestand van de betrokkene te regulariseren. De volledige adresgegevens van de betrokken diensten worden eveneens meegedeeld.

□ Voorbeeld “diversen” nr 6/2012

Een belastingplichtige richt zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst voor een probleem in verband met kijk- en luistergeld en/of de ecobonuspremie voor de aankoop van een “milieuvriendelijk” voertuig. Dit zijn twee regionale materies die geen invloed hebben op de berekening van de personenbelasting. De Fiscale Bemiddelingsdienst geeft aan dat deze aanvraag formeel gezien niet ontvankelijk is, stuurt ze rechtstreeks door naar de bemiddelaar van het Waalse Gewest en bezorgt de belastingplichtige een kopie van de email.

□ Voorbeeld “diversen” nr 7/2012

Een belastingplichtige doet een beroep op de Fiscale Bemiddelingsdienst omdat hij helemaal niet begrijpt waarom hij twee bijkomende belastingaanslagen voor twee opeenvolgende aanslagjaren ontvangt. Het probleem slaat op de fiscale aftrek van hypothecaire leningen. Hij zou van de Fiscale Bemiddelingsdienst uitleg willen krijgen, aangezien zijn eerdere contacten met de administratie niets hebben opgeleverd en hij niet de gewenste uitleg heeft gekregen. Hoewel de Fiscale Bemiddelingsdienst in deze niet bevoegd is aangezien er geen bezwaarschrift met betrekking tot de genoemde aanslagjaren werd ingediend, worden de stukken van het dossier toch onderzocht. Uit dit onderzoek blijkt dat er in 2008 twee hypothecaire leningen werden onderschreven. De eerste was eigenlijk bedoeld om verschillende persoonlijke leningen af te kopen en staat los van enig onroerend goed. De Fiscale Bemiddelingsdienst verstrekt uitleg over de wettelijke bepalingen die er toe leiden dat hij geen aanspraak kan maken op een fiscaal voordeel met betrekking tot deze lening.

De tweede hypothecaire lening heeft wel degelijk betrekking op de woning, maar het gaat om een “gemengde” lening die deels voor een herfinanciering en deels voor vernieuwingswerken werd gebruikt. Omdat het onmogelijk is om de oude regeling (bouwsparen) naast de nieuwe regeling (aftrek voor enige en eigen woning) te laten bestaan, moet de belastingplichtige voor één van beide aftreksystemen kiezen. Na zijn gesprek met de Fiscale Bemiddelingsdienst en na controle van het dossier, stelt de taxatieambtenaar vast dat de woonspaarregeling ambtshalve werd toegepast, voor wat het herfinancieringsgedeelte betreft.

De taxatieambtenaar komt hierbij tot de bevinding dat het voor de belastingplichtige voordeliger is om enkel rekening te houden met het gedeelte van de lening dat verband houdt met de vernieuwingswerken, in het regime van de aftrek voor enige en eigen woning.

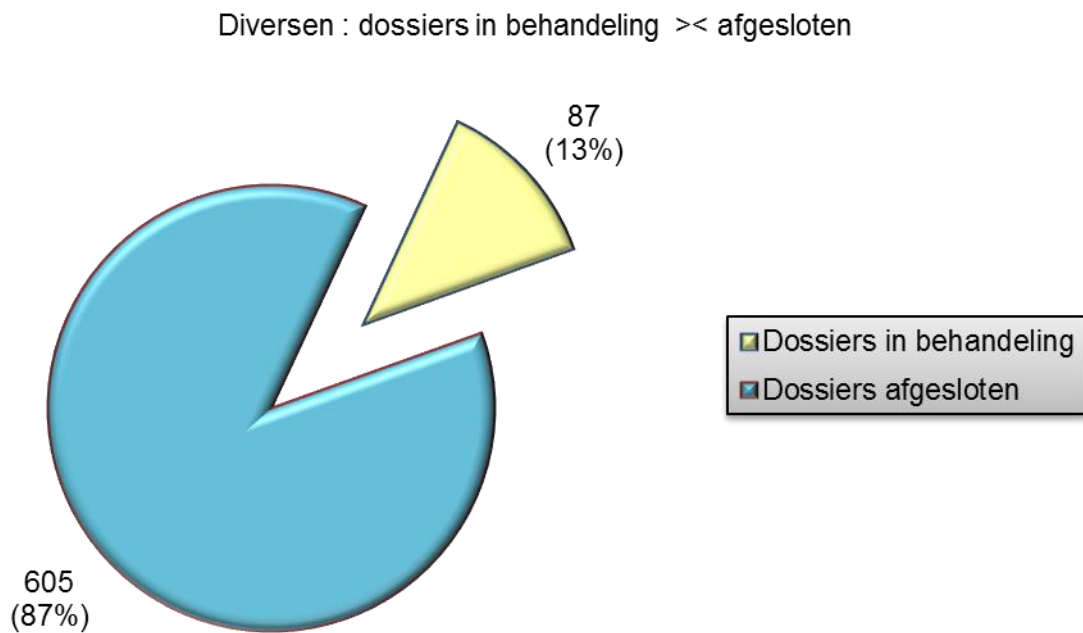
Het controlekantoor heeft zelf voorgesteld om tot een ambtshalve ontheffing over te gaan.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 3 - Afdeling 2

Van de 2.742 nieuwe aanvragen ontvangen in 2012, werden er 603 beschouwd als dossiers “diversen”.

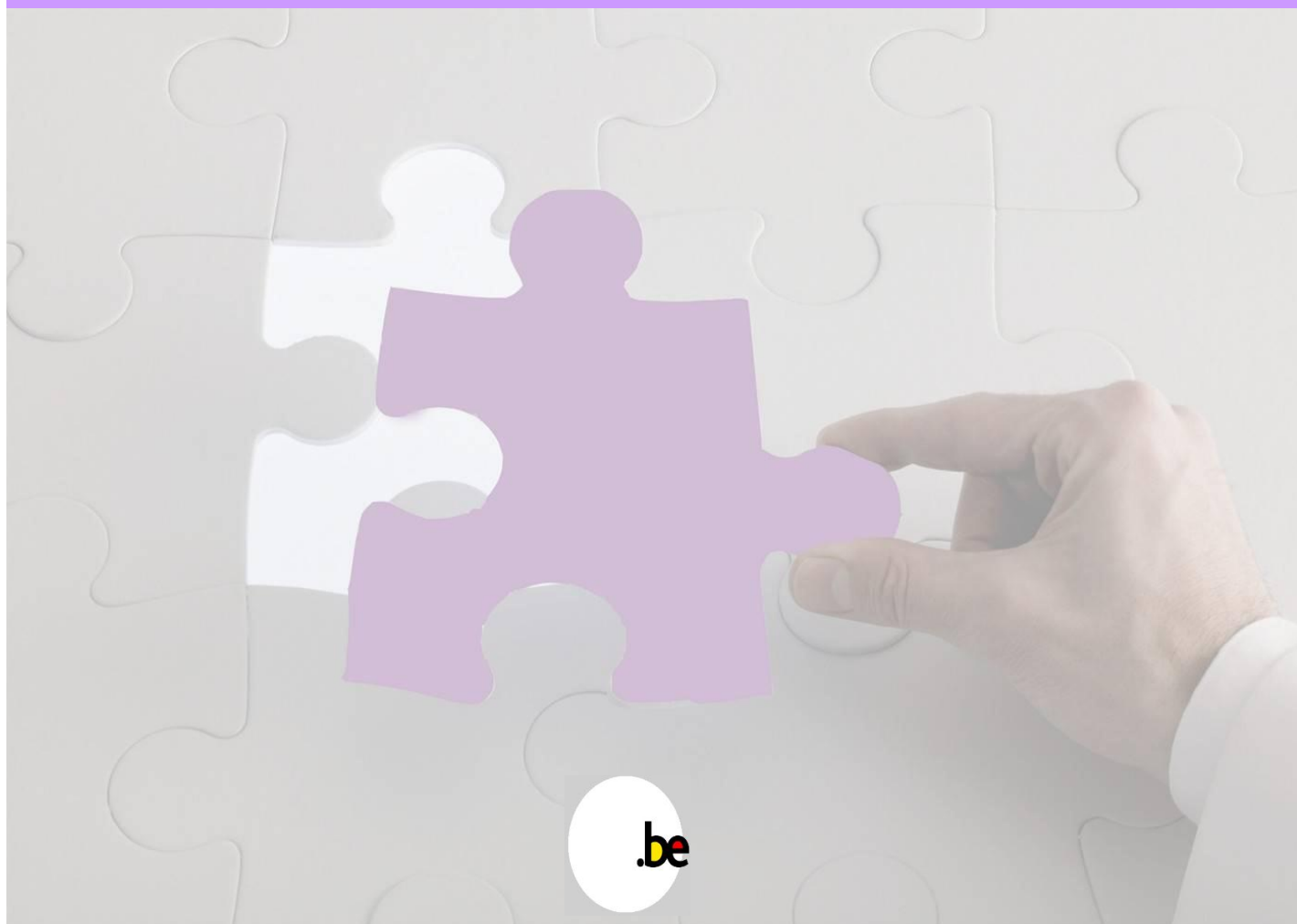
Na toevoeging van de eind 2011 nog openstaande dossiers, dienden er in 2012 nog 692 dossiers “diversen” te worden behandeld.

Van de 692 dossiers werden er 605 afgesloten tijdens het jaar 2012, zodat er op 31 december 2012 nog 87 openstaande dossiers “diversen” blijven.

Deel 4

RESULTATEN EN IMPACT

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Afdeling 1

Resultaten

§ 1. Algemeen overzicht van de dossiers “fiscale bemiddeling”

Tijdens het jaar 2012 waren er 2.134 dossiers “fiscale bemiddeling” te behandelen. Van deze dossiers werden er 1.480 afgesloten, zodat er op 31 december 2012 nog 654 te behandelen bleven.

Voor alle materies is een stijging van het aantal dossiers “fiscale bemiddeling” merkbaar ten opzichte van 2011.

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing per taalgroep alsook per Algemene administratie.

<i>Te behandelen</i>	<i>Afgesloten</i>	<i>In behandeling eind 2012</i>
----------------------	-------------------	-------------------------------------

FISCALITEIT

NL	602	426	176
FR	357	251	106
TOTAAL	959	677	282

INNING EN INVORDERING

NL	447	328	119
FR	346	277	69
TOTAAL	793	605	188

PATRIMONIUM- DOCUMENTATIE

NL	244	146	98
FR	124	48	76
TOTAAL	368	194	174

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

<i>Te behandelen</i>	<i>Afgesloten</i>	<i>In behandeling eind 2012</i>
----------------------	-------------------	-------------------------------------

STRIJD TEGEN DE FISCALE FRAUDE

NL	8	1	7
FR	2	1	1
TOTAAL	10	2	8

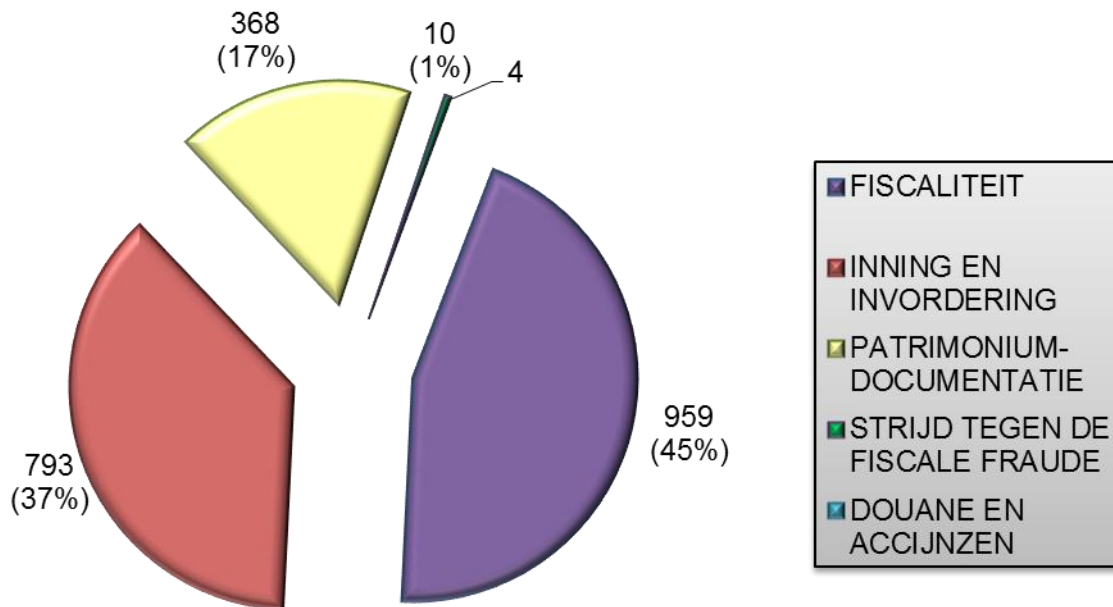
DOUANE EN ACCIJZEN

NL	3	1	2
FR	1	1	0
TOTAAL	4	2	2

ALGEMEEN TOTAAL	2134	1480	654
--------------------	------	------	-----

A. Verdeling van de te behandelen dossiers per Algemene administratie

Te behandelen dossiers per administratie (2134 dossiers)

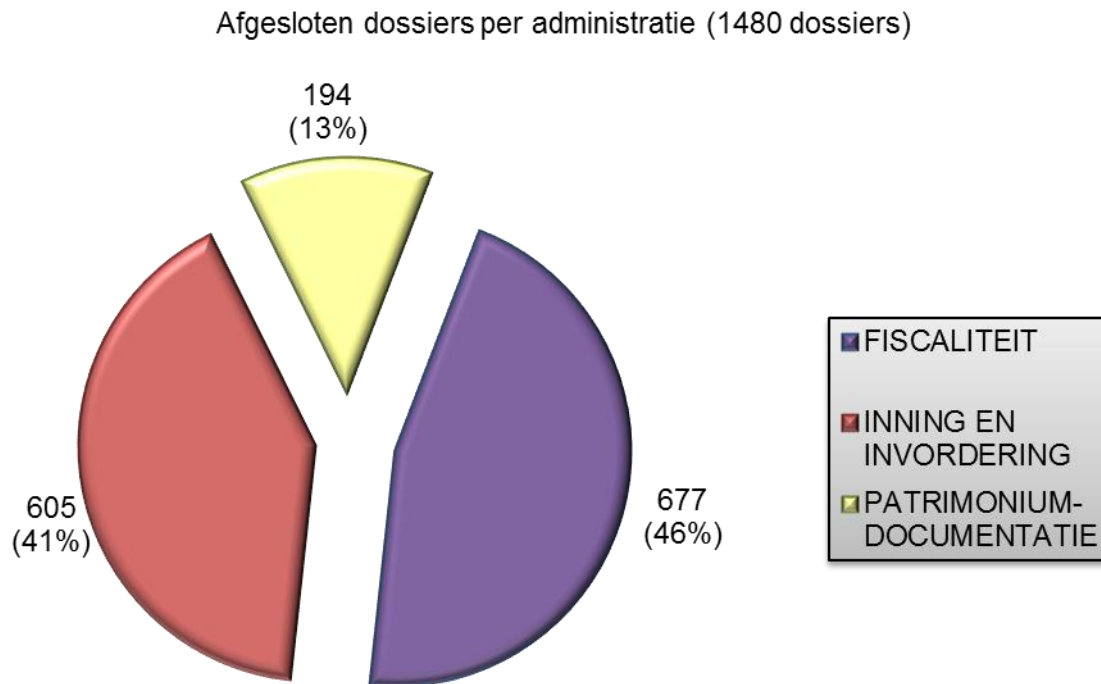

Bovenstaand diagram geeft de verhouding weer van de te behandelen dossiers per Algemene administratie. De Algemene administratie van de fiscaliteit vertegenwoordigt 45% van deze dossiers. De Algemene administratie van de inning en de invordering vertegenwoordigt 37% van deze dossiers. Er wordt bijgevolg vastgesteld dat 82% van de te behandelen dossiers onder deze twee administraties ressorteren.

Wanneer we de procentuele verdeling van de te behandelen dossiers vergelijken met 2011, dan stellen we vast dat de verhouding per Algemene administratie nagenoeg ongewijzigd blijft.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

B. Verdeling van de afgesloten dossiers per Algemene administratie

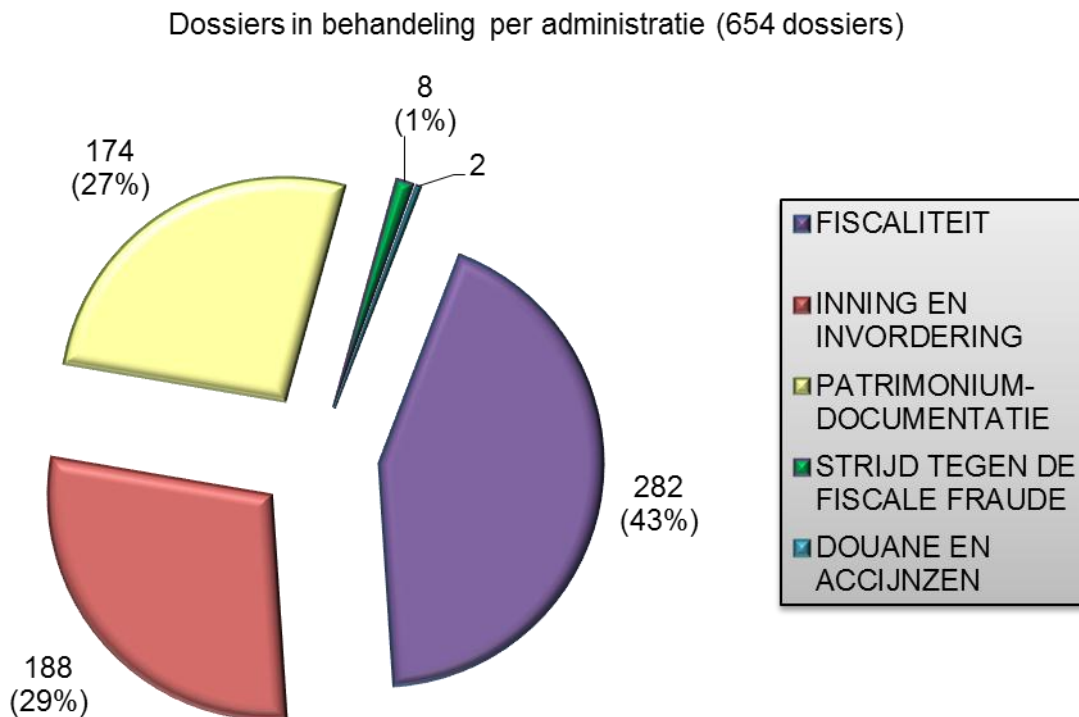
Bovenstaand diagram geeft de verhouding weer van de afgesloten dossiers per Algemene administratie. De Algemene administratie van de inning en de invordering vertegenwoordigt 41% van deze dossiers. De Algemene administratie van de fiscaliteit vertegenwoordigt 46% van deze dossiers. De Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie vertegenwoordigt hierin 13%.

De Algemene administratie van de strijd tegen de fiscale fraude en de Algemene administratie van de douane en accijnzen komen niet voor in deze voorstelling aangezien voor elk van hen slechts twee dossiers werden afgesloten (dit is minder dan 1% in verhouding tot het totaal aantal afgesloten dossiers).

De aard van de afgesloten dossiers wordt uitgebreider besproken in § 2 van deze afdeling.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

C. Verdeling per Algemene administratie van de dossiers in behandeling op 31 december 2012

Bovenstaand diagram geeft de verhouding weer van de nog te behandelen dossiers op 31 december 2012. De Algemene administratie van de fiscaliteit vertegenwoordigt 43% van deze dossiers. De Algemene administratie van de inning en de invordering vertegenwoordigt 29% en de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie 27% van deze dossiers.

In vergelijking met 2011 is er een daling in het aantal nog te behandelen dossiers van de Algemene administratie van de fiscaliteit, terwijl we een stijging vaststellen voor de Algemene administratie van de inning en de invordering.

§ 2. Cijferoverzicht van de afgesloten dossiers per Algemene administratie en voorbeelden

A. Algemene administratie van de fiscaliteit

1) Cijferoverzicht afgesloten dossiers:

Het diagram onder B van de eerste paragraaf toont dat er 677 dossiers van de Algemene administratie van de fiscaliteit afgesloten werden. Dit vertegenwoordigde 46% van alle afgesloten dossiers “fiscale bemiddeling” in 2012.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van het resultaat van deze afgesloten dossiers.

	<i>Onontvankelijk</i>	<i>Wederzijds akkoord</i>	<i>Blijvend niet- akkoord</i>	<i>Ontheffing van bevoegdheid</i>	TOTAAL
NL	109	283	57	8	457
FR	78	94	27	21	220
TOTAAL	187	377	84	29	677

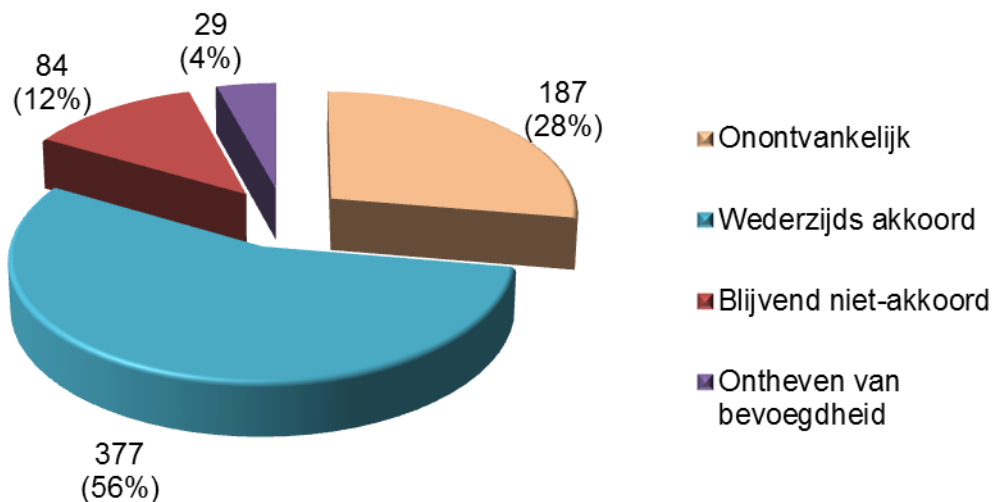
Er werden 187 op 677 dossiers onontvankelijk verklaard.

Van de 490 ontvankelijke dossiers, werden er 377 opgelost met een wederzijds akkoord.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De onderstaande grafiek geeft de uitsplitsing weer van de resultaten volgens het type van afsluiting.

AAF Type van afsluiting (677 dossiers)

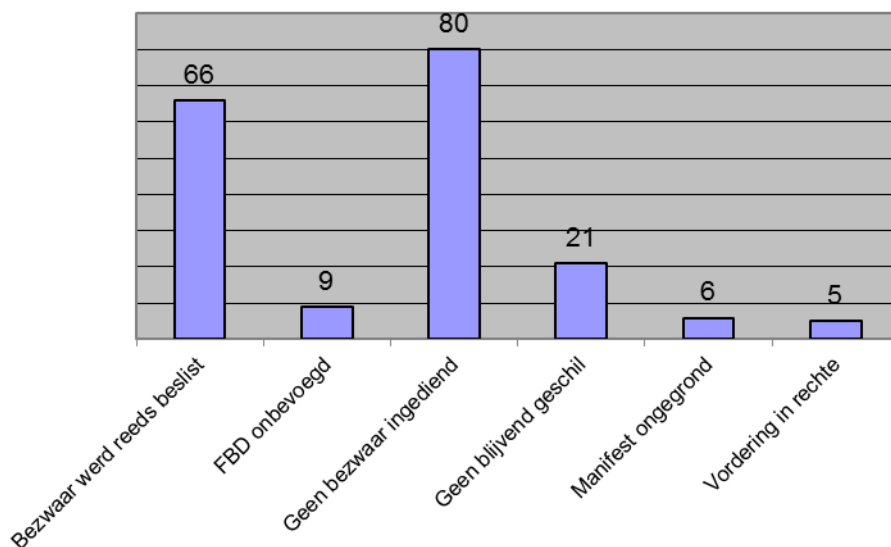
Globaal gezien is er qua type van afsluiting geen echt verschil met 2011.

De onontvankelijkheid is in hoofdzaak enerzijds het gevolg van het feit dat geen bezwaar werd ingediend en anderzijds van de tekst van artikel 376*quinquies* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, waarin de periode tijdens dewelke de Fiscale Bemiddelingsdienst kan tussenkomen substantieel wordt beperkt. Het op pagina 15 toegelichte wetsvoorstel moet deze gevallen in de toekomst vermijden.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De redenen van onontvankelijkheid worden gedetailleerd in het volgende diagram.

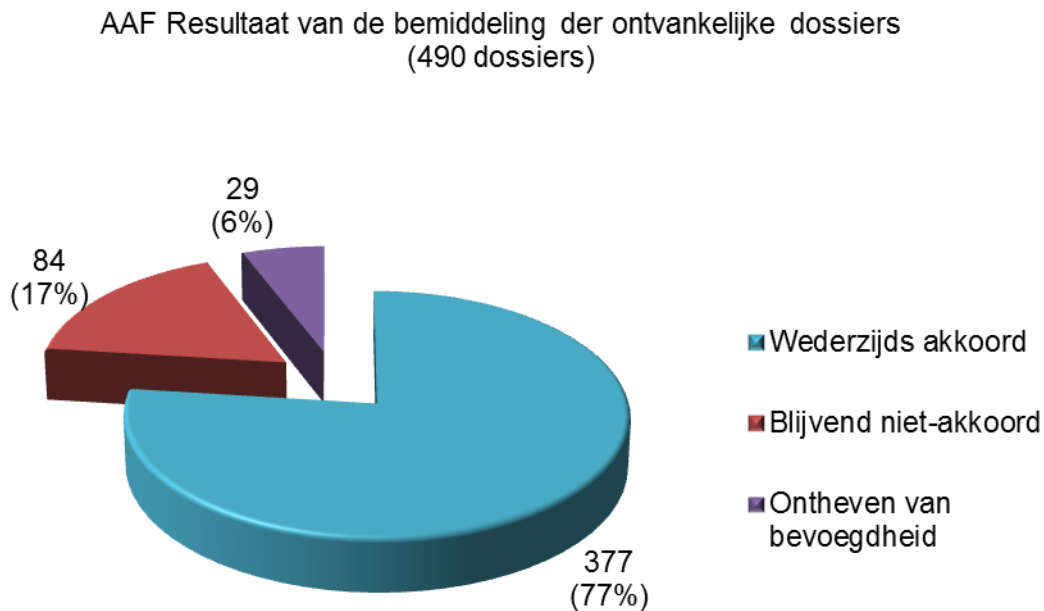
Uitsplitsing AAF - aantal dossiers onontvankelijk

Hierbij valt op dat “geen bezwaar ingediend” net als in 2011 een belangrijke categorie van de onontvankelijke dossiers vertegenwoordigt. Procentueel gezien gaat het om 43% van de dossiers. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2011. De tweede belangrijkste categorie “bezwaar werd reeds beslist” vertegenwoordigt 35% van de onontvankelijke dossiers, ten opzichte van 2011 is dit een daling.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Indien men abstractie maakt van de onontvankelijk verklaarde dossiers, kunnen de afgesloten dossiers die onontvankelijk werden verklaard als volgt onderverdeeld worden:

In vergelijking met 2011 werden er procentueel gezien meer dossiers met een wederzijds akkoord afgesloten. Er is tevens een lichte stijging van het aantal dossiers waarin de Fiscale Bemiddelingsdienst werd ontheven van bevoegdheid.

2) Voorbeelden:

In de volgende voorbeelden wordt de meerwaarde van de Fiscale Bemiddelingsdienst aangetoond:

□ Voorbeeld nr 1/2012 – Personen ten laste

De heer X, reclamant, vermeldt twee personen ten laste in de daartoe bestemde rubrieken van Vak II ("Persoonlijke gegevens") van zijn aangifte in de personenbelasting: zijn meerderjarige zoon, de heer Z, die relatief weinig persoonlijke inkomsten heeft genoten en zijn moeder, mevrouw Y, gehandicapte, die door reclamant wordt verpleegd.

Reclamant betreft een kangoeroewoning waarin zijn moeder over een eigen woongedeelte beschikt dat, met het oog op haar verpleging, steeds voor hem toegankelijk is.

De taxatieambtenaar weigert de aftrek voor fiscale tenlasteneming omdat reclamant en zijn moeder ieder over een eigen huisnummer en een eigen brievenbus beschikken, een gegeven waarop in de circulaire Ci.RH.331/594.501 dd. 25.10.2010 (onder nr. 12, tweede lid) de aandacht wordt gevestigd.

De bemiddelaar en de ambtenaar die het bezwaarschrift behandelt komen overeen dat aan reclamant de kans zal worden geboden om aan te tonen dat:

1. de feitelijke omstandigheden van die aard zijn dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat mevrouw Y en haar zoon daadwerkelijk deel uitmaken van hetzelfde gezin

2. de heer Z, in zoverre hij de leeftijd van 25 jaar niet heeft bereikt, als fiscaal ten laste mag worden beschouwd indien de daartoe in artikel 136 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 voorziene inkomensgrenzen niet worden overschreden.

De bemiddelaar ontvangt enige tijd nadien een afschrift van een proces-verbaal van de wijkagent, waarbij wordt geattesteerd dat reclamant en diens moeder – die zich inmiddels formeel op het adres van haar zoon heeft laten inschrijven – deel uitmaken van hetzelfde gezin. Uit de toegestuurde documenten blijkt anderzijds dat de handicap (+66%) van mevrouw Y niet vóór de leeftijd van 65 jaar werd vastgesteld en dat zij bijgevolg, voor de toepassing van de fiscale wet, niet als gehandicapte kan worden beschouwd.

Aansluitend daarop formuleert de bemiddelaar de volgende opmerkingen:

1. Met betrekking tot de feitelijke toestand van de heer X en mevrouw Y

Het bezoek van de wijkagent diende uiteindelijk enkel om na te gaan of de door reclamant doorgegeven adreswijziging met de werkelijkheid overeenstemt; het attest m.b.t. de samenstelling van het gezin bevestigt de beweringen van de heer X m.b.t. de feitelijke toestand waarin hijzelf en zijn moeder zich bevinden. Op de vraag of er, buiten de adreswijziging, iets is veranderd in de manier waarop hij zijn moeder verzorgt, bevestigt reclamant dat hij precies hetzelfde doet als vroeger.

In die optiek - d.i. rekening houdend met de feitelijke omstandigheden en de verminderde zelfredzaamheid van mevrouw Y - zijn er voldoende argumenten om de moeder van reclamant als fiscaal ten laste te beschouwen in de zin van artikel 132, 7°, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, mede gelet op het feit dat deze laatste bepaling werd ingevoerd (door de Wet van 6.7.2004) als fiscale stimulans voor belastingplichtigen die hun ascendenten of zijverwanten in hun gezin opvangen.

2. Met betrekking tot de handicap van mevrouw Y

De handicap geldt vanaf 01.02.2012, d.i. na de leeftijd van 65 jaar, en kan dus niet in aanmerking worden genomen voor de toekenning van een bijkomende belastingvermindering.

3. Met betrekking tot de inkomsten van de heer Z

Enkel de inkomsten van 2007 hebben betrekking op een vakantiejob, de overige jaren dient hij daadwerkelijk als werknemer te worden beschouwd. Mede gelet op de bedragen die hij de daaropvolgende jaren heeft verdiend, betekent dit dat hij enkel voor de aanslagjaren 2008 en 2010 als ten laste kan worden beschouwd. Voor de aanslagjaren 2009 en 2011 is dit niet het geval wegens te hoge bezoldigingen.

(noot: uit de berekeningen die naderhand worden uitgevoerd, blijkt dat de heer Z enkel voor het aanslagjaar 2008 ten laste kan worden genomen).

Het bezwaarschrift wordt ingewilligd met betrekking tot de fiscale tenlasteneming van mevrouw Y. Zij kan evenwel niet als gehandicapte persoon worden beschouwd in de zin van artikel 135, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992. De heer Z kan voor het aanslagjaar 2008 als fiscaal ten laste worden beschouwd.

□ Voorbeeld nr 2/2012 – Beroepskosten – Woning

De discussie had betrekking op de fiscale aftrekbaarheid van kosten in verband met de bouw van een woning die een belastingplichtige nog niet volledig beroepsmatig in gebruik kon nemen omdat de woning nog in aanbouw was.

De belastingadministratie was van oordeel dat belastingplichtige het beroepsmatig karakter van de gedane uitgaven niet had bewezen (artikel 49, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992) en verwierp bijgevolg de fiscale aftrekbaarheid van de gedane uitgaven.

Belastingplichtige was van oordeel dat zulks wel het geval was en diende een bezwaarschrift in tegen de gevestigde belastingaanslag.

De Fiscale Bemiddelingsdienst werd aangezocht om uit de impasse te geraken.

Vooreerst werd op initiatief van de Fiscale Bemiddelingsdienst een plaatsbezoek georganiseerd in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de belastingadministratie en belastingplichtigen.

Uitgangspunt was in deze de rechtspraak van het Hof van Cassatie (arrest van 03.12.2001) waarin werd geoordeeld dat het voor de aftrekbaarheid van de kosten aan een gebouw in aanbouw niet vereist is dat deze kosten ertoe geleid hebben dat belastingplichtige in hetzelfde jaar belastbare inkomsten heeft verkregen of behouden zodat het aldus niet vereist is dat belastingplichtige reeds in hetzelfde jaar een beroepsactiviteit heeft uitgeoefend in dat gebouw (arrest van 03.12.2004) zonder dat daarbij enige afbreuk wordt gedaan aan de bewijslast van belastingplichtige dat hij dat gebouw in de toekomst beroepsmatig zal gebruiken.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft vervolgens de accountant van belastingplichtige verzocht bijkomende informatie te verschaffen. Verder overleg werd gevoerd met belastingplichtige en de belastingadministratie. Uiteindelijk konden de standpunten van de partijen met elkaar worden verzoend middels een akkoord dat uitdrukkelijk werd beperkt tot de in het geding zijnde aanslagjaren. De belastingadministratie wenste geen bindend akkoord voor latere aanslagjaren aangezien het beroepsmatig karakter van de woning in kwestie opnieuw moest kunnen beoordeeld worden eenmaal de bouwwerken voltooid.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

❑ **Voorbeeld nr 3/2012 – Prijzengeld wedstrijd meubelontwerp – Auteursrechten**

Een belastingplichtige die had deelgenomen aan een wedstrijd voor het ontwerpen van een nieuw meubelstuk won een prijs van 5.750 EUR. Hij had dit bedrag aanvankelijk als gewone “winst” aangegeven in de personenbelasting (toepassing artikel 24, 1°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992). Na ontvangst van het aanslagbiljet diende hij een bezwaarschrift in met het verzoek dit bedrag alsnog te belasten onder het bijzonder taxatiestelsel van de “auteursrechten” (toepassing artikel 17, § 1, 5° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992).

De belastingplichtige en de onderzoekende ambtenaar hebben elk hun eigen visie. Aangezien zij tijdens de behandeling van het bezwaarschrift niet tot een akkoord komen, vraagt de belastingplichtige de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Na raadpleging van beide partijen adviseert de Fiscale Bemiddelingsdienst om dit bedrag wel degelijk te beschouwen als “auteursrechten”. De geschillenambtenaar volgt het bemiddelingsvoorstel niet en wijst het bezwaarschrift af zonder rekening te houden met de argumentatie van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

De belastingplichtige dient een verzoekschrift in voor de rechtbank van eerste aanleg. In dit verzoekschrift verwijst hij ondermeer naar het voor hem positieve advies van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

De rechtbank van eerste aanleg vonnist dat de bedoelde som inderdaad moet worden aangemerkt als een vergoeding voor de overdracht van het auteursrecht op het meubelontwerp (dit vonnis werd ook uitvoerig besproken in Fiscoloog van 21 maart 2012).

In haar beslissing om de vordering van betrokkene ontvankelijk en gegrond te verklaren en teneinde aan de grief van betrokkene tegemoet te komen, voert de rechtbank van eerste aanleg dezelfde argumentatie aan als diegene die door de Fiscale Bemiddelingsdienst in zijn terzake opgesteld bemiddelingsverslag werd opgenomen.

Dit voorbeeld toont enerzijds duidelijk het belang en de waarde van het bemiddelingsverslag voor de betrokkene aan ingeval van een latere vordering voor de rechtbank en laat anderzijds toe vast te stellen dat de rechtbank wel degelijk de argumentatie van Fiscale Bemiddelingsdienst onderzoekt.

Het vonnis van de rechtbank geeft dan ook expliciet aan dat de Fiscale Bemiddelingsdienst een meerwaarde betekent in het kader van het waarborgen van de rechtszekerheid voor de belastingplichtige.

❑ **Voorbeeld nr 4/2012 – Meerwaarde op onroerende goederen**

De Fiscale Bemiddelingsdienst wordt gevat door de heer X.

De heer X verkoopt op 16.03.2009 zijn woning die hij op 29.04.2008 had aangekocht en verwezenlijkt hierbij een meerwaarde van N EUR, waarvan het belastbaar bedrag, overeenkomstig de artikels 90, 10° en 101, § 2, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, door de administratie op M EUR wordt bepaald. De aldus vastgestelde meerwaarde is afzonderlijk belastbaar tegen een aanslagvoet van 16,5%.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De heer X heeft zijn woonhuis binnen de in artikel 93*bis*, 1°, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 vermelde termijn van 12 maanden verkocht. Hij werd, gelet op zijn gewijzigde gezinssituatie, vrijwel gedwongen om op zoek te gaan naar een nieuwe woonst, aangezien het op 29.04.2008 aangekochte pand onvoldoende ruim was om onderdak te bieden aan hemzelf, zijn nieuwe partner en hun respectievelijke kinderen.

De heer X werpt op dat hij onvoldoende kennis had van de desbetreffende wettelijke bepalingen en dat hij zijn woning nooit binnen de twaalf maanden na verkrijging zou hebben vervreemd indien zijn notaris hem voldoende had ingelicht. De bemiddelaar merkt hierbij op dat termijnen van openbare orde zijn en dat er – behoudens gevallen van overmacht (*overmacht is een begrip dat niet wettelijk is gedefinieerd, maar in de rechtsleer en de rechtspraak wordt omschreven als een onvoorzienbare en niet afwendbare gebeurtenis, waardoor het naleven van een verbintenis of verplichting onmogelijk wordt gemaakt*) – niet kan van worden afgeweken; onvoldoende kennis van de wet kan derhalve nooit als overmacht worden gekwalificeerd.

Voor de toepassing van artikel 60, Wetboek der registratierechten Vlaanderen/Wallonië neemt de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie bepaalde omstandigheden onder bepaalde voorwaarden aan als gevallen van overmacht en gelden daartoe “interne” administratieve richtlijnen.

❑ Voorbeeld nr 5/2012 – Verminderd BTW-tarief – Afbraak/heropbouw

Gedurende de jaren 2008, 2009 en 2010 werden werken uitgevoerd aan een bestaande woning. De bouwvergunning voor het verbouwen en uitbreiden van de bestaande woning werd afgeleverd in 2008. De aannemers hebben facturen uitgereikt met aanrekening van 6% BTW.

Door de BTW-controle werden die werken gecatalogeerd als nieuwbouw en niet als de omvorming van een bestaande woning. De controleagent argumenteert dat de wezenlijke elementen van de structuur van de oude woning ingrijpend veranderd zijn en de uitgevoerde werken niet meer steunen op de oude dragende muren. Hij is van oordeel dat het BTW-tarief van 21% van toepassing is. Er werd een correctieopgave opgesteld waarin X EUR bijkomende BTW werd gevorderd over de facturen ontvangen in 2008, 2009 en 2010.

Dit stuk werd door de belastingschuldige voor akkoord ondertekend. Dadingen gesloten met een belastingschuldige kunnen echter enkel betrekking hebben op feitelijke aangelegenheden en niet op rechtsvragen.

Uit het administratief dossier blijkt dat de woning op 23 juni 2008 quasi volledig was afgebroken. Bij toepassing van artikel 1*quater* van het KB nr. 20 van 20 juli 1970, gewijzigd met ingang van 01.01.2010, is vanaf 1 januari 2009 tot en met 31 december 2010 het voordeel van het verlaagd tarief van 6% voor het werk in onroerende staat en de andere handelingen opgesomd in rubriek XXXI, § 3, 3° tot 6°, van tabel A van de bijlage bij dit besluit, die tot voorwerp hebben de afbraak en de daarmee gepaard gaande heropbouw van een woning, onderworpen aan de in rubriek XXXVII van dezelfde tabel A opgenomen voorwaarden, met uitzondering van de bepaling onder 2°, voor zover de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning met betrekking tot bedoelde werken wordt ingediend bij de bevoegde

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

overheid vóór 1 april 2010. Bijgevolg was gedurende de jaren 2009 en 2010 het BTW-tarief van 6% toepasselijk op de uitgevoerde werken.

De vordering werd na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst door de administratie aangepast.

□ **Voorbeeld nr 6/2012 – Menselijke fout – Kwijtschelding boete**

De heer A, BTW-belastingplichtige, verkocht een appartement. Uit het administratief dossier blijkt dat de heer A “neen” heeft geantwoord op de vragen die hem krachtens artikel 62, § 2 van het BTW-Wetboek en het MB nr. 13 van 4 maart 1993, door de notaris zijn gesteld.

Er werd een proces-verbaal opgesteld en de administratie vorderde een boete.

Volgens de notaris is de voormelde vermelding een vergissing. Het betreft een menselijke fout en het notariskantoor heeft nog voor de verkoop een nieuwe correcte notificatie gedaan waardoor de administratie tijdig en correct op de hoogte was van de hoedanigheid van de heer A als BTW-belastingplichtige.

De notaris vraagt gedurende de bemiddelingsprocedure aan de bevoegde Gewestelijke directeur om de boete in hoofde van de heer A te willen doorhalen, wat door de administratie is gebeurd.

□ **Voorbeeld nr 7/2012 – Ambassade – Vrijstelling BTW**

Door een Ambassade werd een bedrag betaald aan een vennootschap. De betreffende vennootschap roept de vrijstelling voorzien in artikel 42, § 3, 1° lid van het BTW-Wetboek in voor de door haar verrichte handelingen.

De vennootschap heeft hiervoor geen factuur uitgereikt en is niet in het bezit van het document nr. 450. De administratie betwist naar aanleiding hiervan de toepassing van de vrijstelling.

De zaak werd door de Fiscale Bemiddelingsdienst voorgelegd aan de Centrale diensten van Algemene administratie van de fiscaliteit. Deze laatste hebben beslist dat de vrijstelling van BTW kan worden ingeroepen op het contract tussen de vennootschap en de Ambassade.

Door de boekhouder werden facturen en een gedagtekend document nr. 450 voorgelegd.

Aangezien de betrokkene voldaan heeft aan de voorwaarden opgelegd door de Centrale administratie, werd de vordering door het Controlecentrum doorgehaald.

□ **Voorbeeld nr 8/2012 – Overdracht handelsfonds – BTW-aftrek**

Mevrouw B was eigenaar van een gebouw waarin ze de activiteit uitoefende inzake het verhuren van gastenkamers en het verstrekken van maaltijden voor de gasten.

In 2011 verkocht ze het gebouw, samen met verschillende roerende goederen, daarbij inbegrepen het materiaal dat nodig is voor het uitbaten van gastenkamers, alsook immateriële zaken (naam, website en reserveringsboek) aan de heer H en mevrouw M die geen BTW-belastingplichtigen zijn.

Mevrouw B werd een eerste keer gecontroleerd als gevolg van een aanvraag tot terugbetaling van een belastingkrediet. Deze controle heeft geleid tot het opstellen van een regularisatieopgave waarin de aftrek van BTW werd verworpen (aftrek op

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

basis van niet-overeenstemmende documenten of belastingaftrek die geen betrekking heeft op haar economische activiteit).

Er was een tweede controle als gevolg van de stopzetting van haar activiteit. De wijzigingen kwamen voort uit het niet toepassen van artikel 11 van het BTW-Wetboek bij de overdracht van de zaak (herzieningen van oorspronkelijk in aftrek gebrachte belasting en BTW gevorderd op de verkoop van roerende goederen).

De boekhouder van mevrouw B verzocht om de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Wat betreft de eerste controle, berusten de grieven *"enerzijds op de verwerping van de in aftrek gebrachte BTW voor de leverancier Luminus waarvoor de afschriften van de facturen laattijdig zijn ontvangen, en anderzijds op de verwerping van de BTW op paardenvoeding wetende dat de activiteit van gastenkamers voor ruitertoerisme het gebruik en het onderhoud van paarden vereist."*

Wat betreft de tweede controle *"de weigering van de toepassing van artikel 11 bij de overdracht van de totale activiteit van gastenkamers en de regularisatie van BTW op bedrijfsmiddelen die nochtans het onderwerp uitmaken van de overdracht in kwestie, zijn de voornaamste grieven"*.

De medewerker van de Fiscale Bemiddelingsdienst heeft gevraagd het dossier te mogen inkijken en heeft meer details gekregen over de inbreuken die mevrouw B ten laste worden gelegd.

Bijkomende toelichtingen werden aan de boekhouder verstrekt. Laatstgenoemde heeft een reeks facturen bezorgd en heeft gevraagd om het recht op aftrek met betrekking tot de elektriciteitskosten toe te kennen. Hij beweerde bereid te zijn om zich akkoord te verklaren, in naam van zijn cliënt, met de andere inbreuken ten laste van zijn cliënt.

Ten slotte werd er een nieuwe regularisatieopgave opgesteld waarin rekening werd gehouden met de aftrekbaarheid van de elektriciteitskosten. Deze nieuwe regularisatieopgave zal door de boekhouder voor akkoord worden ondertekend.

Wat betreft de tweede regularisatieopgave, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst vastgesteld dat artikel 11 van het BTW-Wetboek duidelijk was. Opdat deze bepaling kan worden toegepast, is het vereist dat de overnemer een belastingplichtige is die de belasting geheel of gedeeltelijk in aftrek zou kunnen brengen, indien deze verschuldigd zou zijn als gevolg van de overname. De overnemer (de heer H en mevrouw M krachtens de authentieke verkoopakte) heeft echter niet de hoedanigheid van belastingplichtige.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft verduidelijkt dat ze niet kon tussenkomen betreffende dit aspect, tenzij de boekhouder zelf tegenstrijdige rechtspraak of rechtsleer kan aanbrengen.

Nadat de Fiscale Bemiddelingsdienst aan de boekhouder een afrekening van de nog verschuldigde sommen had bezorgd (na verrekening van een belastingkrediet afkomstig van de definitieve afsluiting van de BTW-rekening-courant en de inhouding van belastingkrediet), stemde de boekhouder er uiteindelijk mee in akkoord te gaan met de tweede regularisatieopgave.

❑ Voorbeeld nr 9/2012 – BTW-tarief – Defibrillatiekits

Vennootschap X verkoopt "defibrillatiekits" die bestaan uit een defibrillator en de toebehoren (elektroden), een reeks van kleine signalisatiepanelen, een hulptas

(bestaande uit een schaar, chirurgische handschoenen, een scheermes, compressen) die zich in een kast (voorzien van alarm) bevinden welke op een steun moet worden bevestigd.

Op deze "kits" past de vennootschap het verminderde BTW-tarief van 6% toe (toepassing van Tabel A van het Koninklijk Besluit nr. 20, rubriek XVII, 3°: "*... tassen, dozen, trommels en dergelijke, gevuld met artikelen voor eerste hulp bij ongelukken.*").

De gedelegeerde bestuurder verklaart dit tarief te hebben toegepast overeenkomstig hetgeen door het Contactcenter van de FOD Financiën werd bevestigd. Bovendien werd dit tarief in 2010 door een controleambtenaar bevestigd.

Als gevolg van een grondige controle van de jaren 2009 tot 2011 hebben de BTW-diensten geoordeeld dat het toepasbare tarief in casu het normale tarief van 21% (en dus niet het verminderde tarief) is. Omdat de vennootschap haar akkoord niet kan geven over de vermindering waarvan zij het voorwerp is, verzoekt zij de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Na een grondige studie van het dossier, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst vastgesteld dat nergens in het dossier zich een schriftelijk bewijs bevindt dat het Contactcenter werd gecontacteerd betreffende deze problematiek of dat het Contactcenter zou bevestigd hebben dat het toepasbare tarief op de "kits" 6% zou zijn.

Een beslissing van de Centrale diensten van de Algemene administratie van de fiscaliteit behandelt het BTW-tarief dat van toepassing is op defibrillatoren (21%) maar niet de specifieke kwestie van de "defibrillatorkits".

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft kennis genomen van het verslag van de controleambtenaar. Op basis daarvan werd echter niet vastgesteld dat er bevestiging was van het feit dat de toepassing van het BTW-tarief van 6% correct was.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft verdere bijzonderheden gevraagd met betrekking tot de prijs van de verschillende elementen die tot de "kits" behoren. De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft vastgesteld dat de defibrillator een belangrijk deel uitmaakte van de prijs van de "kit" en dat de kasten en tassen slecht toebehoren bleken in vergelijking met de rest.

Verschiedende gesprekken vonden plaats tussen de controleambtenaar en de bevoegde Gewestelijke directeur.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft aangedrongen op het feit dat de vraag in verband met het tarief werd aangekaart tijdens een voorgaande controle, zonder dat dit punt het voorwerp uitmaakte van een correctie of dat een voorbehoud werd gemaakt in het overzicht. De Fiscale Bemiddelingsdienst vraagt dan ook, dat op zijn minst, het principe van behoorlijk bestuur wordt toegepast voor de periode die het voorwerp uitmaakte van de eerste controle.

De Gewestelijke directeur heeft overigens verduidelijkt dat hij de Centrale administratie opnieuw vragen had gesteld over de specifieke kwestie van de "defibrillatiekits". Het lijkt alsof het begrip "*tassen en dozen gevuld met artikelen voor eerste hulp bij ongelukken*" beperkend zou moeten worden opgevat opdat het tarief van 6% niet van toepassing zou zijn op het begrip "defibrillatiekit".

Omdat de kwestie betrekking heeft op een rechtsvraag, is de Gewestelijke directeur van oordeel dat het legaliteitsbeginsel de overhand heeft op het principe van behoorlijk bestuur. Hij wil zijn standpunt dus niet wijzigen maar zegt bereid te

zijn om een vermindering van de boete toe te kennen en de “regularisatieopgave” op bijkomstige wijze aan te passen (rekening houdend met het feit dat de “kits” in het kader van openbare aanbestedingen werden verkocht alle belastingen inbegrepen).

Er werd een vergadering gehouden in de aanwezigheid van alle partijen in de kantoren van de Gewestelijke directeur. De vennootschap heeft er uiteindelijk mee ingestemd om akkoord te gaan met een nieuwe regularisatieopgave. Door de Gewestelijke directeur werd een vermindering van de boete toegekend. Er werd een afbetalingsplan van 6 maandelijkse afbetalingen afgesproken met de Ontvanger die eveneens aanwezig was.

□ Voorbeeld nr 10/2012 – BTW – Uitvoer

De heer L, woonachtig in Algerije, heeft een nieuw voertuig aangekocht bij een in België gevestigde garagist.

Hij heeft de BTW op deze aankoop betaald terwijl het voertuig bestemd is om het grondgebied van de Europese Unie te verlaten. Hij heeft de heer B opgedragen om het voertuig naar Algerije uit te voeren.

Voorzien van alle overeenkomstige documenten (uitvoerdocument, document betreffende het voertuig per schip van SNCM met als bestemming Algerije, inschrijvingsbewijs van het voertuig in Algerije, ...) heeft de heer B een aanvraag ingediend bij de garage ten einde de terugbetaling van de BTW te vragen, aangezien het voertuig wel degelijk naar Algerije werd uitgevoerd (en het bijgevolg het grondgebied van de Europese Unie heeft verlaten). De koper kan in principe de vrijstelling van de BTW eisen, omwille van de uitvoer van het goed, krachtens artikel 39, § 1, 2de lid van het BTW-Wetboek.

De garagist heeft de terugbetaling van de BTW geweigerd om reden dat het bevoegde BTW-controlekantoor het uitvoerdocument onvolledig vindt.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft contact opgenomen met de diensten van de Douane te Brussel om deze uitvoerdocumenten na te kijken. Dankzij het nummer dat vermeld staat op het uitvoerdocument dat door de heer B werd voorgelegd, heeft de ambtenaar van de douane het document in kwestie snel kunnen terugvinden en de geldigheid van de procedure kunnen bevestigen:

- Het uitvoerdocument werd wel degelijk voor de eerste keer voorgelegd aan het douanekantoor te Brussel via het douaneagentschap S (toekenning van het informaticaserienummer).
- De Franse autoriteiten hebben de fysieke uitvoer van het voertuig buiten het grondgebied van de Europese Unie gevalideerd.

De ambtenaar van de Douane heeft per post een afschrift van het behoorlijk gevalideerd uitvoerdocument naar de Fiscale Bemiddelingsdienst gestuurd. Voor de gecontacteerde ambtenaar van de douane waarmee contact werd opgenomen, is het dossier in orde: het voertuig werd wel degelijk uitgevoerd en het uitvoerdocument werd naar behoren gevalideerd door de twee douanekantoren, zoals door de wet voorzien. De Franse douane heeft veel tijd genomen om de uitvoer te valideren, maar aan de koper van het voertuig kan geen enkele fout worden verweten.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Voorzien van deze informatie werd opnieuw contact opgenomen met het bevoegde BTW-controlekantoor. Het document dat van het douanekantoor te Brussel werd ontvangen werd doorgestuurd naar het BTW-controlekantoor dat zich vervolgens moest uitspreken over de geldigheid van de aanvraag voor terugbetaling van BTW.

Dankzij de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst heeft de garage uiteindelijk aan zijn boekhouder de opdracht gegeven om de BTW terug te betalen, nadat het BTW-controlekantoor bevestigde dat alles in orde was.

□ Voorbeeld nr 11/2012 – Franse inkomsten – Belastbaarheid

De heer S, een inwoner van Frankrijk, woonde tot eind 2009 in de Franse grensstreek.

Aangezien hij in de Belgische grensstreek werkte, genoot hij de grensarbeidersregeling. Dit betekent dat de inkomsten die hij voor de activiteiten in de Belgische grensstreek ontving, in Frankrijk (woonstaat) werden belast overeenkomstig de Belgisch-Franse overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting van 10.3.1964 en het avenant van 12.12.2008.

In de loop van het jaar 2010 ontving de heer S, die ondertussen inwoner van België was geworden, verschillende soorten inkomsten (eenmalige premie, anciënniteitspremie, commissie en vakantiegeld). Op basis van de loonfiches 281.10 die door de Belgische werkgever werden opgemaakt, werden al deze inkomsten in België belast.

Er wordt een aanzienlijk belastingbedrag van de heer S gevorderd omdat de verschillende premies niet aan de bedrijfsvoorheffing werden onderworpen.

Er werd een analyse gemaakt van de soorten inkomsten die werden ontvangen om na te gaan aan welke Staat (Frankrijk of België) de heffingsbevoegdheid toekomt. Artikel 22 van de voornoemde overeenkomst bepaalt dat elke niet in de overeenkomst nader omschreven term de betekenis zal hebben welke aan die term wordt toegekend door de wetgeving die in elke overeenkomstsluitende Staat voor de in deze overeenkomst bedoelde belastingen geldt, tenzij de context een andere verklaring vereist.

Om na te gaan welke bepaling van de overeenkomst op de verschillende ontvangen inkomsten moet worden toegepast, wordt daarom verwezen naar het Belgisch intern recht.

De heer S bezorgde een hele reeks documenten (collectieve arbeidsovereenkomst inzake oppensioenstelling, uitvoerige beschrijving van de ontvangen premies, ...) waarmee kan worden bepaald welke kwalificatie aan de in de loop van het jaar 2010 ontvangen sommen moet worden gegeven.

Op basis daarvan werd vastgesteld dat de betrokkene door een collectief ontslag werd getroffen, waarbij met name de betaling van een forfaitaire premie en een anciënniteitspremie was voorzien.

De verschillende premies en het vakantiegeld werden aan de heer S betaald op een moment dat hij niet langer de grensarbeidersregeling genoot aangezien hij ondertussen op pensioen was gesteld en geen inwoner van Frankrijk meer was. De sommen die werden betaald naar aanleiding van het ontslag en die uit die grensactiviteit voortvloeien, moeten echter aan dezelfde aanslagregeling als de basisbezoldigingen worden onderworpen (toepassing van de grensarbeidersregeling).

Na onderzoek bleek dat de forfaitaire premie en de anciënniteitspremie als opzeggingsvergoedingen moesten worden gekwalificeerd omdat ze werden betaald naar aanleiding van de beëindiging van de uitoefening van een beroepsactiviteit wegens ontslag. De commissie en het vakantiegeld moesten als bezoldigingen worden beschouwd in de zin van artikel 31 van het Wetboek der Inkomstenbelastingen 1992. Al deze sommen, hoe ook genaamd, vloeiden namelijk voort uit de uitoefening van een beroepsactiviteit in de loop van het voorgaande jaar en de inkomsten uit die activiteit ondergingen de grensarbeidersregeling. In dat geval moet de belasting worden geheven door de Staat die op de basisbezoldigingen belastingen mocht heffen (Frankrijk).

Dankzij de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst kon een nieuwe belastingberekening worden gemaakt en werd aan betrokkene een ontheffing van de belasting verleend.

□ Voorbeeld nr 12/2012 – Belastbaarheid Duits pensioen en spaargelden

Mevrouw G woont in België en heeft de Duitse nationaliteit. Ze heeft in Duitsland als onderwijzeres gewerkt en naar aanleiding van die activiteit ontvangt zij een Duits pensioen. Volgens mevrouw G. is dit pensioen, overeenkomstig de Belgisch-Duitse overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting van 11.4.1967, niet belastbaar in België.

Dit pensioen werd echter wel belast in België voor de inkomstenjaren 2008 en 2009.

Bovendien heeft de Belgische belastingadministratie in het kader van de automatische uitwisseling van inlichtingen van de Duitse belastingadministratie informatie gekregen met betrekking tot spaargelden die mevrouw G tijdens diezelfde inkomstenjaren heeft ontvangen.

De bevoegde taxatiedienst heeft die bedragen belast in de veronderstelling dat het ging om interesten en heeft ze aan de aanvullende gemeentebelasting onderworpen.

Mevrouw G ging niet akkoord met de aanslag op haar Duits pensioen, noch met de aanslag op een gedeelte van de ontvangen roerende inkomsten. Een gedeelte van de belaste roerende inkomsten betrof immers een terugbetaling van kapitaal. Het ging dus niet om interesten. Zij is ook van mening dat de gemeentebelasting niet verschuldigd is op interesten.

Mevrouw G dient een bezwaarschrift in en neemt contact op met de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Na onderzoek bleek dat het Duitse pensioen werd betaald door de « Deutsche Rentenversicherung Bund ». Daaruit volgt dat overeenkomstig artikel 19, § 3 van de voornoemde overeenkomst en de aanvullende overeenkomst van 5.11.2002, het genoemde pensioen werd betaald ter uitvoering van de Duitse sociale wetgeving en dat Duitsland heffingsbevoegdheid heeft. Het pensioenbedrag moet echter in aanmerking worden genomen voor de toepassing van het progressievoorbehoud en de vaststelling van de aanvullende gemeentebelasting.

Wat de roerende inkomsten betreft, is op basis van de bijkomende gegevens gebleken dat een gedeelte van die inkomsten wel degelijk een terugbetaling van kapitaal is en dus niet als interesten moet worden belast. Overeenkomstig de bepalingen van een administratieve omzendbrief van 19.10.2010 mogen de genoemde interesten bovendien worden uitgesloten van de berekeningsbasis van

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

de aanvullende gemeentebelasting, mits naleving van bepaalde voorwaarden. Mevrouw G voldoet aan deze voorwaarden.

Dankzij de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst kon snel een beslissing worden genomen en kon een ontheffing worden verleend.

□ **Voorbeeld nr 13/2012 – Dubbele belasting – Grensarbeider**

Mevrouw B woonde tot november 2008 in Frankrijk en werkte gedurende het hele jaar 2008 voor Belgische werkgevers. Zij is sinds november 2008 in België gedomicilieerd. De inkomsten die zij ontving tussen 1.1.2008 en de datum van haar inschrijving in het Rijksregister in België, werden belast in Frankrijk en in België aan de belasting van niet-inwoners onderworpen.

Mevrouw B ondergaat als zodanig een dubbele belasting, hetgeen niet strookt met de Belgisch-Franse overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting van 10.3.1964 en het avenant van 12.12.2008.

Mevrouw B dient een bezwaarschrift in en neemt contact op met de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Na onderzoek van aangeleverde bijkomende documenten bleek dat mevrouw B voldoet aan de voorwaarden om de grensarbeidersregeling te genieten (een enkel duurzaam tehuis in de Franse grensstreek en uitoefening van de activiteit in de Belgische grensstreek) zodat de inkomsten die door de betrokkene tussen 1.1.2008 en de datum van haar inschrijving in het Rijksregister werden ontvangen, enkel in Frankrijk belastbaar zijn.

Dankzij de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst werd een ontheffing verleend van de op haar naam ingekohierde belasting van niet-inwoners.

□ **Voorbeeld nr 14/2012 – Niet-inwoner – Belgische inkomsten**

De heer D woont in Frankrijk en heeft in België voor rekening van een Franse werkgever gewerkt. Naar aanleiding van een werfcontrole die door de Franse werkgever in België werd verricht, werd vastgesteld dat een aantal Franse inwoners op die werven werkten. Volgens de informatie die door de Belgische afgevaardigde van de werkgever werd overgemaakt, werden de inkomsten die de heer D in de loop van het jaar 2008 heeft ontvangen, in België belast.

Op basis van artikel 11, § 2 van de Frans-Belgische overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting van 10.3.1964 en het avenant van 12.12.2008 zijn de inkomsten ontvangen door een inwoner van een overeenkomstsluitende Staat (Frankrijk) voor de uitoefening van een beroepsactiviteit in de andere Staat (België) immers belastbaar in Frankrijk (woonstaat) indien aan 3 voorwaarden is voldaan:

- de genietter van de inkomsten verblijft tijdelijk in België gedurende maximum 183 dagen per kalenderjaar;
- de tijdens dit verblijf betaalde bezoldiging wordt door een Franse werkgever ten laste genomen;
- de uitgeoefende activiteit komt niet ten laste van een vaste inrichting of een vaste installatie die de Franse werkgever in België zou hebben.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Ingevolge een foutieve interpretatie van het begrip « verblijf » werd de heer D in België belast aangezien werd aangenomen dat hij meer dan 183 dagen in België had verbleven. Er werd dus verondersteld dat de bepalingen van het voornoemde artikel 11, § 2 niet van toepassing waren en overeenkomstig § 1 van dat artikel werden de door de heer D ontvangen inkomsten in België belast (werkstaat).

De heer D dient een bezwaarschrift in en neemt contact op met de Fiscale Bemiddelingsdienst

Er werden verschillende bijkomende documenten bezorgd en aan de hand daarvan kon worden vastgesteld dat de heer D gedurende het inkomstenjaar 2008 niet langer dan 183 dagen in België verbleef.

Dankzij de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst kon een nieuwe, correcte berekening van het aantal in België verbleven dagen (verblijf) worden gemaakt en werd ontheffing verleend van de op naam van de heer D ingekohierde belasting van niet-inwoners.

□ **Voorbeeld nr 15/2012 – Verkoop kunstwerken – Professioneel vermogen of privé vermogen**

De heer D, die kunstwerken verhandelt, en zijn echtgenote hebben hun belastbare basis zien stijgen ten gevolge van een verhoging van de omzet (doorgevoerd op grond van meerdere elementen) en door de afwijzing van verschillende beroepskosten. Er werden ook een belastingverhoging van 20% toegepast.

Na het indienen van een bezwaarschrift hebben de gevolmachtigden van de aanvrager zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst gericht.

Niettegenstaande de duidelijke spanningen tussen de belastingplichtige en de administratie bij de aanvang van de bemiddeling, hebben de gevolmachtigden duidelijk hun wil getoond om te bemiddelen over verschillende betwiste elementen. De tegengestelde standpunten die bij aanvang van de bemiddeling aan weerskanten werden geuit, maakten al snel plaats voor een meer sereen gesprek tijdens een vergadering waarbij de partijen de verschillende grieven hebben besproken en vervolgens hebben besloten om zich te richten op de voornaamste punten van het geschil, namelijk:

1. de fiscale behandeling van de verkopen van voorwerpen waarvan de heer D dacht dat ze tot zijn privé vermogen behoorden;
2. het onderzoek naar de commissielonen die aan "tussenpersonen" werden uitbetaald.

Het eerste discussiepunt heeft er toe geleid dat de gesprekken vastliepen omdat de heer D ten stelligste weigerde dat de verkoopprijzen van enkele voorwerpen belast werden als beroepsinkomsten, terwijl de desbetreffende kunstwerken tot zijn privé vermogen behoorden. Er werden tijdens een bemiddelingsvergadering verschillende denkpistes aangereikt. Rekening houdend met de specifieke omstandigheden waarin de verkopen plaatsvonden, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst voorgesteld om de meerwaarden als "diverse inkomsten" te belasten overeenkomstig artikel 90, 1° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (tarief van 33%), omdat dergelijke belasting meer met de werkelijkheid leek overeen te stemmen, rekening houdend met de wettekst en de ter zake bestaande rechtspraak.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Wat het tweede punt betreft, meent de heer D dat de administratie een ongeoorloofd oordeel velt over de opportuniteit van de uitgave indien zij zich uitspreekt over de "overdreven" aard van de betaalde commissielonen. In de gegeven situatie werd er, bij gebrek aan de precieze identificatie van de "tussenpersonen", echter overeengekomen dat de heer D zou proberen om aanvullende bewijsstukken voor te leggen om de aftrek van de in het buitenland uitbetaalde commissielonen te rechtvaardigen.

In onderling overleg werd de bemiddelingsperiode verlengd, hetgeen de heer D de mogelijkheid gaf om enerzijds een standpunt in te nemen over de tijdens de bemiddelingsvergadering geformuleerde voorstellen en anderzijds verder te zoeken naar afdoende bewijsstukken met betrekking tot de uitbetaalde commissielonen.

Uiteindelijk werden de geschillen over de feitelijke elementen uit de weg geruimd en opgenomen in een akkoord. Dit akkoord houdt rekening met de gesprekken die gevoerd werden tijdens de bemiddeling en berust op een voorstel van de Fiscale Bemiddelingsdienst, wat de belastingheffing op de meerwaarden op de privé voorwerpen als diverse inkomsten betreft. Ondanks de verlenging van de bemiddelingsfase slaagde de heer D er niet in om de bijkomende afdoende elementen aan te brengen, zodat hij akkoord gaat met de afwijzing van de uitbetaalde commissielonen. Bovendien houdt het akkoord een vermindering in van de gecorrigeerde belastbare basis voor de belastingelementen die onvoldoende gegrond zijn gebleken. Ten slotte werd het tarief van de belastingverhoging tot 10% teruggebracht.

In de loop van de taxatie- en de administratieve geschillenprocedure heeft de administratie de heer D leemtes verweten die de correctie van de betwiste belastbare basis gedeeltelijk rechtvaardigen. Deze werden ook vastgesteld door de Fiscale Bemiddelingsdienst. Gezien de mogelijke impact van deze leemtes heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst er op aangedrongen om in de toekomst een strengere aanpak in het beheer van het dossier in acht te nemen. Om dergelijke problemen te voorkomen, werd de aanvrager met name aanbevolen om op het einde van elk jaar een precieze en gedetailleerde inventaris van de professionele kunstwerken op te stellen.

Bij de beëindiging van het onderzoek van het bezwaarschrift werd er een akkoord gesloten en naast de wil om te bemiddelen die door de vertegenwoordiger van de taxatiedienst werd getoond, onderstrepen de gevolmachtigden van de aanvragers dat de voorstellen die door de Fiscale Bemiddelingsdienst werden geformuleerd hebben bijgedragen tot de deblokking van het dossier.

❑ **Voorbeeld nr 16/2012 – Ambtshalve aanslag – Niet neerleggen van rekeningen**

De heer H, zelfstandig uitbater van een cafetaria, dient als bijlage bij zijn belastingaangifte geen resultatenrekening in voor het jaar van de stopzetting van zijn activiteit omdat hij erop vertrouwt dat zijn boekhouder dit voor hem heeft gedaan. Gezien de financiële moeilijkheden waarin de heer H verkeert, werd de boekhouder niet betaald en de aangifte werd als zodanig definitief laattijdig ingediend, en zonder zelfstandige inkomsten. In eerste instantie leidt dit tot een teruggave van belastingen.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Vervolgens gaat de taxatiedienst over tot de vestiging van een aanslag van ambtswege op basis van de bedragen opgenomen in de BTW-aangifte en van de overeenkomst tot overdracht van het handelsfonds die via andere wegen in het bezit van de administratie is gekomen. Het belastingsupplement is aanzienlijk aangezien ook de initiële teruggave van de niet-verschuldigde belasting moet worden teruggevorderd. De belastingplichtige vindt niet dat hij in fout is en begrijpt niet waarom hij zo'n som aan belastingen verschuldigd is. Compleet van zijn stuk gebracht, besluit hij alle brieven van de administratie te negeren, tot hij merkt dat de verschillende brieven die hij ontvangt steeds negatiever worden en hij besluit om een beroep te doen op de Fiscale Bemiddelingsdienst om hem te helpen.

De tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst biedt de mogelijkheid om eindelijk orde te scheppen in zijn documenten met betrekking tot de stopzetting van de activiteit en om opnieuw contact op te nemen met de administratie in aanwezigheid van de Fiscale Bemiddelingsdienst. Door constructieve contacten met de ambtenaar die het bezwaarschrift behandelt, kon het bedrag van de belasting worden verminderd, mede door het in aanmerking nemen van de onbetwiste huurlasten die niet in de BTW-aangiften werden opgenomen. Bovendien heeft de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst er voor gezorgd dat de berekeningswijze van de stopzettingsmeerwaarde werd bijgewerkt en gecorrigeerd. Met het oog op een geïntegreerde verwerking heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst ook het afbetalingsplan voor de schuld bekomen.

❑ Voorbeeld nr 17/2012 – Vorige verliezen

Een zelfstandige kleinhandelaar in artikelen voor de visvangst, die ieder jaar verlies lijdt, heeft reeds na 5 jaar activiteit een aanzienlijk bedrag aan overgedragen verliezen. Tijdens een controle die betrekking heeft op twee aanslagjaren wordt vastgesteld dat er geen gedetailleerde gegevens zijn over bepaalde verkopen en wordt de bewijskracht van de boekhouding derhalve betwist. Op basis van deze vaststelling worden de beroepsverliezen van de gecontroleerde boekjaren teruggebracht tot nul, net als, bij uitbreiding, het geheel van de vorige overgedragen verliezen. De belastingplichtige betwist de verwerping ten stelligste, vooral bij gebrek aan een werkelijke controle van de vorige jaren. Bovendien maakt de belastingplichtige zich sterk dat hij de details van al zijn verkopen kan leveren.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft, bij de ambtenaar die het bezwaarschrift behandelt, het belang verdedigd om zich niet te baseren op één enkele leemte in de boekhouding om te komen tot een afwijzing van het verlies van de lopende boekjaren. De Fiscale Bemiddelingsdienst verwondert zich ook over de daaruit volgende verwerping van de vorige verliezen, zonder controle. De Fiscale Bemiddelingsdienst is de eerste om er op te wijzen dat er zorgvuldig moet worden omgesprongen met de werkelijkheid van het verlies, maar meent dat de administratie een grondigere analyse van de boekhouding niet mag overslaan, zelfs niet van de vorige jaren. Dit standpunt wordt ten slotte gedeeld door de ambtenaar die het bezwaarschrift behandelt en die op constructieve en heel gedetailleerde wijze overgaat tot een nieuwe kwaliteitscontrole van de boekhouding. Op die manier komen er heel wat leemtes aan het licht (onwaarschijnlijkheid van de winstmarges, problemen bij de hoeveelheidscontrole, onwaarschijnlijkheid van de voorraadwijzigingen, tegenstrijdigheid in de

facturering) Op basis van deze nieuwe vaststellingen heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst, die de belastingplichtige reeds eerder had gewezen op verschillende onwaarschijnlijkheden die tijdens een eerste analyse werden vastgesteld, alle partijen aangespoord om rond de tafel te gaan zitten en de toestand van de boekhouding opnieuw te analyseren. Op die manier krijgt de belastingplichtige dan ook de kans om de verschillende vastgestelde onwaarschijnlijkheden te rechtvaardigen. Omdat de belastingplichtige niet in staat is om dit te doen, trekt hij uiteindelijk zijn bezwaarschriften in.

De tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst heeft de belastingplichtige echter kunnen geruststellen dat hij een rechtvaardige behandeling heeft gekregen en dat een ernstige analyse van zijn boekhoudkundige toestand werd gemaakt. Bovendien heeft de administratie met haar pro-actieve aanpak een belastingheffing kunnen behouden die initieel op een te zwakke argumentatie berustte.

□ Voorbeeld nr 18/2012 – Bedrijfsvoorheffing – Onderzoekers

De NV R oefent innoverende activiteiten uit en stelt hoog gekwalificeerd personeel tewerk dat aan onderzoek en ontwikkeling doet. De onderneming komt reeds jaren in aanmerking voor een vermindering van de bedrijfsvoorheffing voor het voornoemde personeel maar heeft vastgesteld dat zij niet de nodige stappen daartoe heeft ondernomen. Daarom heeft zij bezwaarschriften ingediend bij de belastingadministratie en vervolgens een aanvraag tot fiscale bemiddeling ingediend, ingegeven door haar wens dat deze bezwaarschriften worden behandeld. Zij dringt daarbij aan op de hoogdringendheid van het antwoord van de FOD Financiën om de continuïteit van de onderneming veilig te stellen.

Na kennis te hebben genomen van de voortgang van het dossier bij de administratie, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst voorgesteld de partijen te helpen, met name door het meedelen van de toepasselijke wettelijke bepalingen en administratieve commentaren zodat de behandeling van de bezwaarschriften zou bespoedigd worden.

In de loop van de bemiddelingsperiode werd aan de NV R uitleg verstrekt met betrekking tot:

- de specifieke aard van de aanvragen tot terugbetaling van de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op de lonen van hooggekwalificeerde onderzoekers. Dit rechtvaardigt de eisen die door de wetgever worden gesteld en het bestaan van verschillende controleprocedures die door de Administratie zijn vastgelegd (zie inzonderheid de circulaire Ci.RH.244/603.128 (AOIF 44/2010) dd. 15.06.2010 om de naleving van de voorwaarden te verzekeren, zowel ten gronde als formeel;
- de rol en de voortschrijding van de werken van verschillende administratieve diensten die betrokken zijn bij de controleprocedures;
- de aard van de verificaties (die zowel op het fiscale aspect als op de meer "wetenschappelijke" vragen slaan wat betreft de aanwending van personeel voor specifieke onderzoeksactiviteiten) en de talrijke wettelijke en administratieve restricties die de relatief lange onderzoeksperiode verklaren.

Door regelmatige contacten met de betrokken administratieve diensten en met de aanvrager, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst geijverd voor een vereenvoudiging van de controlemaatregelen (zowel ten gronde als louter formeel) en getracht de controletermijn zo veel mogelijk te beperken. Dit heeft het ook mogelijk gemaakt om de procedure voor de terugbetaling van de bedrijfsvoorheffing die door de NV R onterecht was betaald, te bespoedigen.

□ Voorbeeld nr 19/2012 – Coördinatiecentra – Erkenning

Op 22.1.1993 werd de NV C erkend als coördinatiecentrum voor een periode tot 31.12.2002. Zij heeft een hernieuwing van de erkenning aangevraagd op 19.12.2001. Bij koninklijk besluit afgekondigd op 4.4.2003 werd de hernieuwing van de erkenning verleend voor onbepaalde duur die aanvangt op 1.1.2003.

Tussen beide data heeft de Europese Commissie België echter bevolen om het regime van coördinatiecentra af te schaffen of het aan te passen om het meer verenigbaar te maken met de gemeenschappelijke markt (beschikking 2003/757/EC van 17.2.2003). Ondanks de onverenigbare aard van het regime van de coördinatiecentra met de regels van de gemeenschappelijke markt werden er in deze beschikking echter enkele **overgangsmatregelen** bepaald.

Er is echter een geschil ontstaan tussen de belastingadministratie en de aanvrager met betrekking tot de toepassing van deze overgangsmatregelen. De NV C meent zich in een situatie te bevinden waarin ze van het regime "coördinatiecentrum" kon genieten tot ten laatste 1.1.2010 (zelfs indien zij er vrijwillig afstand van heeft gedaan vanaf 1.1.2009), terwijl de belastingdienst haar de toepassing van het regime in kwestie heeft geweigerd.

De NV C heeft administratieve bezwaarschriften ingediend en vervolgens een aanvraag tot fiscale bemiddeling geformuleerd voor twee aanslagjaren.

Vanaf het begin van de bemiddeling heeft de NV C opnieuw aangegeven dat zij van het regime "coördinatiecentrum" meende te kunnen genieten tot ten laatste 31.12.2010, aangezien de beschikking tot hernieuwing van de erkenning van kracht werd op 1.1.2003, dit is vóór de beschikking van de Europese Commissie van 17.2.2003.

Naar aanleiding van het onderzoek van de modaliteiten van het overgangsregime dat door de Europese Commissie werd voorzien, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst kennis genomen van een arrest van 22 juni 2006 dat door het Europese Hof van Justitie werd gevelde en dat de beschikking 2003/757/EC van 17.2.2003 van de Europese Commissie ten dele nietig heeft verklaard *“voor zover zij niet voorziet in overgangsmatregelen met betrekking tot de coördinatiecentra waarvan de aanvraag tot verlenging van de erkenning hangende was op de datum van kennisgeving van de bestreden beschikking of waarvan de erkenning gelijktijdig met of korte tijd na de kennisgeving van deze beschikking afliep”*.

Vervolgens heeft de Europese Commissie in de beschikking 2008/283/EC van 13.11.2007 de vereiste verduidelijkingen inzake de overgangsmatregelen geleverd. In het onderhavige geval heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst vastgesteld dat het raadzaam was deze beschikking toe te passen. Naast andere correcties legt deze beschikking het overgangsregime van *“de coördinatiecentra waarvan de aanvraag tot verlenging van de erkenning hangende is op de datum van kennisgeving van de onderhavige beschikking...”* vast. Deze beschikking

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

houdt ook in dat de NV C slechts kan genieten van het regime van de coördinatiecentra tot het einde van het gewone lopende belastbaar tijdperk op 22 juni 2006 en niet later.

Op basis van zijn onderzoek heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst medegedeeld dat er geen wettelijke basis bestaat die de toekenning van het regime van de coördinatiecentra aan de NV C voor de aanslagjaren 2008 en 2009 rechtvaardigt, met name omwille van twee beschikkingen van de Europese Commissie die in tegenspraak zijn met het regime van de Belgische coördinatiecentra. Dit standpunt stemt overeen met dit van de fiscale administratie. De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft haar tussenkomst afgesloten door akte te nemen van een blijvend niet akkoord.

□ Voorbeeld nr 20/2012 – Douanecontrole – Inschrijving voertuigen

Meerdere belastingplichtigen die bij een wegcontrole door een motorbrigade van de Douane ofwel werden geverbaliseerd (resulterend in een inkohiering) ofwel werden onderworpen aan de onmiddellijke inning van de ontdoken belasting en de boete omdat het vermoeden bestond van een inbreuk tegen de reglementering inzake de inschrijving van voertuigen, hebben de Fiscale Bemiddelingsdienst verzocht te bemiddelen bij de respectievelijke gewestelijke directeurs die over hun bezwaarschriften moeten beslissen.

In één van die dossiers heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst, ondermeer door raadpleging van het repertorium van de Directie Inschrijving Voertuigen van de FOD Mobiliteit, de door de betrokkene ingeroepen argumenten onderzocht op hun gegrondheid. Daaruit bleek dat op het moment van de vaststelling het voertuig van de betrokkene reeds op naam van de nieuwe eigenaar was ingeschreven en dat hij de daaropvolgende dag zijn Belgische nummerplaat heeft laten schrappen. Deze gegevens, samen met een document van een verhuisfirma waaruit de verhuis naar het buitenland tijdens die periode bleek, werden bij een bezoek ter plaatse op de gewestelijke directie voorgelegd. Dit tot staving van de bewering van de betrokkene dat hij louter toevallig, door de omstandigheden gedwongen en éénmalig op de dag van de vaststelling, gebruik moest maken van een in het buitenland, niet op zijn naam ingeschreven voertuig.

Het bezwaarschrift werd nadien beslist rekening houdende met de bevindingen van de Fiscale Bemiddelingsdienst en resulteerde in een akkoord over de ontheffing van de door de verbalisant(en) veronderstelde ontdoken belastingen.

B. Algemene administratie van de inning en de invordering

1) Cijferoverzicht afgesloten dossiers:

Het diagram onder B van de eerste paragraaf toont dat er 605 dossiers van de Algemene administratie van de inning en de invordering afgesloten werden. Dit vertegenwoordigde 41% van alle afgesloten dossiers “fiscale bemiddeling” in 2012.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

In onderstaande tabel wordt het resultaat van deze afgesloten dossiers betreffende de Algemene administratie van de inning en de invordering uitgesplitst.

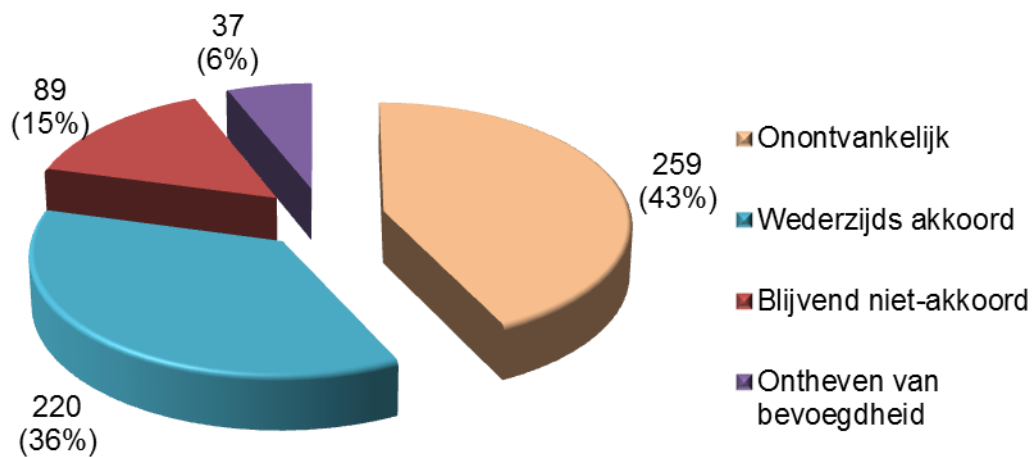
	<i>Onontvankelijk</i>	<i>Wederzijds akkoord</i>	<i>Blijvend niet- akkoord</i>	<i>Ontheffing van bevoegdheid</i>	TOTAAL
NL	167	97	40	24	328
FR	92	123	49	13	277
TOTAAL	259	220	89	37	605

Van de 605 dossiers werden er 259 onontvankelijk verklaard.
Van de 346 ontvankelijke dossiers, werden er 220 opgelost met een wederzijds akkoord.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De onderstaande grafiek geeft de uitsplitsing weer van de resultaten volgens type van afsluiting:

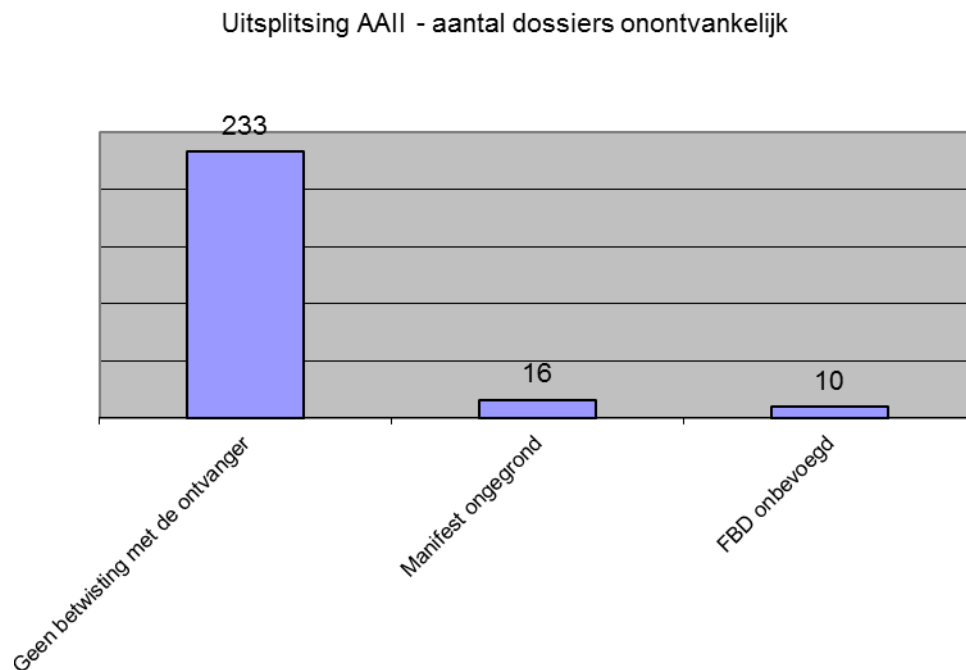
AAll Type van afsluiting (605 dossiers)

Ook hier willen we eraan herinneren dat de onontvankelijkheid een wijze van afsluiting is doorgaans buiten de wil van de Fiscale Bemiddelingsdienst. In de meeste van deze onontvankelijke dossiers is er geen geschil met de BTW-Ontvanger of met de Ontvanger der directe belastingen. We stellen nog steeds vast dat sommige belastingschuldigen zich naar de Fiscale Bemiddelingsdienst richten vooraleer het probleem aan te kaarten bij de bevoegde ambtenaar.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De redenen van onontvankelijkheid worden opgenomen in het volgende diagram.

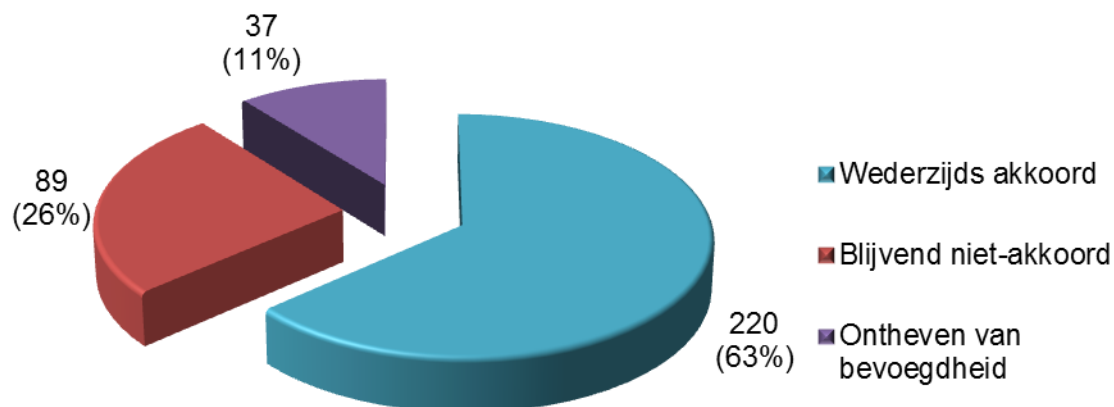

Andermaal blijkt dat de grootste reden van het onontvankelijk verklaren van dossiers voor de Algemene administratie van de inning en de invordering te wijten is aan het feit dat er geen echte betwisting bestaat met de bevoegde BTW-Ontvanger of met de Ontvanger der directe belastingen en met name dat de zaak niet vooraf met deze laatste werd besproken.

De Fiscale Bemiddelingsdienst is bijvoorbeeld onbevoegd wanneer men hem een betwisting op het vlak van de invordering wil onderwerpen betreffende een belasting die inmiddels door de Gewesten wordt geïnd.

Indien men abstractie maakt van de onontvankelijk verklaarde dossiers, kunnen de ontvankelijke dossiers als volgt onderverdeeld worden:

AAll Resultaat van de bemiddeling der ontvankelijke dossiers
(346 dossiers)

Procentueel gezien werden van de ontvankelijke dossiers 63% afgesloten met een wederzijds akkoord. Dit percentage is vergelijkbaar met het in 2011 behaalde resultaat. Er is ten opzichte van 2011 procentueel een lichte stijging van het aantal dossiers waarbij de Fiscale Bemiddelingsdienst werd ontheven van bevoegdheid.

2) Voorbeelden:

In de volgende voorbeelden wordt de meerwaarde van de Fiscale Bemiddelingsdienst aangetoond:

□ **Voorbeeld nr 21/2012 – Deblokkering onterecht ingehouden teruggaven**

Een belastingplichtige verzoekt de Fiscale Bemiddelingsdienst om een tussenkomst teneinde de ingehouden teruggaven – op haar naam gevestigd – te deblokken.

Belastingplichtige werd enkele jaren geleden – samen met haar toenmalige echtgenoot – failliet verklaard. Bij sluiting van het faillissement werden beide echtgenoten bij vonnis van de rechtbank van koophandel onverschoonbaar verklaard. Na de beroepsprocedure die belastingplichtige instelde, werd zij bij arrest van het hof van beroep evenwel alsnog verschoonbaar verklaard.

De teruggaven die de voorbije jaren op naam van betrokkene werden gevestigd, werden allen ingehouden ter voldoening van de schulden die werden opgenomen in het faillissement. Belastingplichtige is echter van mening dat – rekening houdende met de alsnog uitgesproken verschoonbaarheid – zij recht heeft op een terugbetaling van deze aangewende bedragen.

Naar aanleiding van het verzoek van betrokkene wordt door de Fiscale Bemiddelingsdienst dan ook contact opgenomen met de bevoegde Ontvanger der directe belastingen. De situatie werd voorgelegd en de Ontvanger werd om zijn advies gevraagd. Het dossier werd door de betrokken Ontvanger – gelet op de complexe wetgeving hieromtrent – voorgelegd aan de Juridische cel van zijn administratie.

Na overleg met de Juridische cel bracht de Ontvanger de Fiscale Bemiddelingsdienst op de hoogte dat volgens de administratie geen enkele teruggave kon worden teruggegeven rekening houdende met het feit dat het later arrest geen terugwerkende kracht.

De Fiscale Bemiddelingsdienst bestudeerde de terzake geldende wettelijke bepalingen en kwam in dit dossier tot een andere conclusie. Er dient opgemerkt te worden dat het later gevelde arrest het eerste vonnis hervormt en tot gevolg heeft dat de onverschoonbaarheid ongedaan wordt gemaakt zodat ze in feite geacht wordt nooit te hebben bestaan. Dit maakt dat de aangewende teruggave(n) – die plaatsvond(en) na het eerste vonnis – moet(en) worden terugbetaald. Concreet betreft het in dit dossier één teruggave die onterecht werd ingehouden. De bevoegde Ontvanger der directe belastingen, alsook de Juridische cel, wordt van het standpunt van de dienst op de hoogte gebracht. Na nader onderzoek kunnen zij instemmen met voornoemde conclusie.

De onterecht ingehouden teruggave wordt dan ook alsnog aan betrokkene uitbetaald. Belastingplichtige wordt door de Fiscale Bemiddelingsdienst in een afsluitend antwoord uiteraard gewezen op de wettelijke bepalingen waarmee in dit dossier rekening werd gehouden.

□ Voorbeeld nr 22/2012 – Teruggave onterecht gemaakte vervolgingskosten

Dit dossier betreft een belastingplichtige die in het buitenland verblijft. Zij verzocht de Fiscale Bemiddelingsdienst om een tussenkomst teneinde meer duidelijkheid te bekomen omtrent de in haar dossier genomen invorderingsmaatregelen. Betrokkene is er immers van overtuigd dat de genomen stappen onterecht zijn en wil dan ook dat de kosten die hiervoor werden gemaakt, worden ontheven. Daarenboven verzoekt zij om terugbetaling van de inmiddels geïnde nalatighedsinteressen.

Belastingplichtige beweert dat zij de haar toegekende betalingsfaciliteiten voor de verschuldigde aanslagen in de personenbelasting correct heeft nageleefd. Toch zou de Ontvanger zijn overgegaan tot beslag onder derden op de bankrekening van betrokkene bij een financiële instelling in België.

Na uitvoerig onderzoek van het dossier kon door de Fiscale Bemiddelingsdienst worden vastgesteld dat het betaalakkoord, dat betrokkene werd toegekend, inderdaad werd nageleefd. Door een verkeerd gebruik van de gestructureerde mededeling werd één betaling echter op een – inmiddels aangezuiverde – aanslag geboekt. Hierdoor werd de betaling getransfereerd naar een wachtregister waaruit het diende te worden herboekt. De rechtzetting van deze boeking neemt

administratief echter enkele dagen in beslag. Het toeval wil dat de bevoegde Ontvanger der directe belastingen tijdens deze periode ook de toegekende afbetalingsplannen nakeek. Door de verkeerde boeking leek het op dat moment echter dat het betaalakkoord door betrokkene niet werd gerespecteerd. De Ontvanger besloot dan ook over te gaan tot een beslag onder derden op de financiële rekening van belastingplichtige.

Gezien de spijtige samenloop van omstandigheden en rekening houdende met het feit dat belastingplichtige de betaling te goeder trouw uitvoerde, was de Fiscale Bemiddelingsdienst van oordeel dat een vraag tot ontheffing van de gemaakte vervolgingskosten aan de Gewestelijke directeur invordering kon worden voorgelegd. De nota hiertoe – waarin de specifieke omstandigheden in dit dossier gedetailleerd werden opgelijst – werd door de dienst opgemaakt en doorgezonden aan de bevoegde Gewestelijke directeur. De kosten van het beslag werden – rekening houdende met de aangehaalde argumenten – ontheven en teruggestort aan belastingplichtige.

Betrokkene wordt ingelicht van deze tegemoetkoming. Zij werd er tezelfdertijd op gewezen dat de terugbetaling van de geïnde nalatigheidsinteressen evenwel niet kan worden verantwoord aangezien deze interessen zelfs bij het stipt naleven van een afbetalingsplan verschuldigd waren.

❑ **Voorbeeld nr 23/2012 – Kwijtschelding van belastingverhogingen – Vrijstelling van nalatigheidsinteressen**

De Fiscale Bemiddelingsdienst werd gevat door een belastingschuldige die reeds enkele jaren kampt met een belastingschuld in de personenbelasting, mede te wijten aan een verwaarlozing van de fiscale verplichtingen als zelfstandige in bijberoep, inzonderheid door het wanbeheer van de voor betrokkene optredende boekhouder. Voor alle betreffende aanslagjaren werden progressief belastingverhogingen toegepast. Thans blijft nog één hoge belastingaanslag verschuldigd.

De reden waarom verzoeker initieel om de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst verzocht, was het pogen stopzetten van de door de Ontvanger ingestelde vervolgingen.

Teneinde dit te kunnen realiseren, werd er bemiddeld om in eerste instantie met de bevoegde Ontvanger een voorlopig betaalplan af te spreken. Tezelfdertijd werd de belastingschuldige aangespoord de Minister van Financiën door middel van een gemotiveerd verzoekschrift op grond van artikel 9 van het Regentsbesluit van 18 maart 1831 bij wijze van genademaatregel om een kwijtschelding van belastingverhogingen te verzoeken. Een dergelijke gratie zou betekenen dat er een deel van de verschuldigde vordering voor de belastingschuldige wegvalt, waarna nog steeds de mogelijkheid tot gehele of gedeeltelijke vrijstelling van nalatigheidsinteressen zou kunnen worden onderzocht. De Fiscale Bemiddelingsdienst was er immers van overtuigd dat de voorliggende schuldvordering voor de belastingschuldige financieel absoluut onhaalbaar was. Betrokkene diende conform de raadgevingen van de fiscaal bemiddelaar onverwijld het verzoekschrift tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van belastingverhogingen in.

Wanneer de voorlopige met de bevoegde Ontvanger afgesproken afbetalingstermijn, die de belastingschuldige van verdere vervolgingen en de

ernede gepaard gaande kosten moest behoeden, dreigde te verstrijken, werd door de fiscaal bemiddelaar pro-actief met de Ontvanger contact opgenomen en werd de stand van het kwijscheldingsverzoek ex artikel 9 van het Regentsbesluit van 18 maart 1831 bij de centrale diensten van de Algemene administratie van de fiscaliteit nagegaan. Daaruit kon enerzijds worden afgeleid dat de Ontvanger, rekening houdende met de hoegrootheid van de voorliggende schuld, niet verder genoeg kon nemen met een dergelijke (in verhouding tot de totale schuld) lage afbetaling en dat er anderzijds helemaal nog geen indicatie was dat de beoogde kwijschelding kon worden verleend. Het advies van de lokale diensten bleek integendeel ongunstig. Na de concrete mogelijkheden met de betrokken belastingschuldige te hebben afgetoetst, werd onmiddellijk contact opgenomen met de bevoegde gewestelijke directeur invordering der directe belastingen. Zijn aandacht werd gevestigd op de schrijnende toestand waarin betrokkene voor dit aanslagjaar was verzeild geraakt, op de perfecte nakoming van haar fiscale verplichtingen sedertdien en haar huidige financiële en vermogenstoestand. Bovendien werd, in het zoeken naar een passende oplossing door de Fiscale Bemiddelingsdienst, de belastingschuldige bereid gevonden een krediet aan te gaan voor het resterende saldo van de hoofdsom. Ook stemde – voor zover de vrijstelling der nalatigheidsinteressen kon worden verleend – betrokkene ernede in het verzoek om kwijschelding van belastingverhogingen definitief en onherroepelijk in te trekken. Enkele dagen later kon een definitieve en voor éénieder passende oplossing worden aangereikt : de vrijstelling van nalatigheidsinteressen werd gelet op alle omstandigheden door de gewestelijke directeur invordering verleend, de hoofdsom werd betaald en het verzoek om kwijschelding van belastingverhogingen werd door tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst ingetrokken.

❑ **Voorbeeld nr 24/2012 – Buitenlandse schuldvordering – Verjaring**

De heer X, zaakvoerder van de BVBA Y, richt zich telefonisch tot de Fiscale Bemiddelingsdienst. Zijn verzoek is ingegeven door het feit dat hij wordt geconfronteerd met de invordering van een buitenlandse schuld door een Belgisch BTW-Ontvangkantoor. Zijn dossier lijkt dermate complex zodat zowel de verzoeker als de fiscaal bemiddelaar een persoonlijke toelichting uiterst wenselijk achten. Betrokkene werd reeds 's anderendaags op de Fiscale Bemiddelingsdienst ontvangen door zowel een medewerker van de taxatiecel van de dienst (BTW en Douane- en Accijnzen) als de fiscaal bemiddelaar bevoegd voor de invordering.

Al snel blijkt dat de heer X niet enkel de gegrondheid van de betreffende Hongaarse belasting, die dateert van 2005 en wordt ingevorderd door de Belgische BTW-Ontvanger betwist, doch tevens de verjaring meent te kunnen invoeren. Hij staat evenwel machteloos om rechtstreeks bij de Hongaarse administratie inlichtingen in te winnen en zich aldaar naar behoren te kunnen verzetten. Hij probeerde dit eerder zelfs via een Hongaars mandataris maar slaagde daar niet in.

Via een goede samenwerking met het CLO-Invordering, de bevoegde autoriteit voor de internationale invorderingsbijstand, kon op initiatief van de Fiscale Bemiddelingsdienst onmiddellijk contact worden opgenomen en een officiële en

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

gemotiveerde vraag worden gesteld aan de Hongaarse administratie, in het bijzonder naar de verjaringsproblematiek.

Intussen werd evenwel reeds een bedrag aan BTW van de rekening-courant van de betrokken vennootschap onttrokken en toegerekend op de betreffende Hongaarse fiscale schuldvordering.

De Hongaarse administratie bevestigde, na een herinneringsmail van het CLO-Invordering, inderdaad dat door hun verkeerde info de verjaring reeds was ingetreden en het verzoek om invorderingsbijstand als afgehandeld mocht worden beschouwd. De Fiscale Bemiddelingsdienst kwam daarna tussen om het BTW-bedrag van de betreffende schuldvordering te doen tegenboeken en om de boete op de inmiddels opgemaakte bijzondere rekening kwijt te schelden. Die bijzondere rekening werd opgemaakt omwille van de opnulstelling van de BTW-rekening-courant, na de toerekening op de Hongaarse schuld. Door de Gewestelijke BTW-directie werd ook vrijstelling van de interesten verleend in de mate dat ze te wijten waren aan het onttrokken bedrag. De heer X was tot zijn groot genoegen na 7 jaar definitief bevrijd van de betreffende Hongaarse schuldvordering. Alle nadelige gevolgen van de door de administratie gevolgde procedure werden geneutraliseerd.

□ Voorbeeld nr 25/2012 – Vereffening teruggave – Minnelijke regeling

De heer X huwt in mei 2009 zonder huwelijkscontract met mevrouw Y en overlijdt in augustus 2010. Het betrof zijn tweede huwelijk. De heer X heeft enkel kinderen uit zijn eerste huwelijk. Er wordt conform artikel 126, § 2, 1° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 voor het aanslagjaar 2010 (inkomsten van het jaar 2009) een teruggave in de personenbelasting gevestigd alleen ten name van de nalatenschap van wijlen de heer X en enkel op zijn tijdens het jaar 2009 verworven inkomsten (de afzonderlijke inkomsten van de beide echtgenoten, verworven tijdens het jaar van huwelijk, worden in twee aparte aanslagen, op naam van de respectievelijke echtgenoten, gevestigd).

Naar aanleiding van de vestiging van deze teruggave worden de kinderen van de heer X door het Ontvangkantoor aangeschreven en verzocht een verbintenisverklaring te ondertekenen, met vermelding van het nummer van de financiële rekening waarop zij de teruggave wensen te ontvangen. Zij vervullen de formaliteiten en verwachten dus de teruggave op het einde van de tweede maand volgend op de datum van de vestiging van de betreffende belastingteruggave. Naderhand heeft ook de tweede echtgenote, mevrouw Y, zich weliswaar spontaan bij de Ontvanger aangeboden en ondertekende ook zij een verbintenisverklaring met vermelding van haar financieel rekeningnummer. De Ontvanger liet, geconfronteerd met twee verbintenisverklaringen, de teruggave uitbetalen ten gunste van mevrouw Y, zonder de kinderen van de heer X daarvan te verwittigen. De kinderen van de heer X richten zich daarna tot de Fiscale Bemiddelingsdienst en vorderen een tweede betaling van de teruggave rekening houdende met het feit dat mevrouw Y aan de nalatenschap van hun vader verzaakte. Niettegenstaande kon worden voorgehouden dat mevrouw Y de teruggave als vertegenwoordiger van de wettelijke gemeenschap kon ontvangen en na de vereffening/verdeling zo nodig zelf het batig saldo moest toebedelen aan de rechtsopvolgers van de heer X, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst terzake contact opgenomen met het lokale Ontvangkantoor en met de bevoegde

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Gewestelijke directie invordering der directe belastingen. Vooral het feit dat de kinderen van de heer X na de ondertekening van de verbintenisverklaring, als erfgenamen in de onwetendheid werden gelaten van de aanspraken die ook mevrouw Y had laten gelden, zat hen omwille van de beginselen van behoorlijk bestuur in dit dossier dwars. Uiteindelijk werd met akkoord van éénieder (zowel de administratie, de kinderen van de heer X als mevrouw Y) de volgende oplossing door de Fiscale Bemiddelingsdienst uitgewerkt : het gedeelte van de betreffende teruggave dat betrekking heeft op de periode voor het huwelijk wordt door mevrouw Y terugbetaald en wordt daarna ter afsluiting van dit dossier aan de kinderen van de heer X doorgestort.

□ **Voorbeeld nr 26/2012 – Collectieve schuldenregeling – Nieuwe schulden**

Tegen mevrouw X is een procedure van gedwongen invordering opgestart via een gerechtsdeurwaarder voor aanslagen in de verkeersbelasting en de personenbelasting. De hoofdsom bedraagt 573,43 EUR.

Het gaat om schulden die ontstaan zijn na de beschikking van 15 februari 2005 waarbij de betrokken belastingschuldige tot de procedure van de collectieve schuldenregeling werd toegelaten.

Dergelijke schulden zijn niet onderworpen aan de collectieve schuldenregeling en moeten in principe betaald worden door de schuldenaar door middel van sommen die tijdens het verloop van de procedure te zijner beschikking zijn gesteld.

De vervolgingskosten bedragen 393,55 EUR.

De schuldbemiddelaar vraagt dat de administratie afziet van de inning van de vervolgingskosten. Hij betreurt dat de bevoegde Ontvanger der directe belastingen niet gevraagd heeft de betrokken aanslagen via zijn tussenkomst te doen betalen vooraleer de vervolgingen in te stellen. Op die manier wordt iemand, die al te kampen heeft met grote financiële moeilijkheden, met onnodige kosten opgezadeld.

Ingevolge de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst heeft de bevoegde gewestelijke directeur (invordering) de ontheffing van de vervolgingskosten verleend.

Dit dossier heeft aanleiding gegeven tot de aanbeveling nr 5/2012 (zie pagina 139).

□ **Voorbeeld nr 27/2012 – Betalingsfaciliteiten in afwachting rechtzetting dubbele belasting in vreemde Staat**

Mevrouw W, tewerkgesteld bij een onderneming naar Luxemburgs recht, gaf de inkomsten uit haar beroepsactiviteiten aan bij de belastingadministratie van het Groothertogdom Luxemburg.

De Belgische taxatiediensten waren evenwel van mening dat de beroepsinkomsten van de betrokkene in België moesten worden belast, aangezien

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

zij niet had aangetoond dat zij haar beroepsactiviteiten wel degelijk op Luxemburgs grondgebied uitoefende.

Op aanraden van haar werkgever, die van oordeel was dat mevrouw W haar inkomsten terecht in Luxemburg had aangegeven, diende zij bezwaar in tegen de Belgische belastingaanslagen.

Nadat alle bezwaarschriften werden verworpen, heeft mevrouw W aan haar werkgever gevraagd om de betaling van de sommen die de Belgische belastingadministratie van haar vorderde voor zijn rekening te nemen. De werkgever heeft dit geweigerd en heeft haar arbeidsovereenkomst beëindigd.

Aangezien zij niet over de nodige financiële middelen beschikte om de verschillende aanslagen in de Belgische personenbelasting te betalen die van haar werden gevorderd, heeft mevrouw W een verzoek om betalingsfaciliteiten ingediend bij de Ontvanger van de directe belastingen. Haar verzoek om betalingsfaciliteiten werd geweigerd, in hoofdzaak omdat de voorgestelde termijn te lang was (meer dan 24 maanden).

Mevrouw W verzocht dan ook de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst. De voornoemde dienst heeft allerlei informatie verzameld met betrekking tot de financiële toestand van de betrokkene en heeft zich bij de bevoegde dienst van de Algemene administratie van de fiscaliteit geïnformeerd naar de bedragen die bij de Luxemburgse belastingautoriteiten zouden kunnen worden teruggevorderd in het kader van de regeling voor onderling overleg die is voorzien in artikel 25 van de Belgisch-Luxemburgse Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting van 17.09.1970.

Op basis van de inlichtingen die door de Fiscale Bemiddelingsdienst werden meegedeeld, in het bijzonder met betrekking tot de bedragen die naar aanleiding van het onderling overleg door de Luxemburgse belastingadministratie zouden moeten worden terugbetaald, heeft de Ontvanger ermee ingestemd om betalingsfaciliteiten toe te staan gedurende een voorlopige termijn van 6 maanden. Bij het verstrijken van die termijn diende mevrouw W de Ontvanger in te lichten van de evolutie van haar financiële toestand. Rekening houdende met de bijzondere omstandigheden waarin de beroepsinkomsten van mevrouw W. werden belast, deelde de Fiscale Bemiddelingsdienst haar tevens mede welke regels en modaliteiten er gelden om een vrijstelling van nalatigheidsinteressen te kunnen bekomen.

In dit concrete geval kon de financiële toestand van mevrouw W objectief worden beoordeeld dankzij de informatie die door de Fiscale Bemiddelingsdienst werd ingezameld en verstrekt. Deze informatie heeft de Ontvanger van de directe belastingen ertoe aangezet om haar tijdelijke betalingsfaciliteiten toe te staan.

□ **Voorbeeld nr 28/2012 – Vrijstelling van nalatigheidsinteressen – Kwijtschelding van boeten inzake BTW**

Het verzoek tot fiscale bemiddeling wordt ingediend door de zaakvoerder van vennootschap X. Het betreft een verzoekschrift tot kwijtschelding van boeten en vrijstelling van nalatigheidsinteressen inzake een BTW-schuld.

Naar aanleiding van BTW-overtredingen, opgenomen in een proces-verbaal, werd er lastens de vennootschap X een boete ten bedrage van 3.222,62 EUR opgelegd en interesten aangerekend ten belope van 26.380,27 EUR.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De zaakvoerder had bij de bevoegde Gewestelijke directeur van de BTW reeds drie maal een gelijkaardig verzoekschrift ingediend maar iedere keer trof de Gewestelijk directeur terzake een negatieve beslissing.

Omdat de zaakvoerder van de vennootschap X vond dat de argumenten, waarop de Gewestelijke directeur zich steunde om zijn afwijzende beslissingen te treffen, niet overeenstemden met de werkelijke feiten, diende hij een verzoek tot fiscale bemiddeling in.

De Fiscale Bemiddelingsdienst vond de door de zaakvoerder aangebrachte elementen pertinent, alsook zeer waarheidsgetrouw, en contacteerde naar aanleiding daarvan de bevoegde Gewestelijke directeur en stelde hem voor de zaak persoonlijk te bespreken. De Gewestelijke directeur stond open voor de voorgestelde aanpak.

Van bij de aanvang van deze bespreking bleek de bereidheid van de Gewestelijke directeur om de nieuw aangebrachte elementen in overweging te nemen. De bevoegde Gewestelijke directeur van de BTW was finaal bereid zijn eerdere getroffen negatieve beslissingen als volgt bij te sturen:

- de boete (3.222,62 EUR) wordt terug gebracht van 10% naar 5% (vermindering van 1.611,31 EUR);
- ingevolge een omkering van de toerekeningsvolgorde van de door de zaakvoerder eerder uitgevoerde betalingen, wordt er een vermindering van interesten ten bedrage van 8.408,69 EUR toegekend.

Deze gewijzigde toestand werd door de Fiscale Bemiddelingsdienst medegedeeld aan de verzoekende belastingplichtige, die genoeg kon nemen met deze toegevingen. Er werd hem rechtstreeks door de Gewestelijke directeur een nieuwe beslissing toegezonden.

C. Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie

1) Cijferoverzicht afgesloten dossiers:

Het diagram onder B van de eerste paragraaf toonde dat er 194 dossiers van de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie afgesloten werden. Dit vertegenwoordigde 13% van alle afgesloten dossiers “fiscale bemiddeling” in 2012.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van het resultaat van deze afgesloten dossiers.

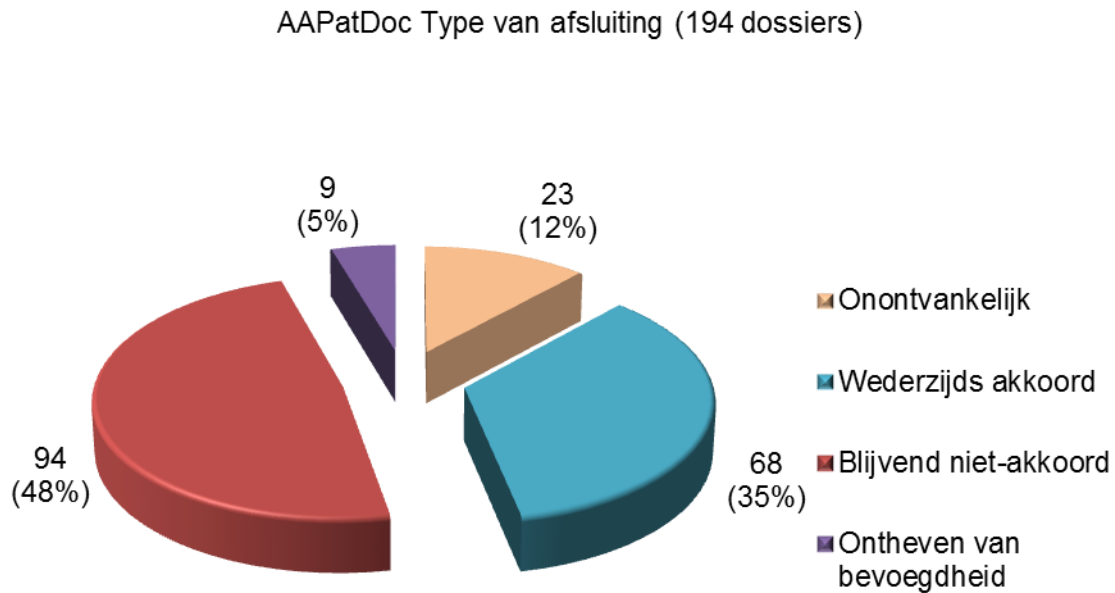
	<i>Onontvankelijk</i>	<i>Wederzijds akkoord</i>	<i>Blijvend niet- akkoord</i>	<i>Ontheffing van bevoegdheid</i>	TOTAAL
NL	11	52	75	8	146
FR	12	16	19	1	48
TOTAAL	23	68	94	9	194

Van de 194 dossiers werden er 23 onontvankelijk verklaard.

Van de 171 ontvankelijke dossiers, werden er 68 opgelost met een wederzijds akkoord.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De onderstaande grafiek geeft de uitsplitsing weer van de resultaten volgens type van afsluiting:

Er is een duidelijke procentuele daling ten opzichte van 2011 van het aantal onontvankelijke dossiers.

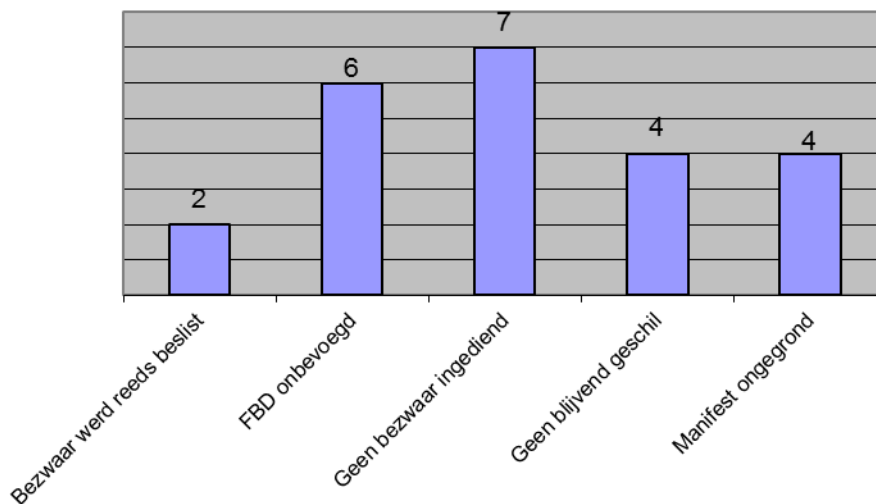
Een nieuwe categorie in vergelijking met 2011 is voor de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie “ontheven van bevoegdheid”.

Ook hier is de onontvankelijkheid een wijze van afsluiting doorgaans buiten de wil van de Fiscale Bemiddelingsdienst.

De onontvankelijkheid is te wijten aan een gebrek aan blijvend meningsverschil of omdat er geen bezwaar werd ingediend, alsook aan verzoeken die niet tot het bevoegdheidsdomein van de Fiscale Bemiddelingsdienst behoren.

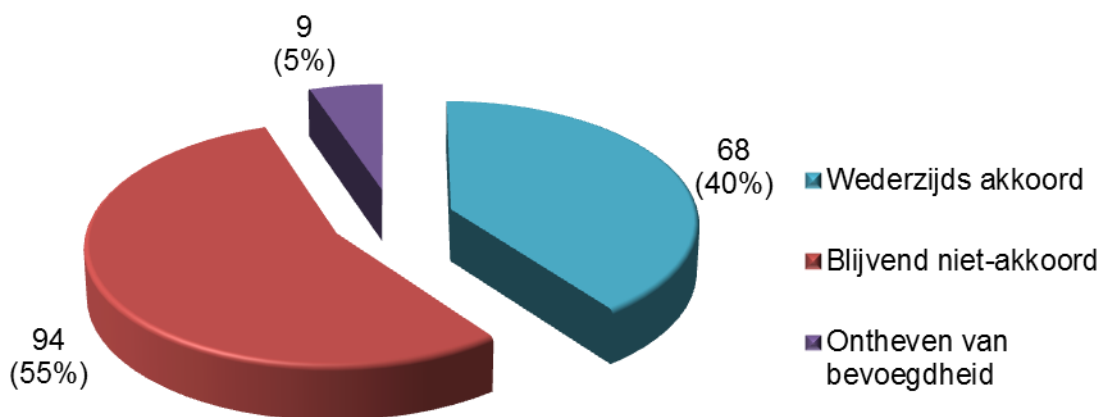
- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Uitsplitsing AAPatDoc - aantal dossiers onontvankelijk

Indien men abstractie maakt van de onontvankelijk verklaarde dossiers, kunnen de ontvankelijke dossiers als volgt onderverdeeld worden:

AAPatDoc Resultaat van bemiddeling der ontvankelijke dossiers
(171 dossiers)

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

Inzake de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie wordt 40% van de ontvankelijke dossiers afgesloten met een wederzijds akkoord. Dit is procentueel een lichte daling ten opzichte van 2011.

2) Voorbeelden:

De volgende dossiers laten toe om de inbreng van de Fiscale Bemiddelingsdienst te illustreren:

❖ **Registratierechten**

❑ **Voorbeeld nr 29/2012 – Notariële akte – Rechten op bijlagen**

Notaris D biedt een basisakte aan ter registratie bij het bevoegde registratiekantoor. Bij deze basisakte zijn een aantal bijlagen gevoegd. De akte vermeldt 3 bijlagen, namelijk

1) de stedenbouwkundige vergunning met bijhorende verkleinde uitvoeringsplannen

2) de vergunde plannen en de uitvoeringsplannen in origineel formaat

3) het verslag met de toebedeling van de gemeenschappelijke delen.

De voormelde stukken worden door de administratie geregistreerd als 9 bijlagen, namelijk

1) de stedenbouwkundige vergunning

2) de verkleinde uitvoeringsplannen

3 t/m 5) de uitvoeringsplannen in origineel formaat

6 t/m 8) de vergunde plannen in origineel formaat

9) het verslag met de toebedeling van de gemene delen.

De discussie betreft de omstandigheden waarin de aan een akte gehechte bijlagen met betrekking tot verkavelings- en stedenbouwkundige vergunningen als één geheel kunnen beschouwd worden. Er wordt dienaangaande verwezen naar drie voorwaarden die cumulatief moeten vervuld zijn (Repertorium RJ nummer R26/08-01).

De Fiscale Bemiddelingsdienst overlegt met de dienst Functionele Expertise en Ondersteuning, Afdeling Juridische Expertise Registratie- en Successierechten, van de Centrale diensten van de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie.

Een algemeen standpunt in verband met aan een notariële akte aangehechte verkavelingsvergunningen en stedenbouwkundige vergunningen is moeilijk, quasi onmogelijk te geven. De vraag of meerdere aangehechte stukken als één aparte bijlage kunnen beschouwd worden, blijft een feitenkwestie die geval per geval moet worden beoordeeld.

De visie van de notaris kan wel gevolgd worden waar hij stelt dat alle stukken van een verkavelingsvergunning of een stedenbouwkundige vergunning (die bestaan uit een tekstgedeelte en uit plannen) één juridisch geheel vormen en één bijlage kunnen uitmaken (meestal zal er in de vergunning zelf melding worden gemaakt van de plannen).

Met betrekking tot de concrete basisakte besluit de administratie, ingevolge de tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst, dat de vergunning, de plannen en het verslag van de gemene delen 5 bijlagen uitmaken:

- bijlage 1: men kan moeilijk stellen dat de uitvoeringsplannen die van een latere datum zijn, een deel zijn van de stedenbouwkundige vergunning. De plannen zelf vormen wel één geheel (blijkt ook uit de doorlopende nummering ervan).
- bijlage 2: de uitvoeringsplannen en de vergunde plannen vormen weliswaar materieel noch juridisch één geheel doch de uitvoeringsplannen op zich en de vergunde plannen op zich vormen wel één geheel.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft echter ook moeten vaststellen, ter gelegenheid van haar eigen onderzoek, dat de door het bevoegde registratiekantoor toegepaste praktijk ook in andere kantoren de regel vormt. Er blijkt inderdaad dat de voorwaarde betreffende de materiële band zeer letterlijk wordt geïnterpreteerd.

Op vraag van de Fiscale Bemiddelingsdienst en met het oog op een uniforme en correcte toepassing van die regels, werden de door de administratie gehanteerde criteria aan alle directies en ontvangers in herinnering gebracht.

□ **Voorbeeld nr 30/2012 – Klein beschrijf – Inschrijving in het bevolkingsregister (net buiten de wettelijke termijn)**

Het verzoek tot fiscale bemiddeling wordt ingediend door de heer en mevrouw X. Het verzoek betreft de gevorderde bijrechten en rechtenvermeerdering naar aanleiding van het niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 60 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (zoals van toepassing in het Vlaamse Gewest).

In de aankoopakte van de woning werd toepassing gevraagd van artikel 53, 2° van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest). Om de toepassing van voormeld artikel te behouden, dienden bepaalde voorwaarden te worden nageleefd.

Overeenkomstig artikel 60 van voormeld wetboek blijft de vermindering voorzien in artikel 53, 2° van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) enkel behouden indien de verkrijger of zijn echtgenoot is ingeschreven in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister op het adres van het verkregen goed. Deze inschrijving moet gebeuren binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum van de authentieke akte van verkrijging en moet tenminste drie jaar zonder onderbreking behouden blijven.

Artikel 61 van hetzelfde wetboek stelt dat, indien de vermindering vervalt bij gebreke aan inschrijving binnen de termijn en gedurende de in artikel 60 van hetzelfde Wetboek bepaalde tijd, de verkrijger naast een aanvullend recht, een daarmee gelijke vermeerdering verschuldigd is. De vermeerdering wordt ambtshalve verminderd tot 1/3 van het bedrag van de verschuldigde bijrechten.

De Ontvanger van het bevoegde registratiekantoor stelt dat de heer en mevrouw X niet aan de in artikel 60 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) gestelde voorwaarden hebben voldaan en vordert bijgevolg aanvullende registratierechten en rechtenvermeerdering. De heer en mevrouw X waren op het betreffende adres ingeschreven van 18 maart 2004 tot 7 maart 2007. Dit is dus 11 dagen tekort.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De heer en mevrouw X stellen dat alhoewel de officiële inschrijving pas gebeurde op 18 maart 2004, zij de woning zeker voor 7 maart 2004 reeds bewoonden. Betrokkenen voegen ter staving facturen bij die de bewoning moeten aantonen.

Uit de naar aanleiding van het verzoek om bemiddeling bijgevoegde stukken blijkt dat de heer en mevrouw X zich reeds op 24 februari 2004 hebben aangeboden op de burgerlijke stand van de gemeente teneinde hun inschrijving te verkrijgen op het betreffende adres.

De administratie stelt in haar uiteindelijke beslissing, na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst, dat, gelet op het gering aantal dagen tekort van inschrijving en op het feit dat zij het bewezen acht dat de heer en mevrouw X reeds op 24 februari 2004 een aanvraag tot inschrijving bij het gemeentebestuur indienden, de gevorderde aanvullende registratierechten en rechtenvermeerdering uitzonderlijk niet zullen ingevorderd worden.

❑ **Voorbeeld nr 31/2012 – Klein beschrijf – Niet voldoende lang ingeschreven in het bevolkingsregister**

Het verzoek tot fiscale bemiddeling wordt ingediend door de heer X. Het verzoek betreft de gevorderde bijrechten en rechtenvermeerdering naar aanleiding van het niet voldoen aan de voorwaarden bepaald in artikel 60 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (zoals van toepassing in het Vlaamse Gewest).

In de aankoopakte van de woning werd toepassing gevraagd van artikel 53, 2° van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest). Om de toepassing van voormeld artikel te behouden, dienden bepaalde voorwaarden te worden nageleefd.

Overeenkomstig artikel 60 van voormeld wetboek blijft de vermindering voorzien in artikel 53, 2° van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) enkel behouden indien de verkrijger of zijn echtgenoot is ingeschreven in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister op het adres van het verkregen goed. Deze inschrijving moet gebeuren binnen een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum van de authentieke akte van verkrijging en moet tenminste drie jaar zonder onderbreking behouden blijven.

Artikel 61 van hetzelfde wetboek stelt dat, indien de vermindering vervalt bij gebreke aan inschrijving binnen de termijn en gedurende de in artikel 60 van hetzelfde Wetboek bepaalde tijd, de verkrijger naast een aanvullend recht, een daarmee gelijke vermeerdering verschuldigd is. De vermeerdering wordt ambtshalve verminderd tot 1/3 van het bedrag van de verschuldigde bijrechten.

De Ontvanger van het bevoegde registratiekantoor stelt dat de heer X niet aan de in artikel 60 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) gestelde voorwaarden heeft voldaan.

De heer X roept voor het niet vervullen van voormelde voorwaarden overmacht in, hetgeen noch wordt aanvaard door de bevoegde Ontvanger van de registratie, noch door de bevoegde Gewestelijke directie.

De heer X heeft de betreffende woning bewoond van december 2003 tot juli 2007 en staat dit met de nodige bewijsstukken. Hij is evenwel slechts effectief ingeschreven in het bevolkingsregister op het adres van de aangekochte woning van 25 mei 2005 tot 26 juli 2007, dit is 2 jaar en 2 maanden.

De heer X verzoekt de administratie om zijn bewoning/inschrijving als voldoende lang te beschouwen daar hij de aangekochte woning wel degelijk zelf bewoonde

gedurende een ononderbroken periode van 3 jaar, doch bij vergetelheid de inschrijving in het bevolkingsregister niet tijdig heeft betracht en bekomen.

De administratie handhaaft haar standpunt dat de vergetelheid van de heer X om zich tijdig in het bevolkingsregister in te schrijven niet als overmacht kan beschouwd worden.

Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst is de administratie evenwel bereid om, gelet op de omstandigheden – in casu het aantonen van bewoning gedurende meer dan drie jaar door de heer X – de rechtenvermeerdering kwijt te schelden. Dit echter op uitdrukkelijke voorwaarde van betaling zonder voorbehoud van de aanvullende registratierechten.

In dit dossier heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst de heer X tevens aangeraden om, indien hij moeilijkheden zou ondervinden bij de betaling van de gevorderde som, rechtstreeks contact te nemen met de bevoegde Ontvanger van de registratie teneinde in gezamenlijk overleg betalingsfaciliteiten te bekomen.

□ Voorbeeld nr 32/2012 – Tekortschatting

De echtgenoten N en D kopen van de moeder van de heer N een woning gelegen te L. De akte vermeldt een verkoopprijs van 360.000 EUR. De aan te geven waarde werd door de heer M, expert venale waarden van de administratie, geschat op 500.000 EUR (financiële impact: bijkomende registratierechten ten belope van 14.000 EUR en een fiscale boete van 2.800 EUR). De onderhandelingen tussen de expert venale waarden en de echtgenoten N en D leiden tot een voorstel van 450.000 EUR. De echtgenoten N en D kunnen vooralsnog niet instemmen met dit voorstel.

Uit een eerste onderhoud van de Fiscale Bemiddelingsdienst met de heer N blijkt dat hij, door het verloop van de onderhandelingen, vragen stelde bij de onafhankelijkheid van de heer M, expert venale waarden. De bemerkingen van de heer N werden uitvoerig besproken met de expert. Tijdens de bemiddeling werd de situatie uitgeklaard.

De heer N brengt volgende argumentatie aan:

- berekend volgens de door een schattingsbureau gehanteerde methode en aangenomen een waarde van de grond van 250 EUR/m², verminderd met 25% wegens opstaand gebouw, en een waarde van het gebouw van 950 EUR/m², verminderd met 45% wegens vetustiteit, geeft de gezamenlijke verkoopwaarde van de grond en het gebouw een geschatte prijs van 393.188 EUR;
- een indicatieve berekening bekomen via de website www.immochecker.be geeft een raming van 393.092 EUR (grond 136.157 EUR + gebouw 249.897 EUR);
- raming van de renovatiekosten op 200.000 EUR.

De schatting van de heer M is gebaseerd op de vergelijking van effectieve verkopen van gelijkaardige gebouwen. De voorgestelde vermindering tot 450.000 EUR houdt rekening met de toestand van het goed, vastgesteld bij het plaatsbezoek, en de te verwachten kosten voor renovatie.

De uitwisseling van argumenten leidt ertoe dat er een gemeenschappelijke basis voor discussie tot stand komt.

Tijdens een gezamenlijk onderhoud in aanwezigheid van de bemiddelaar wordt een overeenkomst bereikt over de waardebepaling van de grond, namelijk 250 EUR/m² x 75%, en over een constructiewaarde voor het gebouw van

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

1.150 EUR/m², gecorrigeerd met een vetustiteit van 45%. Op deze basis wordt een akkoord bereikt over een verkoopwaarde van 430.000 EUR.

Op basis van een vastgestelde meerwaarde van 70.000 EUR belopen de bijkomende registratierechten 7.000 EUR. Na overleg door de bemiddelaar met de Ontvanger van de registratie over de omstandigheden van de verkoop kan de fiscale boete worden kwijtgescholden.

❑ **Voorbeeld nr 33/2012 – Administratieve tolerantie – Klein beschrijf – Overmacht – Teruggave**

X dient een verzoek tot fiscale bemiddeling in naar aanleiding van de afwijzing van een aanvraag tot teruggave van registratierechten conform artikel 208 Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten – causaal verband en de administratieve tolerantie van het klein beschrijf. X en Y kopen bij notariële akte een woning aan. Op het moment van de aankoop hebben X en Y nog steeds een andere woning in hun bezit. X en Y bezitten geen andere onroerende goederen buiten deze woning. Teneinde later te kunnen genieten van teruggave van registratierechten maken X en Y het nodige voorbehoud in de akte aankoop en doen hiervoor de nodige verklaringen inzake de administratieve tolerantie van het klein beschrijf. Er wordt melding gemaakt van het feit dat X en Y op het ogenblik van de aankoop nog een andere woning bezitten en de bedoeling wordt geuit zich binnen een korte termijn (dit is uiterlijk binnen de twee jaar volgend op de registratie van de aankoopakte), volledig en ten bezwarende titel van de woning te ontdoen. X en Y verkopen hun vorige woning binnen de voorziene termijn en vragen nadien elk afzonderlijk teruggave van registratierechten. De aanvraag tot teruggave van X wordt afgewezen, gezien de administratie vaststelt tijdens de administratieve behandeling van de teruggave van registratierechten dat X zijn inschrijving in het bevolkingsregister op het adres van zijn nieuwe aankoop reeds heeft gewijzigd naar een ander adres en aldus het engagement om drie jaar onafgebroken ingeschreven te blijven niet heeft nagekomen. X tekent bezwaar aan bij de administratie, maar het bezwaar wordt afgewezen.

X richt zich nadien tot de Fiscale Bemiddelingsdienst en roept overmacht in voor de onvoldoende lange inschrijving. Hij heeft zijn engagement niet kunnen uitvoeren ten gevolge van de duurzame ontwrichting van zijn relatie met Y. X legt onder andere tot staving hiervan een aantal processen verbaal van de politie voor. De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt contact op met de administratie die bij haar standpunt blijft en hieraan toevoegt dat overmacht tot behoud van het klein beschrijf enkel en alleen kan worden ingeroepen wanneer ofwel onmiddellijk op de notariële akte klein beschrijf werd genoten, ofwel een latere teruggave van registratierechten van 5% reeds werd toegestaan. De Fiscale Bemiddelingsdienst brengt het dossier tijdens een onderhoud met het hoofdbestuur van de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie ter sprake en verduidelijkt nadien schriftelijk de omstandigheden. Uiteindelijk wordt besloten dat X voldaan heeft aan de voorwaarden van de administratieve tolerantie en het principe van overmacht, dat in dit specifiek dossier bewezen wordt geacht, toepassing kan vinden. Bijgevolg kan de teruggave van registratierechten alsnog worden toegestaan.

□ **Voorbeeld nr 34/2012 – Administratieve tolerantie – Betekening kadastraal inkomen – Teruggave**

X en Y kopen bij notariële akte een woonhuis aan. Op het moment van de aankoop zijn X en Y nog eigenaar van een ander onroerend goed (hierna de vorige woning) dat bestemd is om volledig en ten bezwarende titel zo vlug mogelijk binnen een korte termijn te worden vervreemd. X en Y behouden zich in deze akte het recht voor om teruggave van registratierechten te vragen conform artikel 208 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) en doen hiervoor de nodige verklaringen inzake de administratieve tolerantie van het klein beschrijf. Naast het gemaakte voorbehoud, verwijzen X en Y naar een aangehecht attest conform artikel 56 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) waaruit blijkt dat het kadastraal inkomen (KI) van de nieuw aangekochte woning wordt herschat of nog niet definitief is geworden. Dat attest stelt dat de diensten van het Kadaster, van zodra het kadastraal inkomen definitief is geworden, de aanvraag van X voor een kadastraal uittreksel inzake registratierechten verder zal behandelen en er geen nieuwe aanvraag door de kopers moet ingediend worden. De vorige woning wordt verkocht en hiermee is voor X en Y de voorwaarde vervuld om toepassing te vragen van de administratieve tolerantie inzake het klein beschrijf. Gezien X en Y echter op dat ogenblik nog geen bericht hebben ontvangen van de diensten van het Kadaster met betrekking tot de herschatting van het KI van hun nieuwe woning, wordt niet overgegaan tot een aanvraag van teruggave van registratierechten. Geruime tijd verstrijkt en na een contact met de notaris van X en Y wordt vastgesteld dat de kadastrale legger wel degelijk aangepast is en de nieuwe woning op de documentatie van de diensten van het Kadaster gewijzigd staat naar een hoger perceelnummer, maar met een ongewijzigd KI. X en Y vragen een nieuw uittreksel uit de kadastrale legger aan voor de teruggave van registratierechten en dienen een verzoekschrift in bij het bevoegde registratiekantoor voor de afhandeling van de teruggave. X en Y worden nadien op de hoogte gebracht door de administratie dat aan de aanvraag tot teruggave geen gunstig gevolg kan worden gegeven, gezien de aanvraag van X en Y laattijdig is. Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst kan worden aangetoond dat de bevoegde dienst niet overgegaan is tot betekening van het ongewijzigde KI aan de belastingplichtige, alhoewel de bevoegde dienst daar wettelijk toe verplicht was. Er wordt dan ook dan pas overgegaan tot de definitieve betekening van het KI van de nieuw aangekochte woning van X en Y. Ingevolge de betekening en het definitief worden van het KI stelt de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie dat de vraag tot teruggave van registratierechten wel tijdig werd gedaan zodat X en Y recht hebben op teruggave van registratierechten. De termijn voor de vraag tot teruggave van registratierechten, zoals voorzien bij de toepasselijke wettelijke bepalingen van het klein beschrijf, begint immers maar te lopen vanaf de datum van het definitief worden van het KI. X en Y bekomen de teruggave van registratierechten.

□ **Voorbeeld nr 35/2012 – BTW en registratierechten**

X en Y kopen bij notariële akte een perceel bouwgrond met op te richten woning aan. Zij betalen bij deze notariële akte 10% registratierechten op de prijs van de

grond en de wegenis- en infrastructuurwerken, vermeerderd met de belasting over de toegevoegde waarde (BTW). X is niet akkoord met de geheven registratierechten op zijn akte aankoop en dient bezwaar in bij de administratie. Naar de mening van X en Y hebben zij zowel BTW als registratierechten moeten betalen op de wegenis- en infrastructuurwerken en daarnaast bijkomende registratierechten op het bedrag aan BTW. Hij heeft zijn dossier voorgelegd aan andere mensen die in de praktijk staan. Zij steunen hem in zijn standpunt dat wegeniswerken niet onderhevig zijn aan registratierechten en dat er geen registratierechten kunnen verschuldigd zijn op een bedrag dat onderhevig is aan BTW. Hij stelt vast dat andere belastingplichtigen die een grond aankopen onder het BTW-stelsel hierop geen registratierechten verschuldigd zijn en verzoekt om over te gaan tot teruggave van registratierechten. Hij dient bezwaar in bij het registratiekantoor en de Gewestelijke directie. Het verzoekschrift wordt afgewezen. X en Y dienen bezwaar in bij het hoofdbestuur van de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie en richten zich gelijktijdig tot de Fiscale Bemiddelingsdienst.

In het kader van het gelijktijdig ingediende bezwaarschrift bij het hoofdbestuur van de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie en bij de Fiscale Bemiddelingsdienst wordt een gunstig gevolg gegeven aan de teruggave van registratierechten.

De Fiscale Bemiddelingsdienst werd nadien gecontacteerd door meerdere andere eigenaars van een in dezelfde verkaveling aangekocht perceel en verstreekte de nodige informatie zodat de administratie ook hun teruggave heeft toegestaan. Eén eigenaar, die vroeger dan zijn burens zijn kavel heeft aangekocht, verkreeg de teruggave niet omdat zijn aanvraag werd ingediend buiten de termijn van twee jaar vanaf de datum van de registratie van zijn notariële akte aankoop. De betrokkene heeft hiertegen bezwaar aangetekend bij de administratie en een verzoek tot bemiddeling ingediend dat momenteel nog lopende is.

□ Voorbeeld nr 36/2012 – Vordering van veinzing wordt prijsgegeven

X verkoopt bij notariële akte aan Y, niet van X, een woning tegen een bepaalde prijs. Y verklaart in de notariële akte deze prijs te hebben betaald middels drie cheques. Een aantal maanden nadien schenkt X het bedrag van de prijs van de koopsom terug aan Y. Enige maanden verstrijken en X komt intussen te overlijden. X heeft een testament opgemaakt met Y als enige algemene legataris. Y wordt twee jaar na het overlijden ingelicht dat de administratie van mening is dat voor de destijds gestelde rechtshandelingen (onroerende verkoop en roerende schenking) veinzing heeft plaatsgevonden door het vermommen van een schenking onder het voorkomen van een verkoop. De administratie stelt dat er omstandigheden zijn die aantonen dat de in de akte bedongen prijs louter fictief is, nooit werd betaald en nooit zal moeten betaald worden, zodat het voorwerp van de schenking het goed zelf is en niet de prijs. Voor de administratie is artikel 204 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten onverkort van toepassing: de onroerende verkoop en de roerende schenking volgen elkaar binnen een relatief korte termijn op. Het bedrag van de koopsom komt overeen met de roerende som die geschonken werd en er is verwantschap tussen de verkoper en de koper. De administratie vordert bijkomende registratierechten en een boete, gelijk aan de bijkomende registratierechten.

Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst kan middels het voorleggen van bewijsstukken worden aangetoond dat de koopsom van het onroerend goed werd betaald door storting van drie bedragen van de financiële rekening van Y. Deze sommen komen deels voort van een onderhandse niet-geregistreerde roerende schenking, deels van een overeenkomst in het kader van een woonkrediet bij een financiële instelling en deels uit eigen gelden. De administratie aanvaardt hierdoor dat het aanvankelijk wel degelijk de bedoeling was een “verkoop” af te sluiten betreffende de woning. De vordering wordt bijgevolg prijsgegeven.

❑ **Voorbeeld nr 37/2012 – Kredietopening met hypothecaire inschrijving en hypothecair mandaat**

De heer en mevrouw C zijn bij notaris B langs geweest om het krediet, dat Bank A voor hen heeft geopend bij authentieke akte af te sluiten. Het geopende krediet bedraagt 250.000 EUR en is in het bijzonder onderworpen aan het verlenen van een hypothecaire inschrijving voor een bedrag van 85.000 EUR door de heer en mevrouw C aan Bank A en aan de ondertekening van een hypothecair mandaat voor een bedrag van 165.000 EUR, die beide moeten worden genomen op het huis dat hen toebehoort.

Deze verrichting wordt dus afgesloten door de ondertekening van 2 akten bij notaris B : een akte van kredietopening waarvoor een hypothecaire inschrijving vereist is van 85.000 EUR in hoofdsom + 10% voor bijhorigheden en een akte van hypothecair mandaat waar verschillende gemachtigden (andere dan de Bank A) volmacht krijgen om een hypotheek te nemen voor een bedrag in hoofdsom van 165.000 EUR ten voordele van Bank A. De akte van kredietopening herinnert eraan dat het krediet naast de hypothecaire inschrijving (voorwerp zelf van deze akte, nvdr) eveneens onderworpen is aan het verlenen van een hypothecair mandaat (voorwerp van de volgende akte, nvdr).

Deze 2 akten werden op dezelfde dag geregistreerd bij het territoriaal bevoegde registratiekantoor is. Artikel 87 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten bepaalt dat de vestigingen van een hypotheek op een in België gelegen onroerend goed onderworpen zijn aan een evenredig recht van 1%. Aangezien de akte van kredietopening eveneens het hypothecair mandaat van 165.000 EUR naast de hypothecaire inschrijving van 85.000 EUR vermeldt, heeft het territoriaal bevoegde registratiekantoor geoordeeld dat de schuldenaar authentiek mandaat heeft gegeven aan zijn schuldeiser die in dezelfde akte optreedt om een onroerend goed met een hypotheek te belasten ten voordele van diezelfde schuldeiser. Het heeft bijgevolg het evenredig recht van 1% geheven op het totaal bedrag van het krediet (250.000 EUR + 10% voor bijhorigheden) en niet enkel op de eigenlijke hypothecaire inschrijving (85.000 EUR + 10% voor bijhorigheden).

Notaris B heeft nadien contact opgenomen met de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie om uit te leggen dat de akte van kredietopening volgens hem enkel het bestaan van het hypothecair mandaat aangaf, aangezien het in feite voorwerp was van de volgende akte en dat het dus niet ging om een effectief mandaat. Hij meent dat het evenredig recht van 1% enkel op de eigenlijke hypothecaire inschrijving geheven had moeten worden en vraagt de teruggave van het te veel geïnde bedrag bij de registratie. De Algemene administratie van de

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

patrimoniumdocumentatie is bij haar standpunt gebleven en heeft de gevraagde teruggave niet toegekend.

Notaris B dient dan een aanvraag tot bemiddeling in bij de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst en uitwisseling van standpunten met de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie heeft deze laatste ermee ingestemd om rekening te houden met de 2 akten en met de daarin gebruikte bewoordingen. Zij heeft uiteindelijk machtiging verleend tot de door notaris B gevorderde teruggave.

❑ **Voorbeeld nr 38/2012 – Abattement – Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Vestiging en behoud woonplaats – Niet naleving – Wettelijke interessen**

Mevrouw C heeft in maart 2004 een appartement gekocht dat gelegen is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bij deze aankoop heeft zij de vermindering van de belastbare grondslag (abattement) van 45.000 EUR verkregen zoals destijds bepaald in artikel 46*bis* van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

De toekenning van dit abattement is verbonden aan de naleving van een aantal voorwaarden die in artikel 46*bis* zijn vastgelegd. Zo moet de verkrijger zich ertoe verbinden zijn hoofdverblijfplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te behouden gedurende een ononderbroken periode van minstens vijf jaar vanaf het tijdstip waarop hij zijn hoofdverblijfplaats gevestigd heeft in het onroerend goed waarvoor de vermindering is verkregen (voorwaarde die van kracht is tot 31 december 2012). Mevrouw C was vanaf 1 juni 2004 ingeschreven in het bevolkingsregister op het adres van haar appartement.

In 2008 is mevrouw C verhuisd en heeft zij zich ingeschreven op haar nieuwe adres, gelegen in het Vlaams Gewest.

Aangezien zij de verbintenis tot behoud van de hoofdverblijfplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gedurende een ononderbroken periode van minstens vijf jaar vanaf de datum van vestiging van de hoofdverblijfplaats in het goed gekocht met het voordeel van abattement niet is nagekomen (zij moest inderdaad haar hoofdverblijfplaats in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest behouden tot 1 juni 2009), heeft mevrouw C in oktober 2012 een bericht ontvangen van het territoriaal bevoegde registratiekantoor waarin haar werd meegedeeld dat zij aanvullende rechten en de wettelijke interest zoals bepaald in lid 9 van artikel 46*bis* van voormeld wetboek verschuldigd is.

Mevrouw C betwist niet dat ze aanvullende rechten verschuldigd is, maar is echter verbaasd over het hoge bedrag dat van haar wordt gevorderd als wettelijke interest. Dit bedrag is namelijk blijven toenemen tot het eerste bericht van invordering dat haar door de administratie werd toegestuurd. Zij neemt contact op met het registratiekantoor om haar standpunt te verdedigen.

Het registratiekantoor behoudt integraal het gevorderde bedrag als wettelijke interest, aangezien het van mening is dat mevrouw C de administratie spontaan had moeten in kennis stellen van de wijziging in haar persoonlijke situatie op het ogenblik van de feiten.

Mevrouw C dient dan een aanvraag tot bemiddeling in bij de Fiscale Bemiddelingsdienst.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt contact op met de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie met het verzoek dit dossier opnieuw te willen onderzoeken.

Teneinde rekening te houden met de wens van de Federale Ombudsmannen om iedere overtreder van de bepalingen in artikel 46*bis*, 9e lid van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Brussels Hoofdstedelijk Gewest) gelijk te behandelen, heeft de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie inderdaad beslist om de berekening van de interesten voorlopig (dat wil zeggen tot de standaardisering van de controle, aangezien de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie de verschuldigde bedragen pas in oktober 2012 heeft gevorderd terwijl de authentieke akte van verkrijging dateert van 2004 en de naleving van de voorwaarde vanaf juni 2009 gecontroleerd had kunnen worden) te beperken tot de duur van de termijn die wordt toegekend om de noodzakelijke voorwaarden tot behoud van de vermindering te kunnen vervullen.

In het geval van mevrouw C heeft de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie er dus mee ingestemd om de wettelijke interest te verminderen en enkel te berekenen tot 1 juni 2009.

Op te merken valt dat de Federale Ombudsmannen dezelfde wens hebben uitgesproken en de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie dezelfde berekeningsmethode heeft toegepast voor de overtreders van de bepalingen van de artikelen 60 en 61/1 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Waals Gewest) inzake het verlaagd tarief van 6%.

❖ Successierechten

❑ Voorbeeld nr 39/2012 – Huwelijksvermogensstelsel – Eigen of gemeenschappelijk karakter van eigen gelden gestort op een gemeenschappelijke bankrekening

De heer A en mevrouw B waren gehuwd onder het stelsel van gemeenschap van goederen. Mevrouw B is in 2008 overleden. Het jaar vóór haar overlijden had mevrouw B een onroerend goed dat haar eigendom was, verkocht tegen de prijs van 50.000 EUR.

Artikel 108 van het Wetboek der successierechten vestigt een wettelijk vermoeden ten gunste van de administratie op grond waarvan ieder roerend goed, waarvan een door de overledene te zijnen bate of op zijn verzoek verleden akte binnen drie jaar vóór zijn overlijden aantoont dat de overledene er gedurende deze periode werkelijk eigenaar van was, geacht wordt, tot levering van het tegenbewijs, deel uit te maken van zijn nalatenschap en dus opgenomen wordt in de belastbare grondslag ter berekening van de verschuldigde successierechten. De verkoop door mevrouw B situeert zich in de periode van drie jaar vóór het overlijden en is dus een akte van eigendom zoals bedoeld in voormeld artikel 108. Zich beroepend op dit wettelijk vermoeden heeft de administratie dus de overlegging van een aanvullende verklaring tot herstel van de weglating van de verkoopprijs geëist of het noodzakelijke tegenbewijs.

De erfgenamen hebben de documenten voorgelegd waaruit bleek dat de verkoopprijs werd gestort op een spaarrekening op naam van de echtgenoten. Het saldo dat deze rekening op het tijdstip van overlijden van mevrouw B vertoonde, werd opgenomen in de activa van het gemeenschappelijke vermogen in de

aangifte van nalatenschap en heeft dus deel uitgemaakt van de belastbare grondslag op basis waarvan de successierechten werden berekend.

De Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie heeft echter geoordeeld dat de verkoopprijs van een eigen goed ten gevolge van zaakvervanging eigen blijft krachtens artikel 1400, 1ste lid, 5 van het Burgerlijk Wetboek en dat de som in kwestie perfect geïndividualiseerd blijft op de spaarrekening. Zij heeft dus de overlegging van een aanvullende aangifte van nalatenschap geëist, aangezien de administratie gerechtvaardigd was om, bij gebrek aan concrete en controleerbare elementen, de totale verkoopprijs met successierechten te belasten.

De erfgenamen en hun notaris daarentegen zijn echter van mening dat de op een gemeenschappelijke spaarrekening gedeponeerde gelden in de gemeenschap vallen waarvoor een vergoeding is verschuldigd. Aangezien artikel 16 van het Wetboek der successierechten bepaalt dat er geen reden is om een vergoedingsrekening op te stellen als er op het ogenblik van overlijden van één van de echtgenoten kinderen in leven zijn, zijn zij van mening dat de aanvullende aangifte van nalatenschap die de administratie vordert, niet moet worden ingediend.

Na de uitwisseling van de standpunten blijft hun onenigheid bestaan.

De notaris dient dan een aanvraag tot bemiddeling in bij de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst en uitwisseling van standpunten met de Centrale diensten van de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie heeft deze ermee ingestemd om rekening te houden met het feit dat de vraag, of gelden hun eigen karakter verliezen zodra ze op een gemeenschappelijke rekening gestort zijn, het voorwerp uitmaakt van een controverse. Daar de administratie van oordeel is dat het niet haar taak is om in deze controverse een beslissing te nemen, houdt zij eraan om volgende algemene principes toe te passen: "aangezien de verkregen prijs van een eigen onroerend goed een vervangbare zaak (geld) wordt, wordt de individualisering van deze vervangbare zaak onmogelijk wanneer zij met andere vervangbare zaken (gemeenschappelijke rekening) wordt vermengd; de noodzakelijke maar voldoende individualisering van de prijs kan in sommige gevallen gewild zijn en door de echtgenoten gerealiseerd worden wanneer dit hun wens is en daardoor het eigen karakter behouden aangezien het algemene vermoeden van gemeenschap weerlegbaar is". In het geval van mevrouw B werd de spaarrekening meer dan 10 jaar geleden op naam van de echtgenoten geopend en stonden er ook nog andere activa op. De vermenging die de echtgenoten veroorzaakt hebben door de prijs op de gemeenschappelijke rekening te storten, is bijgevolg in tegenspraak met de individualisering en men moet aannemen dat de prijs de hoedanigheid van "gemeenschappelijk" heeft verworven, behoudens mogelijk tegenbewijs dat altijd door de administratie kan worden geleverd. Als deze niet in staat is dit bewijs te leveren, moet zij bijgevolg het door de partijen ingenomen standpunt volgen. Uiteindelijk heeft de administratie geoordeeld dat de verkoopprijs wel degelijk de hoedanigheid van "gemeenschappelijk" heeft verworven en heeft zij de eis van een aanvullende aangifte van nalatenschap laten vallen.

❑ Voorbeeld nr 40/2012 – Teruggave – Verkeerde waardering

De nalatenschap van X is vervallen aan Y voor de geheelheid in volle eigendom. In het onroerend actief van de nalatenschap bevindt zich een perceel grond. Dit onroerend goed wordt aangegeven in de aangifte van nalatenschap voor de waarde van een perceel bouwgrond. Y stelt dat deze waarde werd opgenomen in de aangifte van nalatenschap nadat Y en een medewerker van een notariskantoor, die haar heeft bijgestaan in de waardering van het onroerend goed in de aangifte van nalatenschap, de dienst Stedenbouw van de gemeente verschillende keren voor informatie omtrent de bestemming van het perceel mondeling hadden gecontacteerd. Y gaat op basis van deze inlichtingen ervan uit dat dit perceel gelegen is in een woongebied, terwijl korte tijd later na het aanvragen van een stedenbouwkundig attest blijkt dat het perceel zich slechts voor een klein deel in een woongebied met landelijk karakter bevindt. Het overige gedeelte ligt in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, waardoor het perceel volgens het gewestplan in principe niet bestemd is tot woningbouw. Aldus wordt geoordeeld dat het betreffende perceel niet bebouwbaar is en er dus geen gunstig stedenbouwkundig advies kan verleend worden. Op basis hiervan dient Y een aanvraag in tot teruggave van successierechten op basis van artikel 135, 3° van het Wetboek der successierechten. De administratie wijst de teruggave af en verduidelijkt dat geen bewijs, noch van een aanvraag aan, noch van een antwoord van de stedenbouwkundige diensten werd voorgelegd dat dateert van vóór het verstrijken van de verbeteringstermijn in de nalatenschap van X. Y richt zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst. De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt contact op met de belastingplichtige, het notariskantoor en de dienst Stedenbouw van de gemeente. Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst kunnen bewijsstukken worden voorgelegd die dateren van vóór het verstrijken van de verbeteringstermijn, waaruit de administratie besluit dat ten uitzonderlijke titel gelet op de voorgelegde stukken tegemoet kan gekomen worden aan het verzoek tot teruggave conform artikel 135, 3° van het Wetboek der successierechten.

❑ Voorbeeld nr 41/2012 – Kwijtschelding boete – Tekortschatting

Naar aanleiding van het overlijden van X dienen de erfgenamen Y een aangifte van nalatenschap in. In deze aangifte wordt een onroerend goed opgenomen dat wordt geschat op 220.000 EUR. Na het overlijden verkopen de erfgenamen Y het onroerend goed voor 285.000 EUR. Voor de tekoopstelling van het onroerend goed doen de erfgenamen Y een beroep op een immobiliënkantoor, waarbij hen een commissieloon wordt aangerekend. De erfgenamen Y dienen hierna spontaan een bijvoeglijke aangifte van nalatenschap in op het bevoegde registratiekantoor. Zij vermelden daarbij de totale verkoopprijs van het onroerend goed en stellen dat het commissieloon van het immobiliënkantoor in mindering moet gebracht van de belastbare basis voor de berekening van de aanvullende successierechten. De administratie is evenwel van mening dat de aanvullende successierechten moeten berekend worden op de totale verkoopprijs zonder aftrek van de makelaarskosten. De administratie stelt dat een commissieloon van een makelaar niet in mindering kan worden gebracht omdat er geen bewijs wordt geleverd dat de makelaarskosten noodzakelijk zijn om de normale verkoopwaarde van een onroerend goed te bekomen. De administratie berekent ambtshalve de bijvoeglijke

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

successierechten op een bedrag van 285.000 EUR, vermeerderd met interesten en een fiscale boete. De erfgenamen kunnen zich niet akkoord verklaren met het standpunt van de administratie, doch om geen verdere interesten op te lopen, betalen zij de opgelegde rechten en interesten. De boete wordt niet betaald. De erfgenamen Y kunnen als belastingplichtigen het principe niet aanvaarden dat zij successierechten moeten betalen op een bedrag dat zij nooit ontvangen hebben. Daarnaast zijn de erfgenamen Y van mening dat de venale waarde van een onroerend goed voor de heffing van de successierechten de nettosom is die de verkoper van de zaak kan bekomen. Dit is voor de erfgenamen Y de verkoopprijs na aftrek van de kosten die noodzakelijk waren om tot de verkoop te komen. Zij vorderen teruggave van teveel betaalde successierechten en interesten en vragen kwijtschelding van de gevorderde boete omwille van het spontane karakter van de ingediende bijvoeglijke aangifte. Het verzoek wordt afgewezen en de erfgenamen Y richten zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst.

De erfgenamen Y maken in de loop van de bemiddeling duidelijk aan de Fiscale Bemiddelingsdienst dat zij in het kader van een minnelijke schikking akkoord kunnen gaan met een kwijtschelding van de boete, zodat zij dit dossier achter zich kunnen laten. De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt contact op met de administratie en vraagt – indien zij niet akkoord is met de aangebrachte argumenten en het principe van de heffingsgrondslag van de successierechten – bijzondere aandacht voor de specifieke omstandigheden van het dossier waarbij de boete tot stand is gekomen: het spontane karakter van de bijvoeglijke aangifte, de inhoud van de bijvoeglijke aangifte van nalatenschap en de uitgebreide gevoerde discussie voorafgaand aan de berekening van de bijvoeglijke successierechten tussen de erfgenamen Y en de administratie, aangaande het principe van de heffingsgrondslag van de successierechten. Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst wordt de boete omwille van deze specifieke omstandigheden kwijtscholden.

❖ **Kadastraal inkomen**

□ **Voorbeeld nr 42/2012**

De heer A dient een bezwaar in tegen het kadastraal inkomen (KI) van 7.047 EUR dat de administratie hem voor zijn nieuwe woning heeft betekend. Hij stelt een kadastraal inkomen voor van 3.470 EUR. Tijdens de onderhandelingen stelt mevrouw G, onderzoekende ambtenaar bij de diensten van het kadaster, een voorlopig kadastraal inkomen voor van 4.962 EUR. Dit voorstel leidt niet tot een akkoord.

De Fiscale Bemiddelingsdienst analyseert en onderzoekt het verloop van het dossier bij het kadaster en de schattingsdocumentatie en organiseert een onderhoud met de heer A en met mevrouw G.

Tijdens het onderhoud met mevrouw G licht zij de berekening toe van het kadastraal inkomen, evenals haar vaststellingen tijdens haar plaatsbezoek. Het kadastraal inkomen van 7.047 EUR werd berekend op basis van de architectenplannen, zonder bezichtiging van het gebouw. Haar voorstel van 4.962 EUR als voorlopig kadastraal inkomen was gebaseerd op een verlaging van de waardering van de standing van het gebouw, een vermindering van de waarde van de kelderverdieping en de niet-afwerking van de verdieping onder het dak. Dit

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

is een voorlopig kadastraal inkomen aangezien het gebouw nog niet volledig is afgewerkt (dakverdieping).

De heer A is van mening dat het aandeel van de kelderverdieping in het kadastraal inkomen te hoog is (1.653 EUR op een bedrag van 4.946 EUR). Hij voert onder andere aan dat het onmogelijk is deze ruimtes als woonruimte te beschouwen door de hoogte van de kelders en garages (2,30 m). Hij verwijst naar het gebouw aan de overkant van de straat dat een gelijkaardige situatie zou vertonen en waar de invloed van de kelderverdieping veel kleiner is.

Mevrouw G aanvaardt het aandeel van de kelderverdieping in het kadastraal inkomen te verminderen en gaat akkoord met een voorlopig kadastraal inkomen van 4.511 EUR vóór de voltooiing van de zolderkamers. Dit kadastraal inkomen stemt overeen met een kadastraal inkomen van 5.297 EUR na voltooiing van de zolderkamers.

De heer A aanvaardt dit voorstel.

□ Voorbeeld nr 43/2012

De heer B dient een bezwaar in tegen de kadastrale inkomens die de administratie hem heeft betekend voor zijn nieuw appartement (1.789 EUR), een kelder (0 EUR) en een parkeerplaats (107 EUR).

Hij stelt een kadastraal inkomen voor van 1.203 EUR voor het appartement en de kelder en van 64 EUR voor de parkeerplaats.

De onderhandelingen tussen de heer B en de heer V, onderzoekende ambtenaar bij de diensten van het kadaster, leveren geen resultaat op.

De Fiscale Bemiddelingsdienst analyseert en onderzoekt het verloop van het dossier bij het kadaster en de schattingsdocumentatie en organiseert een onderhoud met de heer B.

De heer B zet zijn argumentatie uiteen die gebaseerd is op een vergelijking tussen de aankoopprijs van het appartement in opbouw en de verkoopprijs van zijn vorige woning die in de buurt van het nieuwe appartement is gelegen.

De heer B leidt er uit af dat de kadastrale inkomens die de enige basis vormen voor de inning van de onroerende voorheffing en voor de belastingheffing van de in de personenbelasting belastbare onroerende inkomsten, niet beantwoorden aan het principe van gelijkberechtiging inzake belasting dat is vastgelegd in artikel 172, lid 1 van de Grondwet.

Zoals de heer V tijdens zijn onderhandelingen met de heer B heeft toegelicht, moet ook de Fiscale Bemiddelingsdienst vaststellen dat de belastingwet, zoals deze is vastgelegd in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92), de diensten van het kadaster slechts toelaat de kadastrale inkomens vast te stellen op een andere basis dan de normale netto huurwaarden vastgesteld voor gelijkaardige percelen op 1 januari 1975, bij gebreke aan adequate vergelijkingspunten in de gemeente. 1 januari 1975 is het referentietijdstip voor de algemene perequatie van de kadastrale inkomens van het jaar 1980.

De Fiscale Bemiddelingsdienst kan zich niet uitspreken over het feit of de vergelijkingspunten uit de studie van de verhuurmarkt van appartementen op 1 januari 1975 al dan niet representatief zijn voor alle appartementen in de bedoelde gemeente.

De heer B beweert niet dat de kadastrale inkomens niet werden bepaald overeenkomstig de belastingwetten maar hij stelt enkel vast dat de kadastrale

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

inkomens zoals deze momenteel zijn bepaald, geen gelijkberechtiging inzake belasting waarborgen.

De heer V bevestigt dat de huurwaarden die als basis hebben gediend voor de kadastrale inkomens van alle appartementen in het nieuwe gebouw wel degelijk overeenstemmen met deze die zijn vastgesteld op 1 januari 1975.

De Fiscale Bemiddelingsdienst deelt de heer B mee dat de administratie de oorspronkelijk betekende kadastrale inkomens behoudt. Aangezien de heer B hierop niet reageert, moet de Fiscale Bemiddelingsdienst beslissen de bemiddelingsprocedure stop te zetten en vaststellen dat de onenigheid tussen de administratie en de heer B blijft bestaan.

Opmerking

Overeenkomstig artikel 501*bis*, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 nodigt de heer V de heer B uit om het proces-verbaal van niet-akkoord op te stellen. Bij die gelegenheid doet de heer B afstand van zijn bezwaar.

3) Dura lex, sed lex:

De wet is hard, maar het is nu éénmaal de wet.

Niettegenstaande in bovenvermelde voorbeelden inzake registratierechten en in vele andere gevallen de Fiscale Bemiddelingsdienst alsnog een voor beide partijen bevredigende oplossing kon bekomen, zijn er ook gevallen waarin de “harde” wet dit verhindert.

De inzake registratierechten vaak strikte interpretatie en toepassing van de wet wordt door de belastingplichtige soms als pijnlijk en discriminerend ervaren en zorgt zo voor onbegrip. In een aantal gevallen waar de Fiscale Bemiddelingsdienst mee geconfronteerd wordt, gaat het inderdaad soms over het overschrijden van de wettelijke voorziene termijn met slechts enkele dagen, terwijl dit misschien wel te wijten is aan overmacht. In nog andere gevallen gaat het om belastingplichtigen die geen of onvoldoende kennis hebben van de vigerende wetgeving of hieromtrent een verkeerd advies hebben gekregen.

Hierna volgen enkele voorbeelden die illustreren dat de Fiscale Bemiddelingsdienst soms met spijt in het hart het dossier zonder gunstig gevolg voor de verzoeker heeft moeten afsluiten.

❑ **Voorbeeld “dura lex, sed lex” nr 1/2012 – Klein beschrijf – Inschrijving in de bevolkingsregisters – 1 dag te laat aangemeld**

De heer X en mevrouw Y kopen bij notariële akte d.d. 11 oktober 2007 in onverdeeldheid een woonhuis aan. Beide partijen vragen toepassing van artikel 53/2 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) en doen hiervoor de nodige verklaringen. Artikel 60, 2 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) stelt in de eerste plaats dat de *inschrijving* dient plaats te vinden op het adres van de aangekochte woning binnen een termijn van drie jaar te rekenen van de datum van de authentieke akte van verkrijging. Dit is in dit geval tegen uiterlijk 11 oktober 2010.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De heer X en mevrouw Y besluiten om de woning eerst te verbouwen. Op 27 maart 2009 beëindigen de heer X en mevrouw Y evenwel hun relatie en besluiten uit onverdeeldheid te treden voor de aangekochte woning. De heer X en mevrouw Y hebben tot op dat moment volgens het rijksregister nog niet samengewoond en de verbouwingen zijn op dat moment nog niet afgewerkt. Y dient een spontane verklaring in bij de administratie en roept overmacht in, gezien de samenleving tussen de partijen niet meer mogelijk was en definitief beëindigd werd. Tegelijkertijd tekent de heer X een verklaring waarbij hij stelt dat alle eventuele bijbetalingen en boeten welke door de overheden opgelegd zouden worden, ten zijnen laste zijn. De administratie besluit hierop de aanvullende rechten niet in te vorderen lastens mevrouw Y. De heer X stelt dat de relatiebreuk en de hieruit volgende overname van de woning financieel niet vanzelfsprekend is. Ook de geplande verbouwingswerken lopen door deze omstandigheden ernstige vertraging op. De heer X meldt zich op 12 oktober 2010 aan bij de gemeente om zijn inschrijving te nemen in het bevolkingsregister. De inschrijving in het bevolkingsregister van de heer X gebeurt op 18 oktober 2010.

De administratie richt een verzoek tot de heer X tot betaling van aanvullende rechten en een boete, wegens het niet voldoen aan de inschrijving binnen de termijn van 3 jaar. Deze inschrijving is, tenzij overmacht kan worden aangetoond, noodzakelijk. De heer X roept overmacht in en verwijst naar zijn relatiebreuk en zijn financiële kopzorgen. Voor de administratie is er evenwel geen bewijs van een gezamenlijke inschrijving in het bevolkingsregister op éénzelfde adres van de heer X en mevrouw Y, waardoor er geen sprake kan zijn van een verandering in het gezinsleven en bijgevolg ook het principe van overmacht geen toepassing kan vinden. Doch aangezien de inschrijving door de heer X slechts 1 dag te laat is, wordt de boete kwijtscholden. De heer X richt zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst.

Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst wordt de gezinssituatie bijkomend verduidelijkt aan de administratie. Daarnaast wordt de samenwoning en de langere duurtijd van de uitgevoerde werken aangehaald en vraagt de Fiscale Bemiddelingsdienst begrip voor de specifieke omstandigheden van het dossier, waardoor de aanmelding bij de bevolkingsdiensten om zijn adres te wijzigen 1 dag buiten de wettelijk voorziene termijn heeft plaatsgevonden. De administratie beslist evenwel dat er geen overmacht is en maakt geen uitzondering voor de heer X, gelet op de gelijkberechtiging van alle belastingplichtigen. De fiscale wet (artikel 60, 2 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest)) vermeldt in het geval van het klein beschrijf duidelijk “inschrijving in het bevolkingsregister” op het adres van het verkregen goed. De tekst van de wet laat niet de minste ruimte voor interpretatie voor de administratie.

□ **Voorbeeld “dura lex, sed lex” nr 2/2012 – Veinzing – verkoop van een onroerend goed met uitgestelde betaling – Kwijtschelding van schuldvordering – Vermomde onroerende schenking**

De heer X en mevrouw Y zijn gehuwd zonder kinderen. De heer X bezit een eigen woning, tevens de gezinswoning. De heer X verkoopt bij notariële akte de blote eigendom van de woning aan mevrouw Z, schoonzus van de heer X en metekind van mevrouw Y. In die akte wordt opgenomen dat het voorbehouden vruchtgebruik zal aanwassen bij mevrouw Y, ingeval van overlijden van de heer X.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

De koop wordt gesloten met een uitgestelde tegenprestatie. De koper verbindt er zich toe de prijs te betalen binnen de vijf jaar vanaf de datum van de notariële akte, zonder interesten. In de akte worden de modaliteiten van de betaling niet opgenomen. Het verkooprecht (in Vlaanderen is dit 10%) wordt erop geheven. Een aantal maanden later wordt een notariële akte verleden, waarbij de schuldvordering wordt kwijtgescholden. Hierop worden roerende schenkingsrechten betaald (in Vlaanderen bedragen deze 7% tussen vreemden). Een jaar later komt de heer X te overlijden. Mevrouw Y betaalt de registratierechten op de aanwas van het vruchtgebruik. Anderhalf jaar later schrijft de administratie mevrouw Y en mevrouw Z aan. De administratie is van mening dat veinzing heeft plaatsgevonden door het vermommen van een schenking onder het voorkomen van een verkoop, waarbij de administratie stelt dat er omstandigheden zijn die aantonen dat de in de akte bedongen prijs louter fictief is en nooit werd betaald en nooit zal moeten betaald worden, zodat het voorwerp van de schenking het goed zelf is en niet de prijs. Voor de administratie is artikel 204 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten van toepassing. De administratie vordert bijkomende registratierechten, die ondeelbaar verschuldigd zijn door alle partijen ingevolge de herkwalificatie tot onroerende schenking. Daarnaast wordt een boete opgelegd aan elk van de partijen, met name mevrouw Y en mevrouw Z, gelijk aan de bijkomende registratierechten die in hoofde van de overleden overtreder (in dit geval in hoofde van mevrouw Y als rechtsopvolger) wordt verminderd overeenkomstig het barema gevoegd bij het Koninklijk Besluit van 11 januari 1940. Deze mogelijkheid is voorzien bij artikel 219 in fine van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, met dien verstande dat de boete door iedere contracterende partij verschuldigd is. De boete in hoofde van de nog levende contracterende partij wordt niet verminderd.

Mevrouw Y en mevrouw Z kunnen zich niet vinden in het standpunt van de administratie en nemen contact op met de Fiscale Bemiddelingsdienst. Een persoonlijk onderhoud vindt aldaar plaats. Mevrouw Y en mevrouw Z benadrukken dat de rechtshandelingen openlijk gesteld werden, de werkelijke wil waren van de partijen en geen vermommen in zich hadden. Daarnaast maken de verzoekers duidelijk dat zij het bijzonder moeilijk hebben met de vordering van 'veinzing' en de boete die hiervoor wordt opgelegd. Zij zijn van mening dat zij telkens alle elementen in alle openheid hebben aangegeven, zonder enig fiscaal misbruik te willen plegen en enkel voortgegaan zijn op het advies van de voorheen optredende notaris. De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt contact op met de administratie en verduidelijkt de specifieke omstandigheden van het dossier. De administratie besluit dat de vordering niet wordt prijsgegeven, doch ingevolge het genaderecht voorzien bij artikel 9 van het Regentsbesluit van 18 maart 1831, wordt ten uitzonderlijken titel de boete in hoofde van de overleden partij, in dit geval in hoofde van de rechtsopvolger mevrouw Y, niet ingevorderd. De Fiscale Bemiddelingsdienst stelt vast dat de beslissing van de administratie mevrouw Y en mevrouw Z bijzonder hard treft. Zij kunnen evenwel geen bijkomende voor de administratie doorslaggevende elementen aanbrengen. De vordering ingevolge veinzing blijft behouden.

□ **Voorbeeld “dura lex, sed lex” nr 3/2012 – Teruggave van registratierechten (artikel 209, 3 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest)) – Titelrecht en principe van overmacht**

De heer X koopt bij notariële akte een onroerend goed aan met de bedoeling dit pand te renoveren of weder te verkopen. Drie jaar na de aankoop ervan besluit de heer X het pand te koop te stellen. Een buitenlandse investeerder Y biedt zich aan en een onderhandse verkoopsovereenkomst wordt gesloten. Er wordt hierbij geen voorschot betaald. Het verlijden van de notariële akte wordt tweemaal op de agenda geplaatst, doch de koper komt niet opdagen. De onderhandse overeenkomst wordt niet ter registratie aangeboden. Vermits Y zijn verplichtingen niet nakomt, wordt hij door de heer X gedagvaard. Bij vonnis gewezen door een rechtbank van eerste aanleg wordt Y veroordeeld tot het verlijden van de authentieke akte. Artikel 146 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten bepaalt dat een overgangsrecht (titelrecht) geheven wordt op de onderhandse verkoopsovereenkomst. Overeenkomstig art. 35, 4, Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten zijn de rechten en boeten, geheven op basis van art. 146, Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, ondeelbaar verschuldigd door de contracterende partijen. Dit betekent dat zowel de heer X als Y kunnen gehouden worden tot betaling ervan. De administratie vordert het titelrecht van beide partijen en verzoekt om binnen de maand over te gaan tot de betaling ervan, zoniet wordt conform art. 41, 3, Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten een boete aangerekend voor laattijdige betaling.

Y tekent intussen hoger beroep aan. De behandeling van deze zaak neemt geruime tijd in beslag voor het hof van beroep. Uiteindelijk wordt bij arrest van het hof van beroep akte verleend aan de partijen van het akkoord dat tussen hen werd gesloten: afstand van alle vorderingen en ontbinding van de verkoop. De administratie heeft intussen een dwangbevel betekend aan de partijen om de verjaring voor de invordering van de registratierechten, boete en aangerekende interesten te stuiten. Anderhalf jaar na het arrest van het hof van beroep neemt de heer X contact op met de administratie. Hij merkt op dat naast een periode van jarenlange onzekerheid en bijkomende kosten, hij besloten heeft een dading te sluiten met Y om de beschikking van zijn eigendom terug te verwerven en in te stemmen met een ontbinding van de compromis in plaats van verder te procederen zonder uitweg. Hij voegt daar aan toe dat door het feit dat de koper de Duitse nationaliteit heeft, de registratierechten bij hem worden gevorderd. Hij vraagt vrijstelling van betaling van de registratierechten, boete en de aangerekende interesten. Er volgt een onderhoud waaruit blijkt dat de heer X alles in het werk gesteld heeft om de verkoop effectief te laten doorgaan. De administratie toont begrip voor de uitzonderlijke omstandigheden en verleent kwijtschelding van boete en interesten, doch voegt eraan toe dat vrijstelling tot betaling van de rechten, die wettelijk ten laste zijn van de koper maar ondeelbaar door de partijen zijn verschuldigd, niet mogelijk is. Dit omdat de vordering tot ontbinding van de compromis niet binnen het jaar na het afsluiten van de overeenkomst is ingesteld en gelet op de vigerende wetgeving geen rekening kan gehouden worden met overmacht of goede trouw. De heer X heeft intussen een

nieuwe koper gevonden voor het onroerend goed. Naar aanleiding van de verkoop van het goed bij notariële akte, verzoekt de administratie de notaris de som van de gevorderde registratierechten te consigneren en aan te wenden tot delging van het openstaande saldo. De heer X richt zich nadien opnieuw tot de administratie en vraagt de toepassing van het principe van overmacht in zijn dossier. De administratie bevestigt evenwel haar voorgaande beslissing en stelt dat er wettelijk gezien geen verdere vermindering of kwijtschelding van de rechten mogelijk is. De administratie verduidelijkt dat zij geacht wordt de fiscale wetten strikt toe te passen en zich op dit punt geen oordeel kan of mag aanmachtingen.

De heer X richt zich tot de Fiscale Bemiddelingsdienst. Hij wenst uitdrukkelijk beroep te doen op overmacht en begrijpt niet waarom in zijn specifiek dossier dit principe geen toepassing kan vinden, gezien de wettelijke grondslag ingeschreven is in artikel 1147 en 1148 van het Burgerlijk Wetboek. In artikel 1147, Burgerlijk Wetboek, wordt bepaald dat een schuldenaar, indien daar grond toe bestaat, veroordeeld wordt tot het betalen van een schadevergoeding, hetzij wegens niet-uitvoering van de verbintenis, hetzij wegens vertraging in de uitvoering, wanneer hij niet bewijst dat het niet nakomen het gevolg is van een vreemde oorzaak die hem niet kan worden toegerekend, en hoewel er van zijn kant geen kwade trouw is. Artikel 1148, Burgerlijk Wetboek vervolgt dat geen schadevergoeding is verschuldigd, wanneer de schuldenaar door overmacht of toeval verhinderd is geworden datgene te geven of te doen waartoe hij verbonden was, of datgene gedaan heeft wat hem verboden was. De heer X verwijst verder naar rechtspraak die buiten het toepassingsgebied van het registratierecht ligt, waarbij de wettelijke grondslag van overmacht, zoals we dit terugvinden in het Burgerlijk Wetboek wel aanvaard wordt. De heer X vraagt aan de Fiscale Bemiddelingsdienst om, gezien de uitzonderlijke omstandigheden van zijn dossier, te bemiddelen zodat overmacht toch toepassing kan vinden.

Na tussenkomst van de Fiscale Bemiddelingsdienst handhaaft de administratie haar ingenomen standpunt dat overmacht in dit geval niet kan aanvaard worden. Zij voegt daar nog aan toe dat het Grondwettelijk Hof herhaaldelijk bevestigd heeft dat de strengheid van de wet kan worden gemilderd door de toepassing van het algemeen beginsel van de overmacht voor zover de desbetreffende wet niet van het beginsel afwijkt (Arbitragehof 32/95, 4 april 1995, B.5.3.; Arbitragehof 27/97, 6 mei 1997, B.7.1.; Arbitragehof, 88/98, 15 juli 1998, B.6.; Arbitragehof 121/99, 10 november 1999, B.4.; Arbitragehof 136/2001, 30 oktober 2001, B.5.3.). De administratie verduidelijkt verder dat het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten één geheel vormt en in een aantal gevallen uitdrukkelijk voorziet in het behoud van een verlaagd tarief indien de niet-nakoming van de daartoe gestelde voorwaarden het gevolg is van overmacht. Dat is ondermeer het geval in artikel 60, derde lid, Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (het principe van overmacht bij het klein beschrijf) en artikel 61, 5, Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (het principe van overmacht inzake de meeneembaarheid door verrekening) zoals toepasselijk in het Vlaamse Gewest. Dit betekent voor de administratie dat a contrario kan gesteld worden dat in het kader van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten het zo is dat indien overmacht niet specifiek voorzien werd in de wettekst er ook geen beroep op kan gedaan worden. Het gaat hier bijgevolg om een uitzonderingssituatie waarbij de desbetreffende wet afwijkt van de toepassing van overmacht als algemeen rechtsbeginsel. De administratie brengt aan dat deze stelling reeds

werd bevestigd door het Hof van Cassatie, dat stelt dat als uit een wetsbepaling, die de civielrechtelijke of strafrechtelijke aansprakelijkheid bepaalt, moet afgeleid worden dat de overmacht, onoverkomelijke dwaling of noodtoestand de aansprakelijkheid uit overtreding van die wetsbepaling teniet doet, dit niet betekent dat er los van die wetsbepaling een algemeen rechtsbeginsel zou bestaan nopens overmacht, dwaling of noodtoestand of een ander algemeen rechtsprincipe (Cass., 19 december 1980, Arr. Cass., 1980-81, 449; Pas. 1981, I, 453; RW, 1981-82, 1061; R.C.J.B., 1984, 5, noot J.-P. Spreutels, 'Unité et dualité des notions des fautes et d'illégalité'). Zij besluit dat bij de heffing van registratierechten in het algemeen de administratie in principe de wet dient toe te passen. Het is de administratie niet toegelaten om af te wijken van de fiscale wet, in het bijzonder door – los van enige wettelijke basis – de wettelijk verschuldigde rechten niet te heffen wegens het bestaan van overmacht in hoofde van de belastingplichtige. De discussie of het principe of overmacht ook inzake registratierechten geldt in de gevallen waarin het Wetboek dit niet voorziet, vormt thans het voorwerp van een geding dat hangende is voor het Hof van Beroep te Gent.

❑ Voorbeeld “dura lex, sed lex” nr 4/2012 – Renovatieabattement

De vennootschap X koopt een appartementsgebouw te A. In de akte wordt toepassing gevraagd van artikel 46ter van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) (renovatieabattement). De vermindering van de heffingsgrondslag in toepassing van dit artikel 46ter wordt niet toegestaan omdat het besluit waarbij het goed wordt opgenomen op de inventaris van verwaarloosde, ongeschikte en/of onbewoonbare woningen van de gemeente A dateert van 7 weken na de datum van de aankoop. Om dezelfde reden kan het vangnet dat in artikel 212ter van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) is voorzien en dat toelaat het renovatieabattement nog te bekomen binnen een periode van 6 maanden na de registratie van de koop, niet worden toegepast.

De Fiscale Bemiddelingsdienst bepleit in het voordeel van de belastingplichtige een mildere en meer contextuele lezing van de wetteksten.

Uit de memorie van toelichting bij het decreet tot invoering van het renovatieabattement blijkt dat de verwijzing naar de registers, inventarissen of lijsten betrekking heeft op de termijn van vier jaar, waarvan de wetgever aanneemt dat de panden die al zolang op de bedoelde registers, inventarissen of lijsten zijn opgenomen de facto niet meer door renovatie of sanering tot hoogwaardige woonegelegenheden kunnen worden omgevormd en dus niet van de gunstmaatregel kunnen genieten (nrs. 35 en 37 van de memorie, ook geciteerd in de Circulaire AFZ Nr. 12/2009 van 25 augustus 2009, pag. 2).

Daaruit blijkt duidelijk dat het de bedoeling van de wetgever is om personen fiscaal aan te moedigen die onroerende goederen renoveren die leegstaan of ongeschikt, onbewoonbaar of verwaarloosd zijn. Het opgenomen zijn op de lijst vormt niet de voorwaarde, wel de termijn dat het goed er reeds op voorkomt is van belang.

In de geest van de wet mag bijgevolg worden aangenomen dat ook de goederen die het voorwerp uitmaken van een onderzoek dat er toe leidt dat zij als leegstaand, verwaarloosd, ongeschikt of onbewoonbaar worden verklaard, zouden moeten kunnen genieten van het renovatieabattement. Het besluit van de bevoegde overheid bevestigt uiteindelijk enkel de vaststellingen die bij het begin van het onderzoek werden gedaan.

In casu toont de koper aan dat de ganse procedure bijna 6 maanden in beslag heeft genomen.

Het goed in kwestie voldeed op datum van de verkoop zeker aan de voorwaarden om op de inventaris te worden opgenomen, enkel de materiële bevestiging van dat feit (nl. de opname in de lijst) was er dan nog niet.

De administratie stelt dat de tekst van artikel 46ter, §1, tweede lid, 1° van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) duidelijk is en niet geïnterpreteerd kan worden. Het is naar hun oordeel overeenkomstig deze wettelijke bepaling vereist dat het goed moet opgenomen zijn in één of meer van de in het artikel opgesomde registers, inventarissen of lijsten. De voorbereidende werken wegen volgens de administratie niet op tegen een ondubbelzinnige wettekst.

□ Voorbeeld “dura lex, sed lex” nr 5/2012 – Klein beschrijf – Administratieve tolerantie

Toepassing van artikel 53, 2°, en volgende van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest). Deze bepalingen voorzien in een verminderd registratierecht (klein beschrijf) van 5% in plaats van 10%, ingeval van aankoop van een woning waarvan het kadastraal inkomen (KI) niet meer bedraagt dan 745 EUR (bescheiden woning).

De heer V koopt een appartement met een KI van 510 EUR en betaalt 10% registratierechten. In de akte wordt vermeld dat de heer V tevens nog eigenaar is van een ander tot bewoning bestemd goed te T (met een KI van 218 EUR), maar dit wenst te verkopen om aldus nog slechts één tot bewoning bestemd goed te behouden. Tevens geeft hij te kennen na de verkoop van het goed te T teruggave te zullen vragen van registratierechten wegens bescheiden woning.

Het goed te T wordt verkocht en de heer V vraagt teruggave van 5% registratierechten op de aankoop van zijn appartement (bescheiden woning).

De directie van de registratie verwerpt de aanvraag tot teruggave omdat de heer V op datum van de aankoop van het appartement nog mede-eigenaar was in een ander goed dat niet door de heer V werd vervreemd. Het betreft 2/18 in 70a30ca bouwland te T met een totaal KI van 19 EUR dat de heer V in 2009 door schenking had verworven (het aandeel van de heer V in dit bouwland vertegenwoordigd een KI van 2,12 EUR).

De administratie stelt dat de wet, in de omstandigheden zoals die zich hierboven voordoen, geen teruggave van registratierechten toestaat. De voorwaarden tot het bekomen van het verminderd registratierecht voor bescheiden woning moeten, volgens de bewoordingen van de wet, vervuld zijn op het ogenblik van de aankoop van het goed waarvoor de vermindering wordt gevraagd.

Inzake het bezit van andere goederen zijn deze voorwaarden opgesomd in artikel 54 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest). Zo kan de vermindering niet worden toegestaan als de koper nog andere goederen bezit waarvan het KI samen met dat van de aangekochte woning meer bedraagt dan 745 EUR, of als de koper reeds eigenaar is van een andere woning, tenzij de koper die goederen of die woning heeft geërfd van een ouder of (over)grootouder.

Op het ogenblik van de aankoop van het appartement voldeed de heer V niet aan de voormelde voorwaarden en het verminderd registratierecht kon niet worden toegepast, nl. :

- het totaal KI van alle goederen bedroeg 510 EUR + 281 EUR + 2,12 EUR = 793,12 EUR wat meer is dan het toegelaten maximum van 745 EUR = toepassing van art. 54, 2e lid, 1e zin, voormeld wetboek;
- het onroerend goed te T is tot bewoning bestemd en het onverdeeld aandeel in het bouwland is niet verkregen uit nalatenschap in opgaande lijn = toepassing van art. 54, 3e lid, voormeld wetboek.

De administratie staat evenwel een afwijking toe op deze wettelijke principes, de zogenaamde “administratieve tolerantie”. Deze voorziet dat in bepaalde, door de administratie vastgestelde omstandigheden, het verminderd registratierecht alsnog kan worden bekomen wanneer de goederen die nog in het bezit zijn van de koper worden verkocht binnen een redelijke termijn na de nieuwe aankoop.

De administratie verwoordt deze tolerantie als volgt: bij wijze van administratieve tolerantie had de koper van het verminderd registratierecht kunnen genieten, doch enkel op voorwaarde dat in de aankoopakte uitdrukkelijk de bedoeling geuit werd zich volledig en ten bezwarende titel van de goederen of in voorkomend geval van al de delen die hij bezat in verschillende goederen te ontdoen en deze vervreemdingen gelet op de omstandigheden binnen een redelijke termijn plaats hadden gevonden (aanschrijving nr. 14 dd. 15/12/1995 – zie Rec. Gen. Nr. 24.573) (de administratie beschouwt een termijn van twee jaar als redelijk, nvdr). Deze administratieve tolerantie is niet van toepassing indien slechts de verkoop van een gedeelte van de goederen in bezit op de datum van de aankoop in het vooruitzicht wordt gesteld en gerealiseerd. Het volstaat bovendien niet dat de koper zich enkel ontdoet van de goederen waardoor hij beneden het toegelaten maximum KI komt.

De administratie stelt vast dat de akte van aankoop van het appartement wel het bezit en de intentie tot verkoop van de woning te T bevat, maar geen melding maakt van het perceel bouwland. De woning te T werd binnen korte termijn na de aankoop verkocht, maar niet het onverdeelde aandeel in het perceel bouwland. Ook indien de heer V alsnog zijn aandeel in het bouwland te T binnen de redelijke termijn zou vervreemden kan hij niet genieten van de administratieve tolerantie omdat hij die bedoeling niet heeft geuit in de akte van aankoop van het appartement.

De administratie besluit bijgevolg dat de voorwaarden voor toepassing van de administratieve tolerantie niet vervuld zijn en geen teruggave van registratierechten kan worden toegestaan.

De Fiscale Bemiddelingsdienst wijst erop dat de administratieve tolerantie strenger lijkt dan de wet zelf, want naar zijn oordeel enkel volgende bijkomende voorwaarden oplegt.

De wettelijke voorwaarden zijn opgesomd in artikel 54 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest):

- het gezamenlijk KI van alle goederen mag niet meer bedragen dan 745 EUR,
- en geen ander tot bewoning bestemd onroerend goed bezitten.

De wet legt dus nergens de voorwaarde op dat de kopers geen andere goederen mogen bezitten. De Fiscale Bemiddelingsdienst neemt het standpunt van Notaris D over alwaar hij stelt dat het bezit van andere, niet voor bewoning bestemde goederen, wettelijk geen beletsel vormt voor de toepassing van het verlaagd

registratierecht voor zover het gezamenlijk KI, op het ogenblik van de nieuwe aankoop, niet meer bedraagt dan 745 EUR. De administratieve tolerantie zou, rekening houdende met de in artikel 54, 2e lid van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) gestelde voorwaarde, enkel betrekking mogen hebben op, en desgevallend beperkt moeten worden tot de verkoop van het tot bewoning bestemd onroerend goed (en aanhorigheden) waarvan het bezit de onmiddellijke toepassing van het verminderd registratierecht uitsluit.

De administratie blijft bij haar standpunt om volgende redenen:

- een administratieve tolerantie is een gunst zodat het aan de administratie toekomt om de voorwaarden vast te leggen. Zonder het bestaan van deze tolerantie zou sowieso nooit het tarief voor bescheiden woningen voorzien bij artikel 53, 2° van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) kunnen toegepast worden indien men bij aankoop van de nieuwe woning nog een andere woning bezit. Bij toepassing van de administratieve tolerantie voorziet de administratie dat mits te voldoen aan welbepaalde voorwaarden toch kan genoten worden van dat verlaagd tarief. Indien niet aan deze strenge voorwaarden (waar niet kan van afgeweken worden) is voldaan, kan niet genoten worden van enige teruggave. Zo er van deze strenge voorwaarden zou afgeweken worden, in één of ander specifiek geval, zou dit de gelijkberechtiging van de burger in het gedrang brengen;
- het bezit van andere, niet voor bewoning bestemde, onroerende goederen vormt inderdaad geen beletsel voor de toepassing van het verlaagd registratierecht voor zover het gezamenlijk kadastraal inkomen, op het ogenblik van de nieuwe aankoop, niet meer bedraagt dan 745 EUR. In het geval de kopers daarbij nog een onroerend goed bestemd voor bewoning bezitten, eist de administratie dat het bezit wél wordt vervreemd. De administratie kan zelf, in haar uitzonderingsbeleid, strikte voorwaarden bepalen;
- de tolerantie is niet wettelijk voorzien en haar grenzen worden door de administratie bepaald zij het zonder in willekeur te mogen vervallen. Om willekeur tegen te gaan werden de voorwaarden opgenomen in aanschrijving nr. 14/1995, nogmaals verduidelijkt in circulaire 5/2003;
- een administratieve toegeving die bekendgemaakt wordt in een voor publiek toegankelijke aanschrijving - hoewel geen formele rechtsbron - maakt feitelijk deel uit van het recht. De belastingplichtigen kunnen er zich immers op beroepen om op basis ervan aanspraken te formuleren. Er werd reeds in het verleden beslist dat de belastingplichtige zich niet tot de rechter kan wenden om de toepassing van een administratieve tolerantie af te dwingen (zie Rb. Gent, 11 februari 1980, Rep. Rj, R55, nr. 10.02, Rec. Gén. enr. not. 1981, nr. 22.638; Rb. Verviers 26 november 1986, Rep. Rj, R55, nr. 10.03, Rec. Gén. enr. not. 1987, nr. 23.450; Rb. Hasselt 18 maart 1996, Rep. RJ, R 219, nr. 03.02) wanneer de administratie heeft gemeend in het desbetreffende geval de verzachting niet te kunnen toepassen. Een administratieve mildering kan immers geen voorrang krijgen op een duidelijke wettekst (RJ R 54.08.02, te raadplegen op www.fisconetplus.be). De weigering door de administratie om het verlaagd tarief toe te staan bij toepassing van de administratieve tolerantie, maakt geen schending van het gelijkheidsbeginsel uit. Volgens artikel 10 van de Grondwet bestaat de gelijkheid alleen ten overstaan van de wet, terwijl de beweerdte ongelijkheid voortvloeit uit een administratieve interpretatie van de wet (Antwerpen, 18 maart 2003, Rep. RJ, R54, nrs. 08.03 en

08.04, T. Not. 2003, 285 en 565, NJW 2003, 818, Rec. Gén. Enr. Not. 2003, 25.383);

- een administratieve tolerantie kan het niet halen op een duidelijke wettekst, het is de administratie die oordeelt of zij tolerant zal zijn of niet. De administratieve tolerantie kan - als tolerantie - niet verder worden uitgebreid dan ze reikt. Ze behelst zelf reeds een gunst en aldus zeker geen recht (RJ 54/08.08, te raadplegen op www.fisconetplus.be). Indien de wetgever een versoepeling van het regime van bescheiden woning had gewenst, had zij dergelijke administratieve tolerantie kunnen opnemen in het nieuwe decreet.

Ondanks de tussenkomst en argumentatie van de Fiscale Bemiddelingsdienst wordt dit standpunt niet gewijzigd. De administratie stelt dat zij in haar uitzonderingsbeleid zelf strikte voorwaarden kan bepalen. Ook al leidt dit tot een onlogische situatie: het voordeel van de verminderde registratierechten – niettegenstaande het bezit van (een aandeel in) een landbouwgrond – zou in de ene veronderstelling (nl. eerst verkopen van “vorige” woning) wettelijk perfect mogelijk zijn geweest, maar niet in de andere veronderstelling, met name het voorliggende geval waarin de “vorige” woning pas naderhand (doch weliswaar binnen de door de administratie gestelde termijn van twee jaar) wordt te gelde gemaakt. Dus door het bezit van een onverdeeld aandeel in een perceel landbouwgrond, gelijk aan een KI van slechts 2,12 EUR, kan de verzoeker het voordeel van de verminderde registratierechten wegens bescheiden woning niet genieten, niettegenstaande zijn totaal KI (512,12 EUR) na de tegeldemaking van het tot woning bestemd goed ruim onder de grens bepaald in artikel 53, 2° van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest) blijft.

De voormelde problematiek heeft reeds verschillende malen het voorwerp uitgemaakt van verzoeken tot bemiddeling waarbij niet tot een voor de verzoeker positief resultaat kon worden gekomen:

- De heer W kon niet genieten van de administratieve tolerantie omdat hij in het bezit was gebleven van drie percelen landbouwgrond, met een gezamenlijk KI van 43 EUR, die hij als tuinbouwer voor zijn beroepsdoeleinden aanwendde.

- De heer B verklaart uitdrukkelijk in zijn akte aankoop geen aanspraak te kunnen maken op vermindering van registratierechten inzake het klein beschrijf zoals bepaald in de artikelen 53 en volgende van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten (Vlaamse Gewest), hoewel hij op dat moment nog een andere woning bezat en hij bij de tegeldemaking ervan in aanmerking zou kunnen komen voor de administratieve tolerantie van het klein beschrijf. Tien maanden later verkoopt hij deze woning en wordt er een aanvraag tot teruggave ingediend inzake administratieve tolerantie van het klein beschrijf. De aanvraag tot teruggave van registratierechten wordt afgewezen, gezien in de akte aankoop geen uitdrukkelijke toepassing gevraagd werd van deze administratieve tolerantie.

- Mevrouw M bezit voor de geheelheid in volle eigendom een woning en een onverdeeld aandeel in een perceel grond, zijnde 1/7 in volle eigendom. Het totale KI van de grond bedraagt 4 EUR. Mevrouw M maakt bij de akte van de nieuwe aankoop het nodige voorbehoud om later te kunnen genieten van de administratieve tolerantie en vermeldt het bezit van de woning die zij volledig en

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

ten bezwarende titel zal vervreemden. Zij laat evenwel na het onverdeelde aandeel in volle eigendom in het ander onroerend goed te vermelden. Aangezien destijds geen melding werd gemaakt van dit onverdeelde aandeel, vervalt voor de administratie het recht op teruggave.

- Mevrouw K bezit een woonhuis te Z. Na onderzoek van de administratie blijkt mevrouw K evenwel nog voor 1/8 in volle eigendom te bezitten in een woonhuis ingevolge de nalatenschap van haar grootmoeder. Op het moment van de opmaak van de akte van de nieuwe aankoop maakt mevrouw K enkel melding van het woonhuis dat zij op dat moment nog bezat te Z en niet van het onverdeelde aandeel ingevolge de nalatenschap van haar grootmoeder. Zij was immers van mening dat zij na een familiale twist voormelde nalatenschap had verworpen. Mevrouw K was evenwel verkeerdelijk in de overtuiging dat zij de erfenissen van de beide grootouders en niet enkel die van haar grootvader had verworpen. Aangezien geen melding werd gemaakt van het onderdeelde aandeel, vervalt ook hier voor de administratie het recht op teruggave.

D. Algemene administratie van de strijd tegen de fiscale fraude

Het diagram onder B van de eerste paragraaf toonde dat er tijdens het jaar 2012 twee dossiers van de Algemene administratie van de strijd tegen de fiscale fraude afgesloten werden.

Onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van het resultaat van deze afgesloten dossiers.

	<i>Onontvankelijk</i>	<i>Wederzijds akkoord</i>	<i>Blijvend niet- akkoord</i>	<i>Ontheffing van bevoegdheid</i>	TOTAAL
NL	0	0	1	0	1
FR	0	0	1	0	1
TOTAAL	0	0	2	0	2

De 2 ontvankelijke dossiers werden opgelost met een blijvend niet akkoord.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 1

E. Algemene administratie van de douane en accijnzen

Het diagram onder B van de eerste paragraaf toonde dat er tijdens het jaar 2012 twee dossiers van de Algemene administratie van de douane en accijnzen afgesloten werden.

	<i>Onontvankelijk</i>	<i>Wederzijds akkoord</i>	<i>Blijvend niet- akkoord</i>	<i>Ontheffing van bevoegdheid</i>	TOTAAL
NL	0	1	0	0	1
FR	0	1	0	0	1
TOTAAL	0	2	0	0	2

De 2 ontvankelijke dossiers werden opgelost met een wederzijds akkoord.

Afdeling 2

Impact

Hierna staan we achtereenvolgens stil bij de in 2012 door de Fiscale Bemiddelingsdienst geformuleerde aanbevelingen. Er wordt tevens aandacht besteed aan de aanbevelingen waarop in 2012 werd gereageerd.

Tenslotte wordt een overzicht gegeven van de gedane aanbevelingen die bij de administratie nog in behandeling zijn.

§ 1. Nieuwe aanbevelingen met betrekking tot dossiers behandeld in 2012

Het past om los van de hiervoor vermelde resultaten te vermelden dat de Fiscale Bemiddelingsdienst overeenkomstig zijn operationele doelstellingen aanbevelingen kan doen. Deze aanbevelingen beogen het aanbrengen van globale oplossingen aan de hand van in individuele dossiers ondervonden problemen.

De Fiscale Bemiddelingsdienst achtte het nuttig om vertrekkende vanuit de tijdens het jaar 2012 behandelde dossiers zeven aanbevelingen te formuleren.

□ Aanbeveling nr 1/2012

De Algemene administratie van de douane en accijnzen heeft bij een onderneming overtredingen vastgesteld bij het binnenbrengen van wijnen en mousserende wijnen.

Er werd een minnelijke schikking aangeboden betreffende de betaling van de verschuldigde belastingen en een boete. Deze laatste is bepaald op eenmaal de belastingen.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft vaststellingen gedaan op de zetel van de vennootschap. Er werden een aantal aankoopfacturen van wijnen en mousserende wijnen voorgelegd, waarvoor wel accijnzen en verpakkingsheffingen werden betaald maar die toch werden opgenomen in het transactievoorstel.

De administratie heeft daarna de vordering verminderd met die reeds eerder betaalde accijns en verpakkingsheffing, maar heeft de oorspronkelijke boete integraal behouden.

De Fiscale Bemiddelingsdienst meent dat de boete in evenredigheid met de te veel betaalde belasting moet worden verminderd. De aanrekening van een boete mag niet willekeurig zijn, maar moet gebeuren met eerbiediging van de beginselen van behoorlijk bestuur. De administratie moet gepaste en billijke beslissingen nemen die in een redelijke verhouding staan tot de feiten. Het redelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer de administratie haar beleidsvrijheid op een kennelijk onredelijke manier heeft aangewend. De beslissing van de administratie wordt als onredelijk beschouwd, wanneer ze niet heeft gehandeld zoals elke normaal voorzichtige en zorgvuldige ambtenaar in dezelfde omstandigheden zou doen. In toepassing van het evenredigheidsbeginsel geeft de

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 2

normaal zorgvuldige ambtenaar de voorkeur aan de maatregel die optimaal rekening houdt met de belangen van de burger enerzijds en met de doelstellingen van algemeen belang van zijn administratie anderzijds. Wanneer de burger in een onbillijke situatie terechtkomt als gevolg van een administratieve regel of praktijk, moet de administratie alles in het werk stellen om dit te verhelpen. De gelijke behandeling van alle burgers in gelijke omstandigheden moet ook in dat geval worden gevrijwaard en machtsoverschrijding moet worden vermeden.

Aangezien het bestuur bij de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid het redelijkheidsbeginsel moet in acht nemen, is de Fiscale Bemiddelingsdienst van oordeel dat de boete in dit geval dan ook nog moet worden verminderd met een bedrag gelijk aan dit van de te veel betaalde rechten.

□ **Aanbeveling nr 2/2012**

Werk in onroerende staat dat de omvorming van een woning tot voorwerp heeft is, indien alle andere voorwaarden zijn vervuld, onderworpen aan het tarief van 6%. Onder "omvorming" wordt verstaan de verbouwing zowel aan de buitenkant (en inzonderheid de rehabilitatie) als aan de binnenkant van het gebouw of de vergroting door toevoeging van nieuwe vertrekken en de uitbreiding van bestaande vertrekken. Evenzo wordt het bestaan van een verbouwing niet bekritiseerd wanneer de renovatiewerken op een relevante wijze steunen op oude dragende muren (inzonderheid de buitenmuren) en, meer algemeen, op de wezenlijke elementen van de structuur van het te renoveren gebouw.

Het herbouwen van een woning wordt gelijkgesteld met het bouwen telkens als, gelet op de omvang van de vernieling of van de afbraak van het gebouw, de werken in feite bijdragen tot de oprichting van een nieuw gebouw (zie nrs. 29, en 32 van de Aanschrijving nr. 3 van 22 augustus 1986).

De administratie heeft op 1 september 1994, met referte ET 106933, beslist dat de uitbreiding van een bestaand gebouw kan worden aangemerkt als een omvorming (of verbouwing) van dat gebouw voor zover de oppervlakte van het oude gedeelte betekenisvol is ten aanzien van het nieuwe gedeelte. Er kan worden van uitgegaan dat dit het geval is wanneer de oppervlakte van het oude gedeelte groter is dan de helft van de totale oppervlakte van de woning of het woningcomplex na de uitvoering van de werken. Bovendien is vereist dat het nieuwe gedeelte niet onafhankelijk van het oude gedeelte kan functioneren maar het oude gedeelte aanvult en er dus inzake aanwending van het gebouw een geheel mee vormt.

Dit onderscheid is in de praktijk niet steeds duidelijk voor de bouwheer en heeft al tot veel geschillen aanleiding gegeven. Het Hof van Beroep te Gent spreekt zich uit in zijn arrest nr. 2008/AR/2371 van 24 november 2009 dat "het al dan niet kunnen genieten van het verlaagd tarief is een feitenkwestie die geval per geval moet kunnen worden beoordeeld binnen de wettelijke grenzen". Voor een particulier is het bijgevolg bij aanzienlijke verbouwingen uitermate moeilijk om zelf correct in te schatten of de werken onderworpen zijn aan het verlaagd tarief van 6%, of moeten worden belast tegen 21% BTW.

Wanneer de administratie naderhand tot een controle overgaat en vaststelt dat het BTW-tarief van 21% van toepassing is, terwijl de facturen zijn opgemaakt met 6% BTW, leidt dit tot aanzienlijke navorderingen van BTW, verhoogd met boeten en eventueel met interesten na de betekening van een dwangbevel.

Gelet op hetgeen voorafgaat acht het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst het aangewezen om een aanbeveling te formuleren die er moet toe bijdragen dat een regeling wordt uitgewerkt die de betrokkenen de mogelijkheid biedt om bovengenoemde problemen te voorkomen.

Dergelijk proactief optreden vanwege de administratie zal ongetwijfeld bijdragen tot een betere en meer correcte informatieverstrekking en in het bijzonder de dienstverlening aan de burger ten goede komen.

Het College van de Fiscale Bemiddelingsdienst beveelt aan dat het bevoegde BTW-controlekantoor op het ogenblik dat het kennis krijgt van het verlenen van een bouwvergunning aan de betrokkenen en voorafgaand aan de uitvoering van de werken:

de bouwheer via een eenvormige brief, opgesteld door de Centrale diensten en ter beschikking gesteld van de BTW-controlekantoren,

- a) verwijst naar de toepasselijke informatie gepubliceerd op de website van de FOD Financiën, deel Thema's, Woning, Verbouwen, BTW-tarief;
- b) hem er in hetzelfde schrijven van inlicht dat het BTW-controlekantoor bereid is op eenvoudige schriftelijke vraag het toepasselijk BTW-tarief te bepalen op basis van het plan van de uit te voeren werken. Het spreekt voor zich dat de administratie over een redelijke termijn moet kunnen beschikken (vb. zes weken) vanaf de ontvangst van vermelde vraag om het toepasselijk tarief mede te delen.

□ **Aanbeveling nr 3/2012**

De maatstaf van heffing ten aanzien van werk in onroerende staat dat betrekking heeft op een op te richten gebouw mag niet lager zijn dan de normale waarde van dat werk zoals die is bepaald door artikel 32, eerste lid, van het BTW-Wetboek.

Het vaststellen van de normale waarde waarvan de controletaak rust op de hoofdcontroleur van de BTW in wiens ambtsgebied het pas opgerichte gebouw is gelegen, dient te gebeuren met inachtneming van de prijzen toepasselijk in de bouwsector, de geplaatste en verwerkte bouwmaterialen en de aard van de constructie. Voor het bepalen van de hoegrootheid van die normale waarde kan ofwel door de eigenaar en de administratie een minnelijk akkoord worden gesloten ofwel de schattingsprocedure waarin artikel 59, § 2, van het BTW-Wetboek voorziet worden ingesteld.

In de correctieopgave opgesteld door de administratie wordt de normale oprichtingsprijs van het gebouw medegedeeld, zonder opgave van de gegevens waarop de berekening steunt. In de begeleidende brief is vermeld dat aanvullende inlichtingen aangaande de berekeningswijze en eventuele inzage in het dossier kunnen worden bekomen bij de dossierbeheerder.

Volgens artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de motivering van de bestuurshandelingen moet de opgelegde motivering in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen. Ze moet afdoende zijn.

De eenvoudige vermelding van het bedrag van de normale oprichtingsprijs op de correctieopgave laat de belastingschuldige niet toe de door de administratie gehanteerde berekeningswijze te onderzoeken en te weerleggen. Hij moet zich op basis van de akte rekenschap kunnen geven van de cijfers, feiten en omstandigheden waarop die berekening steunt om zich er tegen te kunnen verzetten door het tegenbewijs te leveren.

De feitelijke motivering bestaat uit een opgave in de akte van de concrete omstandigheden die de overheid ertoe hebben gebracht de betrokken beslissing te nemen. De vermelding van de concrete omstandigheden waarop de administratieve akte steunt, moet de bestuurde in staat stellen de door de administratie ingeroepen motieven te onderzoeken en te bespreken. Deze omstandigheden moeten worden omschreven doch niet omstandig worden vermeld: de motivering zal nooit het administratief dossier vervangen.

Wanneer bij de controleschatting van de normale oprichtingsprijs van een nieuw gebouw geen minnelijk akkoord kan worden bereikt, wordt geen proces-verbaal opgemaakt. In dit geval wordt bij toepassing van artikel 14, § 1 van het KB nr. 15 van 3 juni 1970, de deskundige schatting, voorzien in artikel 59, § 2 van het BTW-Wetboek, ingeleid bij vordering waarvan kennis wordt gegeven door het hoofd van het controlekantoor.

Gedurende de ganse procedure wordt de belastingschuldige nergens geïnformeerd dat hij, bij een blijvend meningsverschil over deze taxatie, een aanvraag tot bemiddeling kan indienen bij de Fiscale Bemiddelingsdienst. De wet betreffende de openbaarheid van bestuur legt de federale administratieve overheden nochtans een voorlichtingsplicht op. Op elk document waarmee een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking ter kennis wordt gebracht, moeten de beroepsmogelijkheden worden vermeld.

Met als doel de rechtszekerheid van de belastingschuldige te verbeteren, heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst de Voorzitter van het Directiecomité van de FOD Financiën aanbevolen om de correctieopgave zodanig aan te passen dat:

1. de voornaamste elementen m.b.t. de berekening van de normale waarde van het gebouw in de correctieopgave worden opgenomen;
2. erin wordt vermeld dat de belastingschuldige het recht heeft om een aanvraag tot bemiddeling in te dienen in het geval van een blijvend meningsverschil over de taxatie. Dat wil zeggen na het ogenblik waarop de belastingschuldige alle discussiemogelijkheden met de taxatieambtenaar heeft uitgeput en tijdens het beroep ingesteld op basis van artikel 84 van het BTW-Wetboek bij de Minister van Financiën of de door hem gedelegeerde ambtenaar.

□ **Aanbeveling nr 4/2012**

Artikel 26 van de wet van 10 augustus 2001 houdende hervorming van de personenbelasting (BS 20.9.2001) heeft het belastingkrediet voor kinderen ten laste ingesteld (wijziging van artikel 134 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992. De wijziging van artikel 134, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (van toepassing vanaf het aanslagjaar 2003) betreft de omzetting in een terugbetaalbaar belastingkrediet van het gedeelte van de belastingvrije som dat werd toegekend voor kinderen ten laste en dat niet kon worden aangerekend op de inkomsten van de persoon van wie de kinderen ten laste zijn.

Volgens de memorie van toelichting (Doc. 50 1270/001, blz. 7) had de overheid inzonderheid de bedoeling om beter rekening te houden met kinderen ten laste. Er waren drie maatregelen voorzien en één daarvan betrof de mogelijkheid om de belastingverminderingen voor kinderen ten laste - binnen bepaalde grenzen - terugbetaalbaar te maken om een oplossing te bieden voor het feit dat sommige

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 2

belastingplichtigen, omwille van hun laag inkomen, niet of niet volledig kunnen genieten van de bedoelde belastingvermindering.

In de praktijk blijkt nu dat ambtenaren van bepaalde internationale organisaties dit belastingkrediet voor kinderen ten laste, voorzien in artikel 134, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, genieten. Het gaat met name om ambtenaren van de NAVO, de VN, de gespecialiseerde VN-instellingen en de Europese Unie.

De maatregel die in principe enkel op de personen met een laag inkomen van toepassing was, wordt dus ook toegekend aan personen met aanzienlijke beroepsinkomsten die op grond van internationale akkoorden volledig zijn vrijgesteld van belastingen in België en die niet in een aangifte (in de personenbelasting of de belasting van niet-inwoners) moeten worden opgenomen omdat deze akkoorden geen bepaling bevatten die in een toepassing van het progressievoorbehoud voorziet. Wanneer de ambtenaren van die internationale organisaties een aangifte in de personenbelasting of de belasting van niet-inwoners indienen, genieten zij op die manier een belastingkrediet voor kinderen ten laste.

Een wijziging van de wet met betrekking tot de bepalingen van artikel 134, Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, lijkt bijgevolg noodzakelijk opdat de toepassing ervan zou beantwoorden aan het oorspronkelijke doel van de wet, namelijk personen met een laag inkomen bevoordelen.

□ **Aanbeveling nr 5/2012**

Deze aanbeveling heeft betrekking op de problematiek van de invordering van nieuwe schulden in geval van een collectieve schuldenregeling en volgt op het voorbeeld nr 26/2012 op pagina 103.

De Fiscale Bemiddelingsdienst dringt er op aan dat de Ontvanger, op het ogenblik dat hem overeenkomstig artikel 1675/10, § 4 van het Gerechtelijk Wetboek een ontwerp van minnelijke aanzuiveringsregeling wordt voorgelegd, nagaat of de toekomstige belastingschulden door de schuldbemiddelaar correct werden geraamd naast de vaste lasten waaraan de schuldenaar het hoofd zal moeten bieden.

Als dit niet gebeurt, zullen er alvast nieuwe schulden opduiken, hetgeen indruist tegen het doel van de procedure van de collectieve schuldenregeling, met name het herstel van de financiële situatie van de schuldenaar.

Anderzijds is de Fiscale Bemiddelingsdienst van mening dat een contact tussen de Ontvanger en de schuldbemiddelaar noodzakelijk is vooraleer er gedwongen invorderingsmaatregelen voor nieuwe schulden worden ingesteld.

Deze handelswijze stelt de schuldbemiddelaar in staat om kennis te nemen van alle mogelijke elementen die een collectieve schuldenregeling in de weg kunnen staan en om er binnen het raam van deze procedure eventueel een oplossing voor te vinden. Door deze handelswijze worden ook hoge vervolgingskosten vermeden die de situatie van de schuldenaar, die reeds met een overmatige schuldenlast kampt, alleen maar verergeren.

Op 9 augustus 2012 heeft de Voorzitter van het Directiecomité van de FOD Financiën de Fiscale Bemiddelingsdienst geïnformeerd over het feit dat hij de centrale diensten van de Algemene administratie van de inning en invordering ermee belast heeft deze problematiek te onderzoeken en een gevolg te geven aan deze aanbeveling.

□ **Aanbeveling nr 6/2012**

In een dossier waarbij een vastbenoemd belastingambtenaar, tewerkgesteld bij de FOD Financiën als geschilleninspecteur inkomstenbelastingen, persoonlijk in bezwaar is gegaan tegen een op zijn naam gevestigde aanslag, was deze belastingambtenaar in zijn hoedanigheid van burger/belastingplichtige van oordeel dat hij geen eerlijke kans heeft gekregen bij de behandeling van zijn persoonlijk bezwaarschrift omdat zijn hiërarchische overste over zijn persoonlijk bezwaardossier heeft moeten oordelen. Dergelijke toestand bemoeilijkt een objectieve en onpartijdige beoordeling van grieven opgesomd in het bezwaarschrift.

De Fiscale Bemiddelingsdienst beveelt daarom aan:

- * om een sluitende regeling uit te werken waardoor het onmogelijk wordt dat bezwaardossiers van belastingplichtigen/belastingambtenaren worden beoordeeld door hiërarchische meerderen;
- * dat elke bezwaardienst die met een dergelijke toestand geconfronteerd wordt, zou moeten worden verplicht dergelijk bezwaardossier automatisch uit handen tegen te geven aan een orgaan dat wel alle waarborgen van objectiviteit en onpartijdigheid kan verzekeren.

□ **Aanbeveling nr 7/2012**

Verwijzend naar voorbeeld nr. 4/2012 op bladzijde 80 en het feit dat bepaalde omstandigheden – en met name wijzigingen in de familiale toestand – voor de toepassing van het registratierecht als overmacht kunnen worden beschouwd, terwijl dit voor de toepassing van de inkomstenbelastingen en, inzonderheid voor de toepassing van artikel 93*bis*, 1° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, behoudens andersluidend advies, niet het geval is, kan tot zware taxaties leiden, die als zeer onrechtvaardig worden ervaren. Een transversale administratieve richtlijn, waarin door de betrokken administraties een uniforme interpretatie van het begrip overmacht wordt gegeven, kan hieraan verhelpen.

§ 2. Opvolging van de gedane aanbevelingen

Eén van de doelstellingen van de Fiscale Bemiddelingsdienst bestaat erin aanbevelingen te doen, in het bijzonder met betrekking tot bestuurshandelingen of de bestuurlijke werking die in strijd zijn met de principes van behoorlijk bestuur en de wetten en verordeningen.

Deze opdracht is slechts zinvol indien de gedane aanbevelingen verantwoord en gegrond zijn. Door de aanbeveling te implementeren ruimt de overheid aldus de knelpunten in concrete dossiers totaal uit de weg en voorkomt zij een herhaling van het probleem.

A. Aanbevelingen geformuleerd in het jaarverslag 2011

De Voorzitter van het Directiecomité van de FOD Financiën heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst in 2012 ingelicht van het gevolg dat aan een aantal van de aanbevelingen geformuleerd in het jaarverslag 2011 werd gegeven.

□ Aanbeveling nr 1/2011

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft de volgende aanbeveling geformuleerd: de mogelijkheid onderzoeken een automatische verlenging toe te staan van de aangiftetermijn, en bijgevolg van de betaaltermijn van de verschuldigde rechten en boeten, van bijvoorbeeld 6 tot 12 maanden (te bepalen) vanaf de datum van het overlijden, ook indien deze verlenging wordt gevraagd na het verstrijken van de oorspronkelijke wettelijke termijn, voor de nalatenschappen waarvoor een professioneel genealoog officieel werd gevat om de erfgenamen op te sporen. Voor de nalatenschappen waarvoor een curator van een onbeheerde nalatenschap werd aangesteld door een beschikking van de rechtbank van eerste aanleg en die dan officieel beroep doet op een professioneel genealoog om de erfgena(a)m(en) op te sporen omdat hij beschikt over voldoende fondsen uit de nalatenschap, zou dezelfde forfaitaire verlenging van de termijn van 6 tot 12 maanden (te bepalen) eveneens kunnen worden toegestaan aan de teruggevonden erfgenamen, afgezien van de verlenging van de aangiftetermijn die door de administratie reeds werd toegestaan aan de curator vanaf de dag van zijn aanstelling.

Na overleg met de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie heeft de Voorzitter van het Directiecomité beslist dat er aan deze aanbeveling geen gevolg zal worden gegeven gezien:

- de Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie bevestigt heeft dat de huidige richtlijnen inzake de toekenning van uitstel voor indiening van de aangifte van nalatenschap en van uitstel van de aanvangsdatum van de betalingstermijn voldoende soepel waren en geen bijzondere problemen teweeg brachten. De plaatselijke diensten zijn bovendien goed op de hoogte van de desbetreffende richtlijnen en er werd geen enkele ongelijkheid in de toepassing tussen het noorden en het zuiden van het land vastgesteld;
- de toekenning van bijkomende termijnen in het geval van tussenkomst van een professioneel genealoog de gelijke behandeling tussen de belastingplichtigen niet kan garanderen;
- de tussenkomst van een professioneel genealoog vaak slechts één element is tussen de verschillende andere redenen die de verlenging van de termijn rechtvaardigen. Een verlenging van de termijn kan eveneens worden toegestaan voor een dossier waarvoor geen professioneel genealoog is tussengekomen;
- het beroep van genealoog geen gereguleerd beroep is.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 2

□ **Aanbeveling nr 5/2011**

In het jaarverslag 2011 heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst een aanbeveling gericht aan de Algemene administratie van de fiscaliteit aangaande de onpartijdigheid van hun diensten indien bezwaarschriften behandeld worden door de dienst die tevens voorheen het onderzoek heeft gevoerd en waarbij dit resulteerde in een blijvend geschil.

De Fiscale Bemiddelingsdienst formuleerde de aanbeveling dat de Algemene administratie van de fiscaliteit zich dient te schikken naar het antwoord van de Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën op de Parlementaire vraag nr. 3-4228 van Senator Van dermeersch dd. 2 februari 2006, waarin gesteld wordt dat de ambtenaar die is opgetreden in de taxatiefase bij een blijvend niet-akkoord, geen beslissing neemt over een eventueel bezwaarschrift. Aldus wordt het beginsel van onpartijdigheid als beginsel van behoorlijk bestuur gerespecteerd.

De aanbeveling hield in dat de betrokken ambtenaren herinnerd zouden worden aan voornoemde parlementaire vraag en aan de dienstnota d.d. 11 februari 2010, met kenmerk Geschillen/ 1-2010, uitgaande van de centrale diensten.

De Voorzitter van het Directiecomité stelde in het schrijven van 3 februari 2012 de Fiscale Bemiddelingsdienst in kennis van de visie van de Algemene administratie van de fiscaliteit, waarbij gesteld wordt dat de ambtenaren tijdens de geschillenbehandeling over het algemeen de richtlijnen aangaande de onpartijdigheid correct opvolgen en dat de verzending van een herinnering aan deze specifieke bepalingen bijgevolg niet nodig lijkt.

□ **Aanbeveling nr 6/2011**

Ter gelegenheid van het jaarverslag 2011 heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst aan de Algemene administratie van de fiscaliteit een aanbeveling gericht om de belastingplichtige schriftelijk te informeren nopens de afsluiting van het door hem ingediende BTW-bouwdossier en het resultaat ervan.

Naar aanleiding van deze aanbeveling merkt de Algemene administratie van de fiscaliteit op dat de informatieverstrekking aan de belastingplichtige aangaande de genomen beslissing reeds voorzien werd in het kader van de instructie BTW B57.

□ **Aanbeveling nr 7/2011**

In het jaarverslag 2011 formuleerde de Fiscale Bemiddelingsdienst een aanbeveling met betrekking tot de pro-deovergoedingen die aan advocaten worden betaald en die niet afzonderlijk kunnen worden belast, omdat er niet wordt aangetoond dat ze door toedoen van de overheid laattijdig betaald werden (Hof van Cassatie, 23 april 2010).

Gelet op de extra budgettaire impact van de Salduz-Wet en gelet op de onduidelijkheid omtrent de betaalde pro-deovergoedingen voorzag de aanbeveling in volgende aspecten:

- op korte termijn instructies te laten uitvaardigen die de diensten, bevoegd voor afhandeling van de administratieve en gerechtelijke geschillen, moeten volgen;
- in te gaan op de uitnodiging om een sectorieel overleg te organiseren zodat er een standpunt kan worden ingenomen naar de toekomst toe en duidelijke afspraken kunnen worden gemaakt.

In het kader van bovenvermelde bemiddelingsaanvraag en ingevolge de nota van de Fiscale Bemiddelingsdienst van 18 oktober 2011, gericht aan de Voorzitter van het Directiecomité van de FOD Financiën, werd op 20 maart 2012 het gevraagde sectoriële overleg georganiseerd.

Hierbij waren de “Orde van Vlaamse Balies”, de “Ordre des barreaux francophones et germanophone de Belgique”, de “Algemene administratie van de fiscaliteit” en de “Fiscale Bemiddelingsdienst” vertegenwoordigd.

Tijdens dit constructieve overleg bleek evenwel dat de standpunten van de beide partijen niet konden worden verzoend.

Terzake heeft de belastingadministratie niet het voornemen om een afwijkende regeling toe te passen, maar was deze wel bereid om een nieuwe circulaire op te maken om de reeds bekende standpunten en principes op te lijsten en deze in herinnering te brengen.

□ **Aanbeveling nr 10/2011**

De Fiscale Bemiddelingsdienst formuleerde in het jaarverslag 2011 de aanbeveling om een sluitende wettelijke regeling uit te werken zodat het ten aanzien van alle burgers duidelijk is dat de Fiscale Bemiddelingsdienst geen aanvragen tot bemiddeling kan behandelen met betrekking tot geregionaliseerde belastingaangelegenheden waarvoor de gewestelijke belastingdiensten bevoegd zijn.

Geschillen met betrekking tot regionale en lokale belastingen vallen buiten het toepassingsgebied van de fiscale bemiddeling.

Hoewel de vestiging als de invordering van zowel de belasting op de inverkeerstelling als de verkeersbelasting sinds 1 januari 2011 aan het Vlaams Gewest zijn overgedragen, voorziet artikel 2 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen dat artikel 376*quinquies* en 399*bis* van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 nog steeds van toepassing zijn ten aanzien van de belasting op de inverkeerstelling en verkeersbelasting.

Volgens de voorbereidende parlementaire werken is het de bedoeling dat de Fiscale Bemiddelingsdienst enkel optreedt in moeilijkheden met betrekking tot de toepassing van de fiscale wetten waarvoor de Algemene administraties van de FOD Financiën bevoegd zijn of waarvoor zij de dienst van de belasting verzekeren (Parl.St., Kamer, 2006-2007, 87).

De Voorzitter van het Directiecomité heeft in het schrijven van 23 maart 2012 de Fiscale Bemiddelingsdienst ingelicht over het feit dat deze aanbeveling werd voorgelegd aan de Stafdienst Expertise en Strategische ondersteuning van de Administratie van fiscale zaken.

Deze stafdienst bemerkte dat de Federale Overheidsdienst Financiën niet meer bevoegd is om een afdoende wetswijziging met betrekking tot geregionaliseerde

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 2

belastingaangelegenheden terzake te initiëren, gelet op de bevoegdheidsoverdracht naar de verschillende gewesten.

❑ **Aanbeveling nr 12/2011**

In het jaarverslag 2011 heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst een aanbeveling gericht aan de Algemene administratie van de fiscaliteit, aangaande de keuzemogelijkheid die een weduwe of weduwnaar in zijn eerste belastingaangifte volgend op het overlijden van de partner moet aanduiden, om te opteren voor een gezamenlijke of een afzonderlijke taxatie (keuze tussen code 1012 of 1013 op de aangifte).

Terzake beoogde de aanbeveling om een onderzoek te starten naar de mogelijkheid om in het berekeningsprogramma steeds te opteren voor de meest voordelige financiële situatie in hoofde van de belastingplichtige.

De Algemene administratie van de fiscaliteit merkte na onderzoek op dat de keuze niet geautomatiseerd kan worden, omdat de belangen van de langstlevende partner soms verschillend zijn van de belangen van de erfgenamen van de overleden partner.

❑ **Aanbeveling nr 15/2011**

Naar aanleiding van het jaarverslag 2011 heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst aanbevolen aan de Algemene administratie van de fiscaliteit om zich ervan te vergewissen dat er een perfecte overeenstemming bestaat tussen het rijksregisternummer en de volledige gegevens (identiteit en adres) om te vermijden dat – zelfs in uitzonderlijke omstandigheden – een belastingplichtige kennis kan nemen van de persoonsgegevens van een andere belastingplichtige.

Met zijn brief van 20 april 2012 heeft de Voorzitter van het Directiecomité de Fiscale Bemiddelingsdienst geïnformeerd dat dit soort controle niet is voorzien. Het is immers de derde die de gegevens verschaft, die verantwoordelijk is voor de juistheid ervan.

❑ **Aanbeveling nr 16/2011**

De Fiscale Bemiddelingsdienst had eveneens aanbevolen dat de administratie de richtlijnen van de administratieve commentaar nr. 366/3 in herinnering zou brengen. Deze commentaar voorziet dat zowel de begunstigde als de schuldenaar van de inkomsten een bezwaar kunnen indienen tegen de bedrijfsvoorheffing en de roerende voorheffing, die zijn gestort na inhouding op de belastbare inkomsten. Er moet echter absoluut worden vermeden dat eenzelfde teruggave wordt verleend zowel aan de schuldenaar als aan de begunstigde van de inkomsten.

In dezelfde brief van 20 april 2012 heeft de Voorzitter van het Directiecomité de Fiscale Bemiddelingsdienst geïnformeerd dat de Algemene administratie van de fiscaliteit deze richtlijnen daadwerkelijk in herinnering zal brengen.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 2

B. Aanbevelingen geformuleerd in huidig jaarverslag

De Voorzitter van het Directiecomité van de FOD Financiën heeft de Fiscale Bemiddelingsdienst in 2012 ingelicht van het gevolg dat aan een aantal tijdens ditzelfde jaar gedane aanbevelingen werd gegeven.

□ Aanbeveling nr 1/2012

De Voorzitter van het Directiecomité deelt de Fiscale Bemiddelingsdienst mee dat het initieel bedrag van de boete werd behouden, omdat ze door de bevoegde Gewestelijk directeur rekening houdend met alle elementen van het dossier werd bepaald. De transactie is uitgevoerd, het geschillendossier is afgesloten en het kan geen onderwerp van discussie meer zijn. Er zal dan ook geen enkel gevolg worden gegeven aan de aanbeveling.

De Algemene administratie van de douane en accijnzen heeft ook opmerkingen over de ontvankelijkheid van de aanvraag tot bemiddeling. Die kan maar worden ingediend na het instellen van een regelmatig administratief beroep tegen een beschikking. Aangezien een administratief beroep niet kan worden ingediend ingeval van een transactie, moest de aanvraag tot bemiddeling als onontvankelijk zijn beschouwd. Een voorafgaand overleg met het contactpunt zou de niet-ontvankelijkheid van de aanvraag hebben bevestigd.

De Fiscale Bemiddelingsdienst heeft de Voorzitter van het Directiecomité naar aanleiding hiervan geantwoord dat ze van oordeel blijft dat het dossier terecht ontvankelijk werd verklaard. Het had niet alleen betrekking op beschikkingen getroffen met toepassing van artikel 263 van de algemene Wet inzake douane en accijnzen, maar ook op te veel betaalde rechten, materie waarvoor de Fiscale Bemiddelingsdienst wel degelijk bevoegd is.

Ofschoon de aangerekende boeten deel uitmaken van een transactie voorzien in voormeld artikel 263, meent de Fiscale Bemiddelingsdienst dat de bepaling van de boete niet gebeurde overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur. In uitvoering van het vermeld artikel 116, § 2 van de wet van 25 april 2007 behoort het tot zijn opdracht om de Voorzitter hieromtrent aanbevelingen te richten.

De boete werd eerst bepaald in verhouding tot de (te veel) verschuldigde rechten. Wanneer de rechten oorspronkelijk correct waren berekend zouden die minder zijn geweest. Bijgevolg zou de geldboete ook lager zijn geweest. Ofschoon de administratie er wettelijk niet toe verplicht is, zou volgens de Fiscale Bemiddelingsdienst ook de boete moeten worden verminderd in verhouding tot de te veel aangerekende accijnzen op basis van het redelijkheidsbeginsel.

De Fiscale Bemiddelingsdienst betreurt dat het dossier aanleiding heeft gegeven tot een betwisting over de ontvankelijkheid. De grond van de zaak is dat de betrokken belastingplichtige teveel accijnzen had betaald en dat na rechtzetting van de door de administratie begane fout een boete wordt gehandhaafd die werd opgelegd in functie van te veel vastgestelde rechten. De Fiscale Bemiddelingsdienst is dan ook blijvend van oordeel dat het redelijkheidsbeginsel in dit dossier is geschonden en handhaaft derhalve zijn aanbeveling.

□ **Aanbeveling nr 2/2012**

De Voorzitter van het Directiecomité stelt dat de bouwheer zich reeds kan informeren via diverse informatiekkanalen (www.fisconet.plus.be, www.minfin.fgov.be, publicaties uitgegeven door de FOD Financiën) en voor persoonlijk advies terecht kan bij de FOD Financiën op beurzen, bij het contactcenter en bij alle BTW-diensten, in het bijzonder zijn bevoegd BTW-controlekantoor.

De bouwheer kan het BTW-controlekantoor, ook voorafgaand aan de verbouwingen, verzoeken om een standpunt inzake het toepasselijk BTW-tarief van zijn onroerende werken. Hij kan ook een beroep doen op de Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken.

Het aanschrijven van alle personen die een bouwvergunning hebben bekomen m.b.t. verbouwingen van ééngezinswoningen en meergezinswoningen (42.500 in 2011) zou aanleiding geven tot een sterke toename van die aanvragen, hetgeen de werkdruk sterk zal verhogen.

De administratie zal de mogelijkheid onderzoeken om een instructie te verspreiden waarin de BTW-controlekantoren wordt gevraagd een brief te versturen naar de bouwheren van werven waarvan ze in kennis werd gesteld, waarin de aandacht wordt gevestigd op de wettelijke bepalingen en op de beschikbare informatiebronnen.

□ **Aanbeveling nr 3/2012**

Aan de Fiscale bemiddelingsdienst wordt medegedeeld dat wat het eerste punt van de aanbeveling betreft het volgende volstaat :

- de controle van de normale waarde is een preventief middel in de strijd tegen de fraude in de bouwsector die in veel gevallen het niet of onderfacturen van onroerende werkzaamheden verhindert. De berekeningen spontaan publiek maken zou dit positief preventief effect teniet doen en kan in veel gevallen een omgekeerde uitwerking effect hebben.
- alle elementen die tot de berekening leiden en het volledige dossier zijn beschikbaar bij de dossierbeheerder. Het inzagerecht is nog nooit geweigerd. Een bijeenkomst met de belastingschuldige laat ook toe alle nog bijkomende informatie te verkrijgen en indien nodig de geschatte waarde te verbeteren.
- In de meeste gevallen komt men dan tot een minnelijk akkoord.

Het is dus niet nodig om systematisch de berekening van de normale bouwwaarde bij de minnelijke inregeling te voegen.

Inzake het tweede punt van de aanbeveling zal, bij een blijvend meningsverschil, op de derde regularisatieopgave een tekst worden vermeld waarbij de belastingschuldige wordt ingelicht van de mogelijkheid om, enerzijds een administratief verzoekschrift in te dienen bij de bevoegde Gewestelijke directeur en anderzijds om een aanvraag tot bemiddeling in te dienen.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 2

❑ **Aanbeveling nr 4/2012**

De wet van 13 december 2012 houdende fiscale en financiële bepalingen (1) (BS 30.12.2012) heeft met name artikel 134 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 gewijzigd. In dat artikel wordt nu verduidelijkt dat het belastingkrediet voor kinderen ten laste niet van toepassing is op:

- de belastingplichtige die beroepsinkomsten heeft die bij verdrag zijn vrijgesteld en die niet in aanmerking komen voor de berekening van de belasting op zijn andere inkomsten;
- de echtgenoot van een in het eerste streepje vermelde belastingplichtige die overeenkomstig artikel 126, § 2, eerste lid, 4° van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, als alleenstaande wordt belast.

§ 3. Samenvatting van de in huidig jaarverslag geformuleerde aanbevelingen

Nr	Aanbevelingen	Algemene administratie
1	Boeten inzake accijnzen.	Fiscaliteit
2	Belasting over de toegevoegde waarde – Verlaagd BTW-tarief voor werk in onroerende staat m.b.t. privé-woningen.	Fiscaliteit
3	Belasting over de toegevoegde waarde – Vaststellen van de normale waarde van werk in onroerende staat.	Fiscaliteit
4	Afschaffing van het belastingkrediet voor kind ten laste ten gunste van bepaalde internationale ambtenaren.	Fiscaliteit
5	Invordering van “nieuwe” belastingschulden ingeval van collectieve schuldenregeling.	Invordering
6	Uitwerken van een sluitende regeling waardoor het onmogelijk wordt gemaakt dat bezwaardossiers van belastingplichtigen, die zelf belastingambtenaren zijn, worden behandeld door hun hiërarchische meerderen.	Fiscaliteit
7	Het verstrekken van een transversale richtlijn waarin een uniforme interpretatie van het begrip overmacht wordt gegeven.	Fiscaliteit

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Deel 4 - Afdeling 2

§ 4. Samenvatting van de aanbevelingen die bij de administratie nog in behandeling zijn

Nr	Jaar	Aanbevelingen	Blz.	Algemene administratie
1	2010	Vermelding van een aanduiding waaruit de opvolging van een PB-dossier als “quick win” blijkt.	42	Fiscaliteit
2	2010	De aanpassing van artikel 154 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 onderzoeken.	43	Fiscaliteit
4	2010	De aanpassing van artikel 1385 undecies van het Gerechtelijk Wetboek onderzoeken.	43	Fiscaliteit
5	2010	Vermelding van een aanduiding waaruit de opvolging van een OV-dossier als “quick win” blijkt.	49	Fiscaliteit
2	2011	Onderzoek naar de toepassingsmodaliteiten inzake roerende voorheffing wanneer de taks op het lange termijnsparen ten onrechte werd gevestigd omdat geen fiscaal voordeel werd genoten voor de stortingen in een collectieve spaarrekening.	87	Fiscaliteit
3	2011	In een aantal soortgelijke hangende bezwaarschriften maatregelen treffen die een uniforme behandeling en afwerking garanderen.	88	Fiscaliteit
8	2011	Het instellen van een redelijke termijn waarbinnen de administratie van de BTW uitsluitel geeft omtrent een teruggave van een BTW-tegoed en het verbeteren van de gevoerde communicatie in dergelijke betwistingen.	90	Fiscaliteit
9	2011	Het voorstellen van een wetswijziging die de Fiscale Bemiddelingsdienst bevoegd maakt in geval belastingplichtige een verzoek tot ambtshalve ontheffing indient. (een wetsvoorstel in die zin werd neergelegd in de Kamer -cf deel 2, p. 15)	90	Fiscaliteit
5	2012	Invordering van “nieuwe” belastingschulden ingeval van collectieve schuldenregeling.	139	Invordering
6	2012	Uitwerken van een sluitende regeling waardoor het onmogelijk wordt gemaakt dat bezwaardossiers van belastingplichtigen die zelf belastingambtenaren zijn worden behandeld door hiërarchische meerderen.	140	Fiscaliteit
7	2012	Het verstrekken van een transversale richtlijn waarin een uniforme interpretatie van het begrip overmacht wordt gegeven	140	Fiscaliteit

SLOTWOORD

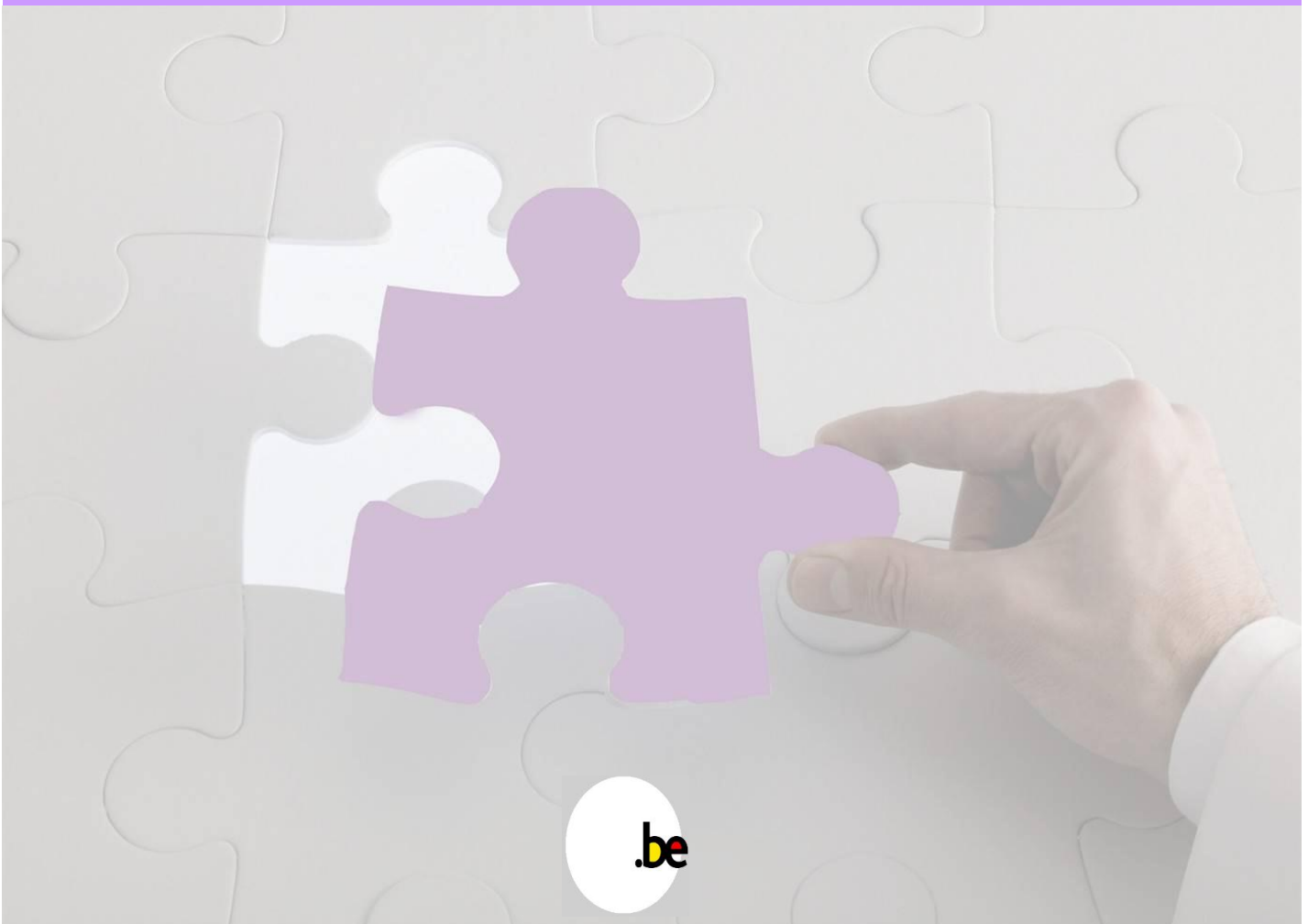
Het aantal eigenlijke verzoeken om fiscale bemiddeling stijgt en de bemiddelingsresultaten blijven gemiddeld even gunstig. De differentiatie van deze resultaten naar de aard van de belastingen of rechten, waarvoor bemiddeling is verzocht, is ingegeven door de wettelijke marge waarbinnen een bemiddelde oplossing kan worden bereikt, alsmede door de bereidheid van de partijen daartoe.

De resultaten van de tevredenheidsbevraging zijn heel leerrijk en zijn een stimulans voor iedere bemiddelingsmedewerker om gedreven door te gaan op de ingeslagen weg. Toch zal de Fiscale Bemiddelingsdienst niet op zijn lauweren rusten, maar zijn werking blijvend in vraag stellen en zo nodig bijsturen, met als voornaamste opzet: de dienstverlening aan de burger verder verbeteren, wat trouwens één van de waarden is die door het Directiecomité van de FOD Financiën worden voorop gesteld. Zoals bekend realiseert de Bemiddelingsdienst dit niet enkel door middel van de pure formele bemiddelingsverzoeken, doch ongetwijfeld ook via de menige dossiers “Contactcel Invordering” en “Diversen”, steeds met als doel het voorkomen of wegwerken van geschillen of nog het maximaal informeren van de burgers. De ervaring leert immers dat een beter begrip van de toepasselijke regelgeving bovendien de compliance verhoogt. Vanuit deze klantgerichte ingesteldheid waakt de dienst bij alle toevertrouwde dossiers bovendien stipt over de correctheid van de toegepaste fiscale wetgeving, een andere waarde vooropgesteld door voormeld Directiecomité.

Het tevredenheidsonderzoek legt de vinger op een zeker gebrek aan naambekendheid van de Fiscale Bemiddelingsdienst. Ook daartoe zullen enkele initiatieven moeten worden genomen en wordt er alvast op gerekend dat alle diensten en ambtenaren worden gesensibiliseerd om de burgers zo nodig en waar mogelijk de weg naar de Fiscale Bemiddelingsdienst te wijzen. De fiscale bemiddeling moet immers een dienstverlening worden waarvan niemand kan of mag worden uitgesloten.

Met veel voldoening wordt vastgesteld dat de politieke overheid kennis neemt van onze verzuchtingen en in navolging van onze eerder gepubliceerde aanbevelingen wetsvoorstellen indient, die bijdragen tot een optimalisering van de werking van onze dienst.

BIJLAGEN

I. Wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV)

HOOFDSTUK I - IV (...)

HOOFDSTUK V. - Bemiddeling op fiscaal gebied

Afdeling 1. - De fiscale bemiddelingsdienst

Art. 116. § 1. De fiscale bemiddelingsdienst onderzoekt de hem in het raam van dit hoofdstuk voorgelegde aanvragen tot bemiddeling, in alle objectiviteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid en met inachtneming van de wet; hij streeft ernaar de standpunten van de partijen te verzoenen en zendt hen een bemiddelingsverslag.

De fiscale bemiddelingsdienst weigert een aanvraag tot bemiddeling te behandelen :

1° indien de aanvraag duidelijk ongegrond is;

2° indien de aanvrager duidelijk geen stappen bij de betrokken bevoegde administratieve overheid heeft ondernomen teneinde de standpunten met elkaar te verzoenen.

De indiening en het onderzoek van een aanvraag tot bemiddeling hebben geen enkele schorsende of stuitende werking.

Tegen de bemiddelingsverslagen en de beslissingen betreffende de ontvankelijkheid kan geen administratief of een gerechtelijk beroep worden ingesteld.

§ 2. De fiscale bemiddelingsdienst kan ook aanbevelingen richten aan de voorzitter van het directiecomité van de Federale Overheidsdienst Financiën, in het bijzonder met betrekking tot bestuurshandelingen of de bestuurlijke werking die in strijd zijn met de principes van behoorlijk bestuur en de wetten en verordeningen.

§ 3. In de uitvoering van zijn opdrachten kan de fiscale bemiddelingsdienst :

1° alle inlichtingen inwinnen die hij nodig acht;

2° alle betrokken personen horen;

3° en ter plaatse alle vaststellingen doen.

§ 4. De fiscale bemiddelingsdienst oefent zijn in dit hoofdstuk omschreven opdracht uit zonder afbreuk te doen aan de bij de wet van 22 maart 1995 tot instelling van federale ombudsmannen bedoelde bevoegdheden van de federale ombudsmannen.

§ 5. De Koning, bij een in een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad :

- richt de dienst met als naam « fiscale bemiddelingsdienst » op bij de Federale Overheidsdienst Financiën en bepaalt de werkingswijze ervan;

- benoemt, na advies van het directiecomité, de bestuurders van de bovenvermelde dienst;

- bepaalt de nadere regels voor de toepassing van dit hoofdstuk.

Afdeling 2. - Wijziging van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Bijlagen

Art. 117. In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde wordt een artikel 84quater ingevoegd, luidende :

« Art. 84quater. § 1. Ingeval een blijvend meningsverschil over de taxatie gebracht wordt voor de minister van Financiën of de door hem gemachtigde ambtenaar, kan de schuldenaar van de belasting een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk indien de schuldenaar van de belasting vooraf verzet heeft aangetekend tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd werd met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over de betwisting.

Wanneer de schuldenaar van de belasting verzet aantekent tegen het dwangbevel, wanneer de deskundige schatting gevorderd is met toepassing van artikel 59, § 2, of wanneer over de betwisting uitspraak werd gedaan, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 3. Ingevolge het bemiddelingsverslag kan de administratieve beslissing het bedrag van de fiscale schuld aanpassen, voor zover dit geen vrijstelling of vermindering van belasting inhoudt. Het is evenwel niet toegelaten een aanvullende belasting te vestigen. ».

Art. 118. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 85ter ingevoegd, luidende:

« Art. 85ter. In geval van betwisting met de ontvanger die belast is met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV). ».

Afdeling 3. - Wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 119. In het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt een artikel 376quinquies ingevoegd, luidende :

« Art. 376quinquies. § 1. Ingeval een bezwaarschrift werd ingediend bij de directeur der belastingen, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

§ 2. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de belastingschuldige vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer reeds uitspraak werd gedaan over het bezwaar, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid. ».

Art. 120. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 399bis ingevoegd, luidende:

« Art. 399bis. In geval van betwisting met de ontvanger belast met de invordering van zijn fiscale schuld, kan de belastingschuldige, evenals zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag wordt ingevorderd, een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV). ».

Art. 121. In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 501bis ingevoegd luidende :

« Art. 501bis. - § 1. Indien in de loop van de behandeling van het bezwaar en na onderhandelingen de onenigheid blijft bestaan, kan de bezwaarindiener, via de

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Bijlagen

tussenkoms van de onderzoekende ambtenaar, een aanvraag om bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Wanneer het proces-verbaal van niet-akkoord, dat opgesteld is met het oog op het vorderen van de scheidsrechterlijke beslissing bedoeld in § 2 aan de belastingplichtige werd betekend vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid.

§ 2. Indien de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener, ondanks de eventuele bemiddeling, geen akkoord bereiken over het kadastraal inkomen dat aan het onroerend goed moet worden toegekend, wordt een proces-verbaal van niet-akkoord opgesteld en hebben de onderzoekende ambtenaar en de bezwaarindiener de mogelijkheid een scheidsrechterlijke beslissing te vorderen teneinde het bedoelde kadastraal inkomen vast te stellen. ».

Art. 122. In hetzelfde Wetboek wordt het eerste lid van artikel 502 opgeheven.

Afdeling 4. - Wijziging van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen

Art. 123. In artikel 2, eerste lid, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen worden de woorden « 399bis, » ingevoegd tussen de woorden « 398 » en de woorden « 409 ».

Afdeling 5. - Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, aan het Wetboek der successierechten en aan het Wetboek diverse rechten en taksen

Onderafdeling 1. - Wijzigingen aan het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten

Art. 124. In artikel 219 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, vervangen door artikel 66 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden :

a) na het woord « heffing » de woorden « of de invordering » ingevoegd;

b) de woorden « of de door hem gemachtigde ambtenaar » ingevoegd tussen de woorden « de minister van Financiën » en het woord « opgelost »;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

« Indien, na onderhandelingen, met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 189 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of worden voortgezet zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de registratierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten. »;

3° in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden « of de door hem gedelegeerde ambtenaar » ingevoegd tussen de woorden « De minister van Financiën » en de woorden « gaat dadingen met de belastingplichtigen aan ».

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Bijlagen

Onderafdeling 2. - Wijzigingen van het Wetboek der successierechten

Art. 125. In artikel 141 van het Wetboek der successierechten, gewijzigd bij de artikelen 96 van de wet van 4 augustus 1986 en 73 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden :

- a) na het woord « heffing » de woorden « of de invordering » ingevoegd;
- b) de woorden « of de door hem gemachtigde ambtenaar » ingevoegd tussen de woorden « komt de minister van Financiën » en het woord « toe »;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd :

« Indien, na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

Ingeval de moeilijkheid de verkoopwaarde betreft van een goed dat aan de in artikel 111 bedoelde schatting is onderworpen, kan de bemiddeling van de fiscale bemiddelingsdienst daarover niet meer gevraagd of voortgezet worden van zodra de vordering tot controleschatting is ingesteld. De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de successierechten bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten. »;

3° in het tweede lid, dat het vierde lid wordt, worden de woorden « of de door hem gemachtigde ambtenaar » ingevoegd tussen de woorden « De minister van Financiën » en de woorden « gaat de transacties met de belastingplichtigen aan ».

Onderafdeling 3. - Wijzigingen van het Wetboek diverse rechten en taksen

Art. 126. In artikel 2024 van het Wetboek diverse rechten en taksen, gewijzigd bij artikelen 75 van de wet van 4 augustus 1986 en 83 van de wet van 15 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden :

- a) de woorden « het innen » vervangen door de woorden « de heffing of de invordering »;
- b) de woorden « of de door hem gemachtigde ambtenaar » ingevoegd tussen de woorden « de minister van Financiën » en het woord « opgelost »;

2° tussen het eerste en het tweede lid worden de volgende leden ingevoegd:

« Indien, na onderhandelingen met de minister of met de door hem gemachtigde ambtenaar geen akkoord wordt bereikt over een moeilijkheid als bedoeld in het eerste lid, kan de belastingplichtige een aanvraag tot bemiddeling indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).

De Koning kan bepalen voor welke moeilijkheden in verband met de heffing en invordering van de diverse rechten en taksen bemiddeling door de fiscale bemiddelingsdienst is uitgesloten ».

Afdeling 6. - Wijzigingen van de algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977

Art. 127. In de Algemene wet inzake douane en accijnzen van 18 juli 1977 wordt een nieuw hoofdstuk XXIIIbis ingevoegd, dat de artikelen 219bis tot 219quater omvat, luidende :

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Bijlagen

« Hoofdstuk XXIIIbis. - Fiscale bemiddeling ».

Art. 128. In dezelfde wet wordt een artikel 219b ingevoegd, luidende :

« Art. 219bis. Iedere persoon die, overeenkomstig de artikelen 211 tot en met 219, een regelmatig administratief beroep tegen een beschikking instelt, kan een aanvraag tot bemiddeling betreffende die beschikking indienen bij de fiscale bemiddelingsdienst bedoeld bij artikel 116 van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) ».

Art. 129. In dezelfde wet wordt een artikel 219ter ingevoegd, luidende :

« Art. 219ter. De aanvraag tot bemiddeling is onontvankelijk wanneer de aanvrager vooraf een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen.

Wanneer de belastingschuldige een vordering bij de rechtbank van eerste aanleg heeft ingesteld of wanneer over het administratief beroep bij toepassing van artikel 219 een beslissing werd getroffen, vóór de kennisgeving van het bemiddelingsverslag, is de fiscale bemiddelingsdienst ontheven van zijn bevoegdheid ».

Art. 130. In dezelfde wet wordt een artikel 219quater ingevoegd, luidende :

« Art. 219quater. - De aanvraag tot bemiddeling schort de tenuitvoerlegging van de aangevochten beschikking niet ».

Art. 131. De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking op de door de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, te bepalen datum.

II. Koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV)

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de artikelen 37 en 107, tweede lid van de Grondwet;

Gelet op de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV), inzonderheid op de artikelen 116, § 5 en 131;

Gelet op het advies van de inspecteur van Financiën, gegeven op 22 januari 2007;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Ambtenarenzaken van 25 januari 2007;

Gelet op de akkoordbevinding van Onze Minister van Begroting van 26 januari 2007;

Gelet op het onderhandelingsprotocol van 18 april 2007 van het Sectorcomité II-Financiën;

Gelet op het advies nr 42.589/2 van de Raad van State, gegeven op 23 april 2007, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Op de voordracht van Onze Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën, en van Onze Staatssecretaris voor de Modernisering van Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude en op advies van Onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

HOOFDSTUK I. - Oprichting van de fiscale bemiddelingsdienst en aanwijzing van zijn leden

Artikel 1. *Bij de federale Overheidsdienst Financiën wordt een fiscale bemiddelingsdienst, hierna « de dienst » genoemd, opgericht en onder de leiding geplaatst van een college samengesteld uit ten minste drie en ten hoogste vijf leden, hierna « fiscaal bemiddelaars » genoemd.*

De Minister van Financiën wijst onder de leden van het college een Voorzitter aan.

Dit college, eventueel met uitzondering van de Voorzitter, is samengesteld uit een gelijk aantal leden die respectievelijk behoren tot de Nederlandse en de Franse taalrol.

Art. 2. *De fiscaal bemiddelaars worden aangeduid, na een oproep tot kandidaatstelling op basis van de functiebeschrijving en het competentieprofiel in bijlage.*

De fiscaal bemiddelaars worden aangeduid voor een termijn van vijf jaar, deze aanduiding is hernieuwbaar.

Zij oefenen hun mandaat voltijds uit.

De eerste samenstelling van het college zal uitsluitend bestaan uit ambtenaren van niveau 1 (A) van de Federale Overheidsdienst Financiën.

Art. 3. *De Koning kan, na advies van het directiecomité, bij in Ministerraad overlegd besluit een einde maken aan het mandaat van de fiscaal bemiddelaars :*

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Bijlagen

- 1) op hun verzoek;
- 2) om ernstige redenen.

Het mandaat eindigt van rechtswege wanneer zij de leeftijd van 65 jaar bereiken.

Art. 4. De dienst is samengesteld uit ten minste twintig personeelsleden die titularis zijn van een betrekking van niveau A of B en ten minste drie personeelsleden die titularis zijn van een betrekking van niveau C.

Met het oog op de aanduiding van deze personeelsleden wordt in al de administraties en diensten van de Federale Overheidsdienst Financiën een oproep tot de kandidaten gericht.

Om te kunnen worden aangeduid, moeten de kandidaten een gunstige vermelding bekomen aan het einde van een selectieprocedure op basis van een functiebeschrijving en een competentieprofiel.

Deze selectieprocedure wordt vastgesteld door de Minister van Financiën.

Uit de lijst van de op basis van voormelde selectieprocedure weerhouden kandidaten, duidt de Minister van Financiën de personeelsleden aan bedoeld in het eerste lid, op voordracht van de fiscaal bemiddelaars.

De aanduiding geldt voor vijf jaar. Zij is hernieuwbaar. Op verzoek van de fiscaal bemiddelaars, of op verzoek van het personeelslid kan, in uitzonderlijke omstandigheden van deze duur worden afgeweken bij behoorlijk gemotiveerde beslissing van de Minister van Financiën.

Een mutatie, een verandering van graad, een verandering van vakklasse of een bevordering in de administratie van oorsprong kan evenwel niet worden beschouwd als een uitzonderlijke omstandigheid bedoeld in het vorige lid.

Art. 5. De personeelsleden van de Federale Overheidsdienst Financiën, bedoeld in de artikelen 2 en 4, worden ter beschikking gesteld van de dienst en behouden in hun administratie van oorsprong hun rechten op bevordering, verandering van vakklasse, verandering van graad en op mutatie.

HOOFDSTUK II. - Werking van de fiscale bemiddelingsdienst

Art. 6. Binnen de grenzen van hun bevoegdheid, ontvangen de fiscaal bemiddelaars van geen enkele overheid instructies.

Behoudens in geval van zware fout, kunnen zij niet van hun ambt worden ontheven wegens daden die zij stellen in het raam van hun ambtsvervulling.

Art. 7. De fiscaal bemiddelaars stellen een reglement van interne orde op. Dit reglement wordt goedgekeurd door de Minister van Financiën en bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Art. 8. Onverminderd de delegaties die de ze elkaar bij collegiale beslissing verlenen, treden de fiscaal bemiddelaars op als college.

De beslissingen worden genomen door een meerderheid van het quorum van de leden van het college, elk lid beschikkend over één stem en het quorum zoals bepaald door het reglement van interne orde. In geval van pariteit van stemmen, is de stem van de Voorzitter doorslaggevend.

Art. 9. Iedere belanghebbende kan een aanvraag tot bemiddeling indienen ofwel schriftelijk, per fax of per e-mail ofwel mondeling tijdens de permanentie georganiseerd door de dienst.

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Bijlagen

Art. 10. De aanvragen tot bemiddeling maken het voorwerp uit van een ontvangstbewijs uitgereikt aan de aanvrager binnen een termijn van vijf werkdagen te rekenen vanaf de datum van ontvangst van de aanvraag.

Wanneer de bemiddeling mondeling aangevraagd wordt, wordt zij op papier gezet door de dienst. In afwijking van het eerste lid wordt het ontvangstbewijs onmiddellijk uitgereikt.

Art. 11. De dienst deelt de aanvrager ten laatste binnen de vijftien werkdagen vanaf de ontvangst van de aanvraag tot bemiddeling haar beslissing mee om deze aanvraag al dan niet te behandelen of ze aan een andere ombudsman door te zenden. De weigering om een klacht te behandelen wordt gemotiveerd.

De dienst fiscaal bemiddelaar stelt de betrokken fiscale dienst in kennis van de aanvraag tot bemiddeling die zij voornemens is te behandelen.

Art. 12. Het bemiddelingsverslag wordt aan de aanvrager en de betrokken fiscale dienst ter kennis gebracht.

Art. 13. Elk jaar en uiterlijk op 31 maart richt de dienst een verslag over haar activiteiten aan de Minister van Financiën door tussenkomst van de voorzitter van de FOD Financiën. Deze verslagen kunnen nuttig geachte aanbevelingen bevatten die de dienst heeft gericht aan de voorzitter van de FOD Financiën en vermelden de eventuele moeilijkheden die ze ondervindt bij de uitoefening van haar ambt.

De identiteit van de aanvrager en van de personeelsleden van de FOD Financiën mag niet worden vermeld in deze verslagen.

De verslagen worden openbaar gemaakt door de Minister van Financiën.

Art. 14. De bepalingen van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) en dit besluit treden in werking op 1 mei 2007.

In afwijking van het vorige lid kan de aanvraag tot bemiddeling slechts worden ingediend, met ingang van de eerste dag van de zesde maand die volgt op de bekendmaking van dit besluit in het Belgisch Staatsblad.

Art. 15. Onze Minister bevoegd voor Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 9 mei 2007.

ALBERT

Van Koningswege :

De Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën,

D. REYNDERS

De Staatssecretaris voor de Modernisering van Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude,

H. JAMAR

III. Reglement van interne orde van de Fiscale Bemiddelingsdienst

Reglement interne orde Fiscale Bemiddelingsdienst

Het College,

Gelet op artikel 7 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV);

Stelt het Reglement van interne orde van de Fiscale Bemiddelingsdienst vast :

HOOFDSTUK 1. - Definities

Artikel 1. *Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder :*

- 1. de wet van 25 april 2007:de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) die de fiscale bemiddeling invoert;*
- 2. het koninklijk besluit van 9 mei 2007:het koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV) dat de fiscale bemiddelingsdienst bij de Federale Overheidsdienst Financiën opricht;*
- 3. het ministerieel besluit van 16 mei 2007:het ministerieel besluit van 16 mei 2007 tot vaststelling van de selectieprocedure voor de ambtenaren van de fiscale bemiddelingsdienst;*
- 4. het College:het College bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007;*
- 5. de FBD:de fiscale bemiddelingsdienst opgericht bij de Federale Overheidsdienst Financiën bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 mei 2007.*

HOOFDSTUK 2. - Het College

Art. 2. *Het College vergadert op initiatief van de voorzitter of op verzoek van minimaal twee van zijn leden.*

Art. 3. *Het College vergadert op het adres van de FBD; de voorzitter kan echter beslissen om op een andere plaats te vergaderen.*

Art. 4. *De voorzitter stelt de dagorde van de vergaderingen op. De leden hebben het recht een punt te laten opnemen op de agenda. Ieder niet op de agenda voorzien punt kan slechts behandeld worden mits instemming van de meerderheid van de aanwezige leden.*

Art. 5. *De oproepingen gaan uit van de voorzitter; de dagorde der zitting en, in voorkomend geval, bondige nota's van de op de dagorde ingeschreven punten worden er aangehecht; zij moeten de leden van het College uiterlijk twee volle werkdagen vóór de vergadering bereiken tenzij in behoorlijk gemotiveerde dringende gevallen, waarvan de beoordeling aan de voorzitter wordt gelaten. Eens de oproeping verzonden, worden alle bescheiden of dossiers betreffende de erin opgenomen aangelegenheden ter beschikking van de leden gehouden.*

Art. 6. *De oproepingen en de dagorde van de vergaderingen worden in het Nederlands en in het Frans opgesteld; de notulen worden opgemaakt in de taal van het dossier.*

- Fiscale Bemiddelingsdienst
- Jaarverslag 2012
- Bijlagen

Art. 7. Het secretariaat van het College wordt verricht door één of meer door de voorzitter, onder de personeelsleden van de FBD, aangeduide secretarissen.

Art. 8. § 1. Het College kan geldig vergaderen, beraadslagen en stemmen wanneer de meerderheid van zijn leden, waaronder minstens één lid van iedere taalrol, aanwezig of vertegenwoordigd is.

§ 2. Een lid, dat verhinderd is om aan de vergadering deel te nemen, kan volmacht geven aan een ander lid van het College, maar een lid kan slechts één ander lid vertegenwoordigen. Het mandaat moet schriftelijk worden gegeven.

§ 3. De beslissingen worden bij voorkeur bij consensus genomen. Bij ontstentenis van een consensus worden de beslissingen genomen bij eenvoudige meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Voor de berekening van de stemmen worden de onthoudingen niet in aanmerking genomen.

§ 4. Alle leden zijn ertoe gehouden de beslissingen en afspraken binnen het College collegiaal en loyaal uit te voeren en te verdedigen.

§ 5. Het lid van het College dat een vergadering niet kan bijwonen, kan zijn opmerkingen of adviezen schriftelijk of mondeling meedelen aan de voorzitter, die ze ter kennis van de andere leden brengt vooraleer de beraadslaging over de beoogde punten aan te vatten.

Art. 9. § 1. Een exemplaar van het ontwerp van de notulen wordt toegezonden aan de leden.

De notulen worden op de volgende vergadering van het College besproken en goedgekeurd.

§ 2. De notulen van de vergaderingen worden ondertekend door de voorzitter en de secretaris, na goedkeuring door de leden van het College.

Art. 10. De voorzitter kan in functie van de dagorde elke persoon uitnodigen van wie hij de aanwezigheid noodzakelijk acht.

Art. 11. De beslissingen en de bemiddelingsverslagen worden ondertekend door de voorzitter en het lid van het College verantwoordelijk voor het betreffende dossier of door de voorzitter en een ander lid van het College wanneer de voorzitter zelf dossierverantwoordelijke is. Het College kan, voor de materies die het bepaalt, een delegatie van handtekening verlenen aan één of aan verscheidene van zijn leden.

HOOFDSTUK 3. - De voorzitter

Art. 12. De voorzitter zit het College voor. Hij verzekert de dagelijkse werking van de FBD in samenwerking met de andere leden van het College. In geval van afwezigheid of van verhindering van de voorzitter, duidt hij een vervanger aan.

Art. 13. De voorzitter vertegenwoordigt de dienst tegenover de autoriteiten en derden.

HOOFDSTUK 4. - Wijzigingen

Art. 14. Het reglement van interne orde kan bij volstreekte meerderheid van de leden van het College worden gewijzigd.

HOOFDSTUK 5. - Inwerkingtreding

Art. 15. Dit reglement van interne orde treedt in werking de dag dat het door de Minister van Financiën wordt goedgekeurd.

INHOUDSTAFEL

DANKWOORD	5
INLEIDING	7
DEEL 1. SITUERING VAN DE FISCALE BEMIDDELING	9
DEEL 2. 2012 ... DE FISCALE BEMIDDELINGSDIENST IN DE KIJKER.....	13
1. Twee wetsvoorstellen	15
2. De tevredenheidsenquête	17
3. De Taxman Award 2012.....	30
4. De website : www.fiscalebemiddeling.be	31
DEEL 3. WERKING.....	33
Afdeling 1. Wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV)	35
§ 1. Statuut.....	35
§ 2. Samenstelling en werking.....	36
A. Het College	36
B. De medewerkers van de dienst	36
C. Werking van de dienst	37
§ 3. Betrokken domeinen	41
A. Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde	41
B. Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992	41
C. Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen	43
D. Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.....	44
E. Wetboek der successierechten	44
F. Wetboek diverse rechten en taksen	45
G. Algemene wet inzake douane en accijzen van 18 juli 1977	45
Afdeling 2. Aanvragen en behandeling.....	47
§ 1. Ontvangen aanvragen	47
§ 2. Behandeling.....	48
A. Fiscale Bemiddeling	48
B. Contactcel Invordering	55
C. Diversen.....	61

DEEL 4. RESULTATEN EN IMPACT	67
Afdeling 1. Resultaten.....	69
§ 1. <i>Algemeen overzicht van de dossiers « fiscale bemiddeling »</i>	69
A. Verdeling van de te behandelen dossiers per Algemene administratie.....	71
B. Verdeling van de afgesloten dossiers per Algemene administratie.....	72
C. Verdeling per Algemene administratie van de dossiers in behandeling op 31 december 2012	73
§ 2. <i>Cijferoverzicht van de afgesloten dossiers per Algemene administratie en voorbeelden</i>	73
A. Algemene administratie van de fiscaliteit	73
1. <i>Cijferoverzicht afgesloten dossiers</i>	73
2. <i>Voorbeelden</i>	77
B. Algemene administratie van de inning en de invordering.....	94
1. <i>Cijferoverzicht afgesloten dossiers</i>	94
2. <i>Voorbeelden</i>	98
C. Algemene administratie van de patrimoniumdocumentatie	105
1. <i>Cijferoverzicht afgesloten dossiers</i>	105
2. <i>Voorbeelden</i>	109
- Registratierechten	109
- Successierechten	118
- Kadastraal Inkomen	121
3. <i>Dura lex, sed lex</i>	123
D. Algemene administratie van de strijd tegen de fiscale fraude.....	133
E. Algemene administratie van douane en accijnzen	134
Afdeling 2. Impact.....	135
§ 1. <i>Nieuwe aanbevelingen met betrekking tot dossiers behandeld in 2012</i>	135
§ 2. <i>Opvolging van de gedane aanbevelingen</i>	140
A. Aanbevelingen geformuleerd in het jaarverslag 2011.....	141
B. Aanbevelingen geformuleerd in huidig jaarverslag	145
§ 3. <i>Samenvatting van de in huidig jaarverslag geformuleerde aanbevelingen</i>	147
§ 4. <i>Samenvatting van de aanbevelingen die bij de administratie nog in behandeling zijn</i>	148
SLOTWOORD	149
BIJLAGEN.....	151
I. Wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV)	153
II. Koninklijk besluit van 9 mei 2007 tot uitvoering van Hoofdstuk 5 van Titel VII van de wet van 25 april 2007 houdende diverse bepalingen (IV).....	158

III. Reglement van interne orde van de Fiscale	
Bemiddelingsdienst	161

